

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

IZVJEŠTAJ
Ministarstva finansija
o radu i stanju u upravnim oblastima, za 2019. godinu

Podgorica, mart 2020. godine

SADRŽAJ:

Rezime	3
Uvod	4
Izveštaj o radu Ministarstva finansija	6
Direktorat za državni budžet	6
Direktorat za lokalnu samoupravu i privredna društva u većinskom vlasništvu države	9
Direktorat za ekonomsku i razvojnu politiku	10
Direktorat državnog trezora	13
Direktorat za upravljačku strukturu	15
Direktorat za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći	17
Direktorat za finansijski sistem i unapređenje poslovnog ambijenta	19
Direktorat za poreski i carinski sistem	39
Direktorat za centralnu harmonizaciju	45
Direktorat za imovinsko pravne poslove	49
Direktorat za politiku javnih nabavki	50
Odjeljenje za unutrašnju reviziju	53
Odjeljenje za suzbijanje nepravilnosti i prevara	54
Odjeljenje za evopske integracije	55
Služba za opšte, pravne poslove i upravljanje ljudskim resursima	58
Služba za materijalno-finansijske i računovodstvene poslove	58
Služba za javne nabavke	58
Izveštaj o radu Poreske uprave	59
Izveštaj o radu Uprave carina	103
Izveštaj o radu Uprave za igre na sreću	120
Izveštaj o radu Uprave za nekretnine	130
Izveštaj o radu Uprave za imovinu	156
Izveštaj o radu Uprave za statistiku	187
Predlog mjera za unapređenje	190

REZIME

U skladu sa obavezom utvrđenom odredbom člana 65 Zakona o državnoj upravi, Ministarstvo finansija pripremlilo je Izvještaj o radu i stanju u upravnim oblastima, za 2019. godinu. Ovaj izvještaj, pored izvještaja ovog ministarstva sadrži i izvještaje o radu samostalnih organa uprave nad kojima ministarstvo vrši nadzor, i to: Poreske uprave, Uprave carina, Uprave za igre na sreću, Uprave za nekretnine, Uprave za imovinu i Uprave za statistiku – MONSTAT-a.

Ministarstvo finansija je u toku 2019. godine, pored usmjerenja na ostvarenju zadataka iz Programa rada Vlade Crne Gore za 2019. godinu, bilo posvećeno i ispunjavanju ostalih prioritarnih zadataka iz svoje nadležnosti.

U izvještajnom periodu značajne aktivnosti su usmjerene na razvoj i unapređenje postojećeg makroekonomskog modela; učešće u pregovorima za pristupanje Evropskoj uniji u okviru poglavlja 17, 18 i 33; kreiranje upitnika u saradnji sa Privrednom komorom CG za istraživanje „Indeks očekivanja menadžera“. Informacije dobijene ovim istraživanjem značajno će doprinijeti kvalitetu projektovanja ekonomskih trendova i pomoći menadžerima u donošenju poslovnih odluka. U skladu sa utvrđenom dinamikom, pripremana je publikacija Mjesečni makroekonomski indikatori – MMI, kao i informacije o bilateralnoj saradnji u oblasti ekonomskih odnosa sa inostranstvom i ostali podaci i dokumenti.

Kao rezultat kontinuiranog rada i zalaganja i dobrog funkcionisanja sistema upravljanja i kontrole, u toku 2019. godine dodijeljeno je samostalno upravljanje državnim organima za još tri IPA programa. S tim u vezi, zaključno za 31/12/2019, Direktoratu za upravljačku strukturu, zajedno sa drugim IPA tijelima, dato je na samostalno upravljanje ukupno 17 IPA programa za period 2014-2020.

U izvještajnom periodu preduzete su brojne aktivnosti na unaprjeđenju finansijskog sistema i poslovnog ambijenta.

Po osnovu valorizacije državne imovine (Ugovor o zakupu Luštica) u 2019. godini, prihodovano je ukupno 902.217,00 eura.

U 2019. godini, budžetski prihodi od igara na sreću su se uvećali za 5.75% po osnovu koncesionih naknada. Krajem 2019. godine, Sektor za informacioni sistem za on-line nadzor priređivača su u dva navrata posjetili eksperti iz Slovačke sa ciljem realizacije Sporazuma o saradnji između Ministarstava finansija Crne Gore i Republike Slovačke. Na osnovu njihovih ekspertskih izvještaja, evidentna je pozitivna ocjena dosadašnjeg rada i korisnosti sistema u svim fazama projekta. Takođe, date su preporuke za unapređenje i proširenje postojećih softverskih rješenja kao i hardversko-komunikacione komponente. Predložena su i projektovana sredstva koja su potrebna za realizaciju ovih aktivnosti a koja bi se obezbijedila iz dijela donacije koja je predmet pomenutog sporazuma.

Uprava carina, kao samostalni organ uprave nad kojim Ministarstvo finansija vrši nadzor, preduzima veliki broj aktivnosti u cilju usklađivanja carinskog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije, jačanja administrativnih kapaciteta i razvoja informacionih i komunikacionih tehnologija kako bi se postigla interoperabilnost i interkonektivnost sa sistemima EU. U cilju obezbjeđenja konstantnog napredovanja u radu, ova uprava je usvojila "Poslovnu strategiju 2019 – 2021", kao strateški dokument na kojem će se temeljiti dalji razvoj, sa definisanim strateškim i specifičnim ciljevima za taj period. Efikasna naplata prihoda, olakšanje međunarodne trgovine, zaštita i bezbjednost carinskog područja, u cilju zaštite ekonomskih i bezbjedonosnih interesa Crne Gore i njenih građana, predstavlja jedan od prioriteta Uprave carina. Modernizacijom carinskih procedura i procesa, ova uprava je ostvarila kontinuirani rast naplate prihoda i u toku 2019. godine.

Ostvarena naplata prihoda u 2019. godini iznosila je 819.754.771,45 eura, što je više za 5,19% ili 40,45 mil.eura u odnosu na 2018. godinu, čime se značajno doprinosi uvećanju ukupnih budžetskih prihoda.

UVOD

U skladu sa obavezom utvrđenom odredbom člana 65 Zakona o državnoj upravi, Ministarstvo finansija je pripremio Izvještaj o radu i stanju u upravnim oblastima, za 2019. godinu, koji sadrži prikaz izvršavanja zakona i drugih propisa, realizaciju Programa i zaključaka Vlade Crne Gore, mjere koje su preduzete i njihove rezultate u upravnim oblastima, kao i ostale aktivnosti u okviru djelokruga rada ovog ministarstva.

Pored aktivnosti ministarstva, izvještaj sadrži i izvještaje o radu za 2019. godinu samostalnih organa uprave nad kojima ministarstvo vrši nadzor, i to: Poreske uprave, Uprave carina, Uprave za igre na sreću, Uprave za nekretnine, Uprave za imovinu i Uprave za statistiku – MONSTAT-a.

Djelokrug rada Ministarstva obuhvata poslove državne uprave koji se odnose na: pripremanje predloga tekuće ekonomske politike Crne Gore i praćenje njenog ostvarivanja; pripremanje, planiranje, izradu i izvršenje budžeta Crne Gore; fiskalni uticaj; nadzor nad ostvarivanjem prihoda i izvršavanje izdataka budžeta Crne Gore; predlaganje smjernica i srednjoročnog makroekonomskog okvira za pripremu i planiranje budžeta; izvršenje, izmjenu i procjenu budžeta uz analizu zahtjeva potrošačkih jedinica i vanbudžetskih fondova za dodjelu budžetskih sredstava i predlaganje njihovih izmjena; kapitalnu potrošnju javnog sektora, procjenu osnovnih ekonomskih proporcija i bilansa; simuliranje, testiranje i ocjenu efekata ekonomskih i razvojnih mjera i institucionalnih promjena; bankarski sistem; hartije od vrijednosti; davanje mišljenja sa aspekta unapređenja poslovnog ambijenta na predloge zakona i drugih propisa; izvršavanje plaćanja po zahtjevu potrošačkih jedinica; vođenje glavne knjige trezora; upravljanje računovodstvenim sistemom državnih primitaka; pripremu završnog računa budžeta; finansijsku kontrolu putem korišćenja računovodstvenog sistema baziranog na planiranim obavezama; praćenje izvršavanja izdataka; pripremu redovnih finansijskih izvještaja za potrebe Vlade Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada); upravljanje raspoloživim novčanim sredstvima na konsolidovanom računu trezora; upravljanje dugom nastalim po osnovu hartija od vrijednosti koje je emitovala država, nastalim po osnovu datih garancija i uzetih zajmova; upravljanje domaćim i spoljnim dugom, stranim donacijama, pomoćima i zajmovima; praćenje finansijskog poslovanja vanbudžetskih fondova i jedinica lokalne samouprave; pripremu predloga propisa iz finansijskog sistema, sistema igara na sreću, finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, osiguranja, računovodstva, revizije, koordiniranje aktivnosti, ostvarivanje saradnje i realizaciju obaveza prema Svjetskoj banci, Međunarodnom monetarnom fondu i drugim međunarodnim finansijskim institucijama; javne prihode (carine, porezi, doprinosi, takse, naknade i dr.), kojima se finansiraju javni rashodi na nivou države i na nivou jedinica lokalne samouprave; međunarodne ugovore o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja; primjenu međunarodnih ugovora koji se odnose na carinsku politiku; sistem finansiranja lokalne samouprave; carinsku i poresku politiku; razvoj sistema unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru u skladu sa međunarodnim standardima; pripremanje i sprovođenje propisa iz oblasti svojinsko-pravnih odnosa, državne imovine, premjera i katastra nepokretnosti, eksproprijacije zemljišta, založnih prava na imovini, povraćaj i obeštećenje po osnovu oduzetih imovinskih prava; odlučivanje u drugostepenom upravnom postupku iz oblasti imovinskih prava i prvostepene postupke restitucije; staranje o naplati unutrašnjeg duga koji čine potraživanja Vlade kroz redovne, stečajne i sudske postupke i aktiviranje založnih prava po tom osnovu; davanje predloga u vezi sa upravljanjem i raspolaganjem državnom imovinom; primjenu Zakona o ratifikaciji Okvirnog sporazuma između Vlade Crne Gore i Komisije evropskih zajednica o pravilima za saradnju koja se odnose na finansijsku pomoć EZ Crnoj Gori u okviru sprovođenja instrumenta prepristupne pomoći (IPA); donošenje propisa, poslovnika i procedura o uspostavljanju decentralizovanog sistema upravljanja projektima Evropske unije u Crnoj Gori; sprovođenje tendera, ugovaranje, odobravanje plaćanja i finansijsko izvještavanje sa aspekta javnih nabavki u oblasti usluga, radova, opreme, bespovratne pomoći i twininga, u smislu programa koje finansira Evropska unija u Crnoj Gori; obezbjeđivanje primjene pravila Evropske unije, regulativa i procedura koje se odnose na nabavke u oblasti usluga, radova, opreme, bespovratne pomoći i twininga, pravilno funkcionisanje sistema izvještavanja; kontrolu aktivnosti u okviru organizovanja tenderskih procedura, grantova, ugovaranja, finansiranja, odobravanja plaćanja; ostvarivanje sistema javnih nabavki; priprema predloga propisa iz oblasti javnih nabavki; praćenje usaglašenosti propisa kojima se uređuju javne nabavke sa pravom Evropske unije; davanje

saglasnosti naručiocima o ispunjenosti uslova za sprovođenje odgovarajućeg postupka javne nabavke, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama; savjetodavnu pomoć na zahtjev naručioca; organizovanje i sprovođenje stručnog osposobljavanja i usavršavanja zaposlenih za vršenje poslova javnih nabavki; organizovanje polaganja stručnog ispita za vršenje poslova u oblasti javnih nabavki; uspostavljanje i održavanje portala javnih nabavki; objavljivanje planova javnih nabavki, poziva za javno nadmetanje, odluka o kvalifikaciji kandidata, odluka o izboru najpovoljnije ponude, odluka o obustavi postupka javne nabavke, odluka o poništavanju postupka javne nabavke, ugovora o javnoj nabavci, izmjena i dopuna plana javnih nabavki; pripremanje i objavljivanje na portal javnih nabavki Liste naručilaca; promovisanje sprovođenja javnih nabavki u elektronskoj formi; ostvarivanje saradnje sa međunarodnim organizacijama, institucijama i stručnjacima u oblasti sistema javnih nabavki; pripremanje i objavljivanje liste ponuđača na portalu javnih nabavki na osnovu odluke o izboru najpovoljnije ponude; pripremanje i objavljivanje na portalu javnih nabavki jedinstvenog rječnika javnih nabavki; izdavanje publikacija i druge stručne literature u oblasti javnih nabavki; organizovanje i sprovođenje javnog tendera za privredna društva, odnosno preduzetnike, radi dobijanja dozvole za proizvodnju duvanskih proizvoda; utvrđivanje ispunjenosti uslova za učešće na javnom tenderu i davanje dozvole za proizvodnju duvanskih proizvoda privrednom društvu, odnosno preduzetniku koji ispunjava propisane uslove; utvrđivanje ispunjenosti uslova za obavljanje trgovine na veliko duvanskim proizvodima i izdavanje licence za obavljanje trgovine na veliko duvanskim proizvodima privrednom društvu, odnosno preduzetniku, kao i uvozniku koji je upisan u Registar uvoznika duvana i duvanskih proizvoda; utvrđivanje ispunjenosti uslova za obavljanje trgovine na malo duvanskim proizvodima i izdavanje odobrenja privrednom društvu, odnosno preduzetniku za obavljanje trgovine na malo duvanskim proizvodima; koordinaciju aktivnosti organa i organizacija u oblasti suzbijanja nelegalnog prometa duvanskih proizvoda; praćenje stanja na tržištu duvanskih proizvoda; vođenje propisanih registara; državnu pomoć; međunarodnu finansijsku saradnju u oblastima za koje je ministarstvo osnovano; usklađivanje domaćih propisa iz okvira svoje nadležnosti sa pravnom tekovinom Evropske unije; upravni nadzor u oblastima za koje je ministarstvo osnovano; kao i druge poslove koji su mu određeni u nadležnost.

Ministarstvo finansija svoju djelatnost obavlja kroz jedanaest direktorata, i to: Direktorat za državni budžet; Direktorat za lokalnu samoupravu i privredna društva u većinskom vlasništvu države; Direktorat za ekonomsku i razvojnu politiku; Direktorat državnog trezora; Direktorat za upravljačku strukturu; Direktorat za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći; Direktorat za finansijski sistem i unaprijeđenje poslovnog ambijenta; Direktorat za poreski i carinski sistem; Direktorat za centralnu harmonizaciju, Direktorat za imovinsko pravne poslove i Direktorat za politiku javnih nabavki; zatim tri odjeljenja, i to: Odjeljenje za unutrašnju reviziju; Odjeljenje za suzbijanje nepravilnosti i prevara i Odjeljenje za evropske integracije; te Kabinet ministra i tri službe, i to: Služba za pravne, opšte poslove i upravljanje ljudskim resursima; Služba za materijalno – finansijske i računovodstvene poslove i Služba za javne nabavke.

IZVJEŠTAJ MINISTARSTVA FINANSIJA ZA 2019. GODINU

Ministarstvo finansija je u toku 2019. godine, pored usmjerenja na ostvarenju zadataka iz Programa rada Vlade Crne Gore za 2019. godinu, bilo posvećeno i ispunjavanju ostalih prioriternih zadataka iz svoje nadležnosti.

Ministarstvo finansija svoju djelatnost obavlja kroz jedanaest direktorata, i to: Direktorat za državni budžet; Direktorat za lokalnu samoupravu i privredna društva u većinskom vlasništvu države; Direktorat za ekonomsku i razvojnu politiku; Direktorat državnog trezora; Direktorat za upravljačku strukturu; Direktorat za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći; Direktorat za finansijski sistem i unaprijeđenje poslovnog ambijenta; Direktorat za poreski i carinski sistem; Direktorat za centralnu harmonizaciju, Direktorat za imovinsko pravne poslove i Direktorat za politiku javnih nabavki; zatim tri odjeljenja, i to: Odjeljenje za unutrašnju reviziju; Odjeljenje za suzbijanje nepravilnosti i prevara i Odjeljenje za evropske integracije; te Kabinet ministra i tri službe, i to: Služba za pravne, opšte poslove i upravljanje ljudskim resursima; Služba za materijalno – finansijske i računovodstvene poslove i Služba za javne nabavke.

DIREKTORAT ZA DRŽAVNI BUDŽET

Direktorat za državni budžet pripremio je Predlog Zakona o budžetu Crne Gore za 2020. godinu, koji je Skupština usvojila 30.12.2019. godine.

Budžet Crne Gore za 2020. godinu obuhvata pet djelova:

- Tekući budžet,
- Rezerve,
- Budžet državnih fondova,
- Kapitalni budžet i
- Transakcije finansiranja izdataka.

Pored opšteg i posebnog dijela Zakon o budžetu Crne Gore za 2020. godinu sadrži obrazloženje koje obuhvata:

- Makroekonomski okvir za period 2019 – 2022. godine,
- Fiskalni okvir za period 2019 – 2022. godine,
- Implementacija mjera fiskalne konsolidacije u prethodnom periodu,
- Kretanje javnih finansija za period januar – septembar 2019. godine,
- Srednjoročni budžetski izgledi za period 2020 – 2022. godine,
- Stanje i kretanje javnog duga u periodu 2019 – 2022. godine,
- Obrazloženje tekućeg budžeta, budžeta državnih fondova, Rezerve, kapitalnog budžeta i transakcija finansiranja,
- Obrazloženje Kapitalnog budžeta.

Takođe, Direktorat za Državni budžet pripremio je u julu Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu Crne Gore za 2019. godinu, koji je Skupština usvojila 31. jula 2019. godine.

Pored navedenog, na redovnoj osnovi se održava bliska komunikacija i saradnja sa organima uprave nad kojima Ministarstvo finansija vrši nadzor, kao i sa svim budžetskim korisnicima, u procesu planiranja, izvršenja budžeta i izvještavanja.

Nastavljene su aktivnosti na uspostavljanju efikasnijeg sistema kontrole budžetske potrošnje. U skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama, a u cilju uspostavljanja kontrole ugovorenih obaveza, razmatrani su i odobravani planovi javnih nabavki budžetskih korisnika.

Direktorat za budžet pripremio je i budžetski cirkular sa detaljnim obrazloženjem za popunjavanje zahtjeva za dodjelu budžetskih sredstava za potrošačke jedinice. U njemu su sadržani zahtjevi, parametri i objašnjenja za izradu Budžeta Crne Gore za 2020. godinu. Budžetski cirkular pripremljen je i u julu 2019. godine dostavljen svim potrošačkim jedinicama.

Budžetski cirkular sadrži sljedeće djelove:

- Makroekonomska i budžetska politika za 2020. godinu koja je obuhvaćena Smjernicama makroekonomske i fiskalne politike za period 2019-2022. godine.
- Srednjoročni prioriteti ministarstva koji sadrži prioritete gdje je potrebno navesti aktivnosti koje predstavljaju srednjoročne prioritete koje će ministarstvo realizovati u naredne tri godine kao i očekivani rezultati koji će biti ostvareni ukoliko aktivnost bude uspješno realizovana.

- Limite potrošnje utvrđene za Predsjednika Crne Gore, Skupštinu, pravosudne organe, Generalni sekretarijat Vlade i ministarstva, posebne organe državne uprave i državne fondove.
- Instrukcije za popunjavanje tabele sa finansijskim podacima za sve korisnike budžeta.
- Instrukcije i smjernice za pripremanje ne-finansijskih podataka za sve korisnike budžeta kojim je predviđena obaveza budžetskih korisnika da dostave sljedeće ne-finansijske podatke: Izjavu o misiji, Nazive programa, Opise programa, Ciljeve programa, Značajne promjene i Izvore finansiranja.
- Obrazloženje koje budžetski korisnik prilaže uz zahtjev za budžetskim sredstvima i ovaj dio budžetskog cirkulara se odnosi na potrebu da se dostave podaci o Zakonskom okviru iz kojih proizilazi aktivnost potrošačke jedinice, aktivnosti koje su realizovane u 2019. i koje se planiraju u 2020. godini, podatke o broju zaposlenih koji su primili zaradu i prosječna isplaćena zarada za prvih sedam mjeseci, podatke o najznačajnijim problemima finansiranja u 2019. godini i obrazloženje traženih sredstava po stavkama.

Takođe, Direktorata za državni budžet sprovodi reformu i unapređenje sistema budžetiranja i višegodišnjeg budžetskog okvira, uz podršku EU. Aktivnosti na realizaciji ovog projekta otpočele su u januaru 2019. godine.

Na predlog Ministarstva finansija, Direktorata za državni budžet, Vlada Crne Gore, je na sjednici od 4. aprila 2019. godine usvojila Revidirani Akcioni plan za uspostavljanje sistema sopstvenih sredstava Evropske unije u Crnoj Gori sa definisanim obavezama institucija nosioca aktivnosti za ispunjavanje mjera iz akcionog plana.

Ovim Akcionim planom su predviđene aktivnosti koje se odnose na: proučavanje propisa i zahtjeva EU koji se odnose na računovodstveni sistem tradicionalnih sopstvenih sredstava, izradu analize računovodstva sistema tradicionalnih sopstvenih sredstava na osnovu A i B računa u skladu sa iskustvima zemalja članica EU, pripreme radnje u vezi sa izmjenama i dopunama Carinskog zakona ili drugih propisa kojim bi se regulisalo prinudno izvršenje na pokretnim ili nepokretnim stvarima i usklađenost Zakona o porezu na dodatu vrijednost sa pravnom tekovinom EU.

Aktivnosti čija realizacija je predviđena Akcionim planom za 2019. godinu sprovode se u kontinuitetu u saradnji sa institucijama nosiocima aktivnosti definisanih Akcionim planom, prevashodno u saradnji sa Upravom carina i Poreskom upravom, s tim da je fokus u realizaciji aktivnosti prevashodno usmjeren na razmatranje preporuka iz Izvještaja EK o Crnoj Gori u cilju praćenja sprovedenih i planiranja budućih aktivnosti na ovom planu.

Nadalje, u skladu sa budžetskim kalendarom, utvrđenim Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, pripremljen je plan prihoda za 2020. godinu i projekcija istih za srednjoročni period, kao i srednjoročni fiskalni okvir opšte države za period 2020 – 2022. godine, koji je sastavni dio Zakona o budžetu za 2020. godinu i Smjernica makroekonomske i fiskalne politike za period 2020 – 2022. godine.

U sklopu ekonomskog dijaloga sa Evropskom komisijom, zaposleni u Direktoratu učestvovali su u pripremi Programa ekonomskih reformi za period 2020 – 2022. godine, u dijelu poglavlja 4 – Fiskalni okvir. U sklopu ovog dijaloga, bilo je obezbijeđeno učešće na Pododboru za ekonomska, finansijska pitanja i statistiku i redovnim sastancima u dijelu evaluacije Programa ekonomskih reformi sa predstavnicima Evropske komisije.

Dodatno, kada je u pitanju proces pregovora sa Evropskom unijom, predstavnici Direktorata su učestvovali u radu grupe za pripremu pregovora za Poglavlje 17 – Ekonomska i monetarna unija.

Shodno obavezama koje proizilaze iz Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike, pripremljeni su i objavljeni sljedeći izvještaji:

- Izvještaj o primicima i izdacima Centralnog budžeta na mjesečnom nivou;
- Izvještaj o naplati prihoda budžeta na nedeljnom i mjesečnom nivou;
- Izvještaj o nivoima suficita/deficita budžeta, javnog duga i neto zaduženju.

Pored navedenih izvještaja, na kvartalnom nivou pripremana je i objavljivana Analiza konsolidovane javne potrošnje koja sadrži izvršenje: Centralnog budžeta, lokalnih samouprava i konsolidovane podatke o izvršenju opšte države na kvartalnom nivou.

Tokom 2019. godine, predstavnici Direktorata su, uz tehničku podršku Međunarodnog monetarnog fonda, učestvovali na misiji koja je bila usmjerena na pripremu prvog Izvještaja o poreskim izdacima za Crnu Goru.

Pored navedenog, zaposleni Direktorata za državni budžet bili su uključeni u proces izrade Analize promjene minimalne zarade i poreskog opterećenja rada u Crnoj Gori.

U sklopu redovne godišnje saradnje sa Međunarodnim monetarnim fondom, u skladu sa članom IV, Direktorat je intezivno učestvovao u pripremi i analizi podataka i sastancima održanim sa predstavnicima MMF-a.

U dijelu saradnje sa Svjetskom bankom, sprovedene su aktivnosti u dijelu pripreme podataka i pregovorima sa Svjetskom bankom u cilju dobijanja druge garancije zasnovane na javnoj politici (PBG2 – Policy Based Guarantee). Pored navedenog, koordinirane su aktivnosti na prikupljanju podataka od svih nadležnih institucija i razmjeni podataka sa Svjetskom bankom u cilju pripreme Izvještaja o javnim rashodima i finansijskoj odgovornosti za 2019. godinu (PEFA).

Takođe, održavana je komunikacija u sklopu redovnih konsultacija sa kreditnim agencijama Moodys i Standard and Poors.

U domenu rada Direktorata kojim se vrši nadzor nad primjenom propisa koji regulišu pitanje zarada u javnom sektoru., pripremljen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru ("Službeni list CG", broj 34/19). U cilju stvaranja preduslova za primjenu instituta sporazumnog prestanka radnog odnosa uz mogućnost isplate otpremnine.

Podzakonski akti Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru koji su pripremljeni su sljedeći:

- Odluka o obračunskoj vrijednosti koeficijenta za zaposlene u javnom sektoru za fiskalnu 2019. godinu ("Službeni list CG", broj 15/19), kojom je utvrđena obračunska vrijednost koeficijenta u visini od 90€ za fiskalnu 2019. godinu, kao i u prethodnim godinama;
- Odluka o otpremnini u slučaju sporazumnog radnog odnosa zaposlenih u javnom sektoru ("Službeni list CG", broj 41/19), kojom se uređuju pitanja koja se odnose na isplatu otpremnine za zaposlene u javnom sektoru, koji imaju više od 6 godina penzijskog staža od kojih poslednju godinu u javnom sektoru. Odlukom je propisano da zaposleni u slučaju sporazumnog prestanka radnog odnosa može da ostvari pravo na otpremninu u visini do 50% mjesečne bruto zarade za svaku godinu radnog staža, s tim da iznos otpremnine ne veći od 15 bruto zarada zaposlenog. Takođe, odluka propisuje da zaposlenom koji ispunjava uslov za odlazak u penziju, može ostvariti pravo na otpremninu u iznosu do šest bruto zarada, ako mu do 67 godina života nedostaju do dvije godine.
- Odluka o izmjenama Odluke o otpremnini u slučaju sporazumnog radnog odnosa zaposlenih u javnom sektoru ("Službeni list CG", broj 55/19), izvršena je u dijelu poreskog tretmana otpremnina, na način da se porez plaća na otpremnine.
- Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o otpremnini u slučaju sporazumnog radnog odnosa zaposlenih u javnom sektoru ("Službeni list CG", broj 61/19), izvršena je izmjena i dopuna na način da se sporazum o prestanku radnog odnosa uz isplatu otpremnine može zaključiti samo sa zaposlenim na čije radno mjesto se ne može zaposeliti drugo lice. Takođe, dopuna je izvršena u dijelu da se izmjena sistematizacije kojom se ukida to radno mjesto, mora izvršiti u roku od 30 dana od dana isplate otpremnine.
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o dodatku na osnovnu zaradu za obavljanje poslova na određenim radnim mjestima ("Službeni list CG", broj 59/18), Predlog odluke izmjenjen je i dopunjen u skladu sa novim Zakonom o državnoj upravi, Uredbi o organizaciji i načinu rada državne uprave i novim aktima o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Predlogom odluke dopunjuje se član 26 kojim se određuje pravo na dodatak na osnovnu zaradu u visini do 10% i zaposlenom koji radi na poslovima zaštite, preuzimanja, smještaja, sređivanja i obrade arhivske građe u Državnom arhivu. Pored navedenog, u skladu sa ustaljenom praksom, vođena je politika kontrole obračuna zarada svih potrošačkih jedinica koje se finansiraju iz budžeta. Naime, pored centralizovanog sistema obračuna zarada u Ministarstvu finansija, vršena je kontrola obračuna zarada potrošačkih jedinica koje vrše samostalni obračun zarada. Kroz podnošenje standardizovanih izvještaja o obračunu zarada koje je propisalo Ministarstvo finansija, sprovedena je kontrola tehničke ispravnosti obračuna zarada, kao i ispunjavanje uslova za ostvarivanje dodataka na zaradu po osnovu prekovremenog, prazničkog, noćnog rada i drugih vidova dodataka utvrđenih propisima. Takođe, se svakodnevno vrši usaglašavanje akata lokalnih samouprava, javnih ustanova, kulturnih ustanova i drugih obaveznika primjene Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru sa zakonom i davanje mišljenja na iste, kao i prosleđivanje Vladi na davanje saglasnosti.

Kada je riječ o upravljanju javnim investicijama, u skladu sa Odlukom o izradi kapitalnog budžeta i utvrđivanju i vrednovanju kriterijuma za izbor kapitalnih projekata („SL. list CG 57/18”), u toku 2019. godine pripremljeno je:

- Unaprijeđeni Cirkular za kapitalni budžet za 2020. godine, donešen u januaru 2019. godine, a zatim u skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti dostavljen svim budžetskim korisnicima;
- Propisan novi Obrazac zahtjeva za prijavu i finansiranje kapitalnih projekata, koji pored osnovnih informacija o projektu, njegovim direktnim i indirektnim korisnicima i povezanosti sa strateškim dokumentima, sadrži rok trajanja i procjenu troškova kapitalnog projekta;
- Propisan novi Obrazac za kvartalno izvještavanje o realizaciji Kapitalnih projekata;
- Formirana Komisija za ocjenjivanje projekata (u aprilu 2019. godine), koja je razmatrala pristigle projekte i pripremila Listu prioriternih projekata u junu 2019. godine, u skladu sa Vrednovanjem kriterijuma predloženih projekata na osnovu člana 9 Odluke o izradi kapitalnog budžeta i utvrđivanju i vrednovanju kriterijuma za izbor kapitalnih projekata („SL. list CG 57/18”);
- Administrativne poslove za rad Komisije za ocjenjivanje projekata obavljala je Direkcija za planiranje javnih investicija Ministarstva finansija;
- Predlog Liste prioriternih projekata, u skladu sa članom 17 Odluke, dostavljen je Vladi Crne Gore u julu 2019. godine, na razmatranje i usvajanje;
- Makroekonomska i budžetska politika za 2020. godinu, koja je obuhvaćena Smjericama makroekonomske i fiskalne politike za period 2019-2022. godine - dio koji se odnosi na Kapitalni budžet.

Održavana je redovna komunikacija i saradnja sa organima uprave preko kojih se realizuje Kapitalni budžet, kao i saradnja sa svim budžetskim korisnicima u cilju uspješnog pripremanja i planiranja Kapitalnog budžeta.

Nastavljene su aktivnosti na uspostavljanju efikasnijeg sistema kontrole budžetske potrošnje. U skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama, a u cilju uspostavljanja kontrole ugovorenih obaveza, razmatrani su i odobravani planovi javnih nabavki budžetskih korisnika koji sprovedu Kapitalni budžet.

DIREKTORAT ZA LOKALNU SAMOUPRAVU I PRIVREDNA DRUŠTVA U VEĆINSKOM VLASNIŠTVU DRŽAVE

U izvještajnom periodu, u Direktoratu za lokalnu samoupravu i privredna društva u većinskom vlasništvu države u oblasti normativnih aktivnosti pripremljeni su sljedeći propisi:

Pravilnici:

1. Pravilnikom o načinu raspodjele sredstava iz Egalizacionog fonda i načinu korišćenja neraspoređenih sredstava Fonda („Službeni list Crne Gore”, broj 6/19), propisuje se bliži način raspodjele sredstava iz Egalizacionog fonda i način korišćenja neraspoređenih sredstava Fonda za opštine, opštine u okviru Glavnog grada i Glavni grad.
2. Pravilnikom o načinu povlačenja i povraćaja sredstava Fonda za podršku opštinama za predfinansiranje donatorskih projekata („Službeni list Crne Gore”, broj 10/19), propisuje se sadržaj zahtjeva za povlačenje sredstava Fonda za podršku opštinama za predfinansiranje donatorskih projekata, bliži način povlačenja i povraćaja sredstava ovog fonda i način vođenja evidencije o korišćenju tih sredstava.
3. Pravilnikom o sadržaju izvještaja o ukupno ostvarenim primicima i izdacima i izdacima po potrošačkim jedinicama i izvještaja o neizmirenim obavezama i budžetskom zaduženju opština („Službeni list Crne Gore”, broj 10/19), propisuje se sadržaj izvještaja o ukupno ostvarenim primicima i izdacima i izdacima po potrošačkim jedinicama i izvještaja o neizmirenim obavezama i budžetskom zaduženju za opštine, opštine u okviru Glavnog grada, Glavni grad i Prijestonicu.

Uputstva:

1. Uputstvom o bližem načinu rada trezora jedinica lokalne samouprave („Službeni list Republike Crne Gore”, broj 15/19), propisuje se bliži način rada trezora opštine, opštine u okviru Glavnog grada, Glavnog grada i Prijestonice.

TEMATSKE AKTIVNOSTI

Obavljanje tekućih poslova u vezi Egalizacionog fonda u 2019. godini (priprema akata koji se odnose na raspodjelu i petnaestodnevni prenos sredstava opštinama iz Egalizacionog fonda kao i rješenja o dodjeli pozajmica opštinama iz Egalizacionog fonda).

Obavljanje tekućih poslova u vezi Fonda za podršku opštinama za predfinansiranje donatorskih projekata u 2019. godini (prijem i obrada zahtjeva za povlačenje sredstava iz Fonda za podršku opštinama za predfinansiranje donatorskih projekata, priprema rješenja o prenosu sredstava sa računa Fonda za podršku opštinama za predfinansiranje donatorskih projekata na namjenski račun opština).

Pored navedenog, pripremljen je veći broj informacija i mišljenja u vezi finansiranja lokalne samouprave, finansijskih planova i izvještaja privrednih društava koja su u većinskom vlasništvu države.

Pripremani su mjesečni i kvartalni izvještaji o realizaciji javne potrošnje na lokalnom nivou, koji su imali za cilj detaljnije sagledavanje ostvarenja prihoda (po izvorima i vrstama), izvršenja rashoda (po namjenama), obima neizvršenih obaveza budžeta opština, kao i zaduženja opština (po vrstama duga).

Pripremane su i finansijske analize privrednih društava koja su u većinskom vlasništvu države.

Ostale aktivnosti:

U cilju adekvatne primjene novog Zakona o finansiranju lokalne samouprave, u toku 2019. godine održano je nekoliko radionica sa predstavnicima jedinica lokalne samouprave.

U okviru projekta koji zajednički implementiraju Ministarstvo finansija Crne Gore i UNDP, uz podršku Ministarstva finansija Republike Slovačke, izrađeni su softveri za Egalizacioni fond i Fond za podršku opštinama za predfinansiranje donatorskih projekata.

U okviru istog projekta izrađena je i Metodologija i procedura za procjenu fiskalnog rizika u javnim preduzećima i lokalnim samoupravama u Crnoj Gori kojom se bliže određuju kategorije fiskalnih rizika, međunarodno iskustvo sa fiskalnim rizicima, implicitne i potencijalne obaveze, preporuke, finansijska analiza i izvještavanje o fiskalnim rizicima u preduzećima u većinskom vlasništvu države, izvori fiskalnih rizika u državnim preduzećima, kvazi-fiskalne operacije, analiza i izvještavanje o fiskalnim rizicima u lokalnim samoupravama

DIREKTORAT ZA EKONOMSKU I RAZVOJNU POLITIKU

Direktorat za ekonomsku i razvojnu politiku je, u izvještajnom periodu, realizovao sve aktivnosti iz svoje nadležnosti, a koje su se odnosile, prije svega, na proces makroekonomskog projektovanja i analiziranja, sagledavanje i izbor sistemskih mjera za utvrđivanje i realizaciju ekonomske i razvojne politike, analizu ostvarivanja strateških razvojnih opredjeljenja i strukturnih promjena u ekonomiji Crne Gore, te praćenje globalnih kretanja i njihovog uticaja na performanse razvoja Crne Gore.

S tim u vezi, a u skladu sa Programom rada Vlade Crne Gore i Programom rada Ministarstva finansija za 2019. godinu, pripremljeni su dokumenti, a koje je Vlada usvojila, i to:

Predlog prolječne analize makroekonomskih kretanja i strukturnih reformi – 2019, usvojen na sjednici od 27. juna 2019. godine. Ovom analizom prikazana su ekonomska kretanja za 2018. i prvi kvartal 2019. godine, odnosno realizacija utvrđenih nacionalnih prioriteta i ciljeva, analiza makroekonomskih i fiskalnih rizika, pregled strukturnih politika realizovanih u prvom kvartalu 2019. godine, sa predlozima za njihovo unapređenje u skladu sa aktuelnim kretanjima u domaćem i međunarodnom okruženju. Pri tome, uvažavane su preporuke Evropske komisije u vezi sa sprovođenjem i unapređenjem reformskih mjera i politika.

Izvještaj o realizaciji Pravaca razvoja Crne Gore 2018-2021. godine u 2018. godini, koji predstavlja krovni razvojni implementacioni dokument kojim je utvrđen strateški cilj razvoja Crne Gore - povećanje kvaliteta života građana, usvojen na sjednici održanoj 04. jula 2019. godine. Izvještaj je dio konstantnog monitoringa napretka, permanentnog praćenja realizacije razvojnih mjera/projekata i, po potrebi, njihovog inoviranja, odnosno prilagođavanja aktuelnom stanju i potrebama, kao i razvojnim stremljenjima ka EU.

U Izvještaju je dat prikaz realizacije definisanih mjera/projekata, kao i njihov uticaj na ostvarivanje utvrđenih ciljeva, za svaku politiku pojedinačno, a koje su, u skladu sa Strategijom EU 2020, povezane sa pravcima "pametnog", "održivog" i „inkluzivnog" rasta. U tom smislu, na nivou politika,

dati su: ocjena kvaliteta i stepena implementacije mjera/projekata, ostvareni efekti preko mjerljivih indikatora, kao i aktivnosti u narednom periodu. Takođe, Izvještajem su obuhvaćene i ukupne investicije, po izvorima finansiranja, koje će, uz kvartalno ažuriranje, biti dobra osnova za kreiranje i vođenje razvojne i ekonomske politike.

Predlog smjernica makroekonomske i fiskalne politike za period od 2019-2022. godine, u saradnji sa Direktoratom za državni budžet, usvojen na sjednici Vlade od 1. avgusta 2019. godine. Predlogom smjernica dati su srednjoročni ciljevi ekonomske i fiskalne politike, srednjoročni makroekonomski i fiskalni okvir, planirani javni prihodi i rashodi za 2020. godinu, a sadržane su i projekcije prihoda i rashoda za 2021. i 2022. godinu. Smjernice su bile polazna osnova za pripremu Budžeta za 2020. godinu.

Predlog projekcija makroekonomskih pokazatelja za period 2019-2022. godine, usvojen na sjednici od 14. novembra 2019. godine. Ovim dokumentom ažurirane su projekcije rasta bruto domaćeg proizvoda (BDP-a) i drugih makroekonomskih indikatora za period od 2019-2022. godine. Projekcije definisane ovim dokumentom su korišćene za izradu Zakona o budžetu za 2020. godinu i bile polazište za pripremu Programa ekonomskih reformi Crne Gore 2019-2022, koji predstavlja najznačajniji dokument u okviru ekonomskog dijaloga Crne Gore i Evropske komisije.

Predlog jesenje analize makroekonomskih kretanja i strukturnih reformi – 2019, usvojen na sjednici od 19. decembra 2019. godine. Analizom je obuhvaćena realizacija ekonomske politike u prvih devet mjeseci 2019. godine, procjena makroekonomskih i fiskalnih pokazatelja za 2019. godinu, plan i izvršenje javnih finansija za 2019, kao i pregled strukturnih politika ostvarenih u 2019. godini i predlozi za njihova unapređenja u narednom periodu, kao odgovor potencijalnim izazovima iz domaćeg i međunarodnog okruženja.

Na osnovu navedenog, može se konstatovati da je Direktor za ekonomsku i razvojnu politiku u potpunosti realizovao obaveze po Programu rada Vlade za 2019. godinu (100%) i na taj način doprinio ostvarivanju planirane ekonomske politike i dinamičnog ekonomskog rasta.

Direktor za ekonomsku i razvojnu politiku, odnosno Ministarstvo finansija, određene dokumente Uprave za statistiku – MONSTAT-a, kao samostalnog organa nad kojim vrši nadzor, predlaže Vladi na razmatranje, pa se u tom smislu realizacija istih razmatra uz Program rada ovog direktorata. Godišnji plan zvanične statistike za 2020. godinu, kao jedini dokument Uprave uvršćen u Program rada Vlade za 2019. godinu, usvojen je na sjednici od 12. decembra 2019. godine. Time je Uprava za statistiku u cjelini (100%) realizovala utvrđene obaveze .

Ostale aktivnosti u Direktoratu za ekonomsku i razvojnu politiku odnosile su se na:

Razvoj i unapređenje postojećeg makroekonomskog modela kroz Projekat "Podrška procjeni makroekonomskog uticaja strukturnih reformi", koji se finansira iz *IPA fondova*, a čiji je cilj podrška Vladi Crne Gore, odnosno Ministarstvu finansija, u jačanju finansijskog upravljanja. Istovremeno, Projekat je u funkciji podrške MF i relevantnim resornim ministarstvima u evaluaciji, odabiru i procjeni uticaja mjera strukturnih reformi i značajan je za pripremu strateških dokumenata za pristupanje EU.

Aktivnosti koje su realizovane u okviru projekta br. IPA / 2017 / 384-908:

Podrškom procjeni makroekonomskog uticaja strukturnih reformi unaprijeđen je crnogorski makroekonometrijski model (MMM - Montenegro Macroeconometric Model), koji predstavlja profesionalni alat za kvantitativnu ekonomsku analizu. U skladu sa procjenom potreba zaposlenih, realizovana je serija specifičnih, opštih i 'on-the-job' obuka na temu primjene modela i prioritizacije politike, tako da se analitički okvir može efikasno implementirati i primijeniti u Ministarstvu finansija. Očekuje se da će MMM imati značajnu ulogu podrške u ukupnom napretku procesa pridruživanja Crne Gore EU.

Makroekonomski model Crne Gore (MMM) sastoji se od dva međusobno povezana modula. Prvi modul podrazumijeva predviđanje generisanih makroekonomskih prognoza za realni, fiskalni, eksterni i finansijski sektor. Takođe, modelira indikatore tržišta rada, output gap i potencijalnu stopu rasta BDP-a. Istovremeno, on obezbjeđuje i osnovni scenario za simulaciju politika. Cjelokupno gledano, modul za prognoziranje sadrži nekoliko stotina jednačina – makroekonomske identitete (od SNA, BoP priručnik, statistika tržišta rada, itd.), procijenjene jednačine ponašanja (parametri se dobijaju

primjenom statističkih procedura i metoda obrade podataka), kao i ručno kalibrirane jednačine (vrijednosti parametara su uzete iz dobro uspostavljenih teorijskih i empirijskih studija, istorijskih odnosa, itd.). Drugi modul je modul procjene uticaja koji se koristi za simulacije u procjeni neto efekata primijenjenih politika i obezbjeđuje ex ante evaluaciju budućih strukturnih reformi, kao i analiziranje uticaja unaprijed utvrđenih eksternih šokova na crnogorsku ekonomiju. Srednjoročne projekcije ključnih indikatora moguće su za scenarije sa i bez mjera strukturnih reformi. Modul procjene uticaja predstavlja sistem od 86 jednačina (procijenjeni ekonometrijski odnosi, makroekonomski identiteti i kalibrirane jednačine) koji se rješava u EViews-u (specijalizovani softverski paket - alat za ekonometrijsko modeliranje). Analiza uzima u obzir i tražnju i ponudu u ekonomiji, pri čemu se javna potrošnja sastoji od skupa varijabli politika. Procjena uticaja efekata utvrđuje se kao razlika između dva opšta scenarija - osnovnog i alternativnog.

U 2019. godini realizovane su i sljedeće aktivnosti:

- 1) Unaprijeđen je analitički alat za kvantitativnu procjenu mjera strukturnih reformi (uključujući javne politike koje su predložene u PER-u) na ključne makroekonomske indikatore,
- 2) U Programu ekonomskih reformi 2019-2021, korišćenjem alata MMM-a, izvršena je procjena uticaja infrastrukturnih projekata iz oblasti strukturnih reformi na ključne makroekonomske indikatore, a to je dobilo pozitivne komentare Evropske komisije;
- 3) Realizovano je niz specifičnih obuka i obuka na radnom mjestu na temu upotrebe modela.
- 4) Shodno obavezama koje su definisane Projektnim zadatkom, u 2019. godini, unaprijeđen je postojeći model za makroekonomske projekcije, prikupljeni su i analizirani podaci za potrebe izrade II modula modela.

Učešće u pripremi Programa ekonomskih reformi kao najvažnijeg dokumenta Crne Gore u ekonomskom dijalogu sa Evropskom unijom. Istovremeno, to je i ključni strateški dokument zemlje za srednjoročno makroekonomsko i fiskalno programiranje, koji sadrži i prateću agendu strukturnih reformi važnih za smanjenje ili eliminisanje prepreka privrednom rastu i jačanju sveukupne konkurentnosti zemlje.

Tematika obuhvaćena Programom ekonomskih reformi za period 2020-2022. godina bila je predmet širokog konsultativnog procesa sa najvažnijim zainteresovanim stranama u društvu, kao i rada međuresorne radne grupe koju je Vlada Crne Gore osnovala u cilju njegove izrade.

Strateški razvojni cilj Crne Gore definisan u Programu ekonomskih reformi je održiv i inkluzivan ekonomski rast koji će doprinijeti smanjenju razvojnog jaza zemlje u odnosu na prosjek EU i povećanju kvaliteta života svih njenih građana.

Program ekonomskih reformi je dokument u potpunosti konzistentan sa godišnjim Zakonom o budžetu i srednjoročnim budžetskim okvirom, kao i strateškim razvojnim dokumentima Crne Gore. Evropska komisija godišnje ocjenjuje reformske mjere i politike sadržane u ovom dokumentu, i u tom kontekstu su na Ministarskom dijalogu u maju 2019. godine, na osnovu Programa ekonomskih reformi za 2019. godinu date preporuke za njegovu izradu u periodu 2020-2022.

Učešće u pregovorima za pristupanje Evropskoj uniji, u okviru pregovaračkih poglavlja 17, 18, i 33;

Predstavljanje Države na ekspertskim sastancima u Evropskoj komisiji na temu makroekonomskih srednjoročnih projekcija;

Priprema poglavlja 2. Ekonomski kriterijumi za Izvještaj EK o napretku Crne Gore za 2019. godinu u oblasti makroekonomske stabilnosti;

Učešće na redovnim sastancima sa predstavnicima međunarodnih finansijskih institucija: MMF-a, Svjetske banke i Evropske centralne banke, kao i Evropske komisije;

Učešće na redovnim sastancima sa predstavnicima kreditnih rejting agencija: Moodys i S&P;

Učešće na realizaciji zadataka kao i prisustvo sastancima osmog i devetog Monitoring komiteta za implementaciju Strategije razvoja jugoistočne Evrope do 2020 godine;

Učešće na radionicama i seminarima u Ljubljani (Center of Excellence in Finance) i Beču (Joint Vienna Institute);

Učešće u radu međuresornih radnih grupa, posebno za izradu (reviziji) Industrijske politike Crne Gore 2019- 2023, za period 2019 – 2020. godine, zatim za pripremu sektorskih strategija i programa, kao i za pripremu izrade demografske i populacione politike;

Učešće Direktorata u saradnji sa Privrednom komorom Crne Gore u izradi „Indeksa očekivanja menadžera“, kreiranjem upitnika u kojem predstavnici reprezentativnih kompanija odgovaraju na pitanja vezana za poslovanje u proteklom periodu, kao i na pitanja vezana za planove i očekivanja za naredni period i anticipaciju budućih tokova na tržištu. Informacije dobijene ovim istraživanjem značajno će doprinijeti kvalitetu projektovanja ekonomskih trendova na nivou ukupne ekonomije, ali i pomoći menadžerima u donošenju poslovnih odluka i planova;

Izrada publikacije Mjesečni makroekonomski indikatori – MMI, koja sadrži osnovne pokazatelje kretanja u oblastima: međunarodno okruženje, realni sektor, inflacija, zaposlenost i zarade, fiskalni sektor, monetarni sektor, spoljnotrgovinska razmjena i investicije, kao i listu makroekonomskih indikatora u mjesečnoj dinamici; dostavljanje informacija o bilateralnoj saradnji u oblasti ekonomskih odnosa sa inostranstvom, za potrebe MVPI-a i dr.

DIREKTORAT DRŽAVNOG TREZORA

Direkcija za računovodstvene usluge i izvršenje budžeta

Tokom 2019. godine, u Direkciji za računovodstvene usluge i izvršenje budžeta obavljane su redovne aktivnosti koje se sastoje u obradi naloga korisnika budžeta, kreiranja više vrsta izvještaja za korisnike budžeta, kao i za potrebe drugih odsjeka unutar Sektora, Ministarstva, Vlade i nekih međunarodnih institucija;

Direkcija za računovodstvene usluge i izvršenje budžeta takođe obavlja i svakodnevna plaćanja obaveza korisnika budžeta, prati i evidentira izvršenje sudskih rješenja, evidentira dnevni priliv sredstava na državnim računima, vodi dnevne izvještaje o svim promjenama na Glavnom računu Državnog trezora i svakodnevno sačinjava Izvještaj o promjenama obavljenim preko Glavnog državnog računa Trezora i dostavlja Predsjedniku države, predsjedniku Vlade i ministru finansija;

Direkcija za budžetsko računovodstvo i izvještavanje u 2019. godini radila je na poslovima iz svoje nadležnosti u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva finansija. S tim u vezi aktivnosti Direkcije u 2019. godini odnosile su se na:

- rad na Zakonu o računovodstvu u javnom sektoru koji je Skupština Crne Gore usvojila 22. novembra 2019. godine;
- pripremu Predloga Zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2018. godinu;
- izradu Naredbe o izmjenama i dopuni Naredbe o načinu uplate javnih prihoda, koja je objavljena u "Službenom listu Crne Gore", br. 036/19 od 28.06.2019. godine;
- izradu Predloga Akcionog plana za implementaciju preporuka Državne revizorske institucije;
- pripremu kvartalnih Informacija o realizaciji Akcionog plana za implementaciju preporuka Državne revizorske institucije datih prilikom usvajanja Zakona o Završnom računu za 2017. godine;
- pripremu Stručnog uputstva svim korisnicima budžeta za izradu završnih računa za 2019. godinu;

Direkcija za budžetsko računovodstvo i izvještavanje je u 2019. godini radila na koordinaciji trećeg kruga obuke za računovođe u javnom sektoru u saradnji sa CIPFA Institutom iz Velike Britanije i Centrom za izvrsnost u finansijama iz Slovenije. Obuka je vršena za 40 računovođa iz javnog sektora. Takođe, u saradnji sa Upravom za kadrove i Centrom za izvrsnost u finansijama aktivno je rađeno i na pripremi neophodnih akata za lokalizaciju projekta obuke računovođa u javnom sektoru.

U 2019. godini Direkcija za budžetsko računovodstvo i izvještavanje je sa Centrom za izvrsnost u finansijama realizovala radionicu na temu "Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor" za 30 računovođa u javnom sektoru, koja je održana od 22-24 oktobra 2019. godine u Kolašinu.

Direkcija je u 2019. godini radila na donošenju rješenja za povraćaj odnosno preusmjer poreza na dodatu vrijednost za plaćanje obaveza prema Poreskoj upravi i Upravi carina, a koje Poreska uprava nije u mogućnosti da realizuje. S tim u vezi u 2019. godini donešeno je 1106 rješenja o preusmjeru

i 515 rješenja za povraćaj poreza na dodatu vrijednost, a o svakom realizovanom rješenju obaviještena je Poreska uprava posebnim aktom.

Direkcija je u 2019. godini sprovela proceduru otvaranja računa za uplatu javnih prihoda kod Centralne banke i računa za uplatu lokalnih javnih prihoda kod poslovnih banaka, kao i računa korisnika budžeta kod poslovnih banaka za posebne namjene;

U toku 2019. godine obrađeno je 759 predmeta za povraćaj i preusmjer pogrešno uplaćenih javnih prihoda.

Pored navedenog, redovne aktivnosti Direkcije odnosile su se i na:

- pripremu mišljenja iz oblasti računovodstvene politike potrošačkim jedinicama, lokalnoj samoupravi, kao i organizovanje i učestvovanje u radu raznih sastanaka sa potrošačkim jedinicama Budžeta Crne Gore;
- praćenje finansijskih izvještaja korisnika budžeta na kvartalnom nivou;
- pripremu odgovora na pitanja u skladu sa slobodnim pristupom informacijama;

Na kvartalnom nivou prikupljane su neizmirene obaveze korisnika budžeta, o kojima je zajedno sa mjesečnim izvještajem o povraćaju poreza na dodatu vrijednost izvještavan Savjet za finansijsku stabilnost.

Direkcija za upravljanje dugom, analizu zaduženosti i odnose sa inostranstvom (front office)

U Direkciji za upravljanje dugom, analizu zaduženosti i odnose sa inostranstvom (front office), u 2019. godini realizovane su sljedeće aktivnosti:

- Pripremljen je, usvojen od strane Vlade i objavljen Izvještaj o javnom dugu za 2018. godinu;
- Pripremljeni su i objavljeni izvještaji o državnom dugu za I, II i III kvartal 2019. godine;
- Učešće u pripremi Programa Ekonomskih reformi 2020-2022. godine;
- Realizovana je emisija obveznica na međunarodnom tržištu u iznosu od 500 miliona eura, sa do sada najnižom kamatnom stopom za ovu vrstu transakcija u iznosu 2,55% i rokom dospijanja od 10 godina;
- Realizovano je zaključenje većeg broja kreditnih aranžmana za razvojne projekte:
 - Sa Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj - IBRD, za realizaciju projekta „Reforma Poreske Administracije-dodatno finansiranje”, u iznosu od 4,8 miliona eura
 - Sa Evropskom investicionom bankom - EIB, za potrebe realizacij projekta „Reforma Obrazovanja” u iznosu od 18 miliona eura;
 - Sa Bankom za razvoj Savjeta Evrope - CEB, za potrebe realizacije projekta izgradnje predškolskih ustanova u Crnoj Gori, u iznosu od 10 miliona eura;
 - Sa Bankom za razvoj Savjeta Evrope - CEB, za potrebe realizacije faze VI projekta socijalnog stanovanja 1000+, u iznosu od 10 miliona eura;
 - Sa Njemačkom razvojnom bankom - KfW, za realizaciju projekta „Energetska efikasnost u javnim zgradama – faza III”.
- Izdate su sledeće državne garancije:
 - za potrebe komercijalnog kreditnog aranžmana između sindikata banaka koji čine Prva banke Crne Gore i Erste banke i JP “Regionalni vodovod crnogorsko primorje” u iznosu od 10 miliona eura;
 - za kreditni aranžman između Željezničke infrastrukture Crne Gore i Evropske investicione banke (EIB), za projekte koji se odnose na rekonstrukciju i unapređenje željezničke infrastrukture, u iznosu od 13 miliona eura;
 - za potrebe realizacije kreditnog aranžmana između EPCG i Njemačke razvojne banke (KfW), za potrebe rekonstrukcije i modernizacije HE Perućica, faza 2, u iznosu od 33 miliona eura;
 - za kreditni aranžman između EBRD-a i JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje”, za realizaciju Projekta proširenja regionalnog sistema za vodosnabdijevanje u iznosu 12 miliona eura.
- Započeti su pregovori sa Svjetskom bankom u vezi realizacije kreditnog zaduženja od 250 miliona eura uz podršku garancije Svjetske banke zasnovane na javnoj politici (PBG 2)
- Aktivnosti koje su vezane za pripremu budžeta za 2020. godinu.
- Obavljane su redovne aktivnosti koje se tiču analize zaduženosti, sprovođenja procedure povlačenja kreditni sredstava, aktivnosti vezanih za plaćanje kreditnih obaveza i sl.

Direkcija za upravljanje gotovinom, servisiranje duga, evidenciju državnog i javnog duga (back office)

Pored svakodnevnih redovnih aktivnosti i informacija dostavljenih Vladi Crne Gore pripremljene su i sljedeće informacije i izvještaji:

- Odluka o zaduživanju i davanju garancija Crne Gore za 2020. godinu;
- Aktivnosti u cilju obezbjeđivanja tekuće likvidnosti putem kratkoročnih kredita i emisija Državnih zapisa;
- Redovne aktivnosti u cilju servisiranja i otplate državnog duga;
- Redovne aktivnosti u cilju realizacije donacija korisnika budžeta;
- Redovne aktivnosti u cilju realizacije projektnih zajmova;
- Aktivnosti u cilju izrade zakona o budžetu za 2020. godinu;
- Izvještaj o državnom dugu Crne Gore za I, II i III kvartal 2019. godine;
- Izvještaj o javnom dugu za 2018. godinu;
- Redovne aktivnosti u cilju vođenja evidencije i praćenja stanja ino i domaćeg duga i ino i domaćih garancija;
- Saradnja sa centralnom monetarnom institucijom i drugim relevantnim finansijskim institucijama u vezi sa pitanjima politike likvidnosti;
- Redovne aktivnosti u cilju pripreme izvještaja i planova novčanih tokova u cilju blagovremenog servisiranja duga;
- Redovne aktivnosti u cilju predlaganja opcija investiranja državnog novca ;
- Redovne aktivnosti u cilju kvartalnog prikupljanja podataka i evidencije stanja duga lokalne samouprave i izrade izvještaja o stanju duga lokalne samouprave;
- Konsolidovano praćenje stanja novčanih sredstava na svim državnim računima;
- Praćenja stanja na državnim bankarskim računima, otvaranje i zatvaranje računa za potrebe projektnih zajmova potrošačkih jedinica budžeta države, donacija i IPA sredstava;
- Aktivnosti u pogledu zaduživanja na domaćem bankarskom tržištu preko kreditnih ugovora i emisija obveznica na domaćem tržištu, u skladu sa godišnjim zakonom o budžetu i odlukom o zaduživanju.

Direkcija za održavanje SAP-a i drugih informatičkih sistema Državnog trezora

U okviru Državnog trezora, Direkcija za održavanje SAP-a i drugih IS Državnog trezora podržava nekoliko različitih aplikativnih rešenja:

- Prihodni modul – aplikacija za raspodjelu javnih prihoda, dnevna obrada podataka i priprema izvještaja, administracija baze;
- REES- aplikacija koja služi za praćenje analitike uplata na prihodne podračune 832, dnevna obrada podataka i priprema izvještaja, podrška korisnicima;
- RTGS – sistem platnog prometa Centralne banke, sprovođenje plaćanja sa racuna Ministarstva finansija, dnevna obrada izvoda, administracija lokalne baze;
- SAP sistem za praćenje izvršenja budžeta i javni dug - sprovođenje procedura automatskog plaćanja, generisanje izveštaja, sprovođenje standardnih SAP-ovih procedura, podrška krajnjim korisnicima -službenicima računovodstva svih potrošačkih jedinica, obuka krajnjih korisnika za rad u sistemu;
- SAP sistem za procese praćenja IPA programa – podrška korisnicima sistema;
- Katalog državnih propisa – mrežna aplikacija instalirana na preko 100 računara kod zaposlenih u MF. Kontrola automatskog ažuriranja i instalacija kataloga po potrebi.

Aktivnosti Direkcije tokom 2019. godine su, osim podrške aplikacijama i korisnicima, kao i navedenih dnevnih obrada, se odnosile na aktivnosti vezano za Projekat implementacije SAP HANA baze podataka i instaliranje SAP HANA serverske infrastrukture. Osnovni cilj ovog projekta unapređenja SAP IS je tehnološka modernizacija, kao i priprema za migraciju na novu verziju SAP aplikacije, SAP S4HANA, koja je dostupna samo na HANA bazi podataka. Projekat je završen i u produkciji je od 01. januara 2020. godine.

DIREKTORAT ZA UPRAVLJAČKU STRUKTURU

Tokom 2019. godine Nacionalni službenik za ovjeravanje (NAO) i Direktorat za upravljačku strukturu (DUS) sprovodili su redovne aktivnosti u dijelu samostalnog upravljanja programima pretpristupne pomoći Evropske unije (tzv. IPA programi). U svojoj ulozi lica/tijela zaduženog za uspostavljanje i

praćenje funkcionisanja sistema, te finansijsko upravljanje IPA programima i finansijsko izještavanje, nije bilo odstupanja od propisanih rokova i procedura, pa je konačna ocjena da su sve aktivnosti tokom prethodne godine sprovedene nesmetano, sa ostvarenim značajnim rezultatima. S tim u vezi, sprovedene aktivnosti tokom protekle godine rezultirale su između ostalog i potpisivanjem Finansijskih sporazuma za 2018. godinu (za godišnji akcioni program i dva programa prekogranične saradnje), čime je u toku 2019. godine dodijeljeno samostalno upravljanje državnim organima za još tri IPA programa. S tim u vezi, zaključno za 31/12/2019, Direktoratu za upravljačku strukturu, zajedno sa drugim IPA tijelima, dato je na samostalno upravlja ukupno 17 IPA programa za period 2014-2020.

Finansijska perspektiva 2007 – 2013

Aktivnosti u dijelu finalizacije i zatvaranja Operativnog programa „Regionalni razvoj 2012 – 2013“ (OP RD 2012-2013) su bile u fokusu tokom 2019. godine, imajući u vidu da je do kraja decembra bilo neophodno završiti sprovođenje infrastrukturnog projekta za opštinu Berane, odnosno finalizovati radove čijom se uspješnom realizacijom može smatrati da je dio aktivnosti u nadležnosti Crne Gore završen kada je riječ o ovom programu, pa je konačni izvještaj poslat Evropskoj komisiji na razmatranje.

Konačno zatvaranja ovog i Programa „Razvoj ljudskih resursa 2012-2013“ zavisi od mišljenja Evropske komisije, nakon čega će biti poznato koji je to iznos sredstava koji je iskorišten kroz programe kojima je Crna Gora samostalno upravljala za period 2007-2013.

Finansijska perspektiva 2014 – 2020

Tokom 2019. godine kontinuirano su sprovedene aktivnosti u dijelu samostalnog upravljanja za ukupno 14 IPA programa, budući da su poslednja tri programa dodijeljena Crnoj Gori u decembru 2019. godine. Dok je dio aktivnosti bio usmjeren na sprovođenje ugovora u okviru Programa CAP 2014, CBC MNE-ALB 2014, CBC MNE-ALB 2015, CBC MNE-KOS 2014, CBC MNE-KOS 2015 i IPARD, drugi dio aktivnosti je bio usmjeren na sprovođenje tenderskih procedura u cilju potpisivanja ugovora u okviru preostalih programa kojima se samostalno upravlja, a u skladu sa propisanim rokovima, i sve sa krajnjim ciljem što veće absorpcije dostupnih sredstava.

Aktivnosti Direktorata za upravljačku strukturu su se tokom protekle godine ogledale u realizaciji Programa kojima se samostalno upravlja, što je podrazumijevalo redovno izještavanje, učestvovanje u revizijama od strane relevantnih tijela, praćenje sprovođenja datih preporuka i drugim aktivnostima koje su propisane relevantnim Priručnicima o procedurama.

Rezultat korišćenja sredstava dostupnih kroz IPA programe za period 2014-2020, odnosno od potpisivanja prvog Finansijskog sporazuma u decembru 2015. godine do kraja 2019. godine jeste da je ukupna ugovorena podrška cca. 50 miliona eura, odnosno cca 36 % EU podrške. U skladu sa dinamikom sprovođenja aktivnosti u okviru pojedinačnih Programa, te prateći propisane procedure i pravila, na bazi poslatih zahtjeva od strane Direktorata za upravljačku strukturu, Evropska komisija (EK) je od početka IPA II finansijske perspektive do kraja 2019. godine uplatila Crnoj Gori cca. 47 miliona eura, odnosno cca. 33 % dostupne EU podrške.

Direktorat za upravljačku strukturu je tokom protekle godine bio posvećen aktivnostima koje prethode dobijanju samostalnog upravljanja preostalim programima koji su Crnoj Gori na raspolaganju do 2020. godine, pa su kao rezultat toga u decembru 2019. godine potpisana tri nova Finansijska sporazuma i to za Nacionalni akcioni program za Crnu Goru za 2018. godinu, Bilateralni program prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija za 2018. godinu i Bilateralni program prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo za 2018. godinu, čime je EK dala pozitivnu procjenu i dodatno ukazala povjerenje Crnoj Gori i nadležnim institucijama u pogledu samostalnog upravljanja sredstvima pretpristupne pomoći.

Ostale aktivnosti

U skladu sa Programom rada Vlade za 2019. godine, u toku godine su realizovane sve planirane aktivnosti. Naime, Direktorat za upravljačku strukturu je na kvartalnom nivou pripremao i dostavljao Vladi na razmatranje i usvajanje Informacije o realizaciji aktivnosti i projekata koji se realizuju kroz sistem decentralizovanog i/ili indirektnog upravljanja IPA fondovima, sa pregledom ključnih aktivnosti, dok je na polugodišnjem nivou pripremao Informacije o statusu realizacije preporuka iz

izvještaja revizora Evropske komisije za programe koji se realizuju kroz decentralizovano i/ili indirektno upravljanje IPA fondovima sa relevantnim akcionim planovima.

Tokom 2019. godine, Direktor za upravljačku strukturu je intezivno radio na otklanjanju preporuka iz revizorskih izvještaja Evropske komisije i Revizorskog tijela Crne Gore, a sve u cilju unaprijeđenja sistema za samostalno upravljanje IPA sredstvima i njegovog efikasnog funkcionisanja.

U okviru redovnih aktivnosti, Direktor za upravljačku strukturu aktivno je sprovodio svakodnevne aktivnosti iz domena svoje nadležnosti. U prilog tome govori da su, u skladu sa propisanim procedurama i rokovima, za sve programe za koje su potpisani Finansijski sporazumi, tokom protekle godine izdate godišnje izjave o jemstu, odnosno godišnje izjave o upravljanju, kao potvrda funkcionisanja uspostavljenog sistema upravljanja i kontrole. Dodatno, redovno izvještavanje prema Evropskoj komisiji je sprovedeno, takođe u skladu sa propisanim procedurama i rokovima, kako u dijelu funkcionisanja sistema, tako i u dijelu finansijskog upravljanja Programima. Nadalje, planiranje potrebnih sredstava i izrada finansijskih projekcija, kao jedan od preduslova za dobijanje dostupnih sredstava, rađeno je u skladu sa rokovima i u saradnji sa tijelima Operativnih struktura po pojedinačnim Programima.

Imajući u vidu značaj upravljanja projektima koji se finansiraju iz IPA sredstava, te potrebu za kontinuiranim usavršavanjem i nadogradnjom znanja u ovoj oblasti, predstavnici Direktora za upravljačku strukturu učestvovali na relevantnim treninzima i radionicama. Dodatno, imajući u vidu značaj saradnje svih tijela uključenih u navedeni proces, tokom protekle godine finalizovani su Radni sporazumi kojim se bliže definišu uloge i odgovornosti institucija uključenih u sprovođenje pojedinačnih ugovora. U skladu sa navedenim, dodatno je rađeno i na unapređenju i usaglašavanju Priručnika o procedurama.

Aktivnosti u dijelu informacione bezbjednosti i IT politika su tokom 2019. godine realizovane u skladu sa Akcionim planom za upravljanje politikom IT bezbjednosti u domenu standarda ISO 27002, koji je prepoznat na nacionalnom nivou, a koji se u dijelu upravljanja IPA programima ističe kao značajna oblast čije je rješavanje prepoznato od strane revizora.

Treba zaključiti da od ažurnosti nacionalnih institucija, definisanja realnih rokova, prepoznavanja i otklanjanja svih potencijalnih rizika, kao i kapaciteta kako zaposlenih u IPA tijelima, tako i budućih korisnika, zavisi uspješnost povlačenja sredstava. Direktor za upravljačku strukturu je tokom protekle godine pokazao spremnost i visok nivo zalaganja, što će biti praksa i u budućem periodu. Ono što nam predstoji jeste, da na osnovu iskustava stečenih u proteklom periodu i naučenih lekcija, radimo na što većoj absorpciji sredstava pretprijetne pomoći, a nakon pristupanja Evropskoj uniji i absorpciji sredstava koja su na raspolaganju državama članicama EU.

DIREKTORAT ZA FINANSIRANJE I UGOVARANJE SREDSTAVA EU POMOĆI

Direktorat za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći (CFCU) funkcioniše kao ugovorno tijelo za (trenutno) 7 operativnih programa (Godišnji akcijski program IPA-e za Crnu Goru za 2014. godinu, Godišnji akcijski program IPA-e za Crnu Goru za 2016. godinu, Godišnji akcijski program IPA-e za Crnu Goru za 2017. godinu, Godišnji akcijski program IPA-e za Crnu Goru za 2018. godinu, Program prekogranične saradnje Crna Gora-Albanija 2014-2020, Program prekogranične saradnje Crna Gora-Kosovo 2014-2020 i Sektorski operativni program za zapošljavanje, obrazovanje i socijalne politike 2015-2017), koji se finansiraju iz sredstava Evropske unije i realizuju kroz sistem indirektnog upravljanja. Ovo podrazumijeva da je ovlašćenje za upravljanje EU sredstvima prenijeto na domaću administraciju, čemu je prethodilo dobijanje izjave o spremnosti (tzv. akreditacije) od strane Evropske komisije. Ukupna vrijednost pomenutih programa je oko 70.000.000€.

U toku 2019. godine su potpisani sledeći Finansijski sporazumi: Finansijski sporazum za Godišnji akcijski program za Crnu Goru za 2018. godinu, Finansijski sporazum za Program prekogranične saradnje Crna Gora-Albanija za 2018. godinu i Finansijski sporazum za Program prekogranične saradnje Crna Gora-Kosovo za 2018. godinu.

Realizacija Godišnjeg akcijskog programa IPA-e za Crnu Goru za 2014. godinu (CFCU realizuje 18,26 miliona €, od čega je oko 90% EU doprinos, a oko 10% nacionalno ko-finansiranje):

Ukupna vrijednost ovog programa je oko 39,2 miliona eura, od kojih Direktorat za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći kao ugovorno tijelo realizuje 18,2 miliona eura.

U okviru navedenog programa, Direktorat je zadužen za sprovođenje 10 akcija koje se sprovode kroz 23 tenderske procedure, a čije su korisničke institucije Ministarstvo finansija, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Ministarstvo održivog razvoja i turizma i Ministarstvo ekonomije.

Kako je Godišnji akcijski program za Crnu Goru za 2014. godinu u potpunosti ugovoren još tokom 2018. godine, tokom 2019. godine je uslijedila faza implementacije ugovora. Do kraja 2019. godine uspješno je završeno 9 ugovora, dok je još uvijek u toku sprovođenje 13 ugovora. Jedan ugovor je zbog nemogućnosti ugovarača da sprovede ugovorom preuzete obaveze raskinut, pa je bilo neophodno ponoviti tenderski postupak. Tenderska dokumentacija je objavljena u oktobru 2019. godine, dok je rok za dostavljanje ponuda (inicijalni u decembru 2019. godine) produžen za mjesec dana, odnosno do januara 2020. godine.

Pripremljen je plan provjera na licu mjesta za 2019. godinu, koji je ažuriran na kvartalnom nivou. U skladu sa navedenim planom, sprovedene su provjere na licu mjesta za pet ugovora o nabavci opreme i pet ugovora o uslugama, tokom kojih nisu prepoznate nepravilnosti.

Realizacija programa prekogranične saradnje Crna Gora-Albanija 2014-2020 (ukupna vrijednost 11,9 miliona € - EU doprinos):

Tokom 2019. godine, sprovodilo se 8 ugovora potpisanih u okviru prvog poziva za dostavljanje projektnih prijedloga. Jedan ugovor je završen u oktobru 2019. godine, dok je realizacija 7 ugovora u toku. Još krajem 2018. godine otpočela je priprema aplikacionog paketa za drugi poziv. Drugi poziv je objavljen u februaru 2019. godine i rok za dostavljanje projektnih prijedloga je bio 27. maj 2019. godine. Formirana je evaluaciona komisija i nakon procesa ocjene pristiglih aplikacija, evaluacioni izvještaj za prvi korak (ocjenjivanje sažetaka projekata) je pripremljen i odobren od strane EUD krajem novembra 2019. godine, dok je evaluacija za drugi (ocjenjivanje punih aplikacija) i treći korak (provjera prihvatljivosti aplikacija) u toku.

Realizacija programa prekogranične saradnje Crna Gora-Kosovo 2014-2020 (ukupna vrijednost 8,4 miliona € – EU doprinos):

Tokom 2019. godine, implementiralo se sedam ugovora bez uočenih rizika. Krajem 2018. godine otpočela je priprema aplikacionog paketa za drugi poziv za dostavljanje projektnih prijedloga. Drugi poziv je objavljen u januaru 2019. godine i rok za dostavljanje ponuda je bio 15. april 2019. godine. Nakon što je formirana evaluaciona komisija, otpočeo je proces ocjene pristiglih projektnih prijedloga. Evaluacioni proces je rezultirao pripremom evaluacionog izvještaja za prvi korak koji je odobren sredinom oktobra 2019. godine, nakon čega je nastavljen proces evaluacije punih aplikacija (drugi korak) i provjere prihvatljivosti aplikacija (treći korak). Evaluacioni izvještaji za oba koraka su upućeni Delegaciji Evropske unije u Crnoj Gori na odobrenje krajem decembra 2019. godine.

Pripremljen je i plan provjera na licu mjesta za 2019. godinu. U skladu sa navedenim planom tokom 2019. godine, sprovedeno je 7 provjera koje su evidentirane u registru kontrola Direktorata za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći.

Realizacija Godišnjeg akcijskog programa IPA-e za Crnu Goru za 2016. godinu (7.721.000 €, od čega je 90% EU doprinos, a 10% nacionalno ko-finansiranje):

Ukupna vrijednost ovog programa je oko 24 miliona eura, od kojih Direktorat za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći kao ugovorno tijelo realizuje preko 7 miliona eura.

U okviru navedenog programa, Direktorat je zadužen za sprovođenje jedne akcije, tj. devet ugovora čija je korisnička institucija Ministarstvo ekonomije. Do kraja 2019. godine potpisan je jedan ugovor o uslugama koji se odnosi na promovisanje kulture inovacija, dok je priprema ugovornog dosijea u finalnoj fazi za jedan ugovor o nabavci opreme. Proces ocjenjivanja ponuda je u toku za 4 ugovora, dok se priprema tenderske dokumentacije i usaglašavanja sa korisničkom institucijom realizuje za preostala 3 projekta.

Realizacija Godišnjeg akcijskog programa IPA-e za Crnu Goru za 2017. godinu (2.898.000€ - EU doprinos):

Ukupna vrijednost ovog programa je oko 16 miliona eura, od kojih Direktor za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći kao ugovorno tijelo realizuje 3 miliona eura (13 ugovora), koji se odnose na Instrument za evropske integracije.

Do kraja 2019. godine odobren je ugovorni dosije za ugovor o uslugama koji se odnosi na komuniciranje EU podrške i procesa evropskih integracija u Crnoj Gori i očekuje se potpisivanje ovog ugovora početkom 2020. godine. Tri tenderske procedure za ugovore o uslugama (podrška za uspostavljanje naučno-tehnološkog parka; prevod tehničke dokumentacije za izgradnju Klinike za infektivne bolesti i dermatovenerologiju; podrška u pripremi tenderske dokumentacije za izgradnju i nadzor nad radovima za Kliniku za infektivne bolesti i dermatovenerologiju) su pokrenute, dok se početkom 2020. godine planira objavljivanje dva već odobrena tenderska dosijea (u pitanju su ugovori o uslugama za podršku Direktoratu za upravljačku strukturu za indirektno upravljanje EU sredstvima / podršku u izradi tehničke dokumentacije za adaptaciju/rekonstrukciju prostorija Uprave carina). Jedan tenderski dosije za ugovor o nabavci opreme je u fazi usaglašavanja sa korisničkom institucijom (Direktoratom za državni budžet). Sa druge strane, tenderski postupci za dva ugovora o uslugama nijesu bili uspješni zbog nedostatka interesovanja ponuđača u jednom slučaju (procjena potreba za razvoj sistema nadgledanja u oblasti supstanci ljudskog porijekla) i zbog neusklađenosti tehničke ponude sa objavljenim tenderskim dosijeom u drugom slučaju (podrška Direktoratu za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći za indirektno upravljanje EU sredstvima). Oba postupka će biti ponovljena tokom 2020. godine. Za 4 odobrene aplikacije krajem 2019. godine, u narednom periodu predstoji priprema tenderske dokumentacije.

Realizacija Sektorskog operativnog programa za oblast zapošljavanja, obrazovanja i socijalne politike 2015-2017 (18.000.000€, od čega je 85% EU doprinos, a 15% nacionalno ko-finansiranje):

Ukupna vrijednost ovog programa je 18 miliona eura, od kojih Direktor za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći kao ugovorno tijelo sprovodi 17,2 miliona eura, dok ostatak sprovodi Uprava javnih radova.

U okviru navedenog programa, Direktor je zadužen za sprovođenje 4 akcije koje se sprovode kroz 21 tendersku proceduru, a čije su korisničke institucije Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo nauke, Ministarstvo prosvjete i Ministarstvo za ljudska i manjinska prava.

Tokom 2019. godine potpisano je 12 ugovora (devet ugovora o uslugama, dva ugovora o nabavci opreme i direktni grant Zavodu za zapošljavanje za podršku mjerama samozapošljavanja). Tri ugovora su u fazi usaglašavanja tenderske dokumentacije sa korisničkim institucijama, dok je za jedan ugovor o nabavci opreme poslat evaluacioni izvještaj Delegaciji EU na odobrenje i očekuje se njihov odgovor.

Kroz ovaj program, planirano je sprovođenje pet grant šema. Za jednu grant šemu (*Program osposobljavanja za deficitarna zanimanja i za RE populaciju*), devet ugovora je pripremljeno i poslato grant korisnicima na potpisivanje. Do kraja 2019. godine, potpisano je 8 ugovora, dok je potpisivanje jednog preostalog ugovora planirano u 2020. godini. Ukupna vrijednost svih potpisanih ugovora je oko 8.000.000€. Za dvije grant šeme (*Kolaborativna grant šema za inovativne projektne ideje i Podrška pružanju usluga socijalne i dječje zaštite*), završen je proces ocjenjivanja pristiglih aplikacija i pripremljena su pisma obavještenja uspješnim i neuspješnim aplikantima, nakon čega slijedi postupak optimizacije budžeta i potpisivanja ugovora. Za četvrtu grant šemu (*Podrška socijalnom uključivanju Roma i Egipćana u oblastima zdravlja, zapošljavanja i socijalne zaštite*) otpočeo je proces ocjenjivanja pristiglih aplikacija, dok je raspisivanje poziva za poslednju grant šemu (*Podsticaji za poslodavce na sjeveru Crne Gore*) predviđeno tokom 2020. godine. Takođe, jedan tenderski postupak za ugovor o uslugama u svrhu organizovanja naprednih kurseva engleskog jezika je otkazan zbog nezainteresovanosti ponuđača i neusklađenosti tehničkih ponuda sa objavljenim tenderskim dosijeom, te se očekuje ponavljanje ovog postupka tokom 2020. godine.

DIREKTORAT ZA FINANSIJSKI SISTEM I UNAPREĐENJE POSLOVNOG AMBIJENTA

Tokom 2019. godine u okviru Direkcije za finansijski sistem urađeno je sljedeće:

BANKARSKO TRŽIŠTE

- Predlog zakona o kreditnim institucijama, Predlog zakona o sanaciji kreditnih institucija i Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju i likvidaciji banaka;

U postupku pristupanja EU Crna Gora je, između ostalog, preuzela obavezu da svoje zakonodavstvo usaglasi sa Direktivom 2014/59 EU o uspostavljanju okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicionih društava (tzv. BRRD). Direktivom se obezbjeđuju instrumenti za pravovremenu intervenciju u kreditnoj instituciji koja je u problemima kako bi se obezbijedio nastavak ključnih finansijskih i ekonomskih funkcija te kreditne institucije.

Usaglašavanje sa BRRD direktivom se vrši kroz paket zakonskih propisa, koji čine:

- Predlog zakona o sanaciji kreditnih institucija (koji sadrži odredbe koje se odnose na pokretanje postupka sanacije, sanacione planove, postupak sanacije, mjere i instrumenti sanacije, sanacioni fond i dr.),
- Predlog zakona o kreditnim institucijama (kojim se prenose rješenja BRRD-a kojim se uređuju mjere iz nadležnosti organa za superviziju kreditnih institucija i koji obuhvata pitanja planova oporavka kreditnih institucija, obezbjeđivanje finansijske pomoći u okviru grupe kreditnih institucija, kao i supervizorske mjere rane intervencije)¹,
- Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o likvidaciji i stečaju banaka (kojim se uspostavlja novi redosljed prioriteta pri namirenju povjerilaca banke u stečaju) i
- jednim dijelom kroz Predlog zakona o zaštiti depozita.

Predloženim paketom zakonskih propisa ojačavaju se preventivni mehanizmi tako što se u pravni okvir uvode instrumenti sanacije (instrument prodaje, instrument prelazne kreditne institucije (bridž banka), instrument odvajanja imovine i instrument interne sanacije (»bail in«)), kojima se, uz sagledavanje okolnosti pojedinih slučajeva, a vodeći računa o ostvarenju ciljeva i primjenom opštih načela sanacije, omogućava individualni pristup rješavanju pitanja kreditnih institucija u problemima. Takođe, ovim zakonom se osniva Sanacioni fond u koji će se na godišnjem nivou prikupljati sredstava od kreditnih institucija koja će se koristiti u postupku sanacije. Navedeni mehanizmi će nadležnim organima stvoriti mogućnost efikasnijeg bavljenja problemima kreditnih institucija koje propadaju ili kojima prijeti propast, uvođenjem skupa instrumenata za blagovremenu intervenciju u takvim kreditnim institucijama kako bi se obezbijedio nastavak obavljanja njihovih ključnih finansijskih i ekonomskih funkcija, uz istovremeno ograničavanje negativnog uticaja propadanja kreditne institucije na ekonomski i finansijski sistem na najmanju moguću mjeru.

U novom zakonu o kreditnim institucijama, posebna pažnja je posvećena uređenju oblasti kao što su:

- jačanje korporativnog upravljanja,
- bolje interno upravljanje rizicima i u vezi sa tim obaveza za donošenje politika primanja, uvođenje bafera kapitala,
- jačanje supervizije,
- smanjenje oslanjanje banaka na eksterne kreditne rejtinge,
- unapređenje odredbi koje se odnose na zaštitu potrošača, itd.

Javna rasprava o Nacrtima zakona je održana, u periodu od 25. januara do 04. marta 2019. godine. Takođe, Ministarstvo finansija je, u saradnji sa Centralnom bankom, 27.03.2019. godine, organizovalo, sastanak sa predstavnicima banaka i Udruženja banaka Crne Gore, na operativnom nivou, a 29.03.2019 godine, i Okrugli sto, sa menadžmentom banaka i predstavnicima Udruženja banaka Crne Gore, kako bi u neposrednoj komunikaciji, razmotrili i razjasnili, sve komentare koji su dostavljeni tokom javne rasprave. Tokom sastanka postignut je visok stepen saglasnosti između predstavnika banaka, Centralne banke i Ministarstva finansija.

Skupština Crne Gore je, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2019. godini, 2. decembra 2019. godine, donijela Zakon o kreditnim institucijama, Zakona o sanaciji kreditnih

¹ Nacrt zakona o sanaciji kreditnih institucija je Centralna banka, pripremila, uz ekspertsku pomoć Banke Slovenije, dok je Nacrt zakona o kreditnim institucijama, Centralna banka, pripremila, u saradnji sa ekspertima Hrvatske narodne banke (HNB) u okviru tvining projekta „Podrška regulaciji finansijskih usluga“

institucija i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju i likvidaciji banaka, koji su objavljeni u "Službenom listu Crne Gore", br. 72/19.

- Predlog zakona o uporedivosti naknada, povezanih sa računom za plaćanje potrošača, prebacivanju računa za plaćanje potrošača i računu za plaćanje sa osnovnim uslugama i Predlog zakona o međubankarskim naknadama i posebnim pravilima poslovanja u vezi sa platnim karticama;

Platni promet u Crnoj Gori predstavlja jednu od najvažnijih komponenti nesmetanog funkcionisanja finansijske infrastrukture i finansijskog sistema Crne Gore u cjelini, pa je, stoga, stalno bio predmet zakonske i podzakonske regulative.

U cilju unapređenja regulative koja se odnosi na platni promet, prije svega sa ciljem zaštite potrošača, Centralna banka je pripremila: Nacrt zakona o uporedivosti naknada povezanih sa računom za plaćanje potrošača, prebacivanju računa za plaćanje potrošača i računu za plaćanje sa osnovnim uslugama i Nacrt zakona o međubankarskim naknadama i posebnim pravilima poslovanja u vezi sa platnim karticama.

Nacrtom zakona o uporedivosti naknada se u pravni sistem Crne Gore u potpunosti implementira Direktiva 2014/92/EZ o uporedivosti naknada povezanih sa računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje sa osnovnim uslugama (Payment Accounts Directive - PAD).

Transparentno uporedivim naknadama povezanim sa računima za plaćanje podstaknuti će se konkurencija među pružiocima platnih usluga, što bi trebalo da dovede do snižavanja cijena platnih usluga, a potrošačima će omogućiti da, zbog bolje informisanosti, donose adekvatnije odluke prilikom izbora pružaoca platnih usluga. Ovaj zakon se odnosi isključivo na potrošače, odnosno na svako fizičko lice koje zaključuje ugovor o platnim uslugama u svrhe koje nijesu namijenjene njegovoj djelatnosti, poslovanju ili zanimanju.

Nacrtom zakona o međubankarskim naknadama predlaže se usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa Uredbom (EU) 2015/751 o međubankarskim naknadama za platne transakcije po osnovu kartica, čiji je cilj da se korisnicima platnih usluga obezbijede sigurna, nesmetana i inovativna elektronska plaćanja uklanjanjem prepreka za djelotvorno funkcionisanje tržišta platnih kartica, kao i da se, kada su potrošači u pitanju, riješi problem visokih i različitih međubankarskih naknada na osnovu platnih kartica. Ovom uredbom uređuju se gornja granica za međubankarske naknade na osnovu platnih kartica izdatih potrošačima i pravila poslovanja u vezi sa izdavanjem platnih kartica ili izvršavanjem platnih transakcija na osnovu platnih kartica.

Uređivanjem međubankarskih naknada i navedenih pravila poslovanja poboljšaće se funkcionisanje unutrašnjeg tržišta za platne usluge, u korist potrošača, smanjiti troškovi za platne transakcije na osnovu platnih kartica i uspostaviti jednaka prava, obaveze i mogućnosti za sve učesnike na tržištu.

Imajući u vidu da će primjena ova dva Nacrta zakona uticati na smanjenje prihoda banaka, njihova primjena je odložena za godinu odnosno dvije godine, od dana stupanja na snagu Zakona, kako bi banke imale dovoljno vremena da usklade svoje poslovanje.

Ministarstvo finansija je objavilo javnu raspravu o Nacrtu zakona o uporedivosti naknada povezanih sa računom za plaćanje potrošača, prebacivanju računa za plaćanje potrošača i računu za plaćanje sa osnovnim uslugama i Nacrtu zakona o međubankarskim naknadama i posebnim pravilima poslovanja u vezi sa platnim karticama, u periodu od 10. decembra 2018. godine do 20. januara 2019. godine. Takođe, Ministarstvo finansija je, u saradnji sa Centralnom bankom, 27.03.2019. godine, organizovalo, sastanak sa predstavnicima banaka i Udruženja banaka Crne Gore, na operativnom nivou, a 29.03.2019. godine, i Okrugli sto, sa menadžmentom banaka i predstavnicima Udruženja banaka Crne Gore, kako bi u neposrednoj komunikaciji, osim bankarske regulative, razmotrili i razjasnili, sve komentare koji su dostavljeni tokom javne rasprave i na platne sisteme. Tokom sastanka, i za ova dva Nacrta zakona, postignut je visok stepen saglasnosti između predstavnika banaka, Centralne banke i Ministarstva finansija.

Predlozi zakona su, 25.04.2019. godine, dostavljeni Evropskoj komisiji, na mišljenje, čije mišljenje još uvijek čekamo.

- Predlog uredbe o dopuni Uredbe o prestanku važenja pojedinih pojedinih podzakonskih akata, kojom se stavlja van snage Pravilnik o bližim uslovima i postupku davanja hitne finansijske pomoći za likvidnost banke ("Službeni list Crne Gore", br. 034/11 od 12.07.2011);

Zakonom o Centralnoj banci Crne Gore ("Službeni list CG", broj 40/10) je u članu 17 stav 8 propisano da bliže uslove i postupak za davanje finansijske pomoći propisuju Ministarstvo finansija i Centralna banka, "u slučajevima kada je, po mišljenju Centralne banke, davanje hitne finansijske pomoći banci ili finansijskoj instituciji neophodno u cilju očuvanja stabilnosti finansijskog sistema ili sprovođenja programa korektivnih mjera, Vlada može odobriti hitnu finansijsku pomoć za likvidnost banci ili finansijskoj instituciji, uključujući i one koje ne ispunjavaju uslove za davanje finansijske pomoći u skladu sa članom 17 st. 1 do 5 Zakona." S tim u vezi, Ministarstvo finansija je donijelo Pravilnik o bližim uslovima i postupku davanja hitne finansijske pomoći za likvidnost banke ("Službeni list CG", broj 34/11). Međutim, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci Crne Gore ("Službeni list CG", broj 70/17) brisan član 17 stav 8, odnosno pravni osnov za donošenje Pravilnika, time su se stvorili uslovi za prestanak važenja ovog Pravilnika.

Uredba o dopuni Uredbe o prestanku važenja pojedinih podzakonskih akata je objavljena u "Službenom listu Crne Gore", br. 019/19.

- Mišljenje na Predlog za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti člana 123 stav 1 Zakona o bankama ("Službeni list Crne Gore", br. 17/08, 44/10, 40/11 i 73/17), koja je pokrenuta na osnovu predloga Upravnog suda Crne Gore;

Upravni sud je, Ustavnom sudu, podnio Predlog za ocjenu ustavnosti odredbe člana čl. 123 stav 1 Zakona o bankama („Službeni list RCG“, br. 7/08, 44/10, 40/11 i 73/17), u vezi člana 120 i člana 129 istog zakona.

U Predlogu, Upravni sud navodi da, saglasno odredbi člana 116 Zakona o bankama ("Sl. list CG", br. 17/08, 44/10, 40/11 i 73/17), Centralna banka može, ukoliko utvrdi nepravilnost u poslovanju banke, između ostalog, uvesti privremenu upravu u banci, u skladu sa članom 120 ovog zakona i oduzeti dozvolu za rad banke, u skladu sa članom 129 istog zakona. Predlagač tvrdi da je, saglasno odredbi člana 120 stav 4 Zakona o bankama, rješenje kojim se uvodi privremena uprava konačno i da uvođenjem privremene uprave, po zakonu prestaju sva upravljačka prava organima banke (saglasno odredbi člana 123 istog zakona), tako da su tužioci direktno pogođeni pobijenom odlukom.

Ministarstvo finansija je pripremlilo i dostavilo Vladi predlog mišljenja na Predlog za ocjenu ustavnosti člana 123 stav 1 Zakona o bankama ("Službeni list Crne Gore", br. 17/08, 44/10, 40/11 i 73/17), koji je Ustavnom sudu Crne Gore podnio Upravni sud Crne Gore. U predlogu mišljenja su detaljno obrazložene navedene tvrdnje i predloženo je Ustavnom sudu Crne Gore da odbije predlog za ocjenu ustavnosti i zakonitosti člana 123 stav 1 Zakona o bankama («Službeni list RCG», br. 7/08, 44/10, 40/11 i 73/17), u vezi člana 120 i člana 129 istog zakona.

Aktivnosti u vezi sa arbitražnim postupkom koji je protiv Crne Gore pokrenula Addiko banka AG, u skladu sa Konvencijom za rješavanje investicionih sporova između država i državljana drugih država (ICSID) zbog navodnog kršenja Sporazuma između Savezne Vlade Savezne Republike Jugoslavije i Vlade Republike Austrije o uzajamnom podsticanju i zaštiti ulaganja ("BIT") ("Službeni list SRJ - Međunarodni ugovori", br. 1/2002 od 18.1.2002. godine);

Vlada Crne Gore i Ministarstvo finansija su, na svojim internet stranicama, 06.03.2018.godine objavili Saopštenje², na našem i engleskom jeziku, da: "Vlada Crne Gore je uključena u međunarodnu

² <http://www.gov.me/naslovna/vijesti-iz-ministarstava/182503/Saopstenje-Medunarodna-investiciona-arbitraza.html>
<http://www.gov.me/en/News/182523/Press-release-International-Investment-Arbitration.html>

investicionu arbitražu sa Addiko Bankom AG pred Međunarodnim centrom za rješavanje investicionih sporova (ICSID). Tokom trajanja postupka arbitraže, Vlada neće davati javne izjave o sporu. Crna Gora nastavlja da podstiče i promoviše održavanje povoljnih uslova za strane direktne investicije u zemlji."

- dostavljanje podataka Savjetu za finansijsku stabilnost;
- priprema odgovora za Bijelu knjigu;
- učešće u izradi Programa ekonomskih reformi 2020 - 2022, u dijelu definisanja mjere za finansijske usluge - bankarsko tržište, u skladu sa Smjernicama Evropske komisije;
- učešće u "Projektu Tehničke pomoći OECD/INFE za finansijsko obrazovanje kroz program Konstitucije Ministarstva finansija Holandije";

Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD) i njena Međunarodna mreža za finansijsku edukaciju (OECD/INFE) pokrenule su Projekat Tehničke pomoći u oblasti finansijske edukacije kroz podršku Ministarstva finansija Holandije u okviru Programa zajedničke konstitucije u trajanju od pet godina (2018-2022). Projekat uključuje sedam zemalja iz Programa Holandske konstitucije – Bugarsku, Hrvatsku, Gruziju, Makedoniju, Moldaviju, Crnu Goru i Rumuniju – a sprovodi se uz finansijsku podršku Ministarstva finansija Holandije.

Projekat ima za cilj da da eksterne smjernice za izradu nacrtu i implementaciju efikasnih inicijativa za finansijsku edukaciju u zemljama učesnicama, koje bi bile prilagođene specifičnim potrebama pojedinačnih zemalja, kao i promocija uzajamnog učenja i razmjene znanja među zemljama učesnicama.

Projekat će se odvijati kroz tri faze, i to:

- Istraživanje: mapiranje tekućih aktivnosti, utvrđivanje tekućeg nivoa finansijske pismenosti u zemljama učesnicama (gdje to prethodno nije utvrđeno) i identifikacija prioriteta i ciljnih grupa;
- Razvoj: pružanje podrške u izradu nacrtu (gdje nije već izrađen) nacionalne strategije za finansijsku edukaciju i razvoj procesa evaluacije kojim bi se mjerila njena učinkovitost;
- Implementacija: pružanje podrške u implementaciji nacionalne strategije i procesa evaluacije.

Crna Gora je započela prvu fazu, a Centralna banka je zadužena za koordinaciju Projektom.

- odgovori na pitanja novinara,
- tekući dopisi.

ZAŠTITA DEPOZITA

- Predlog zakona o zaštiti depozita

Razlog za donošenje novog zakona o zaštiti depozita je uvođenje premije na bazi rizika, skraćanja roka isplate, harmonizacija iznosa garantovanog depozita, mogućnost korišćenja sredstava Fonda za zaštitu depozita u postupku sanacije banaka, tj. usaglašavanje sa Direktivom 2014/49/EU i Direktivom 2014/59/EU.

Usvajanjem predloženog zakona stvorice se preduslovi za ostvarivanje sljedećih ciljeva:

- zaštita deponenata koji imaju garantovane depozite položene u kreditnoj instituciji;
- skraćanje roka za početak isplate garantovanih depozita na 7 radnih dana;
- izbjegavanje većeg štetnog uticaja na finansijsku stabilnost, posebno sprječavanjem širenja štetnih uticaja na finansijski sistem;
- implementacija premije na bazi rizika pojedine kreditne institucije, a time i smanjenje moralnog hazarda;

<http://www.mif.gov.me/vijesti/182503/Saopstenje-Medunarodna-investiciona-arbitraza.html>

<http://www.mif.gov.me/en/news/182504/Press-release-International-Investment-Arbitration.html?alphabet=lat>

- mogućnost korišćenja sredstava Fonda za zaštitu depozita u postupku sanacije banaka i sa ciljem izbjegavanja stečaja banke i ostalih štetnih uticaja po stabilnost finansijskog sistema;
- zaštita javnih sredstava na način da se oslanjanje na javnu finansijsku pomoć svede na najmanju moguću mjeru³.

Donošenjem Prijedloga zakona će se povećati sigurnost depozita u bankama i time doprinijeti ukupnoj stabilnosti bankarskog i finansijskog sistema.

Skupština Crne Gore je, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2019. godini, 2. decembra 2019. godine donijela Zakon o zaštiti depozita, koji je objavljen u "Službenom listu Crne Gore", br. 72/19.

TRŽIŠTE KAPITALA

- Učešće na sastancima RCC-a, Radna grupa za tržište kapitala;

Na Samitu premijera održanim u Trstu u julu 2017. godine, postignut je dogovor o formiranju Regionalnog ekonomskog područja (Regional Economic Area- REA) zemalja Zapadnog Balkana i odobrenju Višegodišnjeg Akcionog plana (Multi annual Action Plan - MAP) REA. Tom prilikom, postavljeni su sledeći ciljevi:

1. trgovačka integracija zemalja, zasnovane na Sporazumu CEFTA i instrumentima koji proizlaze iz dodatnih protokola o olakšavanju trgovine i trgovini uslugama;
2. Dizajn i sprovođenje regionalnog programa reformi investicija, što dovodi do veće harmonizacije regionalnih investicionih politika sa standardima EU i najboljim međunarodnim praksama
3. prekogranična mobilnost profesionalaca, studenata, istraživača i akademika, integrisanih u profesionalne i akademske mreže EU.
4. Digitalna integracija i otključavanje pristupa digitalnoj ekonomiji integriranjem regiona na panevropsko digitalno tržište.

Savjet za regionalnu saradnju (Regional Cooperation Council- RCC) osnovan je na inicijativu ministara vanjskih poslova zemalja Jugoistočne Evrope, u Sofiji 27.02.2008. godine, sa ciljem:

- omogućavanja veće ekonomske integracije kroz lakši tok kapitala, ljudi, roba i usluga unutar zemalja Jugoistočne Evrope i Evropske unije i
- boljim upravljanjem, poboljšanim funkcionisanjem vladavine prava i povećanom sigurnošću u Jugoistočnoj Evropi.

U okviru "Regionalnog programa reformi investicija" je formirana Radna grupa za tržište kapitala, koja je krajem 2018.godine, preimenovana u Radnu grupu za finansijska tržišta, a koju čine predstavnici Ministarstva finansija, Centralne banke, Komisije za tržište kapitala i berzi zemalja Zapadnog Balkana.

Takodje, Radna grupa za finansijska tržišta je učestvovala u izradi brojnih dokumenata u okviru RIRA-e, MAP REA, kao i „Summary of practical guide on the potential of capital markets development“, „Diversification and Regional Integration of Financial Markets to Support Growth“, Godisnji izvjestaj za 2018.godinu, itd;

RCC je 14.06.2019. godine organizovao četvrti sastanak Radne grupe za finansijska tržišta.

- učešće na sjednicama Upravnog odbora za Twining projekat "Support to Regulation of Financial Services" ("Podrška regulaciji finansijskih usluga");
- odgovori na poslanička pitanja;
- tekući dopisi.

³ Nacrt zakona o zaštiti depozita je, zajedno sa Metodologijom za obračun premije na bazi rizika, Fond za zaštitu depozita pripremio u saradnji sa ekspertima Svjetske banke i konsultantske kuće GGB rating iz Njemačke.

TRŽIŠTE OSIGURANJA

- Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obaveznom osiguranju u saobraćaju;

Ministarstvo finansija je 01.06.2016. godine formiralo Radnu grupu, sastavljenu od predstavnika Ministarstva finansija, Agencije za nadzor osiguranja, Nacionalnog biroa osiguravača i predstavnika društava za osiguranje. Agencija za nadzor osiguranja koordinira radom Radne grupe.

Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obaveznom osiguranju u saobraćaju je bio na javnoj raspravi od 19. aprila do 31. maja 2017. godine, a zbog brojnih sugestija koje su stigle tokom javne rasprave Nacrt zakona je zahtijevao dodatno usaglašavanje sa predstavnicima društava za osiguranje, Agencijom za civilno vazduhoplovstvo i Ministarstvom pomorstva i saobraćaja, te je usvajanje Predloga zakona pomjereno za 2018. godinu.

Predlog zakona je, nakon usaglašavanja sa sugestijama i komentarima dobijenim tokom javne rasprave, usaglašen i sa relevantnim institucijama u Crnoj Gori, ali je zbog kašnjenja u dostavljanju mišljenja Evropske komisije pomjeren za usvajanje u IV kvartalu 2019. godine.

Izmjene koje sadrži Predlog zakona predstavljaju usaglašavanje sa evropskom pravnom tekovinom, i to sa Direktivom 2009/103/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. 09. 2009. godine o osiguranju od građanskopravne odgovornosti u pogledu upotrebe motornih vozila i obavezi osiguranja od te odgovornosti i Regulativom (EZ) br. 785/2004 Evropskog parlamenta i Savjeta od 21. 04. 2004. godine o zahtjevima za osiguranje za vazdušne prevoznike i operatore vazduhoplova.

Predlogom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obaveznom osiguranju u saobraćaju vrši se usaglašavanje i sa pojedinim odredbama Zakona o osiguranju, u dijelu rokova za čuvanje podataka i Zakona o stečaju i likvidaciji društava za osiguranje.

Ciljevi koji se žele postići su:

1. Veći stepen zaštite oštećenih lica
2. Dalje smanjenje broja neosiguranih vozila;
3. Preciziranje rokova za rješavanje šteta;
4. Usklađivanje osiguranih suma do dana pristupanja EU;
5. Preciznije definisanje obima i visine pokrica kod ugovora o obaveznom osiguranju za vazduhoplove i perioda osiguranja kod ugovora o obaveznom osiguranju za plovila kao dodatni stepen zaštite;
6. Usaglašavanje sa zahtjevima EU.

Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem je, na sjednici od 24. decembra 2019. godine, utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona obaveznom osiguranju u saobraćaju.

- Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju;

Donošenjem novog Zakona o državnoj upravi proistekla je, između ostalog, obaveza izrade izmjena i dopuna Zakona o osiguranju, imajući u vidu da je izmijenjen status Agencije za nadzor osiguranja, u dijelu uvođenja Agencije u sistem državne uprave.

Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju je bio na javnoj raspravi u periodu od 02 avgusta do 05. septembra 2019. godine.

Predlogom zakona se obezbijeduje potpuna usaglašenost sa Zakonom o državnoj upravi, kao i postupni prelazak na način upravljanja društvima za osiguranje u skladu sa EU Direktivom - Solventnost II i unaprjeđenje regulatornih standarda i nadzora nad osiguravačima.

Praksa nadzora nad djelatnošću osiguranja je ukazala na neophodnost kontinuiranog unaprjeđenja regulatornih standarda, kako bi se omogućio stepen zaštite interesa osiguranika, korisnika osiguranja i trećih lica adekvatan međunarodnom odnosno evropskom nivou. Takođe, predložene norme treba da postupno uvedu segmente režima upravljanja društvima za osiguranje koji je od 2016.godine na snazi u EU (direktiva Solventnost II), kao i sistem upravljanja rizicima na način kako

to predviđa ista direktiva, a što će biti naknadno razrađeno podzakonskim aktima. Takođe, uvedene su izmjene koje otklanjaju prepreke uočene u dosadašnjoj primjeni Zakona, i izvršeno usaglašavanje sa izmjenama Zakona o upravnom postupku u dijelu brisanja konačnosti akata u upravnom postupku.

Vlada Crne Gore je, na sjednici od 19. decembra 2019. godine, utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju.

- *tekući dopisi.*

IGRE NA SREĆU

- *Nacrt zakona o igrama na sreću;*

Primjenom važećeg Zakona o igrama na sreću, primijećeno je nekoliko spornih pitanja, čije rešavanje je od velikog značaja za regulisanje oblasti igara na sreću. Naime, važećim zakonom o igrama na sreću, propisano je odgovorno igranje, zabrana ulaska u sve objekte kojima se priređuju igre na sreću, kao i učestvovanje u svim igrama na sreću licima mlađim od 18 godina, a u cilju doprinosa u borbi protiv patološkog kockanja i negativnog uticaja igara na sreću na maloljetna lica. Ali, Zakon je nejasan i neprecizan u dijelu koji se odnosi na interaktivne igre na sreću, udaljenost objekata u kojima se priređuju igre na sreću od obrazovnih ustanova, priređivanje igara na sreću putem interneta, kao i kaznene odredbe. Takođe, potrebno je na sveobuhvatan način urediti lutrijsku igru (uslove za dodjelu koncesije, osnovni kapital, te slična pitanja), preciznije urediti ON-LINE sistem nadzora, te jasnije definisati obaveze koncesionara, kako u pogledu ispunjavanja obaveza povezivanja na on-line sistem nadzora Uprave za igre na sreću, tako i u pogledu obezbjeđenja prikupljanja, integriteta, tačnosti, sveobuhvatnosti i pravovremenosti prenijetih podataka iz softverskog sistema priređivača u nadzorni sistem Uprave za igre na sreću.

Predlogom zakona biće otklonjeni navedeni nedostaci i preciznije i potpunije biti regulisane pojedine odredbe Zakona koje su se u praksi pokazale kao sporne.

Donošenjem novog Zakona: unaprijediće se sistem igara na sreću, kroz kreiranje trajnih i održivih rješenja u skladu sa najboljom evropskom praksom; obezbijediće se veća sredstva za budžet Crne Gore, na način što bi bilo manje prostora za malverzacije, utaje poreza, neplaćanje naknada i slično; preciznijim i efikasnijim propisivanjem obaveza priređivača i oštrijih kaznenih odredbi nelegalnog priređivanja igara na sreću; efikasnim sprečavanjem i sankcionisanjem zloupotreba na tržištu, poboljšaće se finansijska disciplina i omogućiti bolja zaštita interesa legalnih priređivača.

- *Odluka o produženju koncesije za priređivanje posebnih igara na sreću u kazinu „Casino Royal Splendid“, na lokaciji hotel „Splendid“, Bečići bb, Budva;*

Na osnovu Odluke o dodjeli koncesije za priređivanje posebnih igara na sreću u kazinu „Marina“ – Budva, Vlade Crne Gore broj 03-13058 od 17. decembra 2009. godine i Ugovora o koncesiji za priređivanje posebnih igara na sreću u kazinu „Marina“ - Budva, broj 02/01-152/1 od 17. februara 2010. godine, privredno društvo Džek Pot DOO, dobilo je koncesiju za priređivanje posebnih igara na sreću u kazinu „Marina“ – Budva, na period od 10 godina, počev od 15. februara 2010. godine. Takođe, koncesionar se obratio Upravi za igre na sreću i sa Zahtjevom za preseljenje kazina na novu lokaciju u hotelu „Splendid“, Bečići bb, po osnovu kojeg je Uprava, donijela Rješenje o preseljenju, kojim je koncesionaru odobreno preseljenje kazina.

Privredno društvo Džek Pot DOO je, 01.10.2019.godine Upravi za igre na sreću, podnio Zahtjev za produženje Ugovora o koncesiji i produženje prava (koncesije) za priređivanje kazinskih igara na sreću, u kazinu „Casino Royal Splendid“, na lokaciji hotel „Splendid“ Bečići bb, Budva. Takođe, u toku postupka, koncesionar je dopunio podnesak sa Zahtjevom za povećanje obima postojećih prava priređivanja igara na sreću u odnosu na broj rekvizita za obavljanje kazinskih igara i to na do 30 stolova kuglicama, kockama i kartama, i do 300 automata za igre na sreću, sa ciljem proširivanja i unaprijeđenja postojeće ponude.

Uprava za igre na sreću je, u toku postupka za produženje koncesije, utvrdila da poslovni prostor ispunjava uslove za proširivanje postojećeg obima prava, kao i da su, na osnovu člana 11 st. 8 i 9 Zakona o igrama na sreću, mišljenja da su stekli uslovi za donošenje Odluke o produženju koncesije, na period od 5 godina, odnosno do 15. februara 2025. godine.

Vlada Crne Gore je, na sjednici od 14. novembra 2019. godine, donijela Odluku o produženju koncesije za priređivanje posebnih igara na sreću u kazinu "Casino Royal Splendid", na lokaciji Hotel "Splendid", Bečići bb, Budva. Odluka je objavljena u "Službenom listu Crne Gore", br. 066/19 od 06.12.2019. godine.

- Aneks Sporazuma o finansijskoj kontribuciji između Ministarstva finansija Crne Gore i Ministarstva finansija Republike Slovačke;

U procesu pronalaženja optimalnog rješenja za korišćenje sredstava slovačke finansijske pomoći, Ministarstvo finansija je prepoznalo oblast igara na sreću kao sektor za korišćenje sredstava budžetske podrške. Odlučeno je da se, u okviru pomenute oblasti, dodijeli slovačka tehnička podrška za budžetsku pomoć u visini od 1.000.000 eura, a sve u cilju unaprjeđenja informacionog sistema za nadzor priređivača igara na sreću, kroz podršku softverskog i hardverskog rješenja i jačanja kapaciteta Uprave za igre na sreću.

Uzimajući u obzir međunarodne obaveze Slovačke Republike u oblasti razvojne saradnje, kao i uspješne saradnje između Crne Gore i Republike Slovačke u oblasti reforme upravljanja javnim finansijama, a uz nadu da će se trend podrške za finansiranje razvojnih projekata nastaviti i u budućnosti, dana 17.12.2018. godine, potpisan je Sporazum o finansijskoj kontribuciji između Ministarstva finansija Crne Gore i Ministarstva finansija Republike Slovačke.

Po osnovu Sporazuma, Ministarstvo finansija Republike Slovačke ("donator") se obavezalo da Ministarstvu finansija Crne Gore ("korisnik") obezbijedi finansijsku kontribuciju, čija sredstva će biti korišćena u regulaciji oblasti igara na sreću u Crnoj Gori. Ukupan iznos finansijske kontribucije u iznosu od 1.000.000 eura predstavlja nepovratnu finansijsku pomoć iz javnih sredstava Slovačke Republike, i biće uplaćena u dvije tranše od po 500.000€. Ministarstvo finansija Slovačke Republike je uplatilo prvu tranšu nakon potpisivanja Sporazuma.

Sporazumom su regulisani međusobnih prava i obaveza obje strane, u okviru procesa prenosa finansijske donacije, te je Korisnik obavezan da, do 31. oktobra 2019. godine, sprovede strateške mjere (donošenje Zakona o igrama na sreću, od strane Vlade i priprema tehničke IT specifikacije za monitoring prihoda od priređivanja igara na sreću) na nacionalnom nivou, a nakon ispunjavanja strateških mjera, Donator će uplatiti drugu tranšu.

Imajući u vidu da će se donošenjem novog Zakona unaprijediti sistem igara na sreću, kroz kreiranje trajnih i održivih rješenja u skladu sa najboljom evropskom praksom, obezbijediti ravnopravan i ujednačen tretman svih priređivača igara na sreću na tržištu, ali i stvoriti bolji uslovi za jednostavniju i efikasniju kontrolu razvoja ove oblasti i kontrolu priređivača- koncesionara; veća fiskalna disciplina i bolja naplata prihoda od igara na sreću, na način što će se smanjiti prostor za malverzacije, utaju poreza, neplaćanje naknada, s jedne strane, a sa druge strane kratak rok za implementaciju strateških mjera, definisanih Sporazumom, uz saglasnost Ugovornih strana, predloženo je produženje rokova za implementaciju strateških mjera, na 6 mjeseci, odnosno do 30 juna 2020. godine. Druga tranša od 500.000 EUR će biti prenešena do 30. septembra 2020. godine, nakon ispunjenja strateških mjera.

U slučaju neispunjavanja strateških mjera donator ima pravo da ne plati drugu tranšu finansijske kontribucije korisniku ili da odloži plaćanje druge tranše sve do trenutka dok se strateške mjere iz Sporazuma ne ispune.

Vlada Crne Gore je, na sjednici od 12. decembra 2019. godine, usvojila Informaciju o zaključivanju Aneksa Sporazuma o finansijskoj kontribuciji između Ministarstva finansija Crne Gore i Ministarstva finansija Republike Slovačke i prihvatila Aneks Sporazuma o finansijskoj kontribuciji između Ministarstva finansija Crne Gore i Ministarstva finansija Republike Slovačke.

Saradnja sa UNDP-om, kroz Projekat "Tehnička pomoć Ministarstva finansija Slovačke za budžetsku podršku";

Kancelarija UNDP-a u Podgorici pruža "Tehničku pomoć Ministarstva finansija Slovačke za budžetsku podršku Slovačke", u vezi sa:

- izradom tehničke specifikacije, koja se odnosi na analizu postojećeg informatičkog rješenja, specifikaciju nedostataka i definisanje preporuka za pripremu novih softverskih i hardverskih postavki (proširenje "data centra", proširenje komunikacionih linija, višestruki serveri) kao i uređivanje softvera.
- prevod novog Zakona o igrama na sreću;
- reviziju novog Zakona o igrama na sreću.

Projektom je, između ostalog, predloženo angažovanje dva međunarodna (slovačka) eksperta, odnosno IT eksperta i pravnog eksperta, a izbor eksperata će sprovesti UNDP, u saradnji sa Ministarstvom finansija Slovačke.

Pravni ekspert će izvršiti analizu nacrtu novog Zakona o igrama na sreću, sa posebnim osvrtom na norme kojima se reguliše: on-line nadzor, u smislu postizanja potpunije i kontinuirane kontrole priredjivanja igara na sreću i uskladjenost definicija sa savremenim tokovima u oblasti igara na sreću i međunarodnim standardima.

UNDP je, u saradnji sa Ministarstvom finansija Slovačke, angažovao 2 IT eksperta, sa zadatkom da izvrše tehničku specifikaciju Uprave za igre na sreću, odnosno analizu postojećeg ISONIS sistema, analizu kadrovske i tehničke opremljenosti Uprave, kao i da pripreme preporuke za unaprijeđenje ISONIS-a. Takođe, biće u obavezi da, u saradnji sa pravnim ekspertom, izvrše analizu nacrtu novog Zakona o igrama na sreću i pripreme podzakonske akte koji proizilaze iz Zakona o igrama na sreću, uz njihovu punu primjenljivost u domaći sistem.

- dostavljanje informacija po osnovu Zakona o slobodnom pristupu informacijama
- odgovori na poslanička pitanja;
- odgovori na pitanja novinara;
- tekući dopisi.

SPREČAVANJE PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA

- *Pravilnik o načinu vođenja registra stvarnih vlasnika i prikupljanju, unosu i ažuriranju podataka koji se vodi u registru;*

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma ("Službeni list Crne Gore", br. 44/18) uvedena je obaveza donošenja Pravilnika o načinu vođenja registra stvarnih vlasnika i prikupljanju, unosu i ažuriranju podataka koji se vodi u registru, odnosno formiranja Registra stvarnih vlasnika.

Pravilnikom se uređuje način vođenja registra stvarnih vlasnika, prikupljanje, unos i rokovi unosa i ažuriranja podataka koji se vode u Registru i način pristupa tim podacima. Uspostavljanjem Registra omogućiće se obeznicima pristup relevantnim podacima za potrebe preduzimanja mjera utvrđivanja i provjere identiteta klijenta, kao i nadzornim organima, sudovima, tužilaštvu i ostalim organima za potrebe izvršavanja obaveza iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

Poreska uprava je u obavezi da, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu Pravilnika, uspostavi Registar stvarnog vlasnika, kao i da održava i upravlja Registrom na način da: pored poslednjih statusa podataka o stvarnom vlasniku, čuva prethodni unos (registraciju), izmjene podataka i brisanja, prema vremenu i vrsti promjene, podaci iz Registra budu dostupni pet godina nakon brisanja lica iz iz privrednog ili poreskog registra, nadzornim organima za potrebe sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

Pravilnik je donošen sa ciljem obezbjeđivanja pune transparentnosti vlasničkih struktura i sprovođenja mjera za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma, a obaveza formiranja Registra je definisana Direktivom (EU) 2015/849 Evropskog Parlamenta i Savjeta od 20. maja 2015. godine o sprečavanju upotrebe finansijskog sistema u svrhe pranja novca ili finansiranja terorizma.

Pravilnik o načinu vođenja registra stvarnih vlasnika i prikupljanju, unosu i ažuriranju podataka koji se vodi u registru je objavljen u "Službenom listu Crne Gore", broj 20/19.

- *ažuriranje podataka i informacija za Moneyval izvjestaj;*

- koordinacija aktivnosti vezano za izradu dokumenta Nacionalna procjena rizika od sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma;
- tekući dopisi.

INVESTICIONO RAZVOJNI FOND (IRF)

- Nacrt Uredbe o osiguranju izvoza;

Zakonom o Investiciono - razvojnom fondu Crne Gore ("Sl. list CG", br. 88/09, 40/10, 80/17) uređeno je osnivanje, djelatnost, ovlaštenja, organizacija Investiciono - razvojnog fonda Crne Gore i druga pitanja od značaja za rad Investiciono - razvojnog fonda Crne Gore A.D. (IRF).

Članom 12 Zakona o Investiciono – razvojnom fondu Crne Gore je, između ostalog, kao djelatnost Investiciono - razvojnog fonda Crne Gore A.D. definisano i osiguranje izvoza roba i usluga iz Crne Gore od netržišnih rizika. Takođe, istim članom je utvrđeno da će se bliži uslovi i način obavljanja poslova osiguranja izvoza i odobravanja kredita za podsticanje izvoza, urediti podzakonskim aktom, u skladu sa EU propisima.

U cilju podrške ekonomske politike Vlade Crne Gore i podsticanju konkurentnosti izvozno orijentisanih privrednih subjekata Crne Gore, Uredbom će se urediti obavljanje poslova osiguranja potraživanja i izvoznih kredita nastalih izvozom roba i/ili usluga crnogorskog porijekla od netržišnih rizika u ime i za račun Crne Gore, kao i postupak i način obavljanja poslova osiguranja izvoza, u skladu sa međunarodno prihvaćenim pravilima i uslovima.

Usvajanjem Uredbe stvorice se preduslovi za podsticanje crnogorskog izvoza i povećanje konkurentnosti crnogorskih izvoznika na inostranim tržištima.

IRF je 21.03.2019.godine formirao Radnu grupu, sa zadatkom izrade Nacrta Uredbe o osiguranju izvoznih kredita od netržišnih rizika. Radna grupa je sačinjena od predstavnika Ministarstva finansija, Ministarstva ekonomije i IRF-a. S obzirom da je "osiguranje izvoznih kredita" potpuno nova oblast, javila se potreba za dodatnim analizama međunarodne prakse i iskustava u vezi sa osiguranjem izvoznih kredita, kao i analize finansijskog uticaja na budžet Crne Gore, u cilju izrade kvalitetnog teksta Uredbe, u skladu sa EU propisima, angažovani i eksperti agencije MARCO WIN s.r.o. Bratislava.

U toku je izrada finalnog teksta Uredbe, a planirano je njeno usvajanje do kraja 2020. godine, nakon dobijanja mišljenja Evropske komisije.

- mišljenje na Predlog zakona o Crnogorskoj razvojnoj banci, koji je dostavila grupa poslanika;

Predlogom zakona o Crnogorskoj razvojnoj banci je predloženo osnivanje Crnogorske razvojne banke, u cilju ostvarivanja javnog interesa, podsticanja održivog razvoja privrede i ukupnog društvenog razvoja Crne Gore, sa osnivačkim kapitalom od 100.000.000€, koji obezbjeđuje država Crna Gora, kao i da banka pribavlja sredstva izdavanjem dužničkih hartija od vrijednosti i uzimanjem kredita.

Predloženi zakon predviđao je da djelatnosti banke budu: finansiranje razvoja crnogorske privrede; finansiranje infrastrukture; podsticanje proizvodnje i izvoza; podsticanje razvoja malog i srednjeg preduzetništva; podsticanje zaštite životne sredine i osiguranje izvoza crnogorskih roba i usluga od netržišnih rizika. Takođe, u cilju obavljanja navedenih djelatnosti predviđeno je da banka: odobrava kredite i druge plasmane; izdaje garancije i druge garancije; zaključuje ugovore o osiguranju i reosiguranju; ulaže u dužničke i vlasničke instrumente i vrši druge finansijske poslove i usluge u cilju obavljanja navedenih djelatnosti. Takođe, predloženo je da organi upravljanja banke budu: Savjet, sastavljen od devet članova i Izvršni odbor, sastavljen od tri člana, kao i da Skupština Crne Gore usvaja godišnji finansijski izvještaj rada Banke, na predlog Savjeta, a da reviziju poslovanja i reviziju finansijskog izvještaja Banke vrši Državna revizorska institucija.

Ministarstvo finansija je, u saradnji sa IRF-om, pripremilo i dostavilo Vladi mišljenje na Predlog zakona, u kojem je detaljno obrazložilo razloge zbog kojih ne treba prihvatiti Predlog zakona o Crnogorskoj razvojnoj banci, koji je predložila grupa poslanika.

EU

- Priprema Informacija, zaključaka i Akcionih planova u okviru: Poglavlja 4- Slobodno kretanje kapitala, Poglavlja 9- Finansijske usluge, Poglavlja 17- Ekonomska i monetarna unija i Poglavlja 30- Vanjski odnosi;
- Priprema Priloga za Izvjestaj EK, za Poglavlja 4, 9 i 30;
- Priprema priloga za Pododbor za trgovinu, industriju, carine, poreze i saradnju sa drugim zemljama kandidatima - Poglavlje 30, u dijelu koji se odnosi na Trgovinu;
- Raspodjela celexa prema nadležnim institucijama i ocjenjivanje stepena relevantnosti celexa kroz Poglavlje 4, 9 i 30
- Ažuriranje Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG), za Poglavlje 4, 9, 17 i 30.
- Tekući dopisi.

RAZNO

- izrada Predloga Programa rada za 2020. godinu;
- dostavljanje informacija po osnovu Zakona o slobodnom pristupu informacijama;
- izvještavanje o saradnji sa NVO sektorom;
- dostavljanje informacija za STO i CEFTA;
- tekuće aktivnosti Direktorata i Direkcije (kao npr: izrada Finansijskog plana Direktorata za 2020.godinu; Pregled regulative i podzakonskih akata, za period od 2012-2019; ažuriranje dokumenta "Montenegro Investment and Business Opportunities"; popunjavanje formulara Savjeta za konkurentnost o "Uključenosti privrede u izradu propisa"; Izrada Registra rizika, na nivou Direkcije i Direktorata; ažuriranje "Financial Secrecy Index (FSI) - preliminary assessment of Montenegro legal framework", itd.).

Direkcija za sprovođenje analize procjene uticaja propisa

IMPLEMENTACIJA RIA-E U CRNOGORSKI REGULATORMI SISTEM

Analiza efekata propisa je formalno uvedena u crnogorski regulatorni sistem 01. januara 2012. godine. Obaveza je propisana čl. 33 i 40 Poslovnika Vlade Crne Gore. Prije formalnog stupanja na snagu, stvoreni su svi neophodni administrativni i institucionalni preduslovi za njeno uvođenje.

Od formalnog uvođenja RIA-e do danas, Ministarstvo finansija je dalo preko 2900 mišljenja na predloge akata i prateće obrasce Izvještaja o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa (299 tokom 2012. godine, 429 tokom 2013. godine, 329 tokom 2014. godine, 380 tokom 2015. godine, 312 tokom 2016. godine, 350 za 2017. godinu, 470 za 2018. godinu i 408 za 2019. godinu), sa aspekta implikacija na poslovni ambijent.

Tokom prvog kvartala 2019. godine po prvi put je urađena evaluacija RIA. Tokom procesa evaluacije ocjenjivane su RIA-e koje su Ministarstvu finansija dostavljane na mišljenje tokom 2018. godine. Rezultati procesa prikazani su u *Izvještaju o kvalitetu primjene analize uticaja propisa (RIA) u Crnoj Gori za period januar-decembar 2018. godine*. Izvještaj je bio predmet razmatranja Savjeta za konkurentnost.

U zaključnim razmatranjima prikazanim u Izvještaju konstatovano je sledeće:

- Ministarstva dostavljaju popunjen RIA obrazac u skladu sa Poslovníkom Vlade Crne Gore;

- Kvalitet RIA obrazaca podignut je na veći nivo u odnosu na prethodni izvještajni period (2016-2017. godina);

- Međutim, u najvećem broju slučajeva predlagači propisa i dalje naknadno tek po osnovu sugestija Ministarstva finansija dostavljanju: podatke koji su rezultat uporednu prakse, informacije o najboljim iskustvima, razloge za uvođenje pojedinih rješenja, pripremaju detaljnije analize;

- Za većinu regulatornih rješenja koja su predlagana tokom 2018. godine nije bilo potrebno sprovesti detaljnu analizu troškova, uvažavajući da nisu imala za rezultat kreiranje dodatnih administrativnih postupaka i naknada za građane i privredu, te za četvrti korak obrasca nije bilo moguće realno procijeniti napredak u analizi;

- Dobar dio službenika i dalje RIA-u doživljava kao nametnutu obavezu, a ne i alat koji pokazuje koliko je odgovorno i adekvatno donošenje nove regulative. Zahvaljujući konstantnim obukama koje se sprovode, povećava se svijest o značaju ovog postupka u procesu donošenja propisa;

Uvažavajući navedena zaključna razmatranja tokom 2019. godine aktivno je rađeno na daljem unapređenju kvaliteta RIA analiza i podizanju svijesti državnih službenika o značaju RIA-e.

U cilju unapređenja fiskalnih analiza u RIA-i u aprilu 2019. godine Ministarstvo finansija je u saradnji sa OECD/SIGMA-om organizovalo obuku za 12 predstavnika Ministarstva finansija.

Dodatno, u drugoj polovini 2019. godine u saradnji sa Upravom za kadrove pripreman je Program za sprovođenje specijalističkih obuka za obavljanje tehničkih vještina kada je u pitanju izrada Izveštaja o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa (RIA). Navedena obaveza proizilazi iz Strategije reforme javne uprave. Aktivnosti definisane Programom sprovodiće se i tokom 2020. godine.

Obaveza sprovođenja analize o uticaju lokalnih propisa utvrđena je članom 71 Zakona o lokalnoj samoupravi ("Sl. list CG", br. 002/18) gdje je propisana obaveza organima lokalne uprave da vrše pripremu i procjenu analize uticaja odluka i drugih propisa koje donose skupština i predsjednik opštine.

Imajući u vidu odredbe Zakona o lokalnoj samoupravi kojim se uvodi obaveza sprovođenja RIA analize za propise na lokalnom nivou, Ministarstvo finansija u saradnji sa UNDP-om i Zajednicom opština organizovalo je obuku za pripremu Izveštaja o sprovedenoj analizi uticaja propisa (RIA) i primjenu modela standardnog troška, i za predstavnike opština. Obuka je prvenstveno bila namijenjena predstavnicima svih opština, a pored njih, ciljna grupa su bili i službenici koji pripremaju Odluke o lokalnim administrativnim taksama i lokalnim komunalnim taksama. Obuka je bila praktičnog karaktera, gdje su se analizirali nacrti odluka opština.

Obuka se sprovedila po regionima (južni, centralni, sjeverni). Prvom dijelu RIA obuke (3, 4, 5. jun) prisustvovalo je 60 predstavnika lokalnih samouprava, dok su drugi dio obuke (26, 27, 28. jun) pohađala 33 predstavnika (gdje se podrazumijevalo da isti predstavnici koji su pohađali prvi dio obuke pohađaju i drugi dio).

Direkcija za unaprijeđenje poslovnog ambijenta

IMPLEMENTACIJA PREPORUKA "GILJOTINE PROPISA"

Prvi Akcioni plan za implementaciju preporuka "Giljotine propisa", je usvojen u maju 2012. godine. Naime, u cilju definisanja jasnih rokova za ispunjenje preporuka predviđenih Akcionim planom u periodu od marta – aprila 2012. godine održano je više sastanaka na nivou donosioca odluka resornih ministarstava. Tom prilikom donosioci odluka su dali detaljna obrazloženja u vezi sa mogućnošću realizacije pojedinih preporuka i utvrdili dinamiku rada koja je predstavljena prvim Akcionim planom usvojenim na sjednici Vlade.

Prva Informacija o realizaciji preporuka iz Giljotine propisa za period maj - decembar 2012. godine usvojena je u aprilu 2013. godine. Shodno usvojenoj Informaciji, utvrđeno je da je tokom perioda od 8 mjeseci 2012. godine realizovano svega 175 preporuka, odnosno stepen realizacije je iznosio 40,05%. Na taj način izmijenjeno je 13 zakona i 27 podzakonskih akata. Budući da je veći broj preporuka odložen za 2013. i 2014. godinu, istim zaključkom su zaduženi svi organi obuhvaćeni Akcionim planom za implementaciju preporuka Giljotine propisa da revidiraju rokove definisane za implementaciju preporuka za 2013. godinu.

Revidirani Akcioni plan je usvojen u septembru 2013. godine i njime je definisano da je prihvaćeno 1.446 od ukupno 1.887 preporuka.

Realizacija Akcionog plana praćena je kvartalno. Poćetkom 2019. godine pripravljena je Informacija o stepenu realizacije preporuka, ćija je realizacija bila planirana za IV kvartal 2018. godine. Time je završeno praćenje realizacije projekta, pri ćemu je konstatovano sljedeće:

Zaključno sa IV kvartalom 2018. godine, od usvajanja Akcionog plana (maj 2012) su realizovane 1.254 preporuke od ukupno prihvaćenih 1.446 preporuka, odnosno stepen realizacije iznosi 86,72%.

ADMINISTRATIVNA I STRUĆNA PODRŠKA SAVJETU ZA KONKURENTNOST

Na osnovu ćlana 12 st. 2 i 3 Uredbe o Vladi Crne Gore („Službeni list CG”, br. 80/08 i 14/17), Vlada Crne Gore na sjednici od 1. juna 2017. godine, donijela je Odluka o obrazovanju Savjeta za konkurentnost.

Zadaci Savjeta su da:

- koordinira aktivnosti na planu sprovođenja prioritetnih reformskih mjera definisanih strateškim razvojnim dokumentima, koje su u funkciji otklanjanja ključnih prepreka za veću konkurentnost i brži privredni rast Crne Gore;
- analizira važeće propise sa aspekta njihovog uticaja na poslovni ambijent i konkurentnost, inicira predlaganje izmjena propisa radi pojednostavljivanja, odnosno brisanja procedura koje predstavljaju barijeru za veću konkurentnost ili prestanak njihovog važenja;
- predlaže Vladi Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) plan strukturnih reformi za unapređenje konkurentnosti ekonomije koji se priprema na godišnjem nivou i sastavni je dio Programa ekonomskih reformi i drugih ključnih dokumenata ekonomske politike;
- prati, koordinira i ocjenjuje ključne aktivnosti organa državne uprave i drugih nadležnih organa i institucija za sprovođenje strukturnih reformi, saćinjava polugodišnje izvještaje o sprovođenju strukturnih reformi koje sa mišljenjem, odnosno predlogom mjera, dostavlja Vladi na razmatranje;
- učestvuje u izradi plana za suzbijanje sive ekonomije, plana zapošljavanja, kao i svih razvojnih planova relevantnih za povećanje konkurentnosti i jaćanje makroekonomske stabilnosti i prati njihovu realizaciju;
- ostvaruje mećunarodnu saradnju sa relevantnim organizacijama i institucijama i razmjenjuje iskustva i dobru praksu na planu unapređenja konkurentnosti i održivog razvoja;
- javno promovise znaćaj konkurentnosti privrede Crne Gore za njen ukupan ekonomski razvoj i poboljšanje kvaliteta života graćana.

Direktorat za finansijski sistem i unapređenje poslovnog ambijenta zadužen je da u saradnji sa Kabinetom predsjednika Vlade obavlja administrativno-stručne poslove za Savjet. Od početka 2019. godine pomoć u radu Savjeta prućalo je i nezavisno tijelo osnovano u februaru 2019. godine kao rezultat sporazuma između Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) i Vlade Crne Gore.

Tokom 2019. godine održano je pet sjednica Savjeta za konkurentnost sa ukupno 39 tema na dnevnom redu, uz aktivno ućešće svih ćlanova Savjeta. Sjednice je pratio otvoreni dijalog, razmjena mišljenja, a donešeni zaključci su u najvećoj mjeri implementirani u definisanim rokovima.

Glavne teme, po kvartalima, odnosile su se na:

I Predlog zakona o privrednim drušćtva

Na sjednici Savjeta je nastavljen dijalog privrede i javnog sektora nakon ćega se došlo do verzije zakona koja će odgovoriti ciljevima njegovog donošenja. Takođe, na osnovu zaključka sa sjednice Savjeta za konkurentnost (decembar 2018. godine), koji se odnosio na oblast osnivanja preduzeća, osnovana je radna grupa koja je, u saradnji sa Sekretarijatom Savjeta, uradila Analizu stanja u oblasti registracije preduzeća i predloćila mjere za unaprijeđenje (analiza je usvojena na sjednici Savjeta u julu 2019. godine). Rješena predstavljena u Analizi imaju za cilj unaprijeđenje konkurentnosti naše zemlje i poboljšanje ranga Crne Gore u Izvještaju o lakoći poslovanja – Doing Business.

II Poreska politika i siva ekonomija

Glavna tema sjednice Savjeta u martu 2019. godine odnosila se na Zakon o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga. Diskutovano je o cilju predloćenog zakonskog rješena- stvaranje uslova za

efikasnu analizu rizika u Poreskoj upravi, koja će umnogome unaprijediti inspekcijski nadzor kroz mehanizam ciljanih kontrola rizičnih poreskih obveznika, kao i poslasticama takvog rješenja za privredne subjekte.

III Predlog zakona o radu

Osnovni razlog za izradu novog Zakona o radu jeste usklađivanje radnog zakonodavstva sa pravnim tekovinama Evropske unije. Ono što se željelo postići donošenjem novog Zakona o radu (koji je razmatran na sjednici Savjeta u oktobru 2019. godine) je omogućavanje fleksibilnijih odnosa između zaposlenih i poslodavaca, a da se ne ugrozi zaštita zaposlenih, uz primjenu direktiva Evropske unije (preciziranje odredaba zakona kojima se obezbjeđuje dosljedna primjena ratifikovanih konvencija i preporuka MOR-a; unapređenje socijalnog dijaloga kroz unapređenje kolektivnog pregovaranja; informisanje i obavješćavanje zaposlenih o svim bitnim pitanjima od značaja za njihov materijalni i socijalni status; uspostavljanje ravnoteže u obezbjeđivanju prava i interesa zaposlenih s jedne strane i poslodavaca s druge strane i dr). Glavni cilj donošenja novog Zakona o radu je i suzbijanje sive ekonomije i pronalaženje odgovarajućih instrumenata za njeno suzbijanje. Imajući u vidu značaj ovog sistemskog zakona, na Savjetu je nastavljen dijalog privrede i javnog sektora, kako bi verzija zakona odgovorila ciljevima njegovog donošenja.

IV Digitalizacija

Digitalno društvo, koje pruža održive ekonomske i društvene prednosti, zasnovane na savremenim mrežnim uslugama i brzim internet vezama je u vrhu strateških prioriteta razvijenih ekonomija. Uvažavajući značaj ove teme, na Savjetu je vođen dijalog o aktivnostima javne uprave u procesu digitalne transformacije Crne Gore. Savjet za konkurentnost je podržao inicijativu privrednih udruženja o formiranju digitalne koalicije uz zaključak koji obavezuje na dalji rad po ovom pitanju kako bi se u saradnji sa Sekretarijatom Savjeta za konkurentnost i podnosiocima inicijative došlo do optimalnog modela u najkraćem roku.

Prema zaključku Savjeta za konkurentnost sva ministarstva su u obavezi da regulativu koja ima uticaj na poslovni ambijent prije slanja Vladi dostave na razmatranje Savjetu. U tom smislu Savjet je analizirao i zakonske norme koje su usmjerene na poboljšanje poslovnog ambijenta i uklanjanje biznis barijera za poslovanje.

Slijedi pregled regulative (zakona i podzakonskih akata) koja ja razmatrana na sjednicama Savjeta tokom 2019. godine:

1. Predlog Zakona o privrednim društvima (Informacija Privredne komore Crne Gore o potrebi dorade Predloga zakona o privrednim društvima i Predlog osnivanja radne grupe za analizu stanja u oblasti registracije preduzeća i definisanje mjera za unapređenje)
2. Razmatranje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjoj trgovini
3. Predlog zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga
4. Predlog zakona o javnim nabavkama
5. Predlog zakona o putevima
6. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju
7. Sugestije na Nacrt zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom
8. Informacija o primjeni Zakona o strancima u dijelu realizacije radnih dozvola
9. Predlog zakona o radu (Komentari Unije poslodavaca Crne Gore na Prijedlog zakona o radu, Komentari Privredne komore Crne Gore na Prijedlog zakona o radu, Komentari Savjeta stranih investitora u Crnoj Gori na Prijedlog zakona o radu, Analiza – reforma radnog zakonodavstva Montenegro biznis alijanse, Komentari Američke privredne komore na Predlog zakona o radu, Komentari CEDIS-a na Predlog zakona o radu)
10. Predlog zakona o Fondu rada
11. Predlog zakona o elektronskoj upravi
12. Predlog zakona o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina
13. Inicijativa za utvrđivanje adekvatnog zakonskog okvira za finansiranje održavanja infrastrukture zajedničke komunalne potrošnje
14. Zakon o zaštiti potrošača – upotreba Brajevog pisma kod označavanja proizvoda

15. Zakon o autorskim i srodnim pravima - zaštita reprografskih prava u Crnoj Gori
 16. Preispitivanje stava 3 člana 9 Pravilnika o obrascima, bližim uslovima i načinu izdavanja dozvole za privremeni boravak i dozvole za privremeni boravak i rad
 17. Preispitivanje člana 36 Zakona o kinematografiji koji se odnosi na finansiranje Filmskog fonda.
- Dodatno razmatrana su i strateška dokumenta, međunarodni i domaći izvještaji.

PROGRAM CERTIFIKACIJE OPŠTINA PO MJERI PRIVREDE U JUGOISTOČNOJ EVROPI

Crna Gora je pristupila Programu certifikacije opština po mjeri privrede u jugoistočnoj Evropi (BFC SEE), u maju 2016. godine. Vlada Crne Gore je odabrala 6 opština (Glavni grad Podgorica, Danilovgrad, Budva, Cetinje, Žabljak i Bijelo Polje), koje će učestvovati u pilot projektu i po tom osnovu izdvojila 50 000 eura, kako opštine ne bi imale dodatni trošak i kako bi bile motivisane da uspješno ispune kriterijume za dobijanje certifikata. Glavni Grad Podgorica, uz Tivat, Danilovgrad, Bijelo Polje, Žabljak i Cetinje su prve crnogorske lokalne samouprave uključene u pilot fazu Programa. Program certifikacije daje opštinama jasne smjernice o tome kako da kreiraju dobru poslovnu klimu i uvedu međunarodno priznate standarde efikasne i transparentne lokalne administracije. Od septembra 2017. godine aktivno se radilo na realizaciji projekta certifikovanja opština i u tom cilju održane su obuke za opštine, na kojima su predstavljene dalje obaveze opština u ovom procesu. Tokom 2018. godine sve opštine su potpisale ugovore/sporazume o otpočinjanju procesa certifikacije sa opštinama. Od 11. marta 2019. godine crnogorske opštine su otpočele fazu evaluacije odnosno od tog datuma imale su 60 dana da dostave dokaznu dokumentaciju kako bi evaluatori ocijenili poslovno okruženje, te dali preporuke za unapređenje ambijenta po mjeri privrede (BFC SEE standard).

Krajem maja i početkom juna 2019. godine sprovedene su evaluacione posjete u svih šest JLS, gdje su evaluatori u razgovoru sa predstavnicima opština mogli da dobiju odgovore / pojašnjenja za nivo ispunjenosti pojedinih kriterijuma BFC standarda.

Nakon toga, pripremljeni su Preliminarni evaluacioni izvještaji sa presjekom stanja u JLS i date preporuke za usklađivanje sa BFC standardom.

Opštine Tivat, Danilovgrad, Prijestonica Cetinje i Glavni grad Podgorica trenutno su u fazi implementacije dobijenih preporuka, dok je opština Bijelo Polje u oktobru završila proces. Takođe, opština Žabljak dobila je certifikat u februaru 2020. godine.

Opština Bijelo Polje je prva JLS u Crnoj Gori, koja je oktobra 2019. godine uspješno završila proces i ispunila sve kriterijume za sticanje regionalnog BFC SEE certifikata čime je stekla status lokalne samouprave sa povoljnim poslovnim okruženjem u jugoistočnoj Evropi. U rekordnom roku od sedam mjeseci uspjela je da ispuni sve uslove standarda dobre javne uprave, čime je pokazala proaktivan pristup u savladavanju izazova sa kojima se susreće. Opština Bijelo Polje je primjer lokalne administracije u službi građana i privrede, u kojoj svi zainteresovani subjekti koji obavljaju poslovne aktivnosti mogu pronaći pouzdanog partnera.

eLICENCE

Za pristup uslugama na državnom i lokalnom nivou uspostavljen je portal e-Uprave u formi jedinstvene tačke - "sve na jednom mjestu". U cilju unapređenja usluga dostupnih na ovom portalu, kontinuirano se radi na obezbjeđivanju što većeg broja usluga koji će biti dostupni građanima i privredi. Shodno tome, ukupan broj e-usluga na portalu e-uprave je 582 iz nadležnosti 50 institucija. Od navedenog broja ukupnih e-usluga na portalu 356 se odnosi na usluge za pravna lica, 201 za fizička i 25 za upravu.

Takođe, na portalu e-uprave kreiran je poseban modul eLicence – koji obuhvata biznis licenciranje, a sve u cilju transparentnog informisanja zainteresovanih lica o svim administrativnim procedurama za dobijanje i obnavljanje licenci za obavljanje privredne djelatnosti, uz mogućnost elektronskog podnošenja zahtjeva za dobijanje biznis licenci. Trenutno je na portalu e-Uprave, u dijelu e-Licence, evidentirano 337 elektronskih licenci koje pruža 26 institucija, od čega je 10 licenci namijenjeno za

organe državne uprave, 282 za pravna lica, 45 za fizička lica. U cilju stvaranja modernije i efikasnije državne administracije do kraja 2019. planira se uključivanje više institucija na Portal e-Uprave i samim tim povećanje broj elektronskih usluga. Takođe, izmjenama i dopunama Zakona o elektronskoj upravi predviđeno je uključivanje servisa lokalne samouprave na portalu e-Uprave i planirane su aktivnosti na tehničkim i drugim preduslovima za objavljivanje/pružanje ovih usluga.

REALIZACIJA I EFEKTI POLITIKA U OBLASTI PREDUZETNIŠTVA I BIZNISA

Informacija o realizaciji i efektima politika u oblasti preduzetništva i biznisa polugodišnje je pripremana i dostavljena Vladi na usvajanje.

Informacija predstavlja pregled mjera, aktivnosti i efekata u pravcu podsticanja preduzetništva i biznisa sa posebnim akcentom na finansijsku podršku razvoju preduzetništva i biznisa i regulatorne reforme.

Informacije su obuhvatale podatke resora o finansijskoj podršci pokretanju i obavljanju poslovnih aktivnosti, ali i indirektno efekte koji su obezbijeđeni kroz različite programe podrške.

Napominjemo da su istom bile obuhvaćene mjere preduzete iz resora Ministarstva ekonomije, Ministarstva održivog razvoja i turizma, Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, i Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore.

SMANJENJE NAKNADA I TAKSI

Kako je Ministarstvo finansija bilo zaduženo da pripremi Predlog zakona o administrativnim taksama i Predlog zakona o lokalnim komunalnim taksama, u martu 2019. godine isti su i uvojeni. Donošenju novog Zakona o administrativnim taksama pristupilo se u cilju ukidanja, objedinjavanja i smanjenja administrativnih taksi, a koje imaju direktnog uticaja na građane i privredu. U vezi sa tim, izvršeno je smanjenje 72 takse (11% od ukupnog broja), ukinuto 49 taksi (7%), dok nijedna taksa nije povećana. Novim Zakonom o lokalnim komunalnim taksama, ukinuto je devet osnova za utvrđivanje taksi, dok je ukupno tri zadržano uz utvrđivanje limita za njihovu visinu. Navedeni zakoni predviđaju obavezu da lokalne zajednice usaglase svoje podzakonske akte, što podrazumijeva da se odluke o lokalnim komunalnim taksama i odluke o lokalnim administrativnim taksama usklade sa važećim zakonima do 31. jula uz pribavljanje saglasnosti Vlade.

Vlada Crne Gore je, tokom 2019. godine, dala saglasnost na Predlog odluke o lokalnim administrativnim taksama i Prijedlog odluke o lokalnim komunalnim taksama za sljedeće opštine:

- Glavni grad Podgorica;
- Nikšić;
- Tuzi;
- Danilovgrad;
- Bijelo Polje;
- Kolašin;
- Mojkovac;
- Prijestonica Cetinje.

Tabela: Saglasnost Vlade Crne Gore na Prijedloge odluka o lokalnim administrativnim taksama

Rb.	Opština	Važeća odluka /Nova odluka	Efekat smanjenja	Broj taksi koji je ukinut u odnosu na važeću odluku	% ukinutih taksi u odnosu na važeću odluku	Broj taksi čiji iznosi su povećani u odnosu na važeću odluku	Broj novih taksi	Broj taksi čiji iznosi su smanjeni u odnosu na važeću odluku	Prosječno procentualno smanjenje iznosa taksi
1.	Tuzi	75/45	30 taksi (40,00%)	31	41,33%	-	1	17	54,00% za 17 taksi
2.	Danilovgrad	51/26	25 taksi (49,02%)	35	68,63%	-	10	12	43,47% za 12 taksi

3.	Prijestonica Cetinje	50/42	8 taksi (16,00%)	16	32,00%	-	8	11	40,77% za 11 taksi
4.	Bijelo Polje	81/28	53 takse (65,43%)	59	77,77%	1	6	13	45,5% za 13 taksi
5.	Kolašin	52/36	16 taksi (30,76%)	22	46,15%	5	6	15	41,20% za 15 taksi
6.	Mojkovac	50/24	26 taksi (52,00%)	30	60,00%	-	4	7	34,77% za 7 taksi
7.	Glavni grad Podgorica	81/53	28 taksi (34,56%)	36	44,44%	-	8	18	37,65% za 18 taksi
8.	Nikšić	50/46	4 takse (8,00%)	19	38,00%	1	15	5	41,66% za 5 taksi

Tabela: Saglasnost Vlade Crne Gore na Prijedloge odluka o lokalnim komunalnim taksama

Rb.	Opština	Važeća odluka/Nova odluka	Efekat smanjenja	Broj taksi koji je ukinut u odnosu na važeću odluku	% ukinutih taksi u odnosu na važeću odluku	Broj novih taksi	Prosječno procentualno smanjenje iznosa taksi
1.	Glavni Grad Podgorica	31/16	15 taksi (48,38%)	15	48,38%	-	31,95% za 8 taksi
2.	Nikšić	33/17	16 taksi (48,48%)	20	60,60%	4	43,08% za 2 takse
3.	Tuzi	30/14	14 taksi (46,66%)	15	50,00%	1	48,97% za 5 taksi
4.	Danilovgrad	26/13	13 taksi (50,00%)	14	53,84%	1	25,00% za 3 takse
5.	Prijestonica Cetinje	54/9	45 taksi (83,33%)	46	85,18%	1	49,42% za 7 taksi
6.	Bijelo Polje	25/5	20 taksi (80,00%)	20	80,00%	-	7,7% za 1 taksu
7.	Kolašin	35/10	25 taksi (71,42%)	26	74,28%	1	60,14% za 5 taksi
8.	Mojkovac	39/12	27 taksi (69,23%)	28	71,79%	1	18,33% za 2 takse

KONTINUIRANO PRAĆENJE RANGA CRNE GORE U MEĐUNARODNIM IZVJEŠTAJIMA:

- Doing Business, Svjetska banka
- Indeks globalne konkurentnosti, Svjetski ekonomski forum
- Indeks ekonomskih sloboda, Heritidž fondacija
- Ekonomske sloboda u svijetu, Fraser Institut
- Indeks percepcije korupcije, Transparency International
- Slobode u svijetu, Freedom House
- Kreditni rejting Standard & Poor's
- Kreditni rejting Moody's.

SARADNJA SA KREDITNIM REJTING AGENCIJAMA

Kreditne rejting agencije kontinuirano vrše procjene fiskalno-finansijske pozicije Crne Gore i u tom dijelu Ministarstvo finansija pruža podršku i neophodne podatke u cilju dobijanja povoljnije ocjene kreditnog rejtinga.

U periodu od 02. do 03. aprila 2019. godine 2019. godine analitičari kreditne agencije „Moody's“ boravili su u Crnoj Gori u okviru redovne godišnje posjete.

Takođe, u periodu od 05. do 05. marta 2019. godine analitičari kreditne agencije „Standard and Poor's“ boravili su u Crnoj Gori u okviru redovne godišnje posjete. Takođe, 02. septembra 2019. godine organizovan je telefonski poziv sa analitičarima kreditne agencije „Standard and Poor's“ i predstavnicima Ministarstva finansija.

EU INTEGRACIJE

Pripremljeni su prilozi za Pododbor za preduzetništvo i industrijsku politiku- Poglavlje 20, kao i odgovori na dodatna pitanja Evropske komisije u okviru Poglavlja 17 i Poglavlja 20.

Sastanak Pododbora za za preduzetništvo i industrijsku politiku održan je 07. novembra 2019, u u Briselu.

RADNA GRUPA ZA REFORMU ELEKTRONSKE REGISTRACIJE PREDUZEĆA

Zaključkom Savjeta za konkurentnost na sjednici održanoj 22. marta 2019. godine, formirana je radna grupa za izradu dokumenta „Analiza stanja u oblasti registracije preduzeća sa mjerama za unaprijeđenje“. Pomenuti dokument je usvojen na sjednici Vlade, 01. avgusta 2019. godine.

U dokumentu je detaljno obrađeno sadašnje stanje procesa registracije privrednih subjekata i navedeni su osnovni nedostaci, koji su obrazloženi i komentarima prikupljenim iz privatnog sektora. Dodatno, dat je opis željenog stanja koje podrazumijeva mogućnost potpune elektronske registracije preduzeća, odnosno pojednostavljenje procesa za one privrednike koji odluče da osnuju svoje preduzeće ili registruju izmjene dolaskom na šalter Centralnog registra privrednih subjekata. Kako je registracija preduzeća jedan od najvažnijih indikatora za praćenje konkurentnosti zemlje, u dokumentu je dat osvrt na Doing Business metodologiju i prijedlog izmjene organizacionog statusa CRPS-a.

Krajnji cilj reforme procesa registracije preduzeća je da se cjelokupan proces osnivanja preduzeća (od rezervacije imena do momenta kada preduzeće može da obavlja pravne radnje), odvija elektronski. Registracija privrednih subjekata treba da je u skladu sa sljedećim principima, koji su međunarodna praksa:

- Registracija je upis to jest evidencija i nije davanje dozvole;
- Baza podataka je zbirka statusnih i finansijskih podataka i dokumenata koji su javno dostupni i formira se na osnovu dokumenata koje privredni subjekti slobodno (autonomno usvajaju), a stupaju na snagu registracijom privrednog subjekta u centralnom registru;
- Organi javne vlasti ne razmjenjuju dokumenta već podatke (re-use of data);
- Objavljivanje je istovremeno sa registracijom u registru;
- Privredni subjekat je vlasnik podataka koje dostavlja i sam snosi zakonsku odgovornost za tačnost tih podataka.

Uspostavljam interoperabilnosti i razmjenom podataka između svih institucija koje učestvuju u procesu registracije preduzeća, kroz JISERP sistem, biće omogućena potpuna jedinstvena prijava. Ovo znači da će osnivač/zastupnik u jednom koraku pokretati postupak registracije i u tom postupku dostavljati jedino dokumenta i podatke koja nije moguće pribaviti po službenoj dužnosti. Za privrednika to znači da će imati dva osnovna koraka: elektronsko podnošenje dokumentacije i podataka i odlazak u komercijalnu banku radi identifikacije, a u cilju otvaranja računa. Podnošenje zahtjeva podrazumijeva dostavljanje dokumentacije potpisane elektronskim potpisom i unošenje potrebnih podataka, kao i elektronsko plaćanje taksi putem Nacionalnog sistema za naplatu administrativnih taksi (NS-NAT).

Imajući u vidu trenutno stanje, kao i „željeno stanje“ koje je prilagođeno standardima regiona i razvijenijih zemalja, proces pojednostavljenja i omogućavanja potpune elektronske registracije i elektronskih izmjena podataka zahtijeva značajno vrijeme, posvećenost više institucija i strateški pristup. Neke od aktivnosti koje su prepoznate u akcionom planu za unaprijeđenje procesa registracije, koji je sastavni dio pomenutog dokumenta, zahtijevaju kraće vrijeme za realizaciju, dok je za druge potreban značajno duži period imajući u vidu sve predušlove za njihovu implementaciju.

AKCIONI PLAN ZA UNAPRIJEĐENJE POSLOVNOG AMBIJENTA (U IZABRANIM OBLASTIMA)

U cijju unaprijeđenja poslovnog ambijenta, stvaranja preduslova za povećanje konkurentnosti, a posljedično i boljeg pozicioniranja na međunarodnim listama konkurentnosti, Vlada Crne Gore je u junu 2019. godine donijela Akcioni plan za unaprijeđenje poslovnog ambijenta (u izabranim oblastima). Akcioni plan tretira pet oblasti i to: započinjanje biznisa, izdavanje građevinskih dozvola, dobijanje priključka za električnu energiju, plaćanje poreza i registraciju nepokretnosti. Identifikovane oblasti se oslanjaju na nalaze izvještaja o lakoći poslovanja Svjetske banke, koji ih je prepoznao kao „ranjive“ za Crnu Goru, imajući u vidu da Crna Gora ostvaruje lošije pozicije u poređenju sa ostalim zemljama obuhvaćenim izvještajem. Akcioni plan prikazuje konkretne aktivnosti, regulatorne i operativne u cilju postizanja željenih rezultata. Identifikovani su rokovi kao i odgovorna lica na operativnom nivou.

Dominantne aktivnosti predviđene akcionim planom tiču se uspostavljanja digitalnih procesa prije svega za elektronsku registraciju preduzeća i uspostavljanje e katastra. Indikatori uspjeha za realizaciju mjera iz AP će biti unaprijeđenje pozicije Crne Gore u Doing Business izvještaju.

Pored uspostavljanja elektronske registracije preduzeća, akcioni plan podrazumijeva i unaprijeđenje procedura za klasičnu registraciju preduzeća, u dijelu pojednostavljenja formulara, smanjenja troškova i unaprijeđenje postupanja Centralnog registra privrednih subjekata. U dijelu e katastra omogućiće se pribavljanje podataka iz katastarskih evidencija elektronskim putem, čime se se skratiti vrijeme potrebo za registraciju nepokretnosti.

U vezi sa navedenim, aktivnosti se intezivno prate kroz izvještavanje Vladi, na mjesečnoj osnovi, počev od avgusta 2019. godine.

PROGRAM EKONOMSKIH REFORMI

U septembru je pripremljen i dostavljen Savjetu za konkurentnost Izvještaj o realizaciji Programa ekonomskih reformi 2019-2021. godina.

Odlukom Vlade koja je usvojena na sjednici održanoj 11. jula 2019. godine formiran je Radni tim za izradu Programa ekonomskih reformi za Crnu Goru za period 2020-2022. godina, a na inicijalnom sastanku Radnog tima, koji je održan 26. jula utvrđen je način funkcionisanja i postignut dogovor oko rokova izrade dokumenta.

Program ekonomskih reformi sadrži tri ključna poglavlja: poglavlje 3 – Makroekonomski okvir, poglavlje 4 – Fiskalni okvir i poglavlje 5 – Strukturne reforme.

- 06. septembra održan je sastanak sa predstavnicima privatnog sektora, NVO-a, lokalne zajednice i ostalih zainteresovanih stejkholdera. U cilju unapređenja teksta Programa svi učesnici sastanka pozvani su da svojim komentarima i sugestijama daju doprinos i da priloge dostave do 20. septembra. Ovom pozivu su odgovorili predstavnici Privredne komore, Unije poslodavaca, Saveza sindikata Crne Gore, Savjeta stranih investitora Crne Gore, opštine Mojkovac i opštine Bijelo Polje. Najveći dio komentara i sugestija je uvažen i učinjen dijelom mjere/reforme, što je detaljno predstavljeno u Aneksu 3 dokumenta.

- 02. oktobar bio rok za finalizaciju Poglavlja 5 – Strukturne reforme, članovi Radne grupe su dostavili relevantne predloge

- Sa ciljem daljeg unapređenja teksta koji će biti relevantan za usvajanje na Vladi i dostavljanje Evropskoj komisiji od 21. do 23. oktobra održane su radionice i obavljene konsultantski procesi sa ekspertom. Navedeno, posebno u dijelu cjelishodnog identifikovanja indikatora i definisanja aktivnosti, svakako, uz prostor da svaki segment mjere bude pažljivo razmotren i konkretno koncipiran. Takođe, ekspert je kao konsultant u procesu pripreme dokumenta i u kasnijoj fazi dokumenta u dijelu makro-fiskalnog okvira dao svoj doprinos komentarima i sugestijama.

- Predlozi mjera bili su predmet razmatranja Komisije za ekonomsku politiku i finansijski sistem 05. novembra, a u cilju prioritizacije istih.

- 11. do 14. novembra održana je TAIEX radionica, pri čemu su dva dana bila rezervisana za opštu obuku, a dva dana odnosila su se na specifične treninge sa predstavnicima linijskih ministarstava.

- 21. i 22. novembra održan dvodnevni trening u Budvi a na temu kostinga strukturnih reformi

- Nacrt Poglavlja 5 dostavljen je Evropskoj komisiji na sugestije i komentare 29. novembra, nakon čega je tekst ovog poglavlja modifikovan u skladu sa komentarima EK.

U decembru je Nacrt dokumenta finalizovan u smislu objedinjavanja svih poglavlja istog i od 03. do 23. decembra PER2020 je bio predmet javne rasprave. U okviru javne rasprave u prostorijama Ministarstva finansija 20. decembra održan je okrugli sto kome su prisustvovali predstavnici privrednih udruženja, sindikata, predstavnici ambasada Amerike i Velike Britanije, UNICEF-a, Delegacije EU u Crnoj Gori, Svjetske banke, resornih ministarstava u Vladi Crne Gore, predstavnici opština, kao i svi ostali zainteresovani stejkholderi.

Kao rezultat svega navedenog Program ekonomskih reformi za Crnu Goru za period 2020-2022. godina sadrži srednjoročni makrofiskalni okvir, uz prateću agendu od 18 strukturnih reformi, koje su u skladu sa prioritetima definisanim u nacionalnim dokumentima, nacionalnim i regionalnim strategijama, ključnim dokumentima u procesu pristupanja Crne Gore EU, smjernicama Evropske komisije (EK) i zajedničkim preporukama sa Ministarskog dijaloga iz Brisela.

- Predlog Zakona o izmjenama i dopunama zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza

Crna Gora je u obavezi da implementira Direktivu o borbi protiv kašnjenja u plaćanju u poslovnim transakcijama 2011/7/EU kroz izmjene i dopune Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza.

Pomenutim zakonom uređuju se rokovi izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama između privrednih subjekata, odnosno između javnog sektora i privrednih subjekata, u cilju sprječavanja neizmirenja novčanih obaveza u roku.

U cilju izrade izmjena i dopuna zakona, u saradnji sa ekspertom sprovedene su sljedeće aktivnosti:

- Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza;
- Transpoziciona tabela;
- Za potrebe analize efekata, u saradnji sa Privrednom komorom sprovedena je anketa članica, kako bi se dobile povratne informacije o uobičajenoj praksi i primjeni Zakona. Anketa daje određene informacije o stanju, prosječnim rokovima i načinom na koji se preduzeća bave problemom kašnjenja u plaćanju. Prema dobijenim rezultatima u 78% slučajeva ovi rokovi su 30 ili manje dana, u 12% slučajeva do 60 dana, a u 10 procenata slučajeva do 90 dana. Pri tome značajan broj plaćanja se vrši u znatno kraćim rokovima (8 ili 15 dana). Najveći dio privrednih subjekata je naveo da privatni subjekti djelimično ispunjavaju obaveze u skladu sa rokovima (63%), dok manji broj (31%) nema problema sa kašnjenjem. Oko 40% anketiranih preduzeća navelo je da i samo ponekad kasni sa plaćanjem;
- Izrađen je Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa (RIA).

DIREKTORAT ZA PORESKI I CARINSKI SISTEM

Zakonodavne aktivnosti:

U izvještajnom periodu, u Direktoratu za poreski i carinski sistem u oblasti normativnih aktivnosti pripremljeni su sljedeći propisi:

1. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Službeni list CG“, broj 42/19), kojim je izvršeno smanjenje doprinosa za zdravstveno osiguranje na teret poslodavca, za 2 p.p. čime se učešće minimalne zarade u prosječnoj zaradi u Crnoj Gori povećalo na 43%. Na ovaj način se pokazala spremnost za pronalaženje optimalnog rješenja kojim će se obezbijediti unapređenje standarda zaposlenih sa minimalnom zaradom, rast zaposlenosti i konkurentnosti privrede, i ostvarenje prihoda projektovanih u procesu fiskalne konsolidacije.

2. Zakon o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga ("Službeni list CG", broj 46/19), kojim se uređuje postupak fiskalizacije gotovinskog i bezgotovinskog plaćanja u prometu proizvoda i usluga, sadržaj fiskalnog računa, određuju obveznici fiskalizacije i druga pitanja od značaja za fiskalizaciju. Fiskalizacija je postupak koji sprovodi obveznik fiskalizacije gotovinskog i bezgotovinskog plaćanja dostavljanjem organu uprave, nadležnom za poslove naplate javnih prihoda podataka o prometu proizvoda i usluga i fiskalnih računa u realnom vremenu, korišćenjem stalne internet veze i fiskalnog servisa i u narednom periodu će se raditi na stvaranju uslova za njegovu implementaciju.

3. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poreskim savjetnicima ("Službeni list CG", broj 47/19), kojim je ustanovljeno novo zanimanje poreski savjetnik (slično advokatima i notarima), kao nezavisno i samostalno zanimanje, u cilju pružanja savjeta poreskim i carinskim obveznicima. Navedenim Zakonom su uređeni uslovi za obavljanje poslova poreskog savjetnika, organizovanje

ispita za poreskog savjetnika, izdavanje i oduzimanje licence za rad, prava, obaveze i odgovornost poreskog savjetnika, kao i druga pitanja od značaja za obavljanje ove djelatnosti. U tom cilju je donijet i Pravilnik o programu i načinu polaganja ispita za poreskog savjetnika ("Službeni list Crne Gore", br. 73/19).

4. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica („Službeni list CG“, broj 67/19), kojim se prihodi od sportske djelatnosti i prihodi od autorskih i srodnih prava, patenta, žiga i prihoda samostalnih stručnjaka u kulturi izdvajaju u samostalne izvore prihoda iz prihoda od samostalne djelatnosti i prihoda od imovine i imovinskih prava. Izvršeno je širenje liste primanja na koja se ne plaća porez na dohodak prihodima po osnovu doživotne mjesečne naknade koju ima sportista sa vrhunskim reprezentativnim rezultatom i selektor, stipendije perspektivnom sportisti, sportske invalidnine, nagrade sportisti godine, nagrade zaslužnom sportskom radniku i premije koja se dodjeljuje iz budžetskih sredstava Crne Gore u skladu sa propisima kojima se uređuje sport i doživotne mjesečne naknade koju ima istaknuti kulturni stvaralac po osnovu tog statusa dodijeljenog u skladu sa zakonom kojim se uređuje kultura.

5. Zakon o izmjeni Zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga („Službeni list CG“, broj 73/19), kojim se vrši odlaganje početka primjene Zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga, sa čijom primjenom će se otpočeti od 1. januara 2021. godine.

Podzakonski propisi:

1. Uredba o obilježavanju duvanskih proizvoda i alkoholnih pića akciznim markicama ("Službeni list Crne Gore", br. 28/19), kojom je izvršeno je uvođenje dodatnih elemenata zaštite akciznih markica, identifikacioni broj, QR kod, digitalni i drugi sigurnosni elementi, kao i informacioni sistem u postupku odobravanja, štampanja i izdavanja akciznih markica. Odredbama navedene uredbe propisuju se uslovi koje treba da ispune proizvođači, odnosno uvoznici duvanskih proizvoda i alkoholnih pića u postupku izdavanja kontrolnih i posebnih akciznih markica kao i zahtjev za izdavanje akciznih markica za te proizvode. Na ovaj način se stvaraju uslovi za osiguranje stabilnih budžetskih prihoda po osnovu akciza, zaštitu akciznih markica od falsifikovanja, povećanje povjerenja samih korisnika akciznih proizvoda u njihov kvalitet kao i smanjenje prostora sive ekonomije kod prometa akciznim proizvodima.

2. Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe za sprovođenje Carinskog zakona je objavljena u „Službenom listu Crne Gore“, broj 4/19 i stupila je na snagu 26. 01. 2019. godine. Ovim izmjenama Uredbe izvršeno je dalje usklađivanje sa odredbama koje se odnose na tranzitni postupak, status robe i obezbjeđenje carinskog duga, sa odredbama Delegirane Uredbe Komisije i Implementacione Uredbe Komisije (EU), odnosno sa podzakonskim aktima Carinskog zakona Unije, što je jedan od uslova za pristupanje Crne Gore Konvenciji o zajedničkom tranzitnom postupku i Konvenciji o olakšicama u trgovini robom. Uredbom je izvršeno i dodatno usklađivanje sa EU zakonodavstvom u dijelu odredbi: o obavezujućoj informaciji o porijeklu robe (rok za izdavanje iste produžen je sa 60 na 90 dana, prvi put je propisan obrazac Zahtjeva za izdavanje obavezujuće informacije o porijeklu robe, dok je sam obrazac Obavezujuće informacije dodatno usklađen sa obrazcem propisanim u Sprovedbenoj Uredbi Evropske Komisije), nepreferencijalnom porijeklu robe (definisani pojam poslednje bitne prerade ili obrade koja je dovela do novog proizvoda i izmijenjen Prilog 4 odnosno lista postupaka bitne prerade ili obrade, za određene vrste roba, kojima se stiče nepreferencijalno porijeklo) i tehničko usaglašavanje odredbi o carinskoj vrijednosti.

3. Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o uslovima za odobravanje statusa ovlaštenog privrednog subjekta na carinskom području Crne Gore je objavljena u "Sl. list CG", br. 45/19 i stupila je na snagu 13. 08. 2019. godine. Ovim izmjenama institut ovlaštenog privrednog subjekta je u potpunosti usklađen sa odredbama Delegirane Uredbe Komisije i Implementacione Uredbe Komisije (EU), odnosno sa podzakonskim aktima Carinskog zakona Unije. Donošenjem ove uredbe stekli su se uslovi za izdavanje prvih odobrenja statusa ovlaštenog privrednog subjekta na osnovu programa koji je u potpunosti usaglašen sa Evropskim, i koji će iz tog razloga omogućiti ulazak u proceduru međusobnog priznavanja ovih odobrenja na nivou regiona CEFTA-e. Na ovaj način, benefiti za privredne subjekte koji posjeduju ova odobrenja, osim u Crnoj Gore biće moguće ostvariti i u zemljama regiona - po okončanju procedure međusobnog priznavanja sertifikata.

4. Uredba o carinskoj tarifi za 2020. godinu ("Službeni list Crne Gore", broj 14/20), pripremljena je tokom oktobra-novembra 2019. godine i usvojena je na sjednici Vlade Crne Gore od 26. decembra 2019. godine. Uredbom je izvršeno usklađivanje nomenklature carinske tarife sa Kombinovanom nomenklaturom Evropske unije. Uredbom je utvrđena i visina carinskih stopa za 2020. godinu, u

skladu sa dinamikom utvrđenom Zakonom o potvrđivanju Protokola o pristupanju Crne Gore Sporazumu iz Markeša o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije. Kako je Crna Gora preuzela obaveze sadržane Ministarskom deklaracijom o proširenju trgovine proizvodima informacione tehnologije (ITA 2 Sporazum) i Protokolom o izmjeni aneksa sporazuma o trgovini civilnim vazduhoplovima, pomenutom Uredbom su liberalizovane carinske stope u dijelu roba informacione tehnologije i civilnih vazduhoplova.

5. Uredba o vrstama i načinu upotrebe carinskih obilježja ("Službeni list Crne Gore", broj 23/19), stvoreni su preduslovi za bolju efikasnost u sprovođenju carinskih postupaka za koje je nadležna carinska služba, na način što će se bolje obezbijediti istovjetnosti robe od momenta stavljanja pod carinskim nadzor do okončanja zahtijevanog carinskog postupka, te onemogućiti njena neovlašćena upotreba. Na ovaj način će se utvrditi veći izbor carinskih obilježja koja se upotrebljavaju u carinskim postupcima u različitim kategorijama robnog saobraćaja, što do sada nije bio slučaj. Novim rješenjima unaprijediće se procedure, utvrditi pouzdanija carinska obilježja, poboljšati stepen sigurnosti u obezbjeđenju robe, pozitivno uticati na suzbijanje sive ekonomije i krijumčarenja, te time zaokružiti važeći sistem primjene carinskih ovlašćenja. Inoviranim rješenjima efikasnije će se uticati na promet robe na tržištu, te time stvoriti pozitivne pretpostavke za bolju naplatu dažbina kao primarnu nadležnost koju ima carinska služba.

6. Pravilnik o izmjenama Pravilnika o utvrđivanju proizvoda i usluga koji se oporezuju po sniženoj stopi PDV ("Službeni list CG", broj 43/19),

7. Pravilnik o izmjenama Pravilnika o obliku i sadržini godišnje prijave za obračunavanje i plaćanje poreza na dohodak fizičkih lica ("Službeni list CG", broj 26/19),

8. Uputstvo o izmjeni Uputstva o načinu obračunavanja i plaćanja poreza i doprinosa iz i na lična primanja po osnovu zaposlenja ("Službeni list CG", broj 15/19),

9. Uputstvo o izmjeni Uputstva o načinu obračunavanja i plaćanja poreza i doprinosa iz i na lična primanja po osnovu zaposlenja ("Službeni list CG", broj 46/19),

10. Pravilnik o sadržaju poreske prijave o prihodima koje nerezidentno pravno lice ostvaruje po osnovu kapitalnih dobitaka i izdavanja u zakup pokretne i nepokretne imovine ("Službeni list CG", broj 19/19),

11. Pravilnik o programu i načinu polaganja ispita za poreskog savjetnika ("Službeni list CG", broj 73/19),

12. Pravilnik o uslovima i načinu izdavanja upozorenja i naloga ovlašćenih carinskih službenika),

13. Pravilnik o zaustavljanju, pregledu i pretresu prevoznih sredstava, putnika i prtljaga.

II TEMATSKE, MEĐUNARODNE I OSTALE AKTIVNOSTI

Crna Gora je veoma posvećena poreskoj transparentnosti i jačanju borbe protiv poreske evazije i sprječavanju izbjegavanja plaćanja poreza i u proteklom periodu je intenzivno radila na ispunjavanju kriterijuma Savjeta EU, koji se zasnivaju na dogovorenim međunarodnim standardima u oblasti poreske transparentnosti, pravednog oporezivanja i implementacije mjera za sprječavanje evazije poreske osnovice i premještanja dobiti (BEPS mjere). U tom cilju su tokom 2019. godine preduzete sljedeće aktivnosti:

1. Vlada Crne Gore je, na sjednici od 18. aprila 2019. godine, usvojila Informaciju o potrebi potpisivanja *Multilateralne konvencije za primjenu mjera koje se u cilju sprečavanja erozije poreske osnovice i premještanja dobiti* odnose na poreske ugovore, čiji je cilj brza i konzistentna primjena rješenja radi sprečavanja izbjegavanja plaćanja u međunarodnom kontekstu. Navedena konvencija sadrži dva minimalna standarda koji će Crna Gora morati da inkorporira u svoje obuhvaćene poreske ugovore (sprečavanje zloupotrebe poreskog ugovora u cilju eliminisanja dvostrukog oporezivanja bez stvaranja mogućnosti da dođe do neoporezivanja ili nelegalnog smanjenja poreza i unaprjeđenje postupka zajedničkog dogovaranja poreskih organa.

2. *Predlog Zakona o potvrđivanju Multilateralne Konvencije o uzajamnoj administrativnoj pomoći u poreskim pitanjima* („Sl.list CG - Međunarodni ugovori“, broj 12/19), koja je usvojena na sjednici Skupštine Crne Gore od 27.12.2019.godine. Ovim zakonom omogućava se sprovođenje navedene konvencije u cilju pružanja pomoći između država potpisnica, u vidu razmjene informacija na zahtjev automatski i spontano, pomoć u naplati inostranih poreskih potraživanja, kao i pomoć u dostavljanju dokumentacije. Potpisivanje navedene konvencije predstavlja značajan korak naprijed ne samo u ispunjavanju međunarodnih obaveza Crne Gore u oblasti oporezivanja, već i u poboljšanju transparentnosti i jačanju poreske discipline poreskih obveznika.

3. Crna Gora se 5. decembra 2019.godine pridružila *Inkluzivnom okviru za BEPS*, na ovaj način Crna Gora je ispunila i poslednji od tri kriterijuma koje je propisao Savjet EU.

U skladu sa obavezama iz Strategije trgovinskih olakšica 2018-2022, pripremljen je i na sjednici Nacionalnog komiteta za trgovinske olakšice od 6. decembra 2019. godine usvojen Izvještaj o realizaciji aktivnosti za 2018. godinu iz Akcionog plana za implementaciju Strategije trgovinskih olakšica. Aktivnosti predviđene za realizaciju u 2018. godini u potpunosti su implementirane, s tim što je jedan njihov dio implementiran tokom 2019. godine.

RJEŠAVANJE UPRAVNIH PREDMETA DIREKCIJE ZA DRUGOSTEPENI PORESKI I CARINSKI POSTUPAK

Ministarstvo finansija vrši nadzor nad zakonitošću pojedinačnih akata Poreske uprave, Uprave carina, Uprave za igre na sreću i Uprave za inspeksijske poslove u drugostepenom postupku po žalbama pravnih i fizičkih lica, a preko Direkcije za drugostepeni poreski i carinski postupak, koja je organizaciono u sastavu Direktorata za poreski i carinski sistem.

U Direkciji za drugostepeni poreski i carinski postupak, u 2019. godini, zaprimljeno je ukupno 1102 predmeta, računajući i 110 predmeta prenešenih iz prethodne godine. U 2019. godini, zaprimljeno je 208 predmeta po tužbama poreskih i carinskih obveznika.

Ukupno u radu bilo je 1102 predmeta, od toga riješeno je 947 predmeta, tako što je odbijeno 492 žalbi, poništeno i vraćeno na ponovni postupak i odluku prvostepenim organima 417 predmeta, obustavljeno je po žalbi 38 predmeta, dok je ostalo neriješeno 155 predmeta.

ŽALBENI RAZLOZI

U ovom izvještajnom periodu Direkcija je rješavala žalbe primjenom Zakona o opštem upravnom postupku ("Sl.list RCG", br. 60/03 i 32/11) za one postupke koji do 01.07.2017. godine nijesu pravosnažno okončani, shodno odredbi člana 161 Novog Zakona o upravnom postupku ("Sl.list CG", br. 056/14, 020/15, 040/16 o 037/17), kao i žalbe gdje se u postupku primjenjuje Novi ZUP, počev od 01.07.2017. godine.

Žalbe se najčešće izjavljuju iz svih žalbenih razloga (povrede pravila postupka, učešće u postupku, izjašnjenje o rezultatima ispitnog postupka, nepravilno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava).

Primjena Zakona o opštem upravnom postupku primjenjuje se za predmete koji su započeti po ovom zakonu.

Povreda pravila postupka

Najčešći žalbeni razlozi su povrede pravila postupka od kojih je posebno izražena bitna povreda pravila upravnog postupka, iz člana 226 stav 2 Zakona o opštem upravnom postupku (učešće u postupku donošenja rješenja). Bitne povrede pravila postupka po ranijem ZUP-u su posebno propisane, kako po obliku tako i po pravnim posledicama. U vezi sa tim, važna činjenica je to što drugostepeni organ na bitne povrede pazi po službenoj dužnosti i u tom slučaju, upravni akt poništava i predmet vraća prvostepenom organu na ponovni postupak, bez ocjene da li je ta povreda zaista mogla uticati na tok postupka (član 236 stav 3 ZUP-a). Jedini izuzetak od ovog pravila je u slučaju kada stranci nije data mogućnost da se izjasni o činjenicama bitnim za donošenje rješenja, to izjašnjenje može učiniti i pred drugostepenim organom, odnosno, u ovom slučaju, drugostepeni organ može ukoliko je to ekonomičnije i efikasnije po stranku i sam riješiti upravnu stvar.

Pored toga što su navedena pravila u primjeni više od decenije, u praksi se često dešava da ni stranke, ni službenici organa uprave ne raspoznaju sadržaj ovog pravnog instituta, što ima za posledicu da se stranke u žalbama ne pozivaju na takve povrede pravila postupka, a upravni organi svjesno ili nesvjesno ne otklanjaju bitne povrede ni onda kada se stranka u žalbi na njih poziva, iako su to obavezni (član 232 ranijeg ZUP-a i člana 14 Novog ZUP-a), već takvu žalbu sa spisima predmeta redovno dostavljaju drugostepenom organu. Takvo ponašanje posebno je karakteristično za područne jedinice Uprave carina. Od bitnih povreda pravila upravnog postupka, posebno je izraženo neučestvovanje stranke u postupku i kontradiktornost dispozitiva sa obrazloženjem rješenja. Pored bitnih povreda pravila postupka, izražene su povrede pravila postupka koje se

odnose na dispozitiv i obrazloženje rješenja, učešće u postupku, ne izjašnjavanje o rezultatima ispitnog postupka, ispitivanje zakonitosti i celishodnosti rješenja nakon podnesene žalbe, kao i odredbe koje se odnose na utvrđivanje činjeničnog stanja putem vještačenja.

Nepravilno utvrđeno činjenično stanje

Nepravilno utvrđeno činjenično stanje i pogrešna primjena materijalnog prava, najčešće su povezani, tako da svaka primjena materijalnog prava na nepravilno utvrđenom činjeničnom stanju je pogrešna, dok česta je situacija da se iz pravilno utvrđenog činjeničnog stanja izvodi pogrešan zaključak, koji uslovljava pogrešnu primjenu materijalnog prava. Takva situacija je česta kod utvrđivanja poreza na promet nepokretnosti i kod utvrđivanja carinskih dažbina pri uvozu upotrebljavanih motornih vozila i druge robe, gdje poreski odnosno carinski organ bez valjanih razloga odbacuje dokumentaciju o sticanju nepokretnosti, odnosno nabavci robe (koju fizičko ili pravno lice u skladu sa zakonom prilaže uz zahtjev) i tako pristupa utvrđivanju poreskih ili carinskih dažbina primjenom drugih odredbi zakona, bez valjanih činjenica i dokaza za to. Dakle, u takvim slučajevima, odluka upravnog organa je zasnovana na netačno i nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju i na pogrešnoj primjeni materijalnog prava na štetu žalioca. I u poreskom i u carinskom prvostepenom postupku teret dokazivanja je u cjelosti prebačen na poreskog obveznika, odnosno carinskog dužnika, čak i o onim činjenicama o kojima se vodi službena evidencija u tim organima ili drugim državnim organima. U takvim situacijama kod stranaka se bespotrebno traži da prilažu uvjerenja i druge dokaze umjesto da se isti pribave po službenoj dužnosti.

Pogrešna primjena materijalnog prava

Povreda materijalnog prava kao žalbeni razlog uglavnom se ističe uz žalbene razloge povrede pravila postupka i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja. Kod ovog žalbenog razloga uglavnom se radi o pogrešnom tumačenju materijalnog propisa, a ima slučajeva i pogrešnog poziva na materijalni propis.

NAČIN RJEŠAVANJA ŽALBI

Prema načinu rješavanja žalbi, stanje je slijedeće: Od ukupno 947 riješenih žalbi, odbijanjem riješene su 492, poništavanjem rješenja i vraćanjem predmeta prvostepenom organu na ponovni postupak 417, rješavanjem u meritumu, (preinačenjem odluke ili obustavljanjem postupka), riješena su 38 predmeta.

Kod Upravnog suda, u toku izvještajnog perioda, bilo je u radu ukupno 208 predmeta, računajući i predmete iz prethodnih godina, tako da je Upravni sud od navedenog broja predmeta, odbio tužbe u 80 slučajeva, dok je u 45 slučajeva usvojio tužbe i poništio drugostepena rješenja, obustavljen postupak u 8 predmeta, dok je postupak u toku kod 75 predmeta.

Direkcija za drugostepeni poreski i carinski postupak je ocijenila da u izvještajnom periodu prvostepeni organi nijesu postupali u cjelosti po odlukama ovog organa, čime su pravili povrede pravila postupka iz člana 237 stav 2 ranijeg Zakona o opštem upravnom postupku, i člana 126 stav 8 Novog Zakona o upravnom postupku, kojim je, između ostalog, propisano da je prvostepeni organ dužan u svemu da postupi po drugostepenom rješenju i da, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 20 dana od dana prijema predmeta, donese novo rješenje. Prvostepeni organi čine veoma često povrede navedenih odredbi zakona, tako da u izvršenju drugostepenog rješenja ne postupaju u cjelosti po uputama i pravnim shvatanjima drugostepenog organa, ne donose prvostepena rješenja u zakonom propisanom roku, a redovno ne brišu pravne posledice koje je proizvelo poništeno prvostepeno rješenje. Naime, drugostepenim rješenjem kojim je poništeno prvostepeno rješenje i predmet vraćen na ponovni postupak, poništene su i sve pravne posledice koje je to rješenje proizvelo, (kao npr. prinudna naplata, blokada računa, i dr.) odnosno sve radnje koje je prvostepeni organ preduzeo u postupku izvršenja prvostepenog rješenja, treba da se brišu ili suspenduju danom dostavljanja drugostepenog rješenja sa spisima predmeta prvostepenom organu. U praksi je vrlo prisutno da prvostepeni organi u ponovnom postupku donose isto rješenje, ostajući pri tom pri ranijim stavovima u primjeni propisa, a da se u cjelosti ne osvrću na uputstva iz drugostepenih rješenja ili na pravna stanovišta zauzeta po konkretnim pravnim pitanjima i u konkretnim predmetima. U takvim situacijama, drugostepeni organ rješava u meritumu sve predmete koje može riješiti, odnosno za koje nije sporno činjenično stanje, dok u jednom broju predmeta žalbu odbija kao neosnovanu i predmet prepušta Upravnom sudu radi pribavljanja pravnog stanovišta po određenim pitanjima. U

stvarima u kojima drugostepeni organ ima pravno stanovište Upravnog pa i Vrhovnog suda Crne Gore, upravnu stvar rješava u meritumu odmah nakon što prvostepeni organ prvi put ne postupi po drugostepenom rješenju. Takav primjer su predmeti Uprave carina, kod utvrđivanja transakcijske vrijednosti uvezene robe, gdje je u tim predmetima drugostepeni organ morao da odluči u meritumu i uglavnom postupak obustaviti. Na navedena pitanja, prvostepenim organima se svakodnevno ukazuje ali još uvijek nema očekivanih rezultata, pa je Direkcija u obavezi da primijeni odredbe Novog ZUP-a, član 126 stv 9 da "kad je drugostepeni organ po žalbi već jednom poništio prvostepeno rješenje a stranka izjavi žalbu na novo rješenje prvostepenog organa, drugostepeni organ je dužan da poništi prvostepeno rješenje i sam riješi upravnu stvar". Takođe treba naglasiti da je Direkcija u svojim odlukama edukativno djelovala kod poništavajućih odluka prvostepenih organa u dijelu primjene novih instituta Novog ZUP-a, a koje se odnose na primjenu odredbi o ispitnom postupku i dokaznih sredstava gdje se upućuje na primjenu Zakona o parničnom postupku, pružanje mogućnosti izjašnjavanja stranke ne samo o toku postupka kao do sada već i izjašnjavanje stranke o rezultatima ispitnog postupka prije donošenja rješenja, ukazivanje prvostepenim organima o obavezi da se upoznaju sa razlozima žalbe i ispitivanje zakonitosti svojeg rješenja i dr. Može se ocijeniti da su prvostepeni organi u ovom dijelu u svemu ispoštovali odluke drugostepenog organa, tako da se u drugostepenom postupku stvaraju valjani osnovi za preispitivanje odluka prvostepenih organa sa stanovišta primjene materijalnih propisa.

Takođe, Direkcija je saradivala sa Poreskom upravom radi upoznavanja s novim institutima Zakona o upravnom postupku, a u cilju efikasnije primjene ovog zakona prilikom donošenja prvostepenih rješenja.

Vrhovni sud Crne Gore je preispitujući presude Upravnog suda, po zahtjevima za vanredno preispitivanje u izvještajnom periodu donio 14 presuda, kojima su u 10 slučajeva potvrđene presude Upravnog suda, dok je u 4 slučaja poništio odluku Upravnog suda i predmete vratio u tom dijelu na ponovni postupak i odluku.

U izvještajnom periodu, Direkcija je u oko 60 % riješenih predmeta ispoštovala da donese odluku u zakonskom roku.

Razlozi koji utiču da se žalba ne riješi u propisanom roku iz člana 242 ranijeg ZUP-a, u roku od 30 dana od dana predaje žalbe, odnosno 45 dana po novom ZUP-u, su uglavnom što izmjenama Zakona o opštem upravnom postupku skraćen rok za rješavanje predmeta po žalbi sa 60 na 30 dana, da prvostepeni organ shodno obavezi iz člana 233 stav 2 ranijeg ZUP-a je dužan da prilikom dostavljanja predmeta priloži i sve spise predmeta i to u roku od 8 dana od dana prijema žalbe, odnosno bez odlaganja (Novi ZUP) a osim toga, u pojedinim slučajevima, kada se žalbom traži učešće stranke u postupku, tada je prvostepeni organ dužan da pozove žalioaca i omogući mu učešće u postupku, a to su sve i objektivne okolnosti koje utiču da je rok za rješavanje po žalbi od 30 dana od dana, odnosno 45 dana predaje relativno kratak i objektivno utiče na produženje ovog roka prilikom rješavanja predmeta u drugostepenom postupku. Treba imati u vidu da su i carinski i poreski predmeti veoma složeni i da tako skraćeni rok je u određenim slučajevima nemoguće ispoštovati. S obzirom na navedene razloge, a i činjenica da nije bilo 1% žalbi zbog ćutanja administracije na navedene odluke, ukazuje da je drugostepeni organ vodio računa o roku za rješavanje u postupku po žalbi, za navedene predmete, a određeno kašnjenje kod određenog broja predmeta, kao što je navedeno, uslovlili su naznačeni objektivni razlozi.

Od 01.07.2017. godine, počela je primjena Zakona o upravnom postupku (novi ZUP). Ovim zakonom izvršena je reforma u upravnom postupku i izvršene su značajne izmjene u dijelu ovlašćenja drugostepenog organa u rješavanju po žalbama na način da drugostepeni organ u postupku po žalbi može samo jedanput poništiti prvostepeno rješenje, a u ponovnom postupku po žalbi je dužan da meritorno odluči u upravnoj stvari.

Učinak zaposlenih u Direkciji za drugostepeni poreski i carinski postupak, u postupanju po predmetima u 2019. godini je veoma dobar. Na ovo upućuje podatak da je ovaj organ u 2019. godini, od ukupno 1102 predmeta u radu, riješio 947 predmeta, ili 86%.

Pored poslova na rješavanju žalbi i odgovora na tužbe, zaposleni u Direkciji u izvještajnoj godini povremeno su bili angažovani i na drugim poslovima i to: izradi zakona i drugih propisa, davanju stručnih mišljenja po pojedinim pitanjima, bilo da ta mišljenja i stavove traže poreski obveznici, bilo

prvostepeni organi ili njihovi zaposleni, kod primjene novog Zakona o upravnom postupku, kao i kontinuirana saradnja sa poreskim i carinskim službenicima.

DIREKCIJA ZA IZDAVANJE ODOBRENJA ZA OBAVLJANJE PROIZVODNJE, OBRADE I PROMETA DUVANSKIH PROIZVODA

Osnovna nadležnost Direkcije za izdavanje odobrenja za obavljanje proizvodnje, obrade i prometa duvanskih proizvoda je primjena propisanih procedura po Zakonu o duvanu, za odlučivanje po zahtjevima privrednih subjekata radi izdavanja odobrenja za obavljanje određenih djelatnosti propisanih Zakonom.

U toku 2019.godine Direkcije za izdavanje odobrenja za obavljanje proizvodnje, obrade i prometa duvanskih proizvoda donijela je 930 rješenja.

Naredni pregled pokazuje broj donešenih rješenja, i to, za:

- obavljanje uvoza duvana, obrađenog duvana i duvanskih proizvoda: 2,
- obavljanje prometa na veliko duvanskim proizvodima: 2,
- obavljanje prometa na malo duvanskim proizvodima: 875,
- brisanje iz Evidencije trgovaca na malo duvanskim proizvodima – 10,
- oduzimanje odobrenja za obavljanje prometa na malo duvanskim proizvodima –2,
- upis u registar uvoznika duvana, obrađenog duvana i duvanskih proizvoda: 2,
- upis u registar trgovaca na veliko duvanskim proizvodima: 2,
- upis u registar o markama duvanskih proizvoda: 35.

Direkcije za izdavanje odobrenja za obavljanje proizvodnje, obrade i prometa duvanskih proizvoda, kroz obavljanje svoje djelatnosti, ostvarila je u 2019.godini prihode Budžetu Crne Gore u iznosu od oko 381.000 €.

Shodno Zakonu o duvanu jedna od nadležnosti Direkcije je i praćenje stanja na tržištu duvanskih proizvoda.

U 2019.godini dominirala je prodaja cigareta nabavljena od inostranih proizvođača u ukupnoj prodaji cigareta. Krajnji subjekti u prometnom lancu su maloprodajni objekti, i prema evidenciji Direkcije za izdavanje odobrenja za obavljanje proizvodnje, obrade i prometa duvanskih proizvoda, dozvolu za prodaju cigareta ima oko 1800 maloprodajnih objekata.

Direkcija vodi i Registar o robnim markama duvanskih proizvoda. U 2019. godini ima registrovanih 177 marki cigareta, od čega se u prometu nalazi 137 marki.

DIREKTORAT ZA CENTRALNU HARMONIZACIJU

Direktorat za centralnu harmonizaciju je tokom 2019. godine obavljao poslove koji se odnose na: koordinaciju, uspostavljanje i unapređenje upravljanja, unutrašnjih kontrola i unutrašnje revizije, shodno Zakonu o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, kao i aktivnosti vezane za sprovođenje Zakona o računovodstvu i Zakona o reviziji.

Posebne aktivnosti bile su usmjerene na:

- pripremu podzakonskih akata koji proizilaze iz Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama,
- unapređenje kapaciteta Direktorata za centralnu harmonizaciju i subjekata u javnom sektoru kroz IPA projekat "Unapređenje sistema budžetiranja, višegodišnjeg budžetskog okvira i sistema unutrašnjih finansijskih kontrola",
- davanje metodoloških uputstava i smjernica, između ostalog i kroz organizovanje i održavanje obuka iz oblasti upravljanja i kontrolu za rukovodioce i zaposlene u finansijskim službama,
- kontinuiranu obuku za unutrašnje revizore,
- nadzor nad sprovođenjem Zakona o računovodstvu i Zakona o reviziji,
- pripremu i donošenje zakonskih i podzakonskih akata iz oblasti računovodstva i revizije,
- vršenje nadzora nad radom društava za reviziju i ovlašćenih revizora,
- davanje stručnih mišljenja i pripremanje analiza vezanih za oblasti računovodstva i revizije,

- obavljanje administrativno-tehničkih poslova za potrebe Savjeta za reviziju i sl.
- aktivnosti na daljem jačanju kadrovskih kapaciteta Direkcije za nadzor nad revizijom,
- kao i na stručnom usavršavanju zaposlenih.

Ključni rezultati Direktorata za centralnu harmonizaciju su:

- Pripremljen je Konsolidovani izvještaj o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru za 2018. godinu, koji je Vlada Crne Gore usvojila na sjednici održanoj 27. juna 2019. godine;
- Priprema i donošenje podzakonskih akata koji proizilaze iz Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama:
 - Uredba o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br.070/19, od 23.12.2019);
 - Pravilnik o metodologiji sagledavanja kvaliteta upravljanja i kontrola u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 071/19 od 25.12.2019);
 - Pravilnik o sadržaju godišnjeg izvještaja o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola i načinu izvještavanja ("Službeni list Crne Gore", br. 071/19 od 25.12.2019);
 - Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju registara za upravljanje i unutrašnje kontrole u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 067/19 od 11.12.2019);
 - Pravilnik o načinu uspostavljanja sistema za otkrivanje i postupanje po obavještenjima o sumnjama na prevare u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 071/19 od 25.12.2019);
 - Pravilnik o načinu uspostavljanja i unapređenja upravljanja i kontrola u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 071/19 od 25.12.2019);
 - Pravilnik o programu obuke i načinu polaganja ispita za sticanje sertifikata unutrašnjeg revizora u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 071/19 od 25.12.2019);
 - Pravilnik o sadržaju godišnjeg izvještaja o radu unutrašnje revizije i izvršenju godišnjeg plana unutrašnje revizije ("Službeni list Crne Gore", br. 071/19 od 25.12.2019);
 - Pravilnik o posebnom programu profesionalnog usavršavanja unutrašnjih revizora u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 067/19 od 11.12.2019);
 - Pravilnik o metodologiji rada unutrašnje revizije u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 001/20 od 03.01.2020); i
 - Pravilnik o metodologiji sagledavanja kvaliteta rada unutrašnje revizije u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 001/20 od 03.01.2020).
- Pripremljen je i nacrt Uredbe o prenošenju poslova i zadataka finansijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru i u toku je usaglašavanje sa Sekretarijatom za zakonodavstvo. Dodatno, Ministarstvo finansija je angažovalo konsultantsku kuću i formiralo međuresorni radni tim radi izrade metodologije za delegiranje ovlašćenja, koja će rukovodiocima dati smjernice na koji način mogu da delegiraju ovlašćenja.

Predstavnici Direktorata za centralnu harmonizaciju su tokom 2019. godine bili intezivno bili uključeni u aktivnosti pregovaračkih poglavlja: 32 – Finansijska kontrola, 6 – Privredno pravo, i 33 – Finansijske i budžetske odredbe. Dodatno, učestovali su u pripremi izvještaja za Strategiju reforme državne uprave 2016-2020 i Program reformi javnih finansija, pripremili izvještaje za Pododbor za ekonomska i finansijska pitanja i statistiku EK.

a) Aktivnosti i rezultati u oblasti upravljanja i unutrašnjih kontrola

U oblasti upravljanja i unutrašnjih kontrola, aktivnosti su bile usmjerene na dalje unapređenje regulatornog okvira, pregled postojećeg sistema upravljanja i kontrola, identifikovanje oblasti u kojima je potrebno unaprijediti sistem, kao i organizovanje i održavanje obuka za rukovodioce i zaposlene u finansijskim službama. Uvidom u registre, utvrđen je određeni napredak koji je dat u sledećoj tabeli.

Tabela 1: Napredak u oblasti upravljanja i unutrašnjih kontrola

	Budžetski korisnici na centralnom nivou		Budžetski korisnici na lokalnom nivou	
	2018	2019	2018	2019
Koordinatori za upravljanje i unutrašnje kontrole	90	93	19	21
Knjiga procedura	81	90	17	19
Koordinatori za rizike	46	47	9	10
Registar rizika	37	57	7	9

Tokom 2019. godine, u saradnji sa Upravom za kadrove održano je sedam obuka iz oblasti upravljanja i unutrašnjih kontrola, namijenjenih rukovodiocima u javnom sektoru.

Predstavnici Direktorata za centralnu harmonizaciju su u saradnji sa ekspertima na projektu "Unapređenje sistema budžetiranja, višegodišnjeg okvira budžeta i sistema unutrašnje finansijske kontrole u javnom sektoru" koji se finansira od strane EU sproveli postupak sagledavanja kvaliteta ovog sistema u pilot institucijama. Tema sagledavanja kvaliteta bio je proces upravljanja rizicima.

b) Aktivnosti i rezultati u oblasti unutrašnje revizije

U oblasti uspostavljanja i razvoja unutrašnje revizije, aktivnosti su bile usmjerene na dalje unaprijeđenje regulatornog okvira, uspostavljanju jedinica za unutrašnju reviziju i angažovanju unutrašnjih revizora, organizovanje i održavanje kontinuirane obuke i obuke i sertifikacije unutrašnjih revizora u javnom sektoru.

Podaci o uspostavljanju i razvoju unutrašnje revizije u javnom sektoru u 2019. godini pokazuju sledeće:

- Na centralnom nivou 26 korisnika sredstava Budžeta Crne Gore formiralo je posebnu jedinicu za unutrašnju reviziju,
- U 26 jedinica za unutrašnju reviziju na centralnom nivou raspoređen je 51 unutrašnji revizor,
- Na lokalnom nivou Odlukom o organizaciji i načinu rada organa lokalne uprave osnovana je Služba za unutrašnju reviziju u 14 opština, od ukupno 15 opština koje su obavezne da formiraju posebnu jedinicu za unutrašnju reviziju u skladu sa Uredbom o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru,
- U 14 formiranih službi za unutrašnju reviziju raspoređena su 33 unutrašnja revizora,
- 63 korisnika sredstava budžeta (58⁴ na centralnom i 5 na lokalnom nivou) povjerilo je poslove unutrašnje revizije jedinici za unutrašnju reviziju drugog subjekta na osnovu sporazuma, uz prethodnu saglasnost Ministarstva finansija.

Kako bi se obezbijedila što veća pokrivenost korisnika sredstava budžeta funkcijom unutrašnje revizije Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru u članu 49 definisano je da jedinica za unutrašnju reviziju subjekta koji u skladu sa zakonom vrši nadzor nad drugim subjektom vrši unutrašnju reviziju i kod tog subjekta, ako nema uspostavljenu unutrašnju reviziju. Na taj način obezbijedena je potpuna pokrivenost budžeta funkcijom unutrašnje revizije.

Tokom 2019.godine na jačanje kapaciteta unutrašnje revizije su bile usmjerene sledeće aktivnosti:

- U okviru programa kontinuiranog profesionalnog usavršavanja ovlašćenih unutrašnjih revizora u javnom sektoru, ukupno je održano 18 obuka⁵ za unutrašnje revizore raspoređene u jedinicama za unutrašnju reviziju na centralnom i lokalnom nivou. Teme su bile sledeće: "Planiranje pojedinačne revizije – praktična vježba", "Planiranje i obavljanje pojedinačne revizije – nastavak praktične vježbe", "Strateško i godišnje planiranje unutrašnje revizije" i "Revizija upravljanja u javnom sektoru i predstavljanje podzakonskih akata".
- U okviru projekta "Unapređenje sistema budžetiranja, višegodišnjeg okvira budžeta i sistema unutrašnje finansijske kontrole u javnom sektoru" Ministarstvo finansija je započelo pilot revizije

⁴ U navedeni broj uključena su i pravna lica u kojima država ima većinski vlasnički udio, a koja su povjerila poslove unutrašnje revizije jedinici za unutrašnju reviziju drugog subjekta.

⁵ Za 4 grupe unutrašnjih revizora

upravljanja u četiri pilot institucije u kojima je uključeno 20 unutrašnjih revizora sa centralnog i lokalnog nivoa.

- U skladu s Pravilnikom o programu i načinu polaganja ispita za ovlaštenog unutrašnjeg revizora u javnom sektoru, Ministarstvo finansija je organizovalo polaganje ispita za sticanje zvanja ovlaštenog unutrašnjeg revizora u javnom sektoru u 2 ispitna roka u julu i decembru 2019. godine, tokom kojeg su 22 kandidata dobila sertifikat ovlaštenog unutrašnjeg revizora u javnom sektoru.

- Sagledavanje kvaliteta rada unutrašnje revizije sprovedeno je na način što su na zahtjev Direktorata za centralnu harmonizaciju Ministarstva finansija, jedinice za unutrašnju reviziju na centralnom i lokalnom nivou dostavile konačne revizorske izvještaje o obavljenim revizijama sa propratnom revizorskom dokumentacijom. Pregledom konačnih revizorskih izvještaja i revizorske dokumentacije vršena je analiza i ocjena stepena razumijevanja i nivoa primjene nove metodologije rada unutrašnjih revizora od strane unutrašnjih revizora. Ocijenjeno je da su potrebne dodatne praktične obuke unutrašnjih revizora za primjenu nove metodologije rada i MOPP, a sve u cilju jačanja kapaciteta unutrašnje revizije i boljeg razumijevanja uloge unutrašnje revizije u javnom sektoru. Rezultati ovakvih ocjena predstavljali su osnovu za planiranje tema za kontinuiranu profesionalnu obuku unutrašnjih revizora za 2020. godinu.

c) Aktivnosti i rezultati u oblasti računovodstva i revizije:

Ključne aktivnosti u oblasti računovodstva i revizije su bile usmjerene na sledeće:

- Unapređenje zakonodavnog okvira u oblasti računovodstva;
- Sprovođenje Zakona o reviziju, posebno u dijelu koji se odnosi na nadzor nad radom društava za reviziju i ovlašćenih revizora;
- Aktivno učestvovanje u aktivnostima u pregovaračkom poglavlju 6, posebno u dijelu usklađivanja sa mjerilima i *acquis communautaire*;
- Praćenje izvršavanja zakona i drugih propisa i nadzor u dijelu efikasnosti realizacije delegiranih nadležnosti iz oblasti računovodstva i revizije i druge poslove iz ove oblasti.

Ostvareni su sledeći rezultati:

- Pripremljen je nacrt Zakona o računovodstvu koji je usklađen sa preporukama Evropske komisije;
- Izvršen nadzor nad radom tri društva za reviziju, odnosno nadzor nad radom osam ovlašćenih revizora sa ciljem utvrđivanja da li društva, odnosno ovlašćeni revizori obavljaju reviziju u skladu sa Zakonom o reviziji, Međunarodnim standardima revizije i pravilima revizorske struke;
- Pripremljeno šest izvještaja o kontrolama koji sadrži naročito nalaze i zaključke o sprovedenim kontrolama;
- Preduzete mjera na osnovu kontrola u skladu sa Zakonom o reviziji, odnosno trajno oduzeta licenca za obavljanje revizije Christodoulosu Đamjanou, dok je Vuku Vukoviću, Dejanu Krivokapiću i Mariji Kojović privremeno oduzeta licenca za obavljanje revizije;
- Preduzete mjera na osnovu kontrola u skladu sa Zakonom o reviziji, odnosno oduzeta dozvola za rad društvu za reviziju Euroglobal Audit d.o.o;
- Ovlašćena lica su pored navedenih mjera oduzimanja dozvole za rad društvu za reviziju i mjera trajnog, odnosno privremenog oduzimanja licenci za obavljanje revizije izrekla pet dodatnih mjera društvima za reviziju u skladu sa Zakonom o reviziji;
- Ovlašćena lica su izrekla novčane kazne u iznosu od 3.000,00 eura subjektima, koje su naplaćene u skladu sa zakonom.

REALIZACIJA OBAVEZA IZ PROGRAMA RADA VLADE

Programom rada Vlade za 2019 godinu planirano je dostavljanje Izvještaja o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru za 2018. godinu u II kvartalu, što je realizovano u predviđenom roku.

Obaveza priprema Strategije za unapređenje upravljanja i kontrola u javnom sektoru za period 2019-2023. godine koja je bila planirana za I kvartal, nije realizovana. Nakon serija konsultacija, postignut je dogovor sa predstavnicima DG Budget-a je da se nakon usvajanja novih strateških dokumenata za reformu državne uprave i upravljanja javnim finansijama odluči da li će se donositi poseban strateški dokument za oblast upravljanja i unutrašnjih kontrola.

DIREKTORAT ZA IMOVINSKO PRAVNE POSLOVE

U Direktoratu za imovinsko pravne, u Ministarstvu finansija, vrše se poslovi koji se odnose na: primjenu Zakona o svojinsko pravnim odnosima, Zakona o državnoj imovini, Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti, Zakona o javnim nabavkama, Zakona o eksproprijaciji, Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenju, Zakona o staranju privremeno i trajno oduzetom imovinom u krivičnim i drugim postupcima, odnosno poslovi u vezi sa: raspolaganjem imovinom, korišćenjem imovine, nadzorom i upravljanjem državnom imovinom Crne Gore, povraćajem prava svojine i drugih imovinskih prava i obeštećenje bivših vlasnika za oduzetu imovinu i prava, vođenjem drugostepenog upravnog postupka iz oblasti imovinsko pravnih odnosa i katastra, unapređenjem upravljanja državnom imovinom i imovinskim pravima, planiranjem transakcija sa državnom imovinom (prodaja, privatizacija, konverzije, fiducije i dr. i instrumente za obezbjeđenje kredita), rješavanjem imovinsko pravnih odnosa u investiciono razvojnim projektima od značaja za Crnu Goru, izradom propisa iz oblasti svojinsko pravnih odnosa, izradom propisa iz oblasti javnih nabavki, pripremanjem i učestvovanjem u pripremi propisa u saradnji sa drugim sektorima, pripremanjem opštih akata Ministarstva, ugovora i sporazuma koje Ministarstvo zaključuje sa drugim organima, organizacijama i dr, pripremanjem pravnih mišljenja na informacije i predloge kada se radi o zauzimanju pravnog stava i mišljenja iz nadležnosti Sektora, obavljanjem poslova i preduzimanjem odgovarajućih pravnih radnji u vezi sa rješavanjem alimentacionih zahtjeva građana Crne Gore u inostranstvu.

U periodu od 10.01. – 30.12.2019. godine, u Direktoratu za imovinsko pravne poslove ukupno je:
Zaprimljeno 4349 zahtjeva
Realizovano 3904 zahtjeva
U radu 445 predmeta.

Direkcija za državnu imovinu i normativno pravne poslove

Normativni dio:

Vlada Crne Gore u 2019. godini donijela je Uredbu o utvrđivanju isplate obeštećenja bivšim vlasnicima oduzetih imovinskih prava u novčanim sredstvima za 2019. godinu ("Službeni List Crne Gore", br. 39/19)

Tekuće aktivnosti:

U toku izvještajnog perioda, po zahtjevima državnih organa, lokalnih samouprava, javnih službi, fizičkih i pravnih lica, zaprimljeno je ukupno 659 predmeta, od čega je realizovano 524 predmeta i to:

- Zahtjevi za prodaju nepokretnosti:	129 realizovano, u radu 68
- Zahtjevi za zakup nepokretnosti:	16 realizovano, u radu 11
- Zahtjevi za ustanovljenje službenosti:	24 realizovano, u radu 9
- Zahtjevi za razmjenu nepokretnosti:	5 realizovano, u radu 3
- Zahtjevi opština za davanje prethodne saglasnosti za prodaju, davanje na raspolaganje i korišćenje:	50 realizovanih, u radu 12
- Zahtjevi državnih organa za mišljenja i saglasnosti:	352 realizovana, u radu 10
- Zahtjevi za donošenje odluka Vlade CG o utvrđivanju javnog interesa za eksproprijaciju nepokretnosti:	28 realizovanih, u radu 4
- Ponude za pravo preče kupovine:	realizovana 3, u radu 8
- Alimentacije:	/ realizovane, u radu 2
- Odgovori na zahtjeve fizičkih i pravnih lica:	50 realizovana, u radu 5

Po osnovu prodaje državne imovine, u 2019. godini, prihodovano je ukupno 628.233,00 eura.

Po osnovu davanja u zakup državne imovine, u 2019. godini, prihodovano je ukupno 1.556,4 eura.

Po osnovu ustanovljenja prava službenosti na državnom zemljištu, u 2019. godini, prihodovano je ukupno 31.227.82 eura.

Po navedenim osnovima ukupno je prihodovano 661.017,22 €.

Napomena: Po osnovu valorizacije državne imovine (Ugovor o zakupu Luštica) u 2019. godini, prihodovano je ukupno 902.217,00 Eura.

Vrsta predmeta	Primljeno		Riješeno	Isplaćeno
Isplaćena sredstva po sporazumima sa bivšim vlasnicima za ekspropisanu imovinu	1030		1030	14.126.369,05
Plaćanje carinske dažbine i izmirenje carinskog duga obveznicama bivših vlasnika po osnovu obeštećenja za oduzeta imovinska prava koja posjeduje na osnovu potvrda Fonda za obeštećenje	877		877	2.070.175,00
Ukupno	1907		1907	16.196.544,05

Investicioni projekti - prati se implementacija i realizacija investicionih ugovora, koji se većim dijelom tiču turističke valorizacije pojedinih lokaliteta u Crnoj Gori.

Radi se o sljedećim projektima:

- Luštica bay
- Ski centar Kolašin 1600
- Monterose
- Projekat davanja u dugoročni zakup zemljišta vojnoturističkog kompleksa "Mediteran" na Žabljaku

U Direkciji za drugostepeni upravni postupak, u ovom izvještajnom periodu ukupno je:

Zaprimljeno 1783 predmeta po žalbama izjavljenim protiv prvostepenih rješenja Uprave za nekretnine - Područnih jedinica;

Od ukupnog broja primljenih žalbi riješene su 1473.

U radu su 310 predmeta.

U Direkciji za inspekcijski nadzor nad državnom imovinom

Zaprimljeno je 86 predmeta ukupno, od čega su realizovana 75 predmeta:

- Zahtjevi za vršenje vanrednih inspekcijskih nadzora – zaprimljeno 26 zahtjeva; izvršeno je 14 Inspekcijskih nadzora, dok je 12 Inicijativa za vršenje inspekcijskog nadzora na osnovu člana 290 Zakona o opštem upravnom postupku ili člana 160 Zakona o upravnom postupku, proslijeđeno Ministarstvu javne uprave na nadležno postupanje),
- Zahtjevi državnih organa za mišljenja i saglasnosti, zaprimljeno 39 zahtjeva, realizovano 39 zahtjeva,
- Zahtjevi za kupovinu, zaprimljeno 17 zahtjeva, 9 zahtjeva realizovano, 8 zahtjeva u radu,
- Zahtjevi za zakup, zaprimljeno 4 zahtjeva, 1 zahtjev realizovan, 3 u radu.

DIREKTORAT ZA POLITIKU JAVNIH NABAVKI

Reformisan je institucionalni okvir javnih nabavki u Crnoj Gori, na način što je 31. decembra 2018. godine Uprava za javne nabavke transformisana u Direktorat za politiku javnih nabavki u Ministarstvu finansija. Ova značajna promjena je zahtjevala za revidovanje i dodatne izmjene Nacrta Zakona o javnim nabavkama, usaglašavanje teksta sa Evropskom komisijom, obezbjeđivanje pozitivnog mišljenja Evropske komisije, organizovanje javne rasprave, organizovanje konsultacija sa najvećim naručiocima po pitanju poteškoća u primjeni Zakona o javnim nabavkama, a što je sve zajedno rezultiralo usvajanjem novog Zakona o javnim nabavkama.

Skupština Crne Gore je usvojila novi Zakon o javnim nabavkama 30.12.2019. godine („Službeni list Crne Gore“ broj 074/19) i Zakon o javno-privatnom partnerstvu 27.12.2019. godine („Službeni list Crne Gore“ broj 073/19). Donošenjem ta dva najvažnija zakona Ministarstvo finansija je kreiralo bazu za novi regulatorni okvir u sistemu javnih nabavki, ali i uspostavilo osnovu za dalje reforme politike u ovoj oblasti. Novine koje uvodi novi Zakon o javnim nabavkama ogledaju se u sljedećem:

- Uvođenje elektronskog sistema javnih nabavki (ESJN), kojim će upravljati Direktor za politike javnih nabavki,
- Smanjivanje formalizma, biznis barijera i troška pripreme ponuda. Ispunjenost uslova za učešće u postupku javne nabavke dokazivaće se Izjavom privrednog subjekta,
- Ekonomski najpovoljnija ponuda postaje jedini kriterijum za izbor najpovoljnije ponude.
- Raskid ugovora o javnoj nabavci, izmjene ugovora o javnoj nabavci i izvršenje ugovora o javnoj nabavci su po prvi put normirane u legislativi,
- Upravljanje realizacijom ugovora (contract management) je po prvi put normirano kroz uvođenje obaveze za naručioce da vrše kontrolu izvršavanja zaključenog ugovora o javnoj nabavci,
- Direktor za politiku javnih nabavki će vršiti monitoring nabavki male vrijednosti,
- Izuzeća od primjene Zakona su jasnije definisana,
- Zaštita prava je normirana na način da bude korektivni mehanizam, a ne da usljed zloupotreba od strane ponuđača bude barijera investicionog razvoja,
- U dijelu nadzora predviđena je priprema Izvještaja za Vladu od strane Ministarstva finansija – Direktorata za politiku javnih nabavki, kroz praćenja postupaka javnih nabavki na polugodišnjem nivou, sa detaljnim informacijama o toku postupaka.

Istovremeno, u 2019. godini se pristupilo izradi softverskih rješenja koja će obezbijediti efikasno sprovođenje elektronskih javnih nabavki od dana početka primjene novog Zakona o javnim nabavkama. Od uvođenja elektronskog sistema javnih nabavki očekuje unaprjeđenje efikasnosti procesa nabavke roba, usluga i radova, te ostvarivanje ušteta u javnom sektoru. E-nabavke nijesu samo važan segment reforme e-uprave unutar Evropske unije, nego je njihov razvoj i nivo usklađenosti predmet monitoringa i evaluacije izvještaja o napretku na tranzicionom putu Crne Gore prema članstvu.

Još jedan zakon kojim se upotpunjuje legislativni okvir za javne nabavke donešen je krajem 2019. godine. Zakonom o JPP se uređuju oblici javno-privatnog partnerstva, uslovi i postupak predlaganja i odobravanja projekata javno-privatnog partnerstva, izbora najboljeg ponuđača, i druga pitanja od značaja za javno-privatno partnerstvo. Takođe, ovim propisom su prvi put uvedeni instituti koncesija na javne radove i koncesija na javne usluge, kao oblika zajedničkog ulaganja države i privatnog partnera. Transponovanje Direktive 2014/23/EU od 26. februara 2014. godine o dodjeli ugovora o koncesiji i izvršeno prepoznavanje novih instituta koncesije na javne radove i koncesije na javne usluge, ključna je odrednica ovog predloga Zakona. Predlog zakona donosi novi model javnih ugovora koji će kombinovati autoritet javnih institucija, kao i znanje i vještine privatnog sektora i u konačnom dovesti do unaprjeđenja kvaliteta javnih radova, izgradnje i rekonstrukcije javne infrastrukture.

Ovim zakonom utvrdiće se jasne procedure za pokretanje postupka, rada tenderske komisije, sastavljanja tenderske dokumentacije, izbora privatnog partnera. Takođe, ugovorni odnos biće riješen između javnog i privatnog partnera na način da će se poštovanje obaveza jedne i druge strane pratiti u implementaciju projekta. Raskid ugovora, praćenje implementacije, izvještavanje o zaključenim projektima javno-privatnog partnerstva biće na značajno većem nivou od trenutnog u praksi. Zakonom o JPP utvrđuje se i institucionalni okvir u ovoj oblasti, t.j. uvodi se novo tijelo - Agencija za investicije Crne Gore, koja će same postupke dodjele ugovora, kao i poštovanje zaključenih ugovornih prava i obaveza unaprijediti. Uključivanjem najbolje međunarodne prakse u ovoj oblasti, Crna Gora će dobiti novu politiku realizacija investicija.

Sami postupci koncesione politike u Crnoj Gori bazirane trenutno gotovo isključivo na koncesije na korišćenje prirodnih dobara, biće prošireni u skladu sa EU direktivom, koja donosi nova rješenja i unaprijeđene procedure i za zemlje EU. Takođe, postupci koncesija su prošireni i na koncesije na radove i koncesije na usluge, pored tradicionalnog poimanja koncesija u CG-koncesija na prirodna bogastva.

Cilj donošenja propisa kojim bi se jedinstveno uredila oblast javno-privatnog partnerstva, bazirana je prvenstveno na kreiranju ambijenta za rast projekata JPP u Crnoj Gori, podizanje kvaliteta usluga i poslova od javnog interesa, a u krajnjem i ekonomski rast i kreiranje uslova za nova zapošljavanja. Regulatorni okvir predviđen kroz rješenja ovog Zakona u svrhu je promocije investicionih potencijala Crne Gore kao i pružanja slike privatnom sektoru o spremnosti države da pristupi zajedničkoj realizaciji projekata.

Vlada Crne Gore je usvojila Akcioni plan – Agendu reformi politike javnih nabavki i javno-privatnog partnerstva za period jul 2019 – decembar 2020 radi ispunjenja završnih mjerila za zatvaranje pregovora u poglavlju 5 javne nabavke, kao i ispunjavanja obaveza iz Programa ekonomskih reformi za Crnu Goru za period 2019-2021. Tim povodom, preduzete su aktivnosti na usklađivanju zakonodavnog okvira sa relevantnim propisima EU, Ugovorom o funkcionisanju EU i uspostavljanju odgovarajućih administrativnih i institucionalnih kapaciteta na svim nivoima. Akcioni plan sadrži 37 mjera, uključujući i mjere koje se odnose na javno-privatna partnerstva. Dodatno, utvrđivanje mjera Akcionog plana uvažava dinamiku realizacije obaveza u okviru pregovaračkog poglavlja 5 - javne nabavke i dalje daje osnovu za izradu nove Strategije razvoja politike javnih nabavki i javno-privatnog partnerstva za period 2021-2024, čija je izrada planirana za 2020. godinu.

U skladu sa obavezom izvještavanja na godišnjem nivou, Ministarstvo finansija je krajem maja 2019. godine podnijelo Vladi na usvajanje Godišnji izvještaj o javnim nabavkama za 2018. godinu. Izvještaj sadrži sve relevantne informacije vezane za sistem javnih nabavki, koji predstavljaju pregled sistema javnih nabavki u Crnoj Gori, a rezultat su prikupljenih podataka od strane naručilaca koji su dužni voditi evidencije, obrađivati podatke i dostavljati izvještaj u elektronskoj i pisanoj formi. U Izvještaju su, pored aktivnosti politike javnih nabavki i onih na planu pridruživanja Evropskoj uniji, navedeni i statistički podaci koji na transparentan način predstavljaju javnosti kako su se u datoj godini trošila javna sredstva.

Obveznici primjene Zakona o javnim nabavkama u 2018. godini ugovorili su ukupno 535.112.568,90 eura nabavki, od čega su javne nabavke 449.373.407,93 eura i nabavke električne energije i uglja 85.739.160,97 eura. Učešće nabavki i javnih nabavki imaju značajno učešće u bruto društvenom proizvodu (BDP) u Crnoj Gori, sa učešćem nabavki u 2018. godini od 11.58% BDP-a i učešćem javnih nabavke od 9.7% BDP-a.

U 2018. godini naručioci su zaključili 3771 ugovora o javnoj nabavci primjenom postupaka javnih nabavki u iznosu od 364.782.721,50 eura, a za nabavke male vrijednosti 94922 ugovora u iznosu od 70.685.727,24 eura i za hitne nabavke 1918 ugovora vrijednosti 13.904.959,19 eura. Povećanje prosječnog broja ponuda po jednom postupku javne nabavke na 3,14 ponuda po postupku u 2018. godini predstavlja jasan indikator uzlaznog trenda rasta konkurentnosti.

U okviru kontinuirane podrške Evropske Unije, uspješno se implementiraju ugovori za dva projekta tehničke pomoći koji su finansirani iz IPA fondova, i to: projekat pod nazivom „Unapređenje i jačanje institucionalnog sistema i pravnog okvira u oblasti javnih nabavki i državne pomoći“ i projekat „Uvođenje e-nabavki u Crnoj Gori“. Oba projekta se sprovode utvrđenom dinamikom, a aktivnosti koje su obuhvaćene njima korespondiraju strateškim ciljevima politike javnih nabavki u Crnoj Gori.

Kada je u pitanju oblast javnih nabavki i javno-privatnog partnerstva, Izvještaj Evropske komisije o Crnoj Gori za 2019. upućuje na ostvarene napretke u dijelu pripremanja nove regulative i usklađivanja sa evropskim standardima i direktivama.

Respektabilni rezultati su ostvareni i u segmentu kontinuiranih aktivnosti na stručnom osposobljavanju i usavršavanju, gdje je Direktor za politiku javnih nabavki u toku 2019. godine obučio 116 službenika za javne nabavke. U toku iste godine izdato je ukupno 111 potvrda o pohađanju programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja u oblasti javnih nabavki, čime je polaznicima obuke omogućeno da izađu na polaganje stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki. U ukupno četiri ispitna roka u 2019. godini, stručni ispit je položio 91 kandidat. Ukupan broj sertifikovanih službenika od 2012. godine do danas je 650. Ministarstvo finansija je utvrdilo Plan obuka za 2019. godinu, sa ciljem upoznavanja polaznika obuka sa odredbama novih zakona u oblastima javnih nabavki i javno-privatnog partnerstva.

Politika javnih nabavki jasno je prepoznala pravni mandat za centralno tijelo – Direktor za politiku javnih nabavki u Ministarstvu finansija sa nadležnostima sa kojima može nadzirati politiku javnih nabavki u zemlji i dati smjernice za dalje usaglašavanje te politike sa politikom javnih nabavki u EU.

Zaključno, naš stav u Ministarstvu finansija baziran je na opredjeljenju da je prevazilaženje internih poteškoća u okviru politike javnih nabavki, postizanje većeg stepena efikasnosti i racionalizacije neophodno bazirati na iskustvima razvijenih zemalja EU. U tom smislu, naše reforme u ovim oblastima uključujući regulatorni okvir, elektronski sistem javnih nabavki i jačanje institucionalnih

kapaciteta imaće efekte na kreiranje jače politike javnih nabavki i shodno tome ispunjenju svih zahtjeva iz pregovaračkog poglavlja 5.

ODJELJENJE ZA UNUTRAŠNJU REVIZIJU

Godišnji plan revizija za 2019. godinu, koji je donio Ministar finansija, predstavljao je osnov za vršenje revizija u 2019. godini.

Godišnjim planom revizija za 2019. godinu određeni su predmet, odnosno obuhvat revizije, kao i broj dana koji se predviđaju za vršenje svake pojedinačne revizije.

Obuhvat revizije

Obuhvat unutrašnje revizije uključuje objektivno ispitivanje dokaza u cilju obezbjeđenja nezavisne procjene Ministru u pogledu adekvatnosti i efikasnosti upravljanja, upravljanja rizikom i kontrolama. Obuhvat uključuje i reviziju sredstava dobijenih iz EU i drugih fondova i sredstava koja obezbjeđuju druga međunarodna tijela i institucije.

Ciljevi revizije

Generalno, osnovni cilj unutrašnje revizije je unaprjeđivanje djelatnosti i poslovanja subjekata, kroz davanje preporuka za otklanjanje uočenih nepravilnosti i nedostataka u poslovanju, koje mogu da utiču na rad i mogu za posljedicu imati nezakonito ili neefikasno korišćenje budžetskih sredstava. Takođe, unutrašnja revizija ima preventivnu ulogu u otklanjanju nepravilnosti i poboljšanju efikasnosti rada subjekta, sa ciljem blagovremenog preduzimanja potrebnih radnji radi poboljšanja efikasnosti i zakonitosti funkcionisanja sistema.

Revizije u 2019. godini vršene su u cilju utvrđivanja adekvatnog funkcionisanja finansijskog upravljanja i kontrola u procesima i usaglašenosti procesa sa zakonima i drugim propisima.

Izvršene revizije u 2019. godini

Unutrašnji revizori Ministarstva finansija su u periodu 01.01 - 31.12.2019. godine izvršili sljedeće revizije:

- 6 revizija koje se odnose na Ministarstvo finansija,
- 6 revizija koje se odnose na subjekte koji su obavljanje poslova unutrašnje revizije povjerali Odjeljenju za unutrašnju reviziju Ministarstva finansija i
- 23 follow-up-a revizija.

U narednoj tabeli dat je pregled izvršenih revizija u Ministarstvu finansija u 2019. godini:

R.b.	Predmet revizije	Naziv revizije	Vrijeme vršenja revizije
1.	Ministarstvo finansija	Revizija sistema upravljanja rizicima i preventive od nepravilnosti – program IPARD	23.05. do 15.07.2019
2.	Ministarstvo finansija	Revizija budžetskih izdataka, budžetska pozicija 4149 - ostale usluge	21.06. do 26.07.2019.
3.	Ministarstvo finansija	Revizija sistema postupanja po zahtjevima za slobodan pristup informacijama	01.07. do 29.07.2019.
4.	Ministarstvo finansija	Revizija sistema upravljanja kadrovima	16.09. do 25.11.2019.
5.	Ministarstvo finansija	Revizija sistema izvještavanja o nepravilnostima u upravljanju i korišćenju sredstava EU pomoći	23.09. do 05.11.2019.
6.	Ministarstvo finansija	Revizija sistema vođenja drugostepenog upravnog postupka u Ministarstvu finansija	10.10. do 25.11.2019.

U narednoj tabeli dat je pregled izvršenih revizija kod subjekata koji su obavljanje poslova unutrašnje revizije povjerali Odjeljenju za unutrašnju reviziju Ministarstva finansija u 2019. godini:

R.b.	Predmet revizije	Naziv revizije	Vrijeme vršenja revizije
1.	Sekretarijat za zakonodavstvo	Revizija sistema budžetskih izdataka	11.02. do 15.03.2019.
2.	Ministarstvo nauke	Revizija sistema obračuna i isplate zarada	april/decembar ⁶
3.	Uprava za statistiku	Revizija sistema isplate sredstava po osnovu ugovorenih naknada	11.02. do 25.03.2019.
4.	Državna komisija za kontrolu postupaka javnih nabavki	Revizija sistema rada Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki	03.04. do 03.06.2019.
5.	Agencija za mimo rješavanje radnih sporova	Revizija sistema planiranja budžeta, budžetska pozicija 4146 – advokatske, notarske i pravne usluge	04.04. do 06.06.2019.
6.	Ministarstvo nauke	Revizija sistema sprovođenja IPA projekata	06.11. do 23.12.2019.

PRILOG 1 SPORAZUMI O POVJERAVANJU POSLOVA UNUTRAŠNJE REVIZIJE

Redni broj	Naziv organa
1	Sekretarijat za zakonodavstvo
2	Generalni sekretariat Vlade CG
3	Fond za obeštećenje
4	Zaštitnik imovinsko pravnih interesa CG
5	Uprava za statistiku CG
6	Regulatorna agencija za energetiku
7	Državna komisija za kontrolu postupaka javnih nabavki
8	Agencija za mimo rješavanje radnih sporova
9	JU Viša stručna škola „Policijska akademija“
10	Centar za posredovanje
11	Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava
12	Ustavni sud
13	Ministarstvo nauke
14	Zaštitnik ljudskih prava i sloboda
15	Generalni sekretariat Predsjednika Crne Gore
16	Institut za javno zdravlje
17	Agencija za sprječavanje korupcije

ODJELJENJE ZA SUZBIJANJE NEPRAVILNOSTI I PREVARA

U skladu sa Programom rada Vlade za 2019. godinu, Odjeljenje za suzbijanje nepravilnosti i prevara nije imalo definisanih aktivnosti koje su bile predmet ovog Programa, međutim, u skladu sa redovnim obavezama ovog Odjeljenja u toku 2019.godine sprovedeno je niz kompleksnih aktivnosti, koje će biti navedene u nastavku teksta.

Crna Gora, kao korisnica finansijskih sredstava iz pred-pristupnog programa pomoći IPA II, obavezna je uspostaviti adekvatan sistem za suzbijanje nepravilnosti i prevara i u okviru njega osigurati zaštitu finansijskih interesa EU, dakle osigurati zakonito i namjensko trošenje navedenih sredstava. S tim u vezi, kako je i ranije pominjano, Crna Gora je aplicirala za Twinning Light projekat „Jačanje kapaciteta AFCOS sistema u Crnoj Gori“, a u 2019-oj godini, ovaj projekat je

⁶ Reviziju vršila učesnica praktične obuke u okviru programa sertifikacije unutrašnjih revizora u javnom sektoru

uspješno završen. Dakle, implementacija projekta, čija je ukupna vrijednost iznosila 200,000 eura, financirana iz IPA sredstava, počela je 12. septembra 2018., a završena je 11. marta 2019. godine. Osnovne projektne komponentne su bile fokusirane na Jačanje zakonodavnog i institucionalnog okvira AFCOS sistema u Crnoj Gori, sa jedne strane, kao i jačanje administrativnih kapaciteta službenika u okviru AFCOS sistema i podizanje svijesti javnosti u oblasti borbe protiv prevara, sa druge strane.

U sklopu navedenog projekta sprovedena je Analize institucionalnog uređenja i pravnog okvira u Crnoj Gori (odnosno analize zakona, propisa, strateških dokumenata, metodologija, procedura itd), u kontekstu poboljšanja funkcionisanja AFCOS sistema.

U skladu sa preporukama iz gore pomenute Analize, tokom trajanja Projekta, izrađen je nacrt Strategije za borbu protiv prevara i upravljanje nepravilnostima u cilju zaštite finansijskih interesa Evropske unije za period 2019-2022, uključujući Akcioni plan za period 2019-2020, koji su usvojeni na Sjednici Vlade Crne Gore od 30. maja 2019. godine. Takođe su izrađene Smjernice o upravljanju nepravilnostima, koje su predstavljale adekvatnu podlogu za izmjenu Priručnika za postupanje u poglavlju " Nepravilnosti", koji se u toku 2019. godine više puta usaglašavao u komunikaciji sa ekspertima i svim relevantnim tijelima u sistemu na koje se taj Priručnik odnosi. Takođe, usvojena je i Metodologija analize rizika u oblasti upravljanja nepravilnostima, interne procedure za rad AFCOS kancelarije, Analiza potreba za edukacijom i prateći Katalog edukacija vezano za oblast suzbijanja nepravilnosti i prevara, kao i odgovarajući protokoli o saradnji s nadležnim institucijama (Vrhovnim državnim tužilaštvom, Upravom policije, Revizorskim tijelom), kao i izmjena Odluke o obrazovanju Koordinacionog tijela za praćenje i upravljanje politikom prevencije i suzbijanja nepravilnosti, u cilju zaštite finansijskih interesa Evropske unije, čija implementacija još uvijek nije otpočela.

Jedna od preporuka koja je data u okviru Završnog izvještaja o implementaciji navedenog TWL Projekta, jeste obaveza sprovođenja edukacija za službenike tijela AFCOS sistema Crne Gore (Strukture za izvještavanje o nepravilnostima, AFCOS Savjetodavnog tijela i AFCOS kancelarije) vezano za ispravno korišćenje IMS sistema za sve korisničke uloge (creator, manager i observer), kako bi se postigao visok kvalitet izvještaja o nepravilnostima. Shodno navedenom, u junu 2019. godine, u Crnoj Gori je realizovana ekspertska misija u saradnji sa TAIEX-om i ekspertima iz Ministarstva Finansija Republike Hrvatske, čiji je cilj bio poboljšati i razviti vještine korišćenja IMS aplikacije za bolje izvještavanje o nepravilnostima i prevarama, kako bi se što bolje zaštitili finansijski interesi EU.

Tokom ekspertske misije Odjeljenje za borbu protiv nepravilnosti i prevara (AFCOS kancelarija) je izmijenilo strukturu izvještavanja kako bi bili sigurni da će izmjene osigurati funkcionalniji sistem izvještavanja, uspostavljena je šema strukture za izvještavanje, a zahtjev OLAF-u za stvaranje tri nove organizacije za izvještavanje izrađen je u koordinaciji s odgovarajućim institucijama. Svi zahtjevi za stvaranje organizacija poslani su OLAF-u i odobreni. Nakon što su ustanovljene nove organizacije, izdati su posebni sertifikati, koji su instalirani na računarima korisnika kako bi im se omogućio pristup IMS-u.

U toku 2019-te godine, evidentirano je 27 nepravilnosti, o kojima je putem IMS-a (Irregularity Management System-a) obaviješten OLAF. Do sada nijesmo imali prilike da izvijestimo OLAF o slučajevima nepravilnosti koji su pratili nove procedure i mehanizme izvještavanja, jer nije bilo evidentiranih slučajeva nepravilnosti nakon uvedenih novih pravila izvještavanja.

AFCOS kancelarija je izradila registre rizika, treninga i nepravilnosti, koje redovno ažurira i obavještava OLAF o svim promjenama u skladu sa pristiglim informacijama od strane tijela uključenih u proces izvještavanja.

Početak 2020. godine na Sjednici Vlade je usvojen Prvi izvještaj o realizaciji mjera iz Akcionog plana za sprovođenje Strategije za borbu protiv prevara i upravljanje nepravilnostima koja se odnosi na period od 2019. do 2022. godine, a sve u cilju zaštite finansijskih interesa Evropske unije.

ODJELJENJE ZA EVROPSKE INTEGRACIJE

Odjeljenje za evropske integracije je u izvještajnom periodu u skladu sa planom rada za 2019. godinu efikasno i uspješno realizovalo sve aktivnosti iz svoje nadležnosti, uprkos nedostatku kadrovskih kapaciteta koji je značajno ugrožavao funkcionisanje ove organizacione jedinice. Aktivnosti su se,

prevashodno, odnosile na praćenje i koordinaciju aktivnosti u vezi sa realizacijom projekata u nadležnosti Ministarstva finansija koji se finansiraju iz Instrumenta za pretprijetnu podršku (IPA), i procesom evropskih integracija u dijelu nadležnosti Ministarstva finansija.

Pored redovnih aktivnosti u oblasti evropskih integracija, Odjeljenje je u dijelu nadležnosti Ministarstva finansija učestvovalo u pripremi *Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2020-2022*, kroz blisku saradnju sa nadležnim organizacionim jedinicama u Ministarstvu, organima u sastavu Ministarstva, organima nad kojima Ministarstvo vrši nadzor, kao i nezavisnim agencijama. U okviru angažmana rukovodioca Odjeljenja u Komisiji za evropske integracije, Odjeljenje je redovno izvještavalo o realizaciji obaveza Ministarstva finansija definisanih PPCG-om. Kroz članstvo rukovodioca Odjeljenja u Radnoj grupi za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine EU koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava, Odjeljenje je učestvovalo u polugodišnjem izvještavanju o realizaciji *Akcionog plana za poglavlje 23 i Operativnog dokumenta za sprječavanje korupcije u oblastima od posebnog rizika*.

Odjeljenje za evropske integracije je uspješno organizovalo XII sastanak Pododbora za ekonomska i finansijska pitanja i statistiku koji je održan 14. novembra 2019. godine u Podgorici. U saradnji s predstavnicima nadležnih ministarstava, pripremljen je i Evropskoj komisiji u predviđenom roku dostavljen materijal koji sadrži informacije o napretku ostvarenom u oblasti javnih finansija, makroekonomske politike, finansijskog sistema, statistike, revizije, a u skladu sa ustaljenom praksom i bliskom saradnjom Odjeljenja s nadležnim Direktoratom za ekonomska i finansijska pitanja u Evropskoj komisiji, u susret sastanku obezbijedena su potencijalna pitanja i dodatne sugestije, što je omogućilo pripremu i uspješan nastup naših predstavnika na sastanku Pododbora i diskusiju koja je od strane EK ocijenjena kao sveobuhvatna i kvalitetna. Odjeljenje je koordiniralo i pripremu priloga iz nadležnosti Ministarstva finansija, za sastanak Odbora za stabilizaciju i pridruživanje koji je održan 05. decembra 2019. godine u Podgorici, a rukovodilac Odjeljenja je na sastanku predstavio napredak u dijelu oblasti za koje je nadležan Pododbor za ekonomska i finansijska pitanja i statistiku.

U svojstvu koordinatora za stručnu redakturu i člana Komisije za pripremu crnogorske verzije pravne tekovine Evropske unije, rukovodilac Odjeljenja je koordinirao aktivnosti u vezi sa imenovanjem stručnih redaktora za oblasti u nadležnosti Ministarstva finansija i stručnom redakturom prevoda pravnih akata EU.

U 2019. godini Odjeljenje za evropske integracije je pratilo realizaciju 13 projekata u nadležnosti Ministarstva finansija u okviru Godišnjeg akcionog programa IPA-e za Crnu Goru za 2014. godinu:

1. Projekat „Implementacija sistema za centralizovani obračun zarada“- vrijednost: 0,6 mil. eura, korisnik: Direktor za državni budžet, Ministarstvo finansija; projekat realizuje: AAM Management Information Consulting Ltd. iz Mađarske, u konzorcijumu sa FINA iz Hrvatske, Montora Software d.o.o. iz Crne Gore i Enter Ohrid d.o.o iz Makedonije;
2. Projekat „Unaprijeđenje IT sistema Direktorata za budžet“ (vrijednost: 0,3 mil. eura, korisnik: Direktor za državni budžet, Ministarstvo finansija; projekat realizuje: Finit Consulting d.o.o. Bosna i Hercegovina;
3. Projekat „Unaprijeđenje budžetskog sistema, višegodišnjeg budžetskog planiranja i sistema javne finansijske interne kontrole“ (vrijednost: 1,34 mil. eura, korisnici: Direktor za državni budžet, Direktor za centralnu harmonizaciju i Direktor državnog trezora, Ministarstvo finansija; projekat realizuje: kompanija Ecorys Nederland B.V. iz Holandije, u konzorcijumu sa SOFRECO iz Francuske i Evropskom Konsalting Grupom d.o.o. iz Srbije;
4. Projekat „Implementacija novog kompiuterizovanog tranzitnog sistema (NCTS)“ (vrijednost: 2,35 mil. eura, korisnik: Uprava carina; projekat realizuje: kompanija Solitea Business Solutions s.r.o. iz Češke, u konzorcijumu sa SafeNet d.o.o. iz Bosne i Hercegovine, CoreIT d.o.o. iz Crne Gore i SafeNet d.o.o. iz Srbije;
5. Projekat „Podrška za pristupanje Konvenciji o zajedničkom tranzitnom postupku i Konvenciji o olakšavanju trgovine robom“ (vrijednost: 0,6 mil. eura, korisnik: Uprava carina; projekat realizuje: kompanija AAM Management Information Consulting Ltd iz Mađarske, u konzorcijumu sa Solitea Business Solutions s.r.o. iz Češke Republike, SafeNET DOO iz Bosne i Hercegovine i CoreIT DOO Podgorica;

6. Projekat “Nabavka hardvera za funkcionisanje Novog kompiuterizovanog tranzitnog sistema” (vrijednost: 0,3 mil. eura, korisnik: Uprava carina; projekat realizuje: kompanija CoreIT DOO Podgorica) Projekat će omogućiti nabavku hardvera neophodnog za uspostavljanje NCTS sistema u Upravi carina;
7. Projekat „Implementacija elektronskog sistema javnih nabavki“ (vrijednost: 1,4 mil. eura, korisnik: Uprava za javne nabavke; projekat realizuje: kompanija Belit d.o.o. iz Srbije, u konzorcijumu sa INTRASOFT International S.A. iz Belgije, B&S Europe S.A. iz Belgije i Asseco SEE d.o.o. iz Srbije);
8. Projekat „Podrška regulisanju finansijskih usluga“ (vrijednost: 0,48 mil.eura, korisnici: Agencija za nadzor osiguranja, Komisija za tržište kapitala; projekat realizuje: kompanija Compliant Risk Technology iz Hrvatske, u konzorcijumu sa Inter Solutio d.o.o i Strukturiranja d.o.o. iz Hrvatske);
9. Projekat „Razvoj i jačanje kapaciteta Državne revizorske institucije i Revizorskog tijela” (vrijednost: 0,65 mil.eura, korisnici: Državna revizorska institucija i Revizorsko tijelo; projekat realizuje: kompanija GFA Consulting Group GmbH iz Njemačke, u konzorcijumu sa TIM4PIN Consultancy Ltd, Državnom kancelarijom za reviziju Poljske i Državnom kancelarijom za reviziju Republike Hrvatske);
10. Projekat “Nabavka opreme za razvoj i jačanje kapaciteta Državne revizorske institucije i Revizorskog tijela” (vrijednost: 12.500,00 eura, korisnici: Državna revizorska institucija i Revizorsko tijelo; projekat realizuje: kompanija Borea d.o.o. ;
11. Projekat “Unaprijeđenje i jačanje institucionalnog sistema i pravnog okvira u oblasti javnih nabavki i državne pomoći” (vrijednost: 0,87 mil. eura, korisnici: Agencija za zaštitu konkurencije i Uprava za javne nabavke; projekat realizuje: kompanija Eurosupport – Finegroup Support Srl iz Italije, u konzorcijumu sa Crown Agents iz Engleske i Athens Network of Collaborating Experts iz Grčke;
12. Twinning projekat „Podrška Poreskoj upravi” (vrijednost: 1,0 mil. eura, korisnik: Poreska uprava; projekat realizuje: Poreska uprava Španije);
13. Twinning projekat „Podrška regulisanju finansijskih usluga“ (vrijednost: 1,41 mil.eura, korisnici: Centralna banka Crne Gore, Agencija za nadzor osiguranja, Komisija za tržište kapitala; projekat realizuju: Federalno Ministarstvo finansija Savezne Republike Njemačke, Hrvatska narodna banka i Centralna banka Holandije).

Praćenje realizacije projekata podrazumijevalo je redovnu komunikaciju i blisku saradnju sa korisnicima projekata, ugovaračima, IPA strukturom u cilju obezbjeđivanja blagovremenog rješavanja svih potencijalnih problema i prepreka u realizaciji, učešće u radu upravnih odbora projekata, odobravanje izvještaja o angažmanu eksperata i *outputa* projekata, pripremu izvještaja o realizaciji.

Odjeljenje je u 2019. godini koordiniralo pripremu *Izveštaja o makroekonomskoj stabilnosti i Izveštaja o budžetskoj transparentnosti*, koji su predstavljali dio zahtjeva za povlačenje sredstava iz direktne budžetske podrške za Integrisano upravljanje granicom i Reformu javne uprave, koji je upućen Evropskoj komisiji.

Realizovane su redovne aktivnosti koje se odnose na pripremu aplikacija za dobijanje sredstava iz *Instrumenta za evropsku integraciju* (EU Integration Facility), u saradnji s korisničkim institucijama i Delegacijom EU, za sljedeće projekte:

- “Podrška uspostavljanju Fiskalnog savjeta” (korisnik: Ministarstvo finansija)
- “Priprema glavnog projekta/tehničke dokumentacije za adaptaciju/rekonstrukciju prostorija Uprave carina” (korisnik: Uprava carina)
- “Nabavka hardverske opreme za funkcionisanje sistema centralizovanog obračuna zarada i novog informacionog sistema za planiranje budžeta” (korisnik: Ministarstvo finansija)
- “Evaluacije Programa reforme upravljanja javnim finansijama” (korisnik: Ministarstvo finansija)

Sve navedene prijave projekata su odobrene, a Odjeljenje je u izvještajnom periodu u saradnji s korisničkim institucijama, Direktoratom za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći i/ili Delegacijom EU, pripremila tendersku dokumentaciju za projekte “Podrška uspostavljanju Fiskalnog savjeta” i “Priprema glavnog projekta/tehničke dokumentacije za adaptaciju/rekonstrukciju prostorija Uprave carina”.

U 2019. godini Odjeljenje za evropske integracije je bilo predmet revizije Evropske komisije, koja je sprovedena u septembru 2019. i Revizorskog tijela, u novembru 2019., u okviru kojih je pripremljena i revizorima blagovremeno dostavljena tražena dokumentacija i održano više sastanaka i konsultacija s predstavnicima EK i Revizorskog tijela.

U izvještajnom periodu je ostvarivana redovna komunikacija i saradnja s predstavnicima Delegacije Evropske unije, Evropske komisije, SIGMA-e, tijelima u okviru IPA strukture, ugovaračima i korisničkim institucijama. U dijelu međunarodne saradnje, Odjeljenje je održavalo redovnu komunikaciju sa predstavnicima Ministarstva finansija Holandije, u cilju realizacije i obnavljanja postojećeg aranžmana bilateralne saradnje. Odjeljenje za evropske integracije je koordiniralo pripremu odgovora na *Upitnik EU o riziku od hibridnih prijetnji* u dijelu nadležnosti MF, kao i ažuriranje dokumenta *Montenegro Investment and Business Opportunities*.

SLUŽBA ZA PRAVNE, OPŠTE POSLOVE I UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA

U okviru ove službe obavljali su se tekući poslovi koji se odnose na izradu akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, tekuća rješenja iz rada i po osnovu rada, daktilografski poslovi, kao i poslovi iz nadležnosti pisarnice (prijem i zavođenje akata).

SLUŽBA ZA MATERIJALNO – FINANSIJSKE I RAČUNOVODSTVENE POSLOVE

U okviru ove službe, u izvještajnom periodu, obavljali su se tekući poslovi kao što su: interno računovodstvo i nadzor nad izvršenjem Budžeta Ministarstva finansija, praćenje utroška finansijskih sredstava koji se godišnjim zakonom o budžetu opredjeljuju za rad ministarstva, kao i praćenje propisa iz oblasti računovodstva i finansija.

SLUŽBA ZA JAVNE NABAVKE

U okviru ove službe obavljani su tekući poslovi, koji se odnose na planiranje javnih nabavki roba, radova i usluga, kao i sprovođenje procedura za realizaciju nabavki istih, koji su propisani Zakonom o javnim nabavkama. Na bazi dostavljenih zahtjeva Organizacionih cjelina, vršeno je izdavanje potrošnog materijala. Redovno je praćena realizacija svih Ugovora za nabavljene robe i usluge za potrebe ministarstva. Obrađeni su i dostavljeni Upravi za imovinu računi za troškove kancelarijskog materijala, goriva, kancelarijskog namještaja i troškove za usluge osiguranja zaposlenih i imovine, kao i mobilne i fiksne telefonije u skladu sa Uredbom o objedinjavanju javnih nabavki roba i usluga.

Služba za javne nabavke je, na osnovu Zakona o javnim nabavkama, donijela novi, izmijenjeni Pravilnik o postupanju prilikom sprovođenja nabavki malih vrijednosti i Pravilnik o sprovođenju hitnih nabavki, isti su u skladu sa zakonskim odredbama objavljeni na zvaničnom sajtu ministarstva. Na osnovu navedenih Pravilnika, Služba transparentno vrši sprovođenje hitnih nabavki i nabavki malih vrijednosti, na način što zahtjeve za dostavljanje ponuda, kao i obavještenja o ishodu postupka javne nabavke, objavljuje na internet stranici ministarstva, kao i na portalu za javne nabavke kada su u pitanju hitne nabavke.

U okviru redovnih aktivnosti, Služba je aktivno je sprovodila svakodnevne aktivnosti iz domena svoje nadležnosti. Službenici za javne nabavke redovno su vodili evidenciju sprovedenih postupaka. U toku 2019. godine sprovedeno je: 8 otvorenih postupaka, 32 postupka nabavki malih vrijednosti čija vrijednost prelazi 5.000,00 eura (od kojih je 30 postupaka realizovano do kraja, a 2 postupka su obustavljena) i 183 nabavke malih vrijednosti do 5.000,00 eura. Svi postupci su realizovani bez izjavljenih žalbi.

U skladu sa zakonskim odredbama i rokovima, Služba je donijela i objavila na portalu organa nadležnog za javne nabavke Plan javnih nabavki za 2019. godinu - 30. januara 2019. godine i sačinila Izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima za 2018. godinu – 27. februara 2019. godine. Izvještaj sadrži sve relevantne informacije vezane za javne nabavke.

Tokom 2019. godine, Služba je intezivno radila i na otklanjanju preporuka iz revizorskih izvještaja Revizorskog tijela Crne Gore, a sve u cilju unapređenja Službe i njenog efikasnog funkcionisanja.

PORESKA UPRAVA

SEKTOR ZA USLUGE I REGISTRACIJU

Izvještaj o radu Sektora za usluge i registraciju za period 01.01-31.12.2019. godine urađen je na osnovu obavljenih radnih aktivnosti filijala - područnih jedinica i odsjeka koji pripadaju ovom Sektoru.

Aktivnosti Sektora za usluge i registraciju u navedenom periodu odvijale su se u skladu sa usvojenim Planom rada za 2019.godinu, pružanjem kvalitetne i profesionalne usluge poreskim obveznicima, a u cilju efikasne naplate javnih prihoda što je glavni zadatak Poreske uprave.

Poslovne aktivnosti službenika Sektora za usluge i registraciju u izvještajnom periodu bile su usmjerene na davanje kvalitetnih odgovora na pitanja postavljena putem telefonskih poziva, pisanih zahtjeva, kao i elektronskom poštom.

Način pružanja usluga poreskim obveznicima u periodu 01.01.-31.12.2018/2019. god.-uporedni podaci.

Način pružanja usluga	01.01-31.12. 2018.godina	01.01-31.12. 2019.godina	Index
Lični kontakt	174.760	176.451	101
Pravna lica	119.156	126.599	106
Fizička lica	55.604	49.852	90
Telefonski kontakt	74.604	47.695	64
Pravna lica	39.364	24.018	61
Fizička lica	35.240	23.677	67
Korespondencija	3.854	3.984	103
Pravna lica	2.354	2.310	98
Fizička lica	1.500	1.674	112

Službenici ovog Sektora su poreskim obveznicima tokom navedenog vremenskog perioda davali odgovore na postavljena pitanja iz svih poreskih oblasti.

Struktura pruženih usluga po vrstama poreza u periodu 01.01-31.12.2018/2019. Godina - uporedni podaci

PORESKA OBLAST	01.01-31.12. 2018.godina	01.01-31.12. 2019.godina	Index
Porez na dohodak fizičkih lica	20.201	15.329	76
Porez na dodatnu vrijednost	14.074	9.575	68
Porez na dobit	3.482	1.692	49
Poreske prijave (Zakon o objedinjenoj registraciji)	124.280	123.769	100
Zakon o poreskoj administraciji	39.153	34.764	89
Ostali odgovori	52.578	43.036	82

Način i struktura pružanja usluga poreskim obveznicima po pojedinim poreskim oblastima sa aspekta njihovog planiranja predstavljaju specifičnu kategoriju, pa je prilikom planiranja korišćen broj ostvarenih usluga iz 2018.godine.

Poreska uprava je u izvještajnom periodu izdala više pisanih materijala koji su bili dostupni poreskim obveznicima, kako u Centrali Poreske uprave tako i u svim područnim jedinicama. Prisutnost predstavnika Poreske uprave u elektronskim i štampanim medijima uz davanje konkretnih objašnjenja u vezi sa primjenom poreskih propisa bila je značajna.

Navedene aktivnosti Poreske uprave su značajno doprinijele edukaciji poreskih obveznika koji su dobili više informacija u vezi sa primjenom poreskih propisa.

Ukupan broj registrovanih obveznika u periodu 01.01-31.12.2018/2019. godine -uporedni podaci

Vrsta registracije	Broj registrovanih obveznika- 2018.godina	Broj registrovanih obveznika- 2019.godina	Indeks
Opšta registracija	6.689	6.339	95
Pravna lica	5.569	5.345	96
Preduzetnici	1120	994	89
Registracija za PDV	5.089	5.161	101
Pravna lica	4.871	4.894	100
Preduzetnici	218	267	122

Prilikom izrade Plana registracije poreskih obveznika za 2019.godinu, po različitim vidovima korišćeni su podaci o broju izvršenih registracija poreskih obveznika (preduzetnika i pravnih lica) tokom 2018.godine.

Prestanak registracije (brisanje iz registra).Ukupan broj obveznika kojima je prestala registracija u periodu 01.01-31.12.2018/2019. Godine - uporedni podaci

Vrsta registracije	Broj obveznika kojima je prestala registracija - 01.01-31.12.2018. godine	Broj obveznika kojima je prestala registracija - 01.01-31.12.2019. godine	Index
Prestanak opšte registracije	2.237	3.339	149
Pravna lica	1.498	2.474	165
Preduzetnici	739	865	117
Prestanak registracije za PDV	188	387	206
Pravna lica	128	329	257
Preduzetnici	60	58	97

Odsjek za pružanje usluga poreskim obveznicima i kontakt centar

Tokom 2019.godine poslovne aktivnosti ovog Odsjeka bile su usmjerene na pružanje usluga poreskim obveznicima, davanje kvalitetnih odgovora na postavljena pitanja putem telefonskih poziva, korespondencijom (putem dopisa), kao i putem elektronske pošte.

Za pružanje usluga telefonskim putem poreskim obveznicima bio je dostupan i telefonski broj 448 - 188.

Ukupan broj postavljenih pitanja (telefonski pozivi) i datih odgovora u izvještajnom periodu bio je 171 (pravnim licima-28; fizičkim licima-143).

Tokom izvještajnog perioda Odsjek za pružanje usluga primio je i odgovorio na 820 pisanih zahtjeva u kojima je traženo mišljenje u vezi primjene odredbi zakona i podzakonskih akata iz različitih poreskih oblasti. Postavljena pitanja u pisanoj formi odnosila su se na gotovo sve poreske zakone i podzakonske akte.

Od ukupnog broja odgovora (820) u pisanoj formi, dato je 147 odgovora na pitanja upućena od strane pravnih lica, a 673 odgovora na pitanja upućena od strane fizičkih lica.

Putem elektronske pošte u izvještajnom periodu, ovom Odsjeku pristiglo je 765 pitanja upućeno od strane poreskih obveznika, na koje su dati kvalitetni odgovori. Od ukupnog broja (765) odgovora upućenih e-mailom, 664 odgovora na postavljena pitanja dato je fizičkim licima, a 101 odgovor na postavljena pitanja dato je pravnim licima.

Službenici ovog dijela Odsjeka su poreskim obveznicima tokom 2019. godine pružali pomoć i u neposrednom kontaktu (lični kontakt).

Od ukupnog broja (22) usmenih odgovora, 17 odgovora na postavljena pitanja dato je fizičkim licima, a 5 odgovora na postavljena pitanja dato je pravnim licima.

U Odsjeku za pružanje usluga poreskim obveznicima obavljani su i sljedeći poslovi: sačinjeni su mjesečni i kvartalni izvještaji o radu Odsjeka za pružanje usluga poreskim obveznicima i Kontakt centar; dnevni i sedmični izvještaji o radu za potrebe indikatora učinka savjetnika Odsjeka i ostala interna dokumenta za potrebe ovog Odsjeka. Sačinjavan je i dokument teksta Poreska praksa - pitanja i odgovori.

Aktivnosti Call centra Poreske uprave

Broj datih odgovora po pojedinim poreskim oblastima

Poreska oblast	Broj datih odgovora	Učešće po pojedinim poreskim oblastima (u %)
Porez na dodatu vrijednost (PDV)	1.556	27,01%
Porez na dohodak fizičkih lica	903	15,70%
Porez na dobit pravnih lica	808	14,01%
Porez na promet nepokretnosti	618	10,80%
Registracija	758	13,18%
Ostalo	1110	19,30%
Ukupno	5.753	100%

Broj pruženih usluga poreskim obveznicima putem call centra

Primaoci usluge	Broj pruženih usluga		Ukupno
	Pravna lica	Fizička lica	
Rezidenti	2.066	3.646	5.712
Nerezidenti	21	20	41
Ukupno	2.087	3.666	5.753

U Call centru pozivom na besplatan broj 19707 i putem aplikacije „Budi odgovoran“, građani su prijavljivali nepravilnosti u radu poreskih obveznika. Takvih prijava u izvještajnom periodu je bilo 1.092, od čega putem Call centra 122 prijava, a putem aplikacije „Budi odgovoran.me“ bilo je 970 prijave.

Svi pozivi su se odnosili na prijavljivanje nepravilnosti u radu poreskih obveznika (neizdavanje fiskalnih računa, rad bez odobrenja i neprijavlivanje radnika), dok eventualnih prijava djela sa elementima koruptivnih radnji nije bilo u ovom periodu.

Odsiek za edukaciju javnosti

U skladu sa procedurama Sektora za usluge i registraciju, službenice zadužene za edukaciju javnosti su u izvještajnom periodu obavile sljedeće planirane poslove:

- Redovno ažuriranje zakonskih propisa objavljenih u "Službenom listu Crne Gore", koji su od značaja za rad službenika Poreske uprave.
- Ažuriranje aplikacije "Pitajte Poresku upravu". U izvještajnom periodu odgovoreno je na 794 pitanja.
- U proteklom izvještajnom periodu urađena su dva uputstva za poreske obveznike (u vidu flajera i postera): "Registracija privrednog subjekta i prijava zaposlenih" i "Prijavlivanje poreza i doprinosa na zarade zaposlenih putem IOPPD obrasca". U skladu sa tim, završene su i aktivnosti na distribuciji flajera i postera za JPR i IOPPD prijave, koji su objavljeni na sajtu Poreske uprave;
- Redovno se ažurira baner na sajtu Poreske uprave koji se odnosi na VPO;
- Redovno ažuriranje aplikacije "poreski kalendar", na sajtu Poreske uprave,
- Aktivnosti u skladu sa planom po markiranim rizicima i izrada izvještaja o postignutim rezultatima po istim;
- Izrada Podsjetnika za PDV rizike, koji je objavljen na sajtu Poreske uprave Crne Gore;
- Rad na projektu „Reforma poreske administracije“
- Izrada interne procedure za edukaciju javnosti;
- Nastavak projekta "Edukacija učenika osnovnih i srednjih škola o porezima i poreskom sistemu" – (u periodu od 19. do 27. marta, održana su predavanja u pet škola (tri osnovne i dvije srednje), kojima je prisustvovalo oko 400 učenika);
- Radni sastanci sa predstavnicima Poreske uprave Španije;
- Organizacija radnog sastanka sa predstavnicima asocijacija privrednika (UPCG, PKCG, AMCG, MBA);
- Realizacija aktivnosti na organizaciji i realizaciji kampanje „Poreski karavan - 2019“;
- Dostava podataka o registrovanim fizičkim licima (status: zaposlen-nezaposlen-penzioner) po zahtjevu Komunalne policije Glavnog grada Podgorice;
- Pozivanje obveznika u cilju opominjanja zbog neblagovermenog podnošenja IOPPD;
- Izrada godišnjeg izvještaja Call centra za 2018. godinu.
- Učešće u radu Koordinacionog tijela za Ljetnju turističku sezonu i izrada zapisnika;
- Prisustvo korporativnoj prezentaciji u organizaciji preduzeća COINIS – 2014, na temu „Elektronska trgovina“;
- Učešće u edukativnoj radionici na temu edukacija u VPO, u organizaciji eksperta MMF-a.

Odnosi s javnošću

- Televizijska gostovanja predstavnika Poreske uprave, na čelu sa Direktorom, na razne teme za više televizijskih medija.
- ŠTAMPANI MEDIJI- Dati intervjui od strane Direktora za više štampanih medija.
- Odgovoreno na 102 seta pitanja postavljenih od strane štampanih i elektronskih medija, vezanih za različite teme iz nadležnosti Poreske uprave,
- Objavljeno 31 saopštenje za medije, 30 informacija i 24 obavještenja, radi upoznavanja građana i poreskih obveznika o postignutim rezultatima, realizovanim aktivnostima, te pravima i obavezama koje proističu iz poreske legislative,
- Objavljene 4 instrukcije za poreske obveznike, i to: za registraciju privrednih subjekata, opštu poresku registraciju i prijavu zaposlenih, podnošenje IOPPD obrazaca, podnošenje PDV prijava i obračun doprinosa za zapošljavanje lica sa invaliditetom,

- Objavljena 2 informatora za poreske obveznike, i to: za ljetnju i za zimsku turističku sezonu, posebno namijenjena obveznicima koji otpočinju obavljanje djelatnosti i obveznicima koji imaju pravo na paušalno oporezivanje,
- Organizovan NIN-ov Samit guvernera, ministara finansija i direktora poreskih uprava regiona pod institucionalnim pokroviteljstvom Poreske uprave Crne Gore, te obezbijeđena medijska praćenost ovog događaja,
- Ažurirana lista najvećih poreskih dužnika, kao i najurednijih poreskih obveznika, tj. Crna i Bijela liste,
- Kontinuirano održavanje naloga Poreske uprave na društvenoj mreži Facebook i Twitter (190 objava na Facebook-u, 1.118 tweet-ova),
- Kontinuirano uređivanje internet stranice Poreske uprave,
- Održana konferencija za štampu povodom prezentacije trogodišnjih rezultata u radu Poreske uprave, s posebnim fokusom na naplati prihoda, smanjenju poreskog duga i afirmaciji napora Poreske uprave na međunarodnom nivou,
- Održana konferencija povodom završetka twinning projekta „Podrška Poreskoj upravi“ koji su sprovele Poreska uprava Crne Gore i Poreska uprava Španije kroz Instrument pretpristupne pomoći IPA 2014.

U vezi sa Planom za poštovanje poreskih propisa, koji predviđa realizaciju programa za obezbjeđenje poštovanja poreskih propisa za 2020. godinu kroz sveobuhvatni pristup tretmanu prepoznatih rizika od strane svih organizacionih cjelina, Sektor za usluge i registraciju u oblasti zimske turističke sezone realizovao je sljedeće aktivnosti:

- Priprema Informatora za zimsku turističku sezonu, sa posebnim osvrtom na lica koja se bave djelatnošću izdavanja privatnog smještaja za turističke svrhe i objava istog na internet stranici Poreske uprave,
- Priprema saopštenja za javnost sa najavom intenzivnih aktivnosti tokom predstojećih praznika i zimske sezone,
- Izrada seta vizuala sa ključnim porukama vezanim za poštovanje poreskih propisa tokom zimske turističke sezone za internet stranicu Poreske uprave i naloge Poreske uprave na društvenim mrežama,
- Informisanje javnosti o aktivnostima Poreske uprave na obezbjeđenju poštovanja poreskih propisa putem izjava za medije;
- Priprema teksta za „Glasnik PKCG“;
- Organizovana mini-kampanja na društvenim mrežama u cilju informisanja obveznika o rokovima za prijavu za paušalno oporezivanje, kao i odredbama propisa koji regulišu ovu oblast.
- Organizovana mini-kampanja „Tvoj porez, tvoj djelić Crne Gore“ na društvenim mrežama radi informisanja javnosti o značaju poreza za servisiranje infrastrukturnih potreba savremenog društva
- školstva, zdravstva, odbrane i sl.
- Organizovana mini-kampanja radi promocije usluga Poreske uprave na portalu eUprava
- Pripremljeno saopštenje za javnost o uslugama PU na portalu eUprava i isto distribuirano medijima, te objavljeno na sajtu PU i nalozima Poreske uprave na društvenim mrežama
- Izrađen set vizuala o pojedinačnim uslugama koji su intenzivno objavljivani na društvenim mrežama
- Preko Sektora za ljudske resurse organizovana obuka službenika područnih jedinica imenovanih za obradu zahtjeva preko portala eUprava

FISCALIS 2020

- Sastanak koordinatora na temu rada ekspertskih timova na nivou poreskih uprava i uprava carina zemalja učesnica u programu Fiscalis 2020 i Customs 2020
- 2 sastanka projekte grupe za IT tehnologiju i infrastrukturu
- Sastanak projektne grupe za promociju poreskih uprava i uprava carina putem društvenih mreža
- Radionica na temu „Pitanja rezidentnosti za svrhe oporezivanja“
- Radionica na temu „PDV u doba digitalizacije“
- Radna posjeta Poreskoj upravi Republike Srbije i Upravi za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine na temu unutrašnje kontrole
- Radna posjeta Upravi javnih prihoda Makedonije na temu ljudskih resursa
- Radna posjeta Poreskoj upravi Španije na temu ljudskih resursa

- Radna posjeta Poreskoj upravi Slovenije na temu naplate prihoda i upravljanja poreskim dugom
- Radna posjeta Poreskoj upravi Srbije na temu inspekcijskog nadzora
- Realizovani finansijski preduslovi za omogućavanje učešća Poreske uprave Crne Gore u programskim aktivnostima za finansijsku godinu 2019/2020
- Dostavljen Godišnji finansijski izvještaj za 2018/2019 godinu Evropskoj komisiji.

Odsjek za registraciju poreških obveznika, obveznika doprinosa i osiguranika (CROO)

U Odsjeku za registraciju poreških obveznika, obveznika doprinosa i osiguranika (CROO) u toku 2019. godine, obavljani su sljedeći poslovi:

1. Pružanje usluga iz oblasti registracije poreških obveznika, obveznika doprinosa i osiguranika (CROO) je vršeno na sljedeći način:

- lični kontakti: 364 usluge (50 pravnim licima i 314 fizičkim licima),
- telefonski kontakti: 489 usluga (65 pravnim licima i 424 fizičkim licima),
- dopisi: odgovoreno je na 1.453 pisana zahtjeva (639 pravnim licima i 814 fizičkim licima).

2. Registracija privrednih subjekata-pravnih lica:

- Opšta registracija 4.231, promjene 5.859, prestanak 1.659,
- Registracija za PDV 3.736.

3. Registracija nezaposlenih lica koja se nalaze na evidenciji Zavoda za zapošljavanje, u dijelu prijema stranaka, njihova obrada prijava i odjava osiguranja, kao i obrada osiguranja za članove porodice.

4. Rješavanje spornih zahtjeva područnih jedinica u vezi registracije i prestanka registracije poreških obveznika, obveznika doprinosa i osiguranika. Riješeno je 5964 zahtjeva.

5. Rješavanje spornih zahtjeva područnih jedinica u vezi osiguranika za obavezno socijalno osiguranje sa Fondovima (PIO, zdravstveno osiguranje) i Zavoda za zapošljavanje.

6. Telefonski kontakti sa područnim jedinicama i ekspoziturama, vezano za pojašnjenja prilikom registracije i prestanka registracije poreških obveznika, korišćenje kompjuterskih programa, kao i kancelarijsko praćenje njihovog rada na osnovu dostavljenih mjesečnih izvještaja o radu.

7. Na osnovu podnijetih zahtjeva izdato je 113 poreških identifikacionih kartica osoblju konzulata i međunarodnih organizacija koje imaju diplomatski status, a vezano za oslobađanja od plaćanja PDV-a

8. Registracija fizičkih lica koja su imala pravo na povraćaj više uplaćenog doprinosa za penzijsko-invalidsko osiguranje u Centralni registar. Na osnovu donijetih rešenja od strane Sektora za obradu poreških prijava i poreških uplata izvršena je registracija i unos žiro računa za 106 fizičkih lica.

9. Izvršena je zamjena jedinstvenog matičnog broja za 2.182 fizička lica, a na osnovu podnijetih zahtjeva od strane područnih jedinica PU.

10. Unijeti su opšti podaci za 6.940 osiguranika za PIO i zdravstveno osiguranje u Centralni registar.

11. Na osnovu podnijetih prijava za registraciju (JPR) unešeni su podaci u Centralni registar za 1.722 poslodavca i 3.366 osiguranika za PIO, odnosno zdravstveno osiguranje.

12. Učestvovanje u radu Komisije za neadekvatno podnošenje prijava (PDV, PD, IOPPD...). Preduzete su aktivnosti za ažuriranje podataka o fizičkim licima koja imaju status poreški obveznik-neobavezno osiguranje, a nisu registrovani za PDV. Pripremljen je spisak od strane IT Poreske uprave koji je dostavljen područnim jedinicama na dalju nadležnost.

13. Učestvovanje u radu Komisije za mjerenje učinka zaposlenih i optimizaciju radnih mjesta i izradu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Poreske uprave. Takođe, učestvovanje u radu sa ekspertom MMF-a u izradi "Strategije razvoja ljudskih resursa za period 2019-2022".

14. Učestvovanje u radu međuresorske radne grupe za izradu Predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskoj administraciji.

15. Učestvovanje u radu međuresorske radne grupe za koordinaciju aktivnosti na stvaranju uslova za dopunu podataka građana na nacionalnom identifikacionom dokumentu u Ministarstvu javne uprave

Izvršena analiza dostavljenog materijala o dodjeljivanju poreških brojeva u zemljama EU, i prezentovan predlog kako da izgleda PIB za fizička lica, odnosno određivanje modela koji najviše odgovara potrebama Poreske uprave (Slovenački model, PIB od 8 cifara, koji bi dodjeljivao MUP u identifikacionim dokumentima fizičkih lica). Takođe dato pravno tumačenje za JMBG koji se mora zamijeniti iz razloga što predstavlja porešku tajnu.

16. Izvršena analiza pripremljenih podataka u CROO koji su dostavljeni od strane spoljnog saradnika za IT oko ažuriranja podataka za 54 obveznika koji su pogrešno migrirani u CROO iz starog programa kao i za 892 osiguranika kojima je pogrešna šifra osnova osiguranja (preduzetnika). Izvršeno ažuriranje podataka i to svih 54 od prve grupe, dok je kod druge grupe ažurirano 584 preduzetnika.

17. Aktivnosti na realizaciji projekta „Reforma poreske administracije“.

18. Izrada flajera i plakata za registraciju privrednog društva – pravnog lica i prijava zaposlenog na obavezno socijalno osiguranje.

19. Učestvovanje u izradi Informatora za ljetnju turističku sezonu za 2019.godinu.

20. Izrada prezentacije o registraciji u CROO koja je izlagana predstavnicima Uprave javnih prihoda Makedonije, koji su bili u službenoj posjeti Poreskoj upravi CG.

21. Analiza Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica i pripremljene sugestije koje su dostavljene Ministarstvu finansija.

22. Testiranje servisa Centralnog registra stanovništva (CRS) za preuzimanje opštih podataka o fizičkim licima iz novoosnovanih opština u CG: Tuzi, Petnjica i Gusinje

23. Učešće u realizaciji Twinning projekta „Podrška Poreskoj upravi“

24. Studijska posjeta Poreskoj upravi Španije u vezi edukacije o radu Kontakt centra, podnošenja poreskih prijavi i razmjene podataka sa poreskim upravama iz EU.

25. Studijska posjeta Agenciji za privredne registre Srbije (APR) u Beogradu i Centralnom registru Makedonije u Skoplju u vezi edukacije prilikom registracije privrednih subjekata i ostalih poreskih obveznika.

26. Učestvovanje u radu i potpisivanju Sporazuma o razmjeni podataka između registara Srbije, Makedonije, Crne Gore i Republike Srpske (BIFIDEX) u Banja Luci. Takođe, sa predstavnicima BIFIDEX-a, razmatrani modeli i donijet Plan aktivnosti za implementaciju priključenja CRPS-a BIFIDEX-u.

27. Studijska posjeta Agenciji za javne registre Slovenije (AJ PES) u Ljubljani i FINA-I Hrvatska u Zagrebu u vezi edukacije prilikom registracije privrednih subjekata i ostalih poreskih obveznika.

28. Koordinacija aktivnosti na ažuriranju podataka za oko 15.500 fizičkih lica.

29. Date primjedbe i sugestije na Zakon o privrednim društvima. Takođe date primjedbe i sugestije na Akcioni plan za elektronsku registraciju privrednih subjekata koji je donijet od strane Vlade CG, a na predlog Savjeta za konkurentnost. U vezi sa smanjenjem biznis barijera organizovani sastanci sa Savjetom za konkurentnosti Centralnom bankom u vezi automatskog dobijanja podatka o broju žiro računa poreskih obveznika od Centralne banke.

30. Analiza i izrada radnog materijala za čišćenje baze podataka i migraciju u CROO, iz razloga priprema za sastanke sa predstavnicima COMING-a Beograd, informatičkom kućom nadležnom za organizaciju čišćenja baze podataka i migraciju istih u CROO. Preduzete aktivnosti za dobijanje podataka o pravnim licima koji su registrovani u MONSTAT-u, kako bi se isti uparili sa podacima iz CROO-a, i izvršile određene analize. Takođe, učestvovali u izradi Kataloga podataka iz CROO-a koji će biti predmet čišćenja.

31. Revizija postojećih Procedura (Pravila) za registraciju u CROO i PDV .

32. Analiza radnog materijala od Ministarstva finansija u vezi dodjeljivanja nacionalnog identifikacionog broja (NIB) i date primjedbe i sugestije.

33. Izrada mjesečnog, polugodišnjeg, devetomjesečnog i godišnjeg izvještaja o radu Odsjeka i Sektora za usluge i registraciju a 2018.godinu.

34. Izrada Izvještaja o rješavanju upravnih stvari

35. Izrada Izvještaja za praćenje i mjerenje ključnih indikatora uspješnosti (KPI) Sektora za usluge i registraciju

36. Urađeno je 9 radnih naloga za postupanje službenika područnih jedinica

37. Izrada Godišnjeg plana aktivnosti Odsjeka za CROO i Sektora za usluge i registraciju za 2020.godinu.

Kontinuirana dostava podataka iz nadležnosti rada Poreske uprave-Sektora za usluge i registraciju.

Uporedni podaci o izdatim poreskim identifikacionim karticama 2018/2019.godina

2018

2019

Odsjek za centralni registar privrednih subjekata (CRPS)

U skladu sa procedurama Centralnog registra privrednih subjekata i Uputstvom o radu centralnog registra, službenici Centralnog registra privrednih subjekata su tokom 2019. godine obavili sljedeće planirane poslove:

- Svakodnevni rad sa strankama
- Obrada zahtjeva za dostavu podataka, slanje kompletnih registarskih spisa privrednih subjekata, dostava informacija o statusu društva.
- Izdavanje potvrda da fizička ili pravna lica po raznim osnovama
- Ažuriranje i obrada Zahtjeva za slobodan pristup informacijama, zaštita ličnih podataka lica u društvima, provjera svih statusnih promjena, ažuriranje i potvrda informacije ukoliko su spisi proslijeđeni određenom državnom organu.

IZVJEŠTAJ O OBRAĐENIM PRIJAVAMA (DOKUMENTIMA) PRIVREDNIH SUBJEKATA

Registracija	Promjena/dopuna postojećih podataka	Prestanak registracije
5.485	7.090	3.511

SEKTOR ZA INFORMACIONU TEHNOLOGIJU U OBLASTI PORESKOG SISTEMA

- Rad na projektu "Reforma poreske administracije"

Učešće u radnim grupama, izradi projektnog zadatka za izbor konsultanata, učešće u izradi tehničke specifikacije za softversko rješenje za e-fiskalizaciju, učešće u tenderima"

Brojne radionice, dostavljanje analiza i podataka za potrebe čišćenja podataka. Izrada kataloga podataka i statusni izvještaj.

Dostavljena nova verzija „AS IS“ FRD-a za IT, obradu prijave i poresko knjigovodstvo i primjedbe na objedinjeni FRD dokument.

Analiziran AARC Početni izvještaj za poslovne zahtjeve.

Razni sastanci, izvještaji i ostale aktivnosti.

- Aktivnosti na projektu IPA 2014 - komponenta 4 (obavljene studijske posjete; obuke, završena aktivnost na izradi Strategije za interoperabilnost i interkonekciju (CCN/CSI UC)).

- Elektronska fiskalizacija:

Izrada raznih dokumenta: strategija, procedura, projektnih zadataka, RFB-a, TOR-a, pravilnika i td.

- Obavljena revizija IS- a (Ernst & Young).

- FATCA- Ministarstvu finansija dostavljeni mogući scenariji vezano za implementaciju.

- Kreiran plan budžeta za 2020, po vrstama troška.

- Kreirana radna verzija registra rizika, u skladu sa smjernicama MF za uspostavljanje i sprovođenje procesa upravljanja rizicima.

- Misije SB i MMF-a. Priprema obimnog seta podataka DRI i misiju tehničke pomoći MMF-a za poresku politiku.

- DRI- revizija evidentiranja obračuna i naplate doprinosa za socijalno osiguranje i završni poreski račun.

- Radna grupa za koordinaciju aktivnosti na stvaranju uslova za dopunu podataka građana na nacionalnom identifikacionom dokumentu (informacija za Vladu CG).

- Urađen završni račun za 2018. godinu u DJP i novom sistemu (pripreme radnje za završne račune, provjera knjigovodstvenih podataka i priprema okruženja, sinhronizacije, obrada kartica UCG).

- Kreirana nova funkcionalnost za automatizaciju procesa prijave na osiguranje, a vezano za samostalnosti organa (nosioci, zavisno osig. lica, JPR o prestanku i novi PIB; kor. uputstvo).

- U produkciju puštene sljedeće funkcionalnosti Interne aplikacije UCG3 sistema:

- Registracija i obrada Prijave poreza na dobit (forma od 2017.godine na ovamo)

- Registracija i obrada PDV prijava
- Pregled, pretraga i štampa IOPPO obrazaca kao i najznačajniji segment Interne aplikacije UCG3 sistema je produkcija Programa za povraćaj pdv kredita koji obuhvata:
 - Procesuiranje zahtjeva za povraćaj
 - Određivanje inspekcijskog nadzora kod podnijetih zahtjeva
 - Kreiranje i izdavanje Rješenja o povraćaju /preusmjeru sredstava
 - Kreiranje i štampu 4 vrste Specifikacija (SP1, SP3, SP4 I SP5)
 - brojna pitanja za razjašnjenje, izmjene i testiranja, korisničko uputstvo, obuka, brojna prilagođenja)
- Elektronski Zahtjev za povraćaj pdv-a pušten u produkcionu upotrebu.
- Nova elektronska usluga analitička kartica iz DJP sistema je izrađena i dostupna na produkcionom okruženju (pregled, štampa, testiranje, omogućen je export u word i excel).
- Nova elektronska usluga IOPPO je izrađena i dostupna na produkcionom okruženju.
- Nova verzija UCG aplikacije (produkcija) koja obuhvata:
 - Izrada elektronskog GPPFL- a i testiranje
 - CROO metode i CROO servis
 - Ispravke i unaprijeđenja: GPPFL, IOPPD, RDP, ZPO i reprogram poreskog potraživanja.
 - DMZPortal: Pregled podataka u CROO-u - (ispravka štampe na izveštaju za objekte)
 - RFZO zahtjev- nedostatak prijave na osiguranje u pristiglim podacima iz CROO
 - GPPFL: Dorada Dodatka A za nedovoljno razvijene opštine
 - ulaganje ZPOG za 2019
 - GPPFL: Prestanak registracije 31.12.2018
 - Ručni nalog: Odabir samo onih konta klase 3 koja su vezana za jed. Račun
 - Elektronska analitička kartica
 - FIN prijave: Parsiranje potrebnih polja sa prijava (test)
 - Izmjene izvještaja iz CROO Zaposlen
 - Ažuriranje izmjene stope za zdravstveno osiguranje na teret poslodavca
 - IOPPD: Kontrola obračuna poreza i doprinosa na minimalnu zaradu i Pogrešan obračun - minimalna zarada
 - Izmjene GPPFL-a – prestanak registracije
 - Validacije Prihodne izjave
 - GPPFL za 2019
 - CROO Izvještaji: Izvještaj o kontaktima iz sistema (objedinjeni) (produkcija)
 - JPR: Dopuna programa za obradu JPR-a u dijelu izlaznih dokumenata
 - Registracija: Pregled podataka u CROO (performance)
 - IOPPD: Podnošenje obračuna u IOPPD-u bez kontrole tačnosti obračuna poreza (produkcija)
 - INSPEKCIJSKI NADZOR: brisanje duplo unjetih naloga (produkcija)
 - Registracija: Izmjena teksta Rješenja u dijelu pravne pouke (produkcija)
 - IOPPD: Mogućnost validacija obračunatog doprinosa RFZO po nekoj stopi koja je između 2,3 % i 4,3 % (produkcija)
 - IOPPD: Stoper validaciona poruka o minimalnoj zaradi kod prijave preko portala (produkcija)
 - IOPPD: Validacija obračuna doprinosa RFZO (produkcija)
 - Urađena je korekcija tehničkog rješenja za obračun informativne kamate, koja se nije pokretala u momentu dospjeća akontativnih zaduženja.
- Analiza rizika:
 - Uspješno je importovan novi set podataka Uprave carina.
 - Kreirana je procedura za označavanje poreskih obveznika (mikro, mala, srednja) i novi kriterijumi u AR.
- CRPS:
 - Dorada oba web servisa za pristup registru CRPS-a od strane spoljnih ustanova, kao i prateće izmjene u web aplikacij za administraciju korisničkih prava i pregleda log-a pristupa.
 - Kreiran novi servis CRPS-a, a vezano za novoregistrovane privredne subjekte i promjene istih ("CRPS Registar MBR DateRange", specifikacija, testiranje, uputstvo).
 - Izmjene na formi Privredni subjekt – strani osnivači
 - Izmjena izvještaja o statusnim promjenama
 - Pripremljeni obrasci za buduću jedinstvenu prijavu za registraciju privrednih subjekata.

- Kreiranje registra stvarnih vlasnika.
- Promjena izvoda svih društava.
- BIFIDEX (regionalni portal)- izveštaj analize priključenja.
- Online pretraga omogućena po datumu registracije/promjene.
- Izmjena funkcije za vraćanje lokacije korisnika na osnovu IP adrese, tako da sada pristupa novom servisu <http://api.ipstack.com/> za dobijanje country code-a na osnovu IP adrese. Neophodno za potrebe prikazivanja multi-jezične strane za kontakt.
- Završeno prilagođenje "Izveštaja o naplati poreza i doprinosa, Naplata poreza po obveznicima" (poreski status po kriterijumu MF, parametri VPO i reprograma).
- Završeno prilagođenje "Izveštaja o saldu na analitičkim računima poreskih obveznika" (parametri VPO i reprograma).
- Izrada i testiranje Prijave poreza na dobit za 2017 i 2018. u UCG3 sistemu. Dodijeljena prava I prilagođeni izvještaji (produkcija).
- Ispostavljen i izrađen izvještaj o poreskim obveznicima koji su tokom 2018. ostvarili lična primanja kod dva ili više poslodavaca.
- Parametrizacija sistema i usaglašavanje šifrnika sa Monstatom, a vezano za novu opštinu Tuzi (dodat dio po opštinskim odlukama).
- Analiza funkcionalnosti "Povraćaj PDV-a" u internoj aplikaciji UCG3 sistema, radi puštanja istog u produkciju upotrebu i izmjene aplikacije.
- Izmjena softverkog rješenja za reprogram poreskih potraživanja u DJPPG sistemu (procedura za ukidanje reprograma).
- Kreiran i u produkciju pušten izvještaj o povećanju duga za dva uporedna vremenska perioda (DJP, aplikacija NAPLATA, Izvještaj o saldu na analitičkim računima obveznika).
- Unapređenje procesa kreiranja prihodne izjave u dijelu prethodne provjere bilansa svih proknjiženih uplata i dolaznih swiftova iz Centralne banke.
- Izmjena softverkog rješenja za OPPN u dijelu dodavanja novih opština.
- Usvojena procedura o otvaranju, ažuriranju, suspenziji i/ili ukidanju mejl naloga na domenu tax.gov.me.
- Izrada plana otplate za obveznike kod kojih se rješenje o reprogramu poreskih potraživanja prati u pomoćnim evidencijama.
- Završene aktivnosti na skeniranju računarske opreme u skladu sa dopisom MJU.
- Riješen problem sa diskom EVA 6300 storage- om.
- Završene aktivnosti na izradi DATA CENTRA i migraciji opreme u novi data centar, u skladu sa planom migracije. Ukratko obavljeno:
 - priprema obavještenja za sve korisnike sistema o nedostupnosti istog
 - izrada rezervne kopije sistema
 - gašenje kompletne ICT opreme u skladu sa procedurama
 - premještanje opreme iz starog u novi data centar
 - povezivanje opreme
 - uključivanje kompletne ICT opreme u skladu sa procedurama
 - "podizanje" sistema u skladu sa procedurom
 - testiranje funkcionalnosti sistema.
- Urađen kompletan backup (trake) produkcionog okruženja I isti dislociran u BP.
- Završen rad na optimizaciji Backup okruženja (novi Tape library HP MSL 4048, Backup server i HP Data Protector ver 8; inkrementalni I full backup)
- Aktivnosti na migraciji resursa produkcione SQL baze podataka sa storage sistema HP EVA4400 i HP EVA6300 na storage sistem HP 3PAR 7200 i riješen problem sa TF serverom.
- Priprema tehničkih specifikacija I tenderski postupci, u skladu sa planom javnih nabavki (Oracle, UCG, UCG3, CRPS I uspostavljanje registra stvarnih vlasnika, proizetak licenci (SUS- a) za HP storage 3PAR, obnova licenci Firtinet i Observe IT, nabavka telefonske centrale i govornog aparata, II faza data centra, upravljanje štampom i servis IT opreme, licence za antivirusni software, nabavka ICT opreme).
- Uspostavljena automatska razmjena podataka sa MUP-om (nerezidenti I podaci o aktivnom osiguranju, ILECU sporazum).
- Pristup servisu EKFL za opštine Tivat i Herceg Novi.

- Aktivnosti oko realizacije memoranduma o saradnji sa Zajednicom opština. Dostavljeni podaci vezano za IOPPD obrazac, RZPO i GPPFL i instrukcije vezano za konzumiranje CRPS servisa i servisa koji vraća podatke o aktivnom osiguranju.

- Omogućen pristup servisu podignutom na TAXIOG serveru za potrebe Uprave carina.

- Omogućen pristup Agenciji za sprječavanje korupcije novoj verziji CRPS web servisa Poreske uprave.

- Omogućen je pristup web servisu koji vraća javno dostupne podatke iz registra CRPS za Europak i Datadesign.

- Statistika pristupa web servisima Poreske uprave za period 01.01.2019 – 14.10.2019.

Web servis EKFL:

- 1) Ministarstvo unutrašnjih poslova – 94.726
- 2) Ministarstvo rada i socijalnog staranja – 956.761
- 3) Komora javnih izvršitelja- 64.126
- 4) Sudski savjet – 13.466
- 5) Agencija za sprječavanje korupcije – 4.162
- 6) Komunalna policija Nikšić – 1.929
- 7) Skupština opštine Tivat – 237

Web servis CRPS noMBR:

- 8) Centralna banka – 17.257
- 9) Agencija za sprječavanje korupcije – 5.084

Web servis CRPS MBR-DateRange:

- 10) Uprava carina – 40.624

- Izrađeno korisničko uputstvo za Moodle aplikaciju i check liste za preventivno održavanje i monitoring sistema. Moodle aplikacija puštena u predprodukcionu upotrebu. Kreirana anketa zadovoljstva rada zaposlenih sa radom IT sektora.

- Završena je dodjela novoregistrovanih PO zapošljenima PJ PG- proces automatizovan (procedura).

- Izmjene aplikacija za evidenciju mjera naplate (EMN) i dodavanje ranije nespecificiranih mjera.

- Za sva lica koja su migrirana sa pogrešnim šiframa osiguranja PIO i RFZO, ažurirana je šifra osiguranja PIO. Ažuriranja su izvršena i u arhivskim tabelama.

- Godišnji izvještaj o radu za 2018. Realizacija Plana rada za 2018., KPI izvještaj, izvršenje reformskog plana, program rada IOTA, plan rada Vlade 2019, izvještaji misije MMF-a, akcioni plan za LJTS, Godišnji plan zvanične statistike za 2020., Realizacija reformskog I plana rada za 2019., Kvartalni izvještaj o radu, Polugodišnji izvještaj i realizaciji planiranih aktivnosti, Izrada sektorskog Akcionog plana 2020 i sl.

- IT Scorecard 2019.

- Aktivno učešće predstavnika IT sektora u brojnim radnim grupama na nivou PU.

- Podaci za nepodnosiocce prijava, povraćaj PDV-a, VPO, zone, dobit, reprogram (izmirenju obaveza, efektima i za praćenje reprograma), prometnepokretnosti, strance, dug...

- Realizovan je veliki broj zahtjeva koji se odnose na ad hok izvještavanje (menadžment, PJ, MF, MMF, Svjetska banka, DRI, MANS, FPIO, Monstat, ZZZ, ostale eksterne institucije...).

- Podrška internim korisnicima i PJ (premještanje opreme, deinstalacija računara, servis opreme, mail-ovi, brojne posjete PJ-ma, planovi otplate).

- Pojačana podrška prilikom podnošenja godišnjih prijava. Zaključno sa 31.03.2019. broj primljenih prijava poreza na dobit pravnih lica je 21.259, dok je broj primljenih finansijskih iskaza 22.354. Podrška i pomoć korisnicima Portala Poreske uprave prilikom dostavljanja dokumenata el. putem (oko 14.543 poziva, 10.853 zahtjeva na eprijava@tax.gov.me, dostavljeno 20.050 analitičkih kartica, podrška preko TeamViewera 8.131).

E-prijave uporedni pregled za period 2016-2019

Vrsta prijave	Način podnošenja	Datum prijema (do dana i mjeseca izrade izvještaja po godinama)							
		2016.		2017		2018		2019	
		%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	
FIN. ISKAZI	Elektronski i digitalno potpisan- (Portal i Destop aplikacija)	21.71	20,810	85.23	23,944	91.91	27,833	93.66	

	Elektronski, nije digitalno potpisan (potvrda PU operatera)-(Portal i Destop aplikacija)	72.87	2,896	11.86	1,997	7.67	1,775	5.97
	Skenirani-Papirna forma	5.42	710	2.91	111	0.43	110	0.37
	UKUPNO		24,416		26,052		29,718	
DOBIT	Elektronski-Portal	22.22	22,307	93.33	25,413	98.34	28,333	98.22
	Papirna forma	77.78	1,595	6.67	429	1.66	512	1.78
	UKUPNO		23,902		25,842		28,845	
IOPPD	Elektronski-Portal	39.54	195,836	59.51	216,351	76.63	252,370	89.14
	Papirna forma	60.46	133,267	40.49	65,975	23.37	30,753	10.86
	UKUPNO		329,103		282,326		283,123	
PDV	Elektronski-Portal	22.76	137,678	53.86	188,410	68.13	202,543	75.90
	Papirna forma	77.24	117,953	46.14	88,123	31.87	64,323	24.10
	UKUPNO		255,631		276,533		266,866	

Podrška korisnicima sistema "Objedinjene registracije" i podrška korisnicima generalno

Broj storniranih dokumenata	Broj obrisanih prijava	Broj pristiglih zahtjeva na mail adresu itsupport@tax.gov.me	Broj razmijenjenih mail-ova itsupport@tax.gov.me	Broj riješenih poruka	Broj zamrznutih/o dmrznutih osiguranja	
Ukupno	6.789	568	7.294	6.235	89	3.970

- Za sve IT sisteme koji su u upotrebi u Poreskoj upravi se se vršilo: Korektivno održavanje (ispravljanje grešaka), adaptivno održavanje (održavanje zbog promjena u okolini), perfekтивно održavanje (zadovoljavanje novih i modifikovanih potreba), preventivno održavanje (sprečavanje eventualnih problema, prije nego što se pojave) i pružana je podrška korisnicima.

- Neke od ostalih aktivnosti:

- Dostavljen prijedlog procedure za izvještavanje.
- Izmjene Pravilnika o sistematizaciji.
- Supervizija u cilju ECBS sertifikacije nove server sobe.
- Novi formulari za 2019 godinu, za finansijske iskaze.
- Prijedlog za rashod ICT opreme u centrali PU.
- Dostavljena radna verziju instrukcije za bezbjednost i upotrebu aplikacija.
- Radovi na projektovanju i rekonstrukciji LAN mreža u područnim jedinicama Instalacija opreme za ekspozituru Tuzi I deinstalacija iste u ekspozituri Šavnik.
 - Nacrt Zakona o eUpravi (upoznavanje, javna rasprava).
 - Oporavak testnog portala I testiranje svih prijava.
 - Rješavanja problema sa komunikacionim linkovima u cilju obezbjeđenja nesmetanih uslova za rad.
 - Priprema specifikacije za dopunu programa za obradu JPR-a(VPO).
 - Priprema prijedloga za Izvjestaj o svim raspolozivim kontaktima iz sistema.
 - Dostavljanje finansijskih izvještaja za 2018.godinu CBCG i Privrednoj komori.
 - Uputstvo o načinu obračuna doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju i zaposljavanje lica sa invaliditetom.
 - Rješavanje raznih problema na infrastrukturi informacionog sistema.
 - Uspostavljen komunikacioni link između Centrale PU i ekspoziture Tuzi i izvršena je konfiguracija mrežne opreme.
 - Unos UFL- a za lica sa prebivalištem u opštini Tuzi.
 - Proširenje podataka i dodavanje novih varijabla u skladu sa sastankom sa Monstatom.
 - Analiza Specifikacije za izradu programskog rješenja za unos i obradu Izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na premije osiguranja

- Urađena analiza usaglašenosti postojećeg sistema sa tehničkim standardima koje je propisalo MJU, a vezano za Zakon o eUpravi i GSB.
- Ostale aktivnosti analitički opisane u mjesečnim izvještajima, po odsjecima i projektima.

SEKTOR ZA LJUDSKE RESURSE

Izrada Strategije razvoja ljudskih resursa Poreske uprave - U periodu 25.09-09.10.2019. godine u Sektoru za ljudske resurse boravila je ekspert MMF-a Tinna Tam, i urađen je nacrt Strategije upravljanja ljudskim resursima Poreske uprave kao i akcioni planovi koji će biti usvojeni u I kvartalu 2020. godine.

Izrada i donošenje akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Poreskoj upravi - Vlada Crne Gore je na sjedinici od 06.06.2019. godine, donijela Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Poreske uprave, koji je stupio na snagu 18.06.2019. godine. Poreska uprava je krajem 2019. godine, pripremila izmjenu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Poreske uprave, shodno Odluci o otpremnini u slučaju sporazumnog prestanka radnog odnosa zaposlenih u javnom sektoru ("Sl. list Crne Gore", broj 41/19, 55/19 i 61/19), kojom je propisano je da se ukida radno mjesto zaposlenog kojem je prestao radni odnos uz isplatu otpremnine izmjenom akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, u roku od 30 dana, od dana isplate otpremnine. Izmijenjenim Pravilnikom planira se ukidanje 32 radna mjesta.

Donošenje svih rješenja o raspoređivanju službenika i namještenika nakon usvajanja Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji - Donijeta sva rješenja shodno Pravilniku od 18.06.2019. godine, osim za službenike koji su na bolovanju.

Izrada Kadrovskog plana - Vlada Crne Gore je na sjedinici od 20. juna 2019. godine, donijela Kadrovski plan organa državne uprave, Generalnog sekretarijata Vlade Crne Gore i Kabineta predsjednika Vlade Crne Gore za 2019. godinu. Poreska uprava krajem 2019. godine, pripremila Kadrovski plan za 2020. godinu, sa projekcijom za naredne dvije godine.

Analiza popunjenosti radnih mjesta i usklađivanje potreba za prijemom novih lica u radni odnos u skladu s raspoloživim finansijskim sredstvima - Nakon donošenja Pravilnika, Kadrovskog plana i nakon sprovedene analize popunjenosti radnih mjesta i potreba za novim zapošljavanjem, Ministarstvu finansija poslat Zahtjev za davanje saglasnosti za pokretanje postupka popune radnih mjesta u skladu sa raspoloživim finansijskim sredstvima

Analiza odliva kadrova - Za 12 mjeseci u Poreskoj upravi prestao radni odnos po različitim osnovama za zaposlene koji su bili u radnom odnosu na neodređeno vrijeme (isplata otpremnine - 32 službenika, otkaz - 1 službenik, ispunjenje uslova za starosnu penziju - 1 službenik, sporazum - 1 službenik, prestanak vršenja dužnosti - 1 službenik, odlazak u penziju po sili zakona - 3 službenika, usled smrti - 2 službenika)

Analiza starosne strukture zaposlenih i analiza odsustva sa posla zaposlenih – Kontinuirana aktivnost.

Praćenje realizacije postupka zapošljavanja za popunu radnih mjesta na osnovu internih i javnih oglasa u skladu sa Kadrovskim planom - Nakon donošenja Pravilnika, Kadrovskog plana i nakon sprovedene analize popunjenosti radnih mjesta i potreba za novim zapošljavanjem, za 12 mjeseci 2019. godine pokrenut postupak za popunu 64 radnih mjesta, i to na osnovu javnih konkursa za 7 radnih mjesta (za dva radna mjesta povučen, za 4 radna mjesta završen konkurs i za 1 radno mjesto u toku), na osnovu internih oglasa za 26 radnih mjesta (za 12 radnih mjesta završen oglas, za 11 radnih mjesta u toku dok je za 2 radna mjesta povučen oglas i za 1 radno mjesto odustalo se od oglašavanja), na osnovu javnih oglasa za 31 radno mjesto (za jedno radno mjesto se odustalo od oglašavanja, ostali su u toku)

Praćenje probnog rada kroz kvartalno izvještavanje od strane pretpostavljenih - za dvanaest mjeseci donijeto je sedamnaest rješenja o ocjenjivanju probnog rada.

Tokom dvanaest mjeseci 2019. godine, kontinuirano su sprovedene obuke u zemlji, inostranstvu, kao i njihova realizacija – Za dvanaest mjeseci preko programa Fiscalis - 36 službenika pohađalo je obuke, IOTA - 8 službenika su pohađali obuku, CEF - 15 službenika su pohađali obuke, Twinning projekat IPA 2014. od početka godine do završetka programa 24 službenika pohađalo obuke. U toku

2019. godini, u saradnji sa Upravom za kadrove, Poreska uprava je organizovala dvije obuke na temu ZUP-a (učestvovalo 56 službenika naplate i inspekcije). Zatim na temu "Realizacija ukidnih rješenje po reprogramu poreskog potraživanja", na temu "Korišćenje aplikacije za povraćaj PDV kredita" (34 službenika), na temu "Administriranje zahtjeva preko portala e-Uprave" (28 službenika). Poreska uprava u saradnji sa Institutom sertifikovanih računovođa (ukupno 11 službenika) i Institutom računovođa i revizora (ukupno 12 službenika) organizovala niz obuka - osnovni i napredni kurs računovodstva. Za dvanaest mjeseci službenici Poreske uprave pohađali su obuke u Upravi za kadrove shodno Planu stručnog usavršavan.

SEKTOR ZA OPERATIVU U OBLASTI NAPLATE

Izveštaj o radu Sektora za operativu u oblasti naplate za 2019.godinu sačinjen je na osnovu podataka o planiranim i ostvarenim aktivnostima odsjeka koji pripadaju ovom Sektoru i Filijala za utvrđivanje i naplatu poreskih obaveza - područnih jedinica Poreske uprave.

Odsjek za utvrđivanje i naplatu poreskih obaveza

Poslovi službenika Odsjeka za utvrđivanje i naplatu poreskih obaveza u toku 2019. godine, odnosili su se na: naplatu evidentiranih poreskih obaveza; radne posjete područnim jedinicama - filijalama za utvrđivanje i naplatu poreskih obaveza o čemu su sačinjavani izvještaji i dostavljeni nadležnim; pružanje uputstava i smjernica područnim jedinicama za naplatu tekućih poreskih obaveza i poreskog duga; izradu obrazaca zahtjeva, rješenja za reprogram poreskog potraživanja i odloženo plaćanje dospjelih, a neizmirenih poreskih obaveza i obavještenja; aktivnosti telefonskog obavještanja o stanju duga i nepodnešenim poreskim prijavama; sačinjavanje i dostavljanje odgovora pisanim i putem e-maila poreskim obveznicima i područnim jedinicama; sačinjavanje naloga i instrukcija područnim jedinicama u dijelu pojašnjenja poreskih propisa, utvrđivanja zastare poreskih potraživanja i reprograma poreskog potraživanja; Izrada Akcionog plana Sektora za operativu u oblasti naplate za 2019.godinu i Plana poštovanja poreskih obaveza za period 2017 - 2021.godina, plan postupanja prema poreskim obveznicima koji su ušli u reprogram poreskog potraživanja, praćenje učinaka sprovođenja naplate u područnim jedinicama.

U skladu sa Planom rada Poreske uprave i Sektora za operativu u oblasti naplate u Odsjeku za utvrđivanje i naplatu poreskih obaveza sačinjavaju se na osnovu podataka područnih jedinica i uvida u analitičke račune poreskih obveznika izvještaji: o preduzetim mjerama naplate; prvostepenom upravnom postupku; koncesionim naknadama; podnijetim zahtjevima za povraćaj PDV-a i donijetim rješenjima; povraćaju više plaćenih doprinosa za obavezno socijalno osiguranje; o dospjelim i plaćenim obavezama shodno reprogramu poreskog potraživanja; o reprogramu opština njihovih DOO i javnih ustanova, o naplaćenim iznosima po osnovu blokada žiro računa za prethodni mjesec i dr.

Na osnovu izvještaja područnih jedinica o mjerama prinudne naplate sačinjeni tabelarni pregledi:

Pregled zaključaka o prinudnoj naplati-blokada žiro računa, po područnim jedinicama /uporedni pregled 2018/2019

Područna jedinica	2018		2019	
	broj	iznos	broj	iznos
Podgorica	3.956	16.562.694,38	3.264	20.558.598,37
Nikšić	895	3.442.615,78	760	2.479.231,21
Budva	996	11.591.828,09	887	7.738.182,24
Kotor	1.074	5.379.852,78	724	2.446.670,44
Bar	1.626	4.563.783,71	1.071	3.747.338,63

Herceg Novi	263	1.510.047,25	202	5.936.551,38
Bijelo Polje	218	2.360.467,69	159	1.020.051,44
Pljevlja	298	1.076.420,89	260	16.649.342,01
Berane	1.144	5.173.088,31	711	4.246.339,38
Ukupno	10.470	51.660.798,88	8.038	64.822.305,10

Pregled zaključaka o obezbjeđenju poreskog potraživanja putem zaloge - hipoteke po područnim jedinicama /uporedni pregled 2018/2019

Područna jedinica	2018		2019	
	broj	iznos	broj	iznos
Podgorica	148	5.028.577,35	109	4.058.262,35
Nikšić	64	1.695.267,90	46	436.919,13
Budva	454	5.863.421,91	119	1.168.110,56
Kotor	136	757.226,54	76	371.156,93
Bar	191	696.287,80	87	3.009.195,45
Herceg Novi	102	359.006,70	56	116.456,54
Bijelo Polje	58	203.150,61	27	110.945,16
Pljevlja	23	245.276,11	18	1.264.701,32
Berane	15	714.181,60	6	581.575,86
Ukupno	1.191	15.562.396,52	544	11.117.323,30

Sektoru za operativu u oblasti naplate - Odsjeku za utvrđivanje i naplatu poreskih obaveza od strane nadležnih organa dostavljana su rješenja po osnovu koncesionih naknada. Na osnovu istih evidentirana je obaveza u poreskom knjigovodstvu. Nadležne područne jedinice, su u obavezi da u slučaju neizmirenja obaveza po osnovu koncesionih naknada, preduzimaju mjere prinudne naplate.

U Odsjeku za utvrđivanje i naplatu poreskih obaveza tokom 2019. godine dostavljana su rješenja od nadležnih organa po osnovu koncesionih naknada i to :

- Od Uprave za šume dostavljeno je 224 rješenja po kojima je izvršeno evidentiranje obaveza u poreskom knjigovodstvu u iznosu od 7.016.695,44€ i naplaćeno 5.544.217,39€.

- Od uprave za vode dostavljeno je 61 konačno rješenje po osnovu naknada za korišćenje voda, 31 konačnih rješenja po osnovu naknada za zaštitu voda od zagađenja, 21 konačnih rješenja po osnovu naknada za izvađeni material iz vodotoka; dostavljeno je takođe i 49 privremenih rješenja po osnovu naknada za korišćenje voda i 26 privremenih rješenja po osnovu naknada za zaštitu voda od zagađenja. Odrađeno 30 ručnih naloga za naknade za vode na osnovu dostavljenih rješenja, i ista su prosljeđena područnim jedinicama.

- Ministarstvo ekonomije dostavilo je 42 ugovora, 11 aneksa ugovora i 84 rješenja. Odrađene su specifikacije za zaduženje za fiksni i promjenljivi dio koncesione naknade u iznosu od 3.215.042,75€. Naplaćeno 3.408.899,70€.

- Lučka Uprava dostavila je 4 ugovora i 14 rješenja po osnovu koncesione naknade za korišćenja koncesionog područja. Odrađene specifikacije za zaduženje na iznos od 1.173.911,39€ a naplaćeno 1.184.497,67€.

- Uprava za igre na sreću, dostavila je ugovore, aneks ugovore i objave o koncesionoj naknadi za posebne igre na sreću i to: kladionice 1.093, automate 497. Za kazina dostavljeno je 5 ugovora, i 12 izvještaja po osnovu varijabilne koncesione naknade.

- Za lutrijske igre na sreću dostavljaju se tabelarni izvještaji za 6 poreskih obveznika mjesečno. Odrađeno 72 specifikacija o zaduženju na iznos od 44.880,01€ i za isti period uplaćeno je 48.171,10€.

- Za nagradne igre na sreću dostavljeno je 105 rješenja i odrađen isti broj specifikacija za zaduženje.

Vodi se registar poreskih obveznika i po njemu svakog mjeseca radi se obračun

Tokom 2019. godine zaduženo je 20 pravnih lica koja obavljaju kladioničarske igre na 1.121 /prosječno/ lokacije u Crnoj Gori, 24 pravnih lica koja obavljaju /prosječno/ igre na sreću na automatima na 119 lokaciji u Crnoj Gori na 2.408 aparata odnosno igračkih mjesta. Putem terminala za klađenje djelatnost obavlja 5 pravnih lica na 49 lokacija u Crnoj Gori. Klađenje putem interneta i drugih telekomunikacionih sredstava 7. pravna lica. Za period 01.01.2019.godine do 31.12.2019.godine zaduženi su u iznosu od 15.494.996,84€ a naplaćeno je 15.831.105,15€.

U izvještajnom periodu u Odsjeku za utvrđivanje i naplatu poreskih obaveza obrađene su 2.402 specifikacije i to:

Specifikacija	Broj specifikacije
povraćaja PDV-a (SP1)	1.315
preusmjera u starom sistemu (SP3)	621
preusmjer Upravi carina (SP4)	80
pogresno ili više uplaćena sredstva (SP2 i SP8)	183
ručni nalozi sa PIB-a NA PIB	203
Ukupno	2.402

U kontinuitetu se pripremaju predmeti koje je potrebno proslijediti Ministarstvu na realizaciju, zbog nemogućnosti odrade u sistemu, do sad pripremljeno 1.370 stavki (iznos 772.474,10€) o preusmjeru sa starog na novi sistem.

- Dopisi područnim jedinicama 63,
- Obavještenja 80 Upravi carina i 80 poreskim obveznicima o izvršenom preusmjeru iz PDV kredita zao baveze PDV-a pri uvozu,
- Dostava rješenja i specifikacija za povraćaj PDV kredita Ministarstvu finansija po Instrukciji broj 06-1951/1 od 14.08.2007.godine, 198 rješenja
- Kontakti sa poreskim obveznicima,
- Dostava podataka drugim sektorima kao i Ministarstvu finansija,
- Kontakt sa područnim jedinicama i ekspoziturama.

Izvještaji mjesečni

Izvještaj o broju i iznosu podnijetih i riješenih zahtjeva za povraćaj PDV-a do 25 u mjesecu za prethodni mjesec;

Povraćaj više plaćenih doprinosa za obavezno socijalno osiguranje

Na osnovu rješenja područnih jedinica o povraćaju više plaćenih doprinosa za obavezno socijalno osiguranje kreirani su ručni nalozi za rezervaciju i povraćaj više plaćenih doprinosa i to:

Pregled broja i iznosa naloga za povraćaj sredstava izvršenih sa računa 820-30000-74 /uporedni pregled 2018/2019

	2018			2019		
	Broj RN rezervacija	Broj RN povraćaj	Iznos sredstava za povraćaj	Broj RN rezervacija	Broj RN povraćaj	Iznos sredstava za povraćaj
Ukupno	1.785	1.826	3.180.995,22	1.921	1.930	3.581.901,53

Pregled broja i iznosa naloga za povraćaj sredstava izvršenih sa računa 820-81111-98 /uporedni pregled 2018/2019

	2018		2019	
	Broj specifikacija za povraćaj	Iznos sredstava za povraćaj	Broj specifikacija za povraćaj	Iznos sredstava za povraćaj
Ukupno	17	68.051,67	10	35.607,19

Poljoprivrednici

Stalno praćenje programa „Poljoprivrednici“ da bi se u skladu sa svim promjenama vezanih za prijavu i odjavu ažurno vršila zaduženja ili storno zaduženja. Sačinjavanje izvještaja o izvršenim uplatama poljoprivrednika koji su izmirili svoj dio obaveze koji padaju na teret budžeta Crne Gore. Odrađeno testiranje programskog rješenja za poljoprivrednike-2019, zbog izmjena u prosječnoj zaradi u Crnoj Gori za 2018. godinu. Izvršeno je zaduženje poljoprivrednika za III kvartal 2019. godine.

Poreskim obveznicima tokom 2019.godine su sačinjeni i dostavljeni odgovori na zahtjeve u kojima su im data pojašnjenja (zakonske mogućnosti) u vezi obračuna i uplate javnih prihoda, odgovori na zahtjeve poreskih obveznika u vezi reprograma poreskog potraživanja. Područnim jedinicama Poreske uprave dostavljaju se nalozi o postupanju i instrukcije, a takođe im se prosljeđuju i zahtjevi poreskih obveznika iz njihove nadležnosti. Područnim jedinicama se prosljeđuju i žalbe na rješenja o reprogramu, ukidna rješenja i na rješenja o prinudnoj naplati na dalju nadležnost.

Pored navedenih aktivnosti, u izvještajnom periodu odrađeno je:

- 88 ručnih naloga za rezervaciju sredstava u novom sistemu
- 88 ručnih naloga za povraćaj sredstava u novom sistemu
- obrađeno 15 zahtjeva CDA i prosljeđeni na dalju obradu Odsjeku za utvrđivanje i naplatu poreskih obaveza
- 20 ručnih naloga RN -10 preusmjer uplata sa PIB-a na PIB
- 1.264 obavještenja o stanju poreskih obaveza upućenih CRPS po osnovu instrukcije za postupanje prilikom dobrovoljne likvidacije po skraćenom postupku
- 1.102 rješenja o preusmjeru sredstava sa PDV-a na jedinstveni račun, a koja se prosleđuju Ministarstvu finansija na realizaciju
- 104 ručnih naloga za zaduženje po osnovu naknade za eksploataciju vodnog energetskog potencijala, kao i prosleđivanje rješenja Ministarstva ekonomije o naknadama područnim jedinicama
- 1 ručni nalog za zaduženje po osnovu naknade za ispuštanje zagađujućih materija u vazduh, kao i prosleđivanje rješenja Ministarstva ekonomije o naknadama područnim jedinicama
- 1 ručni nalog za zaduženje po osnovu naknade za stvaranje i deponovanje opasnog otpada, kao i prosleđivanje rješenja Ministarstva ekonomije o naknadama područnim jedinicama
- odgovori na dopise ministarstava, sudova, stečajnih upravnika, javnih izvršitelja, Sektora za operativu u oblasti inspekcijskog nadzora o stanju poreskih obaveza za konkretna pravna i fizička lica.

Operativni zadaci, definisani planom rada Odsjeka u dijelu poreskog računovodstva, obavljali su se svakodnevno i kontinuirano, tokom izvještajnog perioda i to:

1. Evidentiranje zaduženja na računima obveznika po osnovu koncesionih naknada na osnovu podataka dobijenih od Odsjeka za utvrđivanje i naplatu poreskih obaveza. U izvještajnom periodu, ukupno je odrađeno 2.189 naloga za koncesije sa 3.727 stavke.
2. Rasknjižavanje uplata evidentiranih na pogrešan PIB ukupno urađeno 1.627 naloga, novi sistem – 211 naloga sa 1.243 stavke.
3. Jedna uplata za više PIB-ova 283 naloga.
4. Preusmjeravanje poreskog kredita sa jedne na drugu vrstu javnih prihoda u okviru istog poreskog broja (isti poreski obveznik) po zahtjevu Odsjeka za utvrđivanje i naplatu poreskih obaveza. U ovom periodu ukupno je odrađeno 794 naloga sa 1.674 stavki.
5. Evidencijom uplata na osnovu podataka dostavljenih od strane CKDA evidentirano je 15 naloga, novi sistem evidentirana 2 naloga.
6. Evidencija povraćaja – preusmjera sredstava na osnovu podataka dostavljenih od strane Ministarstva finansija - Državnog trezora evidentirano 3.457 naloga sa 3.643 stavke.
7. Storno kamate evidentirano 6 naloga sa 6 stavki.
8. Kompenzacije: evidentirano 8 kompenzacija - uplate Državnog trezora za organe državne uprave, koje su izvršene direktno na Fond PIO
9. Rasknjižavanje depozita
10. Dostavljanje uplata J.P. "Morsko dobro "
11. Na osnovu podataka dostavljenih od Ministarstva prosvjete, vršene su provjere uplata po osnovu ličnih primanja za sve osnovne i srednje škole i za predškolske ustanove. Uplate, koje su se nalazile na pogrešnom PIB-u, su rasknjižavane na odgovarajući PIB. Takođe je vršena provjera podnošenja IOPPD prijava od strane škola i predškolskih ustanova
12. Na osnovu svakodnevnih poziva poreskih obveznika, istim se pruža pomoć za IOPPD prijave (čitanje analitičkih kartica, stanje duga na kartici, pomoć pri ulaganju prijave kao i pružanje informacija za bilo koju vrstu prijave).
13. Ažuriranje analitičkih kartica državnih organa

U toku 2019.godine na zahtjeve Sektora za operativu u oblasti inspeksijskog nadzora, nevladinih organizacija, stečajnih upravnika, revizorskih institucija, sudova, tužilaštva, Fonda PIO Crne Gore, bankarskom sektoru sačinjavani su i dostavljani pisani odgovori.

Prema Uredbi o uslovima i kriterijumima objavljivanja liste poreskih dužnika sačinjava se "Crna lista" poreskih obveznika. Potrebno je od strane Odsjeka analizirati 600 poreskih obveznika, kako bi se sačinila lista od ukupno 300 najvećih poreskih dužnika. Lista se kvartalno objavljuje. Procedura sačinjavanja "Crne liste" obuhvata pojedinačnu analizu svih analitičkih kartica poreskih obveznika (dug i podnešene prijave). Poreski dužnici koji se nalaze na "Crnoj listi" prolaze kroz proceduru provjere da li imaju rješenje o odloženom plaćanju poreskih obaveza ili ugovor o reprogramu poreskih obaveza i da li su poreski obveznici aktivni.

Pored "Crne liste" sačinjava se i "Bijela lista" poreskih obveznika na kojoj se nalaze najuredniji poreski obveznici. Da bi se sačinila "Bijela lista" potrebno je analizirati 500 poreskih obveznika. "Bijela lista" se kvartalno objavljuje na internet stranici Poreske uprave. Obrada obuhvata pojedinačnu provjeru stanja na analitičkim računima poreskih obveznika, podnošenje poreskih prijava, kontrolu obračuna zarada i broj zaposlenih radnika, kao i provjeru uplaćenog iznosa poreza prema utvrđenom kriterijumu liste i ostvareni promet.

Mjesečna analiza poreskog duga javnih zdravstvenih ustanova - domova zdravlja, bolnica i privatnih bolnica, kao i podnošenje poreskih prijava.

Mjesečna analiza poreskog duga javnih predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola, kao i podnošenje poreskih prijava.

Mjesečna analiza poreskog duga javnih izvršitelja koji obavljaju djelatnost u Crnoj Gori.

Mjesečna analiza poreskog duga advokata koji obavljaju djelatnost u Crnoj Gori.

Kvartalna analiza poreskog duga za medije koji posluju u Crnoj Gori.

Svakodnevno sačinjavani su odgovori na dopise upućeni od strane eksternih korisnika informacija o procjeni poreskog duga za određene poreske obveznike.

U cilju primjene obezbjeđenja mjere upisa zaloge na pokretnoj imovini donijeto je rješenje – obrazac o obezbjeđenju poreskog potraživanja zaloge na pokretnoj imovini kako bi područne jedinice primjenjivale navedenu mjeru.

Odsjek za poresko računovodstvo i obradu podataka

U skladu sa Planom rada Poreske uprave i Sektora za operativu u oblasti naplate u Odsjeku za poresko računovodstvo i obradu podataka se sprovode aktivnosti i sačinjavaju izvještaji na osnovu dostavljenih podataka informacionog sistema Poreske uprave i podataka dostavljenih od područnih jedinica.

Poslovi službenika Odsjeka za poresko računovodstvo i obradu podataka u izvještajnom periodu januar – decembar 2019.godine, odnosili su se na: redovne aktivnosti na dnevnom nivou a to su: preuzimanje zbirnih swiftova o naplati od Centralne banke (zbirni podaci o uplatama poreza i doprinosa za prethodni dan), otklanjanje grešaka nastalih prilikom pogrešnog unosa od strane poreskog obveznika ili komercijalne banke ili nedostatka neophodnih podataka, izmjena podataka kod specifikacija za preusmjer sredstava iz PDV-a kredita Upravi carina, učitavanje podataka nakon ispravki i dopuna u informacioni sistem Poreske uprave, kreiranje Prihodne izjave u saradnji sa Sektorom za informacionu tehnologiju i dostava sredstava i Prihodne izjave Državnom trezoru na dalju nadležnost, realizacija povraćaja sredstava i preusmjera po specifikacijama Odsjek za utvrđivanje i naplatu poreski obaveza.

Pored navednih aktivnosti na dnevnom nivou službenici ovog odsjeka bili su angažovani na izradi mjesečnih i kvartalnih izvještaja o naplati poreza i doprinosa po poreskim oblicima i područnim jedinicama kao i uporednim analizama ostvarenja u odnosu na planirani iznos i u odnosu na prethodne periode.

Svakodnevno su sačinjavani uvjerenja o izmirenim obavezama i broju radnika, po zahtjevu Ministarstva ekonomije vezano za Program za unapređenje konkurentnosti privrede.

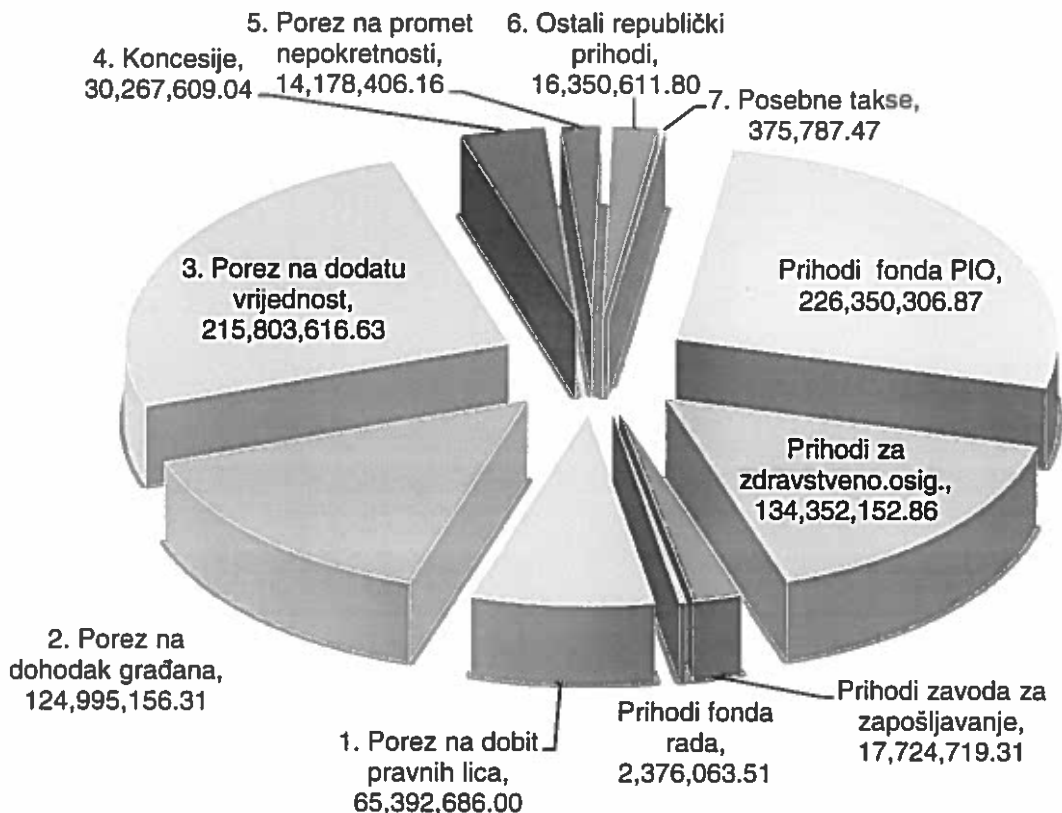
Izvještaj o naplati poreza i doprinosa za period januar – decembar 2019.godine

Ukupna bruto naplata poreza, doprinosa za obavezno socijalno osiguranje i drugih budžetskih prihoda, za 2019. godinu iznosi 1.177.136.155,72€. S obzirom, da se iz ukupno ostvarene naplate, vrši povraćaj poreskog kredita, više uplaćenih doprinosa, pogrešnih uplata i slično, to je ostvarena neto naplata u iznosu 1.151.001.256,08€ ona koja se utvrdi poslije umanjenja izvršenih povraćaja, to jest za iznos od 26.134.899,64€ (od čega na PDV 21.134.036,13 €).

Indeks ukupne bruto naplate poreza i doprinosa u izvještajnom periodu, u odnosu na Plan naplate budžetskih prihoda Poreske uprave iznosi 107 a u odnosu na isti period prethodne godine 108.

Vrsta poreza	Plan	Ostvareno	Ostvareno	Indeks	Indeks
	2019	2018	2019	2019/plan	2019/2018
1. Porez na dobit pravnih lica	71.799.788,00	68.814.575,42	75.135.818,37	105	109
2. Porez na dohodak građana	154.500.000,00	163.725.769,40	180.889.826,78	117	110
3. Porez na dodatu vrijednost	253.596.591,00	251.278.521,29	289.269.124,49	114	115
4. Koncesije	50.907.881,00	37.049.207,47	39.168.966,88	77	106
5. Porez na promet nepokretnosti	18.924.968,00	18.692.526,41	20.478.881,81	108	110
6. Ostali republički prihodi	15.902.058,00	16.895.237,36	20.906.604,30	131	124
7. Posebne takse	726.709,00	755.754,18	446.346,32	61	59
UKUPNO POREZI	566.357.995,00	557.211.591,53	626.295.568,95	111	112
Prihodi fonda PIO	321.680.397,00	319.676.783,23	331.986.237,53	103	104
Prihodi za zdravstveno.osig.	183.619.198,00	183.380.757,90	189.372.401,03	103	103
Prihodi zavoda za zapošljavanje	13.066.845,00	23.190.348,56	26.091.332,40	200	113
Prihodi fonda rada	12.657.913,30	2.702.355,28	3.390.615,81	27	125
UKUPNO DOPRINOSI	531.024.353,30	528.950.244,97	550.840.586,77	104	104
UKUPNO (porezi+doprinosi)	1.097.382.348,30	1.086.161.836,50	1.177.136.155,72	107	108

Struktura naplate poreza po vrstama

Odsjek za upravljanje dugom

1. Izrada Operativnog plana za upravljanje poreskim dugom za 2019. godinu sa preciziranim Planom postupanja Odsjeka za upravljanje dugom

Efeki: Službenici Odsjeka za upravljanje dugom izradili su Operativni plan za upravljanje dugom i centralizovanu prinudnu naplatu za 2019. godinu, kao i Plan postupanja Odsjeka za 2019. godinu.

2. Godišnja analiza poreskog duga po poreskim oblicima, sa pojedinačno izdvojenim stanjem duga za državne organe, javnih preduzeća i opština, reprogram 2003, reprogram 2017, likvidacije i stečajne, nerealizovane preusmjere, a koji nijesu ušli u izvještaj duga

Efeki: Analiza poreskog duga po poreskim oblicima rađena je svakog kvartala tokom 2019. godine, a po potrebi i na mjesečnom nivou. U prvom kvartalu 2019. godine utvrđeno je da je dug po osnovu poreza na dobit pravnih lica uvećan iz razloga dostavljanja PD prijave na dan 31.03.2019. godine, koji je shodno Uredbi o odloženom plaćanju na 6 mjesečnih rata i umanjenju poreske obaveze za 6 % shodno Zakonu o porezu na dobit, smanjen već krajem trećeg kvartala 2019. godine. Takođe, u prvom kvartalu utvrđeno je i povećanje duga po osnovu poreza na promet nepokretnosti a koji je izmiren u drugom kvartalu, zaključno sa 30.06.2019. godine. Poreski dug na kraju 2019. godine iznosio je 378 miliona eura i isti je manji za oko 20 miliona u odnosu na 31.12.2018. godine. Najveće smanjenje poreskog duga zabilježeno je kod sljedećih poreskih oblika: PDV-a u iznosu od oko 14 mil eura, i kod poreza na dobit pravnih lica u iznosu od oko 4,9 mil eura.

3. Analiza aktivnih poreskih obveznika van reprograma i evidentiranje povećanja poreskog duga kod istih, utvrđivanje razloga povećanja duga po poreskim oblicima u cilju praćenja i kontrole preduzimanja mjera prinudne naplate i donošenja odluke o daljem postupanju prema poreskim obveznicima koji su uvećali dug.

Efeki: Tokom 2019. godine vršene su mjesečno uporedne analize stanja duga poreskih obveznika van reprograma u odnosu na prethodni mjesec, nakon kojih je utvrđeno kod kojih obveznika je evidentno povećanje poreskog duga u odnosu na prethodni period po osnovu poreza na dodatu vrijednost, poreza na dobit pravnih lica, jedinstvenog računa, koncesionih naknada i poreza na promet nepokretnosti. Poreski obveznici kod kojih je utvrđeno povećanje duga su naknadno analizirani uvidom u individualni analitički račun u cilju utvrđivanja razloga povećanja duga (novoprijavljene obaveze, dospjele reprogramirane obaveze, izmijenjene poreske prijave po osnovu

izvršenog inspekcijskog nadzora,..) kao i vršena kontrole preduzetih mjera prinudne naplate uvidom u aplikaciju EMN, kao i provjera da li su sprovedene mjere imale efekte. Za 54 poreska obveznika detaljnom analizom je utvrđeno da mjere prinudne naplate nijesu dale željene efekte, pa su za iste obrađeni prijedlozi za iniciranje stečajnog postupka na ukupan iznos poreskog duga od 7,9 mil. Za navedeni broj poreskih obveznika, takođe su provjeravani i podaci Uprave za nekretnine, radi sagledavanja stanja imovine poreskog obveznika, i dat je nalog područnim jedinicama da sprovedu mjere naplate. Od Centralne banke Crne Gore pribavljene su potvrde o izvršenim blokadama računa poreskih obveznika. Takođe, od službenika područnih jedinica Poreske uprave prikupljena je dokumentacija o preduzetim mjerama prinudne naplate u cilju sprovođenja aktivnosti i iniciranja stečajnog postupka. Posljednja analiza aktivnih poreskih obveznika rađena je u periodu oktobar-novembar 2019. godine, za poreske obveznike koji pripadaju privatnom sektoru.

4. Pripremanje dokumentacije za potrebe Državne revizorske institucije, shodno zahtjevima za dostavu podataka i dokumenata u vezi sa poreskim obveznicima kojima je usvojen zahtjev za reprogram poreskog potraživanja

Efekti: Službenici Odsjeka za upravljanje dugom su kompletnu dokumentaciju pripremili i dostavili DRI.

5. Analiza stanja duga neaktivnih poreskih obveznika sa iznosom duga preko 50.000,00 eur radi preduzimanja svih zakonom propisanih prinudnih mjera naplate u cilju donošenja odluke o daljem postupanju prema istim.

Efekti: Odsjek za upravljanje dugom je izvršio analizu stanja duga 175 neaktivnih poreskih obveznika koji duguju preko 50.000eur do kraja 2019. godine i njihov dug iznosi 36.391.292,35e. Za sve poreske obveznike korišćeni su podaci Uprave za nekretnine, radi sagledavanja stanja imovine poreskih obveznika i uspostavljenih hipoteka od strane PU, kao i sugerisanja područnim jedinicama za sprovođenje svih mjera prinudne naplate. Analiza se prosljeđuje područnim jedinicama na dalje postupanje tj. sprovođenje mjera naplate i davanje predloga za aktivnosti prema ovim poreskim obveznicima. Do sada je inicirano 105 stečajnih postupaka za obveznike iz ove kategorije nakon pokretanja svih raspoloživih mjera naplate, sa stanjem duga od 24.488.036,32e. Kao rezultat kontinuirane analize poreskih obveznika i komunikacije sa područnim jedinicama u cilju praćenja poreskih obveznika i sticanja uslova za pokretanje stečajnog postupka, u posljednjem periodu odsjek je dobio 13 predloga za iniciranje stečaja sa iznosom duga od 1.132.512,17 kao i dva predloga za prodaju imovine (168.611,53) koji su dostavljeni Komisiji za prodaju imovine na dalje postupanje.

6. Analiza stanja duga neaktivnih poreskih obveznika sa iznosom duga ispod 50.000,00€.

Efekti: Odsjek za upravljanje dugom je izvršio analizu stanja duga 100 neaktivnih poreskih obveznika koji duguju manje od 50.000e do kraja 2019. godine i njihov dug iznosi 3.774.995,42e. Detaljna analiza i ove kategorije poreskih obveznika je sprovedena (stanje imovine, upis hipoteke, analiza za dalje postupanje). Kao rezultat kontinuirane analize poreskih obveznika i komunikacije sa područnim jedinicama u cilju praćenja poreskih obveznika i sticanja uslova za pokretanje stečajnog postupka, u posljednjem periodu je dobijeno 56 prijedloga za iniciranje stečaja sa iznosom duga od 2.101.125,50 eura kao i dva prijedloga za prodaju imovine (74.076,45eura). Na osnovu inicijativno dostavljenih predloga za stečaj i dokumentacije od strane Područne jedinice, kod neaktivnih poreskih obveznika koji duguju manje od 50.000e, do sada je inicirano 14 stečajnih postupaka sa iznosom duga od 437.221,16. Dok je broj dobijenih predloga i dostavljene dokumentacije 32 sa iznosom duga od 241.857,45e.

7. Analiza stanja duga poreskih obveznika kojima je donešeno rješenje kojim se ukida rješenje o reprogramu radi preduzimanja svih zakonom propisanih prinudnih mjera naplate u cilju donošenja odluke o daljem postupanju prema istim.

Efekti: Odsjek za upravljanje dugom, izvršio je analizu 700 poreskih obveznika kojima je ukinuto rješenje o reprogramu sa iznosom ukupnog potraživanja 48.879.466,17e, osnovnim dugom 42.784.589,78e i kamatom 6.094.876,39e. Za sve poreske obveznike korišćeni su podaci Uprave za nekretnine, radi sagledavanja stanja imovine poreskih obveznika i uspostavljenih hipoteka od strane PU. Dat je nalog područnim jedinicama da sprovedu sve mjere prinudne naplate i daju predlog za dalje aktivnosti prema ovim poreskim obveznicima. Tokom 2019. godine inicirano je 448 stečajnih postupaka iz ove kategorije poreskih obveznika sa iznosom ukupnog potraživanja od 21.238.441,76eur, osnovnim dugom 18.390.058,78eur i kamatom 2.848.382,98eur. U posljednjem periodu dobijena su 42 predloga za iniciranje stečajnog postupka, kao i 9 predloga za prodaju imovine (ukupno potraživanje 189.001,64e).

8. Aktivnosti nakon pokrenutih stečajnih postupaka i održanih prethodnih ročišta.

Efekti: Nakon podnešenih prijedloga sa pokretanje stečajnog postupka Privrednom sudu CG, na prethodnim ročištima- u predstečajnom postupku, 86 poreskih obveznika platili su poreske obaveze oko 560 hiljada, sa presjekom na septembar 2019. godine.

9. Aktivnosti na praćenju dinamike izmirenja poreskih obaveza shodno Uredbi o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja

Efekti: Uredbom o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja odloženo je plaćanje obaveza 92 poreska obveznika sa ukupnim iznosom duga od 3.736.478,78 eur, od čega je dospjelo za plaćanje 1.321.187,10 eur, a naplaćeno 1.495.703,13 eur, zaključno sa 05.12.2019. godine. Veća naplata u odnosu na dospjelu evidentirana je u područnim jedinicama Herceg Novi, Kotor i Podgorica. Odsjek za upravljanje dugom kontinuirano prati poreske obveznike koji dug izmiruju u skladu sa Uredbom o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja, iste analiziraju i pozivaju nadležne područne jedinice u cilju preduzimanja mjera prinudne naplate ukoliko isti ne poštuju donešeno rješenje.

10. Aktivnosti na analiziranju poreskog duga poreskih obveznika koji su reprogramirali svoje obaveze 2003. godine.

Efekti: Službenici Odsjeka za upravljanje dugom su analizirali stanje duga 666 poreskih obveznika koji su u Reprogramu 2003. godine, te napravili klasifikaciju dugovanja po područnim jedinicama, sortirano na osnovni (3,2 miliona) i kamatni dug (4,1 miliona). Za poreske obveznike koji pripadaju ovoj kategoriji značajno je da su iznosi ukupnog kamatnog duga značajno premašili iznose ukupnog osnovnog duga, te je povećanje duga po osnovu kamate u avgustu 2019.godine u odnosu na januar iznosilo preko 234 hiljade eura. Najveći broj poreskih obveznika koji su u Reprogramu 2003. godine pripadaju PJ Podgorica (173) i PJ Budva (110).

Aktivnosti na izradi rješenja o ukidanju zbog nepoštovanja rokova plaćanja definisanih rješenjem o reprogramu poreskog potraživanja.

Efekti: Odsjek za upravljanje dugom je u toku 2019. godine ukinuo 317 rješenja o reprogramu sa iznosom ukupnog potraživanja od 10.491.791,92€, osnovnim dugom 9.868.858,72€ i kamatom u iznosu od 622.933,20€. Na pravna lica se odnosi 184 rješenja sa ukupnim potraživanjem od 9.054.162,12€, osnovnim dugom 8.862.172,56€ i kamatom 191.989,56€, dok se na fizička lica odnosi 133 rješenja sa ukupnim potraživanjem od 1.437.629,80€, osnovnim dugom 1.006.686,16€ i kamatom 430.943,64€.

11. Praćenje realizacije reprograma i izmirenja reprogramiranih obaveza fizičkih lica.

Efekti: Efekat naplate u 2019. godini po osnovu reprogramiranih obaveza od strane fizičkih lica iznosi 2.625.111,88€, od ukupno dospjelih 4.329.619,95€ sa presjekom stanja na 31.12.2019. godine.

12. Praćenje realizacije reprograma i izmirenja reprogramiranih obaveza pravnih lica.

Efekti: Ostvareni efekti naplate u 2019. godini po osnovu reprogramiranih obaveza od strane pravnih lica iznosi 15.747.484,35€, od ukupno dospjelih 21.232.623,75€ sa presjekom stanja na 31.12.2019. godine.

13. Analiza stanja duga opština i javnih ustanova i DOO čiji je osnivač opština na mjesečnom nivou, praćenje uplata rata po osnovu reprogramiranih obaveza, kao i preduzimanje mjera naplate prema obveznicima koji ne izmiruju redovno reprogramirane obaveze

Efekti: Efekat naplate po osnovu reprogramiranih obaveza od strane javnih službi (69) iznosi 4.312.898,34 eur, od ukupno dospjelih 5.776.391,16 eur, naplata u toku 2019. godine iznosi 1,15 mil eur od ukupno dospjelih 1,8 mil eur. U toku februara preduzete su mjere prinudne naplate za opštine Berane, Pljevlja, i Ulcinj koje nijesu redovno izmirivale tekuće obaveze te je po navedenom osnovu naplaćeno 272.351,09 eur, i na taj način postignuta je disciplina opština u plaćanju poreza i doprinosa na lična primanja istovremeno sa isplatom neto ličnog primanja. U oktobru 2019. godine odrađene su mjere prinudne naplate – blokade za 19 lokalnih preduzeća koja su dugovala po osnovu reprogramiranih obaveza i tekućih obaveza za poreze i doprinose na lična primanja na ukupan iznos od 130.559,29 eur, od čega je naplaćeno 89.101,87 eur.

14. Izrada rješenja kojim se utvrđuje porez na promet nepokretnosti za područnu jedinicu Podgorica i Bar

Efekti: Urađeno je 106 rješenja kojim se utvrđuje porez na promet nepokretnosti.

15. Analiza i sačinjavanje spiska poreskih obveznika koji su stekli zakonski uslov za ukidanje rješenja o reprogramu poreskog potraživanja.

Efekti: Službenici Odsjeka za upravljanje dugom analiziraju i sačinjavaju spisak poreskih obveznika koji su stekli zakonski uslov za ukidanje rješenja o reprogramu, isti prosljeđuju nadležnim područnim jedinicama.

16. Aktivnosti na podnošenju prijava potraživanja Privrednom sudu Crne Gore .

Efekti: Privrednom sudu Crne Gore podnešeno je 527 prijava potraživanja na ukupan iznos 45.853.102,53 eur i po osnovu navedenog vršeno zastupanje Poreske uprave pred navedenim organom.

17. Analiza u cilju provjere naplate po osnovu reprogramiranih obaveza za 225 poreskih obveznika koji se bave taksi djelatnošću, a kojima je ukinuto rješenje o reprogramu.

Efekti: Od strane 225 poreskih obveznika – taksista utvrđena je naplata po osnovu reprogramiranih obaveza u iznosu od 101.813,77 eur, sa presjekom na jun 2019. godine.

18. Aktivnosti na rješavanju predmeta po osnovu uloženi žalbi od strane poreskih obveznika na rješenja o reprogramu i na ukidna rješenja o reprogramu poreskih potraživanja.

Efekti: Prilikom izrade rješenja u ponovnom postupku vraćeni su područnim jedinicama spisi predmeta za 20 poreskih obveznika zbog sprovođenja ispitnog postupka i definisanja stanja duga na dan donošenja ukidnog rješenja. U ponovnom postupku donešeno 16 rješenja kojim se ukida rješenje o reprogramu poreskog potraživanja; U ponovnom postupku donešeno 2 rješenja kojim se obustavlja postupak ukidanja rješenja o reprogramu poreskog potraživanja; U ponovnom postupku donešeno 1 rješenje kojim se obustavlja postupak pokrenut po zahtjevu za reprogram poreskog potraživanja. Takođe, donešeno je 1 rješenje kojim se usvaja žalba poreskog obveznika, zatim je prosljeđeno 14 žalbi na dalju nadležnost područnim jedinicama i ekspoziturama.

SEKTOR ZA OPERATIVU U OBLASTI INSPEKCIJSKOG NADZORA

U izvještajnom periodu januar - decembar 2019.godine u Sektoru za operativu u oblasti inspeksijskog nadzora vršeni su poslovi koji se odnose na pripremu i donošenje periodičnih programa i planova inspeksijskog nadzora, koordinaciju i praćenje sprovođenja procedura rada u postupku inspeksijskog nadzora, procjenu poreskog potencijala poreskih obveznika i mogućih rezultata kontrole, planiranje inspeksijskog nadzora po poreskim inspektorima, neposrednu kontrolu rada organizacionih jedinica, koordiniranje rada u predmetima za koje je potrebno postupanje više područnih jedinica ili odsjeka, praćenje rada svih poreskih inspektora, kao i ostali poslovi.

U cilju postizanja što boljih rezultata rada Poreska uprava je Generalnim planom inspeksijskih kontrola za 2019.godinu definisala osnovne ciljeve. Inspeksijska kontrola i postupak provjere i utvrđivanja činjenica bitnih za oporezivanje poreskih obveznika i drugih lica, za poslovnu 2019.godinu, osnovne su aktivnosti Sektora za operativu u oblasti inspeksijskog nadzora.

Funkcija inspeksijskog nadzora obuhvata: mjere, programe i postupke inspeksijskog nadzora u cilju ostvarivanja Generalnog plana kontrola za 2019.godinu, a koji se ostvaruje svakodnevnim aktivnostima poreskih službenika, koje se sprovode i prate po mjesecima. Godišnjim planom, u prvom kvartalu 2019.godine, predviđeno je podnošenje poreskih prijava za prethodnu godinu i vršenje inspeksijskog nadzora obveznika koji su odabrani za kontrolu u prethodnoj godini, kao i naplata i sprovođenje drugih mjera po osnovu kontrola. U drugom kvartalu vrši se pregled podnijetih poreskih prijava i u najvećem dijelu selekcija poreskih obveznika za kontrolu do kraja godine. Identifikuju se nepodnosioci prijava i preduzimaju se protiv istih zakonom propisane mjere. U trećem kvartalu odvija se glavni dio turističke sezone i u istom je predviđeno da se izvrši najveći broj kontrola iz razloga što su to mjeseci ljetnje turističke sezone, te je u ovim mjesecima inspeksijskim nadzorom obuhvaćen najveći broj obveznika. U četvrtom kvartalu vrše se potpune kontrole poreskih obveznika koji su selektovani procjenom rizika, kao i djelimične kontrole usmjerene u najvećem dijelu na: provjere evidentiranja prometa, uplate pazara, prijavljivanja radnika, blagovremenosti podnošenja poreskih prijava i plaćanja obaveza, upoređivanje prometa iskazanog preko PRK sa prometom prijavljenim u podnesenim PDV prijavama, kao i na kontrolu obračunavanja i plaćanja poreza i doprinosa iz i na lična primanja.

U izvještajnom periodu kontrole su vršene sinhronizovano, te su obuhvaćeni obveznici koji imaju značajan obim međusobnih transakcija i djelatnosti za koje je procijenjeno da se nalaze u zoni rizičnog poslovanja. Za ove kontrole angažovan je i dio poreskih inspektora za rad u drugim područnim jedinicama, a sa ovakvom praksom će se nastaviti i ubuduće u skladu sa finansijskim mogućnostima sa kojima raspolaže Poreska uprava. Takođe, poreski inspektori su u izvještajnom

periodu bili angažovani na utvrđivanju i naplati poreskih dugova, prilikom čega su utvrđivani izvori iz kojih je moguće izvršiti naplatu dospjelih poreza i drugih javnih prihoda.

Sredinom marta 2019.godine, Poreska uprava je donijela Akcioni plan za ljetnju turističku sezonu 2019.godinu, kojim je postavljen strateški okvir, ciljevi i zadaci za ljetnju turističku sezonu sa posebnim osvrtom na aktivnosti u predsezoni, glavnoj turističkoj sezoni i postsezoni.

Akcionim planom je uređeno koordiniranje aktivnosti u toku turističke sezone, vođenje evidencije o inspekcijskom nadzoru, metode i dinamika izvještavanja kao i medijska kampanja. Fazu predsezona (mart, april i maj) predstavlja faza pripreme. Fazu glavne turističke sezone (jun, jul i avgust) predstavlja maksimalno operativna realizacija aktivnosti, fazu postsezona (septembar i oktobar) predstavlja finalizacija sprovedenih aktivnosti i analiza kompletnih rezultata, čije bi konačno sumiranje izvršeno krajem oktobra 2019. godine.

Osnovni cilj Poreske uprave je da kroz sezonu 2019.godine, uspostavi i unaprijedi fiskalnu disciplinu poreskih obveznika i ostvari što veće budžetske prihode kroz tri strateška pravca:

- punom i blagovremenom javnom informisanošću poreskih obveznika;
- inspekcijskim nadzorom i
- naplatom poreskih obaveza.

Krajem marta 2019.godine donijet je Operativni plan na suzbijanju sive ekonomije za 2019. godinu, u skladu sa Programom rada Vlade Crne Gore, koji sadrži pregled aktivnosti na suzbijanju sive ekonomije, a posebno u oblasti nelegalne trgovine, neprijavljenog rada, utaje poreza i drugih pojavnih oblika sive ekonomije.

Takođe, u izvještajnom periodu realizovan je projekat "Poreski karavan" organizovan u okviru proaktivnog pristupa Poreske uprave, u saradnji sa Unijom poslodavaca i Privrednom komorom Crne Gore, u cilju adekvatne pripreme poreskih obveznika za turističku sezonu, upoznavanja sa pravima i obavezama koje proističu iz poreske legislative, kao i sa novinama iz oblasti turizma, ugostiteljstva i građevinarstva.

Uspostavljena je jača saradnja sa državnim organima –Upravom za inspekcijske poslove, Upravom policije, kao i lokalnim samoupravama, Višim sudom za prekršaje i JP Morsko dobro, čime je obezbijeđena koordinacija neophodna za uspješno praćenje turističke sezone.

Osnovna načela u radu su: transparentnost, jednobraznost i neselektivnost.

Odsjek za inspekcijski nadzor

Aktivnosti inspektora Sektora za operativu u oblasti inspekcijskog nadzora u izvještajnom periodu odnosile su se u značajnom dijelu na: kontrolu rada filijala za inspekcijski nadzor PJ Bijelo Polje, Berane, Pljevlja, Nikšić, Kotor, Herceg Novi i Bar; izradu instrukcija za rad u područnim jedinicama; pripremanje mišljenja, odgovora i tumačenja drugim državnim organima, područnim jedinicama i poreskim obveznicima, kao i informacija o sprovođenju poreske politike; analizu mjesečnih izvještaja o radu područnih jedinica-filijala za inspekcijski nadzor; izradu posebnih naloga za postupanje filijalama za inspekcijski nadzor PJ, kao i vršenje odabira poreskih obveznika za kontrolu putem procjene rizika.

U Odsjeku za inspekcijski nadzor poreski inspektori su u izvještajnom periodu vršili sljedeće poslove:

- Izradu Godišnjeg izvještaja o radu inspektora za 2018.godinu (MIOZK, MIPPR, IOPPDV);
- Kontrolu rada filijala za inspekcijski nadzor PJ Bijelo Polje, Berane, Pljevlja, Kotor, Herceg Novi, Bar i Nikšić, kao i analizu mjesečnih izvještaja o izvršenim kontrolama (analiza predmeta kod kojih postupak traje duže od tri mjeseca; analiza podnijetih prekršajnih prijava i izdatih prekršajnih naloga
- iznos zaduženja po osnovu izrečene novčane kazne i naplata iste, kao i broj prekršajnih naloga po osnovu kojih su obveznici zatražili sudsko odlučivanje; analiza izvještaja o izvršenim djelimičnim kontrolama poreskih obveznika kojima je ukinuto rješenje o reprogramu i neaktivnih poreskih obveznika sa poreskim dugom preko 100.000,00€; analiza poreskih obveznika kod kojih je sproveden postupak dobrovoljne likvidacije i poreskih obveznika- ugostitelja kod kojih je došlo do pada prometa; analiza izvještaja o kontrolama poreskih obveznika u čijim poslovnim prostorima su organizovana svadbena/rođendanska veselja (za 2018.godinu i na mjesečnom nivou); analiza podataka o poreskim obveznicima koji nijesu

podnijeli PDV prijave; analiza podataka o poreskim obveznicima kojima je MUP izdalo dozvole za rad i boravak nerezidenata - provjera prijave istih na obavezno osiguranje);

- Kvartalni, polugodišnji i devetomjesečni izvještaji o radu Sektora za operativu u oblasti inspeksijskog nadzora za 2019.godinu;
- Izvještaj o radu Sektora za operativu u oblasti inspeksijskog nadzora u toku Ljetnje turističke sezone 2019.godine;
- Sačinjavanje Izvještaja o realizaciji plana aktivnosti, za rizik koji se odnosi na netačno prijavljivanje podataka u prijavama/izvještavanje;
- Izvještaj o izvršenim kontrola u lokalnim samoupravama i javnim preduzećima đe je osnivač jedinica lokalne samouprave po zahtjevu DRI;
- Izvještaj o ostvarenju aktivnosti iz Reformskog plana za 2019.godine;
- Izvještaj o realizaciji aktivnosti po preporukama MMF-a;
- Izvještaj o radu poreskih inspektora za vrijeme novogodišnjih praznika;
- Izvještaj o radu mobilne ekipe na primorju za period 17.06.-01.09.2019.godine;
- Izvještaj o isplaćenim honorarima i obračunatom porezu po odbitku na prihod po osnovu autorskih honorara isplaćenih izvodjačima za vrijeme novogodišnjih praznika;
- Izvještaj o predmetima po zahtjevima tužilaštva i Uprave policije za period 2016/2017/2018/2019 godina;
- Izvještaj o realizaciji plana aktivnosti na suzbijanju sive ekonomije: kvartalni, polugodišnji, devetomjesečni i izvještaj za period 01.01.-30.11.2019.godine;
- Kvartalni izvještaji po osnovu indikatora za mjerenje uspješnosti organizacionih jedinica;
- Provjeru blagovremenosti unosa podataka o PRK prilikom fiskalizacije i defiskalizacije po PJ;
- Provjeru blagovremenog unošenja podataka i priloga (zapisnici o izvršenom inspeksijskom nadzoru i rješenja donijeta u postupku nadzora) u aplikaciju "Inspeksijski nadzor" od strane poreskih inspektora, nakon sprovedenog postupka inspeksijskog nadzora;
- Dostavljanje mišljenja i instrukcija poreskim inspektorima radi prevazilaženja eventualnih nedoumica u postupanju tokom vršenja inspeksijskog nadzora;
- Izrada Akcionog plana za ljetnju turističku sezonu 2019.godine;
- Izrada Operativnog plana za ljetnju turističku sezonu 2019.godine;
- Izrada Akcionog plana za suzbijanje sive ekonomije;
- Izrada Internih pravila Sektora za operativu u oblasti inspeksijskog nadzora;
- Rad na dopuni elemenata radi mogućnosti unapređenja izvještavanja za potrebe "Procesa poreske kontrole" (aplikacija IN);
- Sačinjavanje odgovora po zahtjevima poreskih obveznika (247);
- Informacija o sprovedenim aktivnostima na suzbijanju neformalne (sive) ekonomije za period 2015.-2018.godina, po zahtjevu Ministarstva finansija - Direkcije za nadzor nad revizijom;
- Informacija Nacionalnoj turističkoj organizaciji Crne Gore;
- Informacije Agenciji za sprečavanje korupcije;
- Izvještaj o realizaciji aktivnosti Strategije razvoja mikro, malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori u 2018.godini;
- Dostavljanje prijedloga i sugestija na radnu verziju Zakona o izmjenama i dopunama zakona o porezu na dodatu vrijednost;
- Izrada Plana aktivnosti Sektora za operativu u oblasti inspeksijskog nadzora za 2020.godinu;
- Izrada Operativnog plana za LJTS za 2020.godinu;
- Izrada proširene forme obrasca za mjesečno izvještavanje MIPPR, sa uputstvom za unos podataka u proširenoj tabeli, urađen u skladu sa preporukama konsultanta Johna Buchanana;
- Učešće u postupku otvaranja, vrednovanja ponuda i sačinjavanje zapisnika u postupku po raspisanim javnim tenderima poreskog organa (16);
- Pripreme odgovora po zahtjevu DRI koji se odnosi na kontrolu obračunavanja i podnošenja IOPPD obrazaca, kao i na broj izdatih prekršajnih naloga i podnesenih zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka;
- Proslijeđeno Upravi policije na dalju nadležnost 30 predmeta (uključujući 2 upućena Sektoru za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma), kako bi nadležni organ utvrdio da li u radnjama preduzetnika, pravnih lica i odgovornih lica u pravnom licu ima elemenata krivičnog djela za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti;

- Podnesene Specijalnom državnom tužilaštvu 3 krivične prijave i dostavljena dokumentacija za 8 poreskih obveznika kod kojih je vršen inspekcijski nadzor u dijelu poslovnog odnosa sa poreskim obveznicima protiv kojih je podnesena krivična prijava;
- Dostavljanje dokumentacije i informacija po zahtjevima Specijalnog državnog tužilaštva (72), Uprave policije (93), Sektoru za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma (3);
- Odabir poreskih obveznika za kontrolu na osnovu kriterijuma za procjenu rizika;
- Izjašnjenja dostavljena Agenciji zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, na navode iz žalbi po osnovu slobodnog pristupa informacijama izjavljenih na rješenja Poreske uprave (7);
- Izrada rješenja, u ponovnom postupku, kojima su odbijeni zahtjevi za slobodan pristup informacijama (9);
- Sačinjavanje informacije Ministarstvu finansija vezano za analizu propisa koji su od uticaja na izuzeće od plaćanja poreskih i carinskih obaveza;
- Sumiranje oporezivog prometa po šiframa djelatnosti za 2015., 2016., 2017., 2018.godinu za potrebe Uprave za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma – Nacionalna procjena rizika;
- Postupanje po zamolnicama Poreske uprave Republike Srbije i dostavljanje dokumentacije (4);
- Dostavljanje carinskih podataka o uvozu i izvozu, po zahtjevima poreskih inspektora PJ (124);
- Saglasnost o priznavanju prava na paušalnu naknadu ulaznog PDV po osnovu isporuke poljoprivrednih proizvoda (2);
- Rješenja kojim je usvojen/odbijen zahtjev za poresko konsolidovanje prijave poreza na dobit za 2018.godinu;
- Odgovor Upravnom sudu CG;
- Rješenja o zamjeni inspektora u postupku inspekcijskog nadzora (4);
- Instrukcija za postupanje kod vršenja djelimičnih inspekcijskih nadzora;
- Analiza Izvještaja o upravnom postupku predmeta po žalbi za 2018. i 2019.godinu;
- Ostali poslovi.

Učešće na seminarima i obukama

- Seminar na temu - Utaja poreza na dodatu vrijednost u oblasti gradjevinarstva, turizma i on-line trgovine, u okviru Twinning projekta;
- Sastanak sa španskim konsultantom na temu izvještavanje po osnovu indikatora za mjerenje uspješnosti organizacionih jedinica i metodologije izračunavanja targeta;
- Učešće u radu Radne grupe za e- fiskalizaciju;
- Učešće u projektu Svjetske banke – potkomponenta u okviru poreske kontrole „Analiza rizika“;
- Učešće u radu Komisije za analizu rada inspektora;
- Rad u Radnoj grupi „migracija i reintegracija“;
- Rad u Radnoj grupi „Poreski jaz“.
- Rad u Radnoj grupi za prikupljanje podataka od drugih organa;
- Učešće u radu Radne grupe za izradu Pravilnika o transfernim cijenama;
- Učešće u radu Radne grupe za pregovaračko poglavlje 29 Carinska unija;
- Učešće u radu Radne grupe za pregovaračko poglavlje 33- finansijske i budžetske odredbe;
- Učešće u radu Radne grupe za modernizaciju poslovnih procesa-poreske utaje i prevare;
- Učešće u radu Radne grupe za nacionalnu procjenu rizika;
- Učešće u Komsiji za povraćaj PDV-a;
- Javna debata u EU centru -Carinska unija Poglavlje 29;
- Sastanak Operativnog tima za sprječavanje i suzbijanje sive ekonomije (održan u Upravi policije);
- Učešće u radu sa konsultantima Svjetske banke;
- Učešće na Panelu- Izrada metodologije i Plana integriteta Poreske uprave;
- Predlog za izmjenu Zakona o bezbjedonosno obavještajnom sektoru - Ministarstvo unutrašnjih poslova;
- Okrugli sto- Poslovna tajna kod javnih preduzeća;
- Seminar u organizaciji EUROL II- Finansijske istrage i oduzimanje imovine stečene kriminalnom djelatnošću;
- Radionica u organizaciji MMF održana u Ministarstvu finansija - Opravdanost olakšica i oslobađanja po osnovu PDV, dobiti i dohotka;
- Napredni kurs u organizaciji EUROL II, na temu : „Ekonomsko finansijski obavještajni rad i istrage“ u Rimu -Ostija;

- Obuka na temu: Oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalom;
- Radni sastanak-predstavnik Savjet Evrope, tema-Projekat u borbi protiv ekonomskog kriminala II Savjet evrope i EU;
- Učešće na Konferencij posvećenoj borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije;
- Učešće na Konferenciji -Regionalna Horizontalana saradnja II za Zapadni Balkan i Tursku Skoplje-Sjeverna Makedonija;
- Studijska posjeta Portugaliji-Lisabon u organizaciji UNDC-o na temu finansijske istrage;
- Brifing Konferencija u Austriji Beč u organizaciji UNDC-o;
- Studijska posjeta Srbiji -Beograd Poreska uprava;
- Učešće na radionici CEF- Ljubljana, na temu "Unapređenje inspekcijskih procedura u nadzoru";
- Radna posjeta Upravi poreza i carine u Velikoj Birtaniji (London);
- Učešće u radu radnih grupa za Modernizaciju poslovnih procesa Poreske uprave;
- Učešće na jednodnevnoj konferenciji u Briselu, 06.12.2019.g; na temu „PDV u doba digitalizacije“.
- Studijska posjeta Poreskoj upravi Srbije 24-25.12.2019.g. (teme: e-kontrola, transferne cijene, povraćaj PDV-a i analiza rizika).

Aktivnosti koje su sprovedene u postupku inspekcijskog nadzora od strane poreskih inspektora filijala za inspekcijski nadzor područnih jedinica, sektora za vpo i sektora za operativu u oblasti inspekcijskog nadzora.

Poreski inspektori Filijala za inspekcijski nadzor PJ, Sektora za VPO i Sektora za operativu u oblasti inspekcijskog nadzora vršili su poslove kancelarijske i terenske kontrole poreskih obveznika i utvrđivanja javnih prihoda, i to u dijelu:

- kontrola na suzbijanju sive ekonomije
- kontrola tačnosti prijavljivanja, obračunavanja i plaćanja poreskih obaveza
- kontrola legalnosti zapošljavanja radne snage, kao i tačnosti obračunavanja i plaćanja poreza na dohodak fizičkih lica i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje
- kontrola tačnosti vođenja poslovne evidencije
- provjera osnovanosti zahtjeva za povraćaj poreza na dodatu vrijednost
- opšte poreske registracije, evidentiranja prometa, uplate pazara, blagovremenosti i pravilnosti podnošenja PDV prijave, provjera prijavljivanja zaposlenih lica i predaja IOPPD obrazaca, plaćanje svih poreza i drugih dažbina
- vršene su pripreme i neposredne aktivnosti po osnovu ljetnje turističku sezone

U tabelama koje slijede, dat je pregled sprovedenih aktivnosti od strane poreskih inspektora u izvještajnom periodu:

Opis	Broj kontrola januar-decembar 2018.godine	Broj kontrola januar-decembar 2019.godine
Broj potpunih kontrola	2.600	2.646
Broj djelimičnih kontrola (po zahtjevima za povraćaj, obrač.poreza i doprinosa...)	8.790	6.866
Broj djelimičnih kontrola (opšta poreska registracija, evidentiranje prometa, uplate pazara...)	11.767	17.688
Ukupan broj djelimičnih kontrola	20.557	24.554
Ukupan broj izvršenih kontrola	23.157	27.200

U periodu 01.01.-31.12.2019.godine, poreski inspektori su izvršili 27.200 kontrola (2.646-potpunih kontrola i 24.554-djelimičnih), odnosno 17,46% više (ili više 4.043 kontrola), nego za isti period prethodne godine kada je izvršeno 23.157 kontrola (2.600-potpunih, 20.557-djelimičnih). Dakle, procenat ostvarenih inspekcijskih kontrola u ovom periodu je iznad vrijednosti ostvarenih u istom periodu prethodne godine.

Generalnim planom inspekcijskih kontrola planirano je da se u 2019.godini izvrši 4.406 potpunih kontrola i 14.800 djelimičnih kontrola. U 2019.godini poreski inspektori izvršili su 2.646 potpunih kontrola što predstavlja 60% planiranog broja kontrola. U izvještajnom periodu izvršeno je 24.554 djelimične kontrole, odnosno 66% više nego što je planirano. Dakle, procenat ostvarenih potpunih kontrola je ispod vrijednosti planiranog broja kontrola, a kao razlog za to može se navesti da je u ovom periodu prioritet stavljen na vršenje djelimičnih kontrola, shodno zaključcima sa sastanaka Komisije za suzbijanje sive ekonomije, kao i kontrolama neaktivnih poreskih obveznika sa poreskim dugom preko 100.000,00€ i poreskih obveznika kojima je ukinuto rješenje o reprogramu, radi pokretanja stečajnog postupka. U izvještajnom periodu, po spiskovima dostavljenim od strane Sektora za operativu u oblasti naplate izvršeno je 305 djelimičnih kontrola u dijelu utvrđivanja mogućnosti naplate iz potraživanja, kao i naplate iz pokretne i nepokretne imovine.

Ispunjenje Godišnjeg plana kontrola uslovljeno je i brojem slučajeva koji se ne mogu predvidjeti, a odnose se na kontrole po osnovu stečajeva, likvidacija, povraćaja PDV, koje su prioritetne jer su vezane rokom, kao i po osnovu zahtjeva drugih organa, prevashodno tužilaštva, Uprave policije, Uprave za sprečavanje pranja novca i finasiranja terorizma, kao i zahtjeva građana po osnovu neisplaćenih poreza i doprinosa iz i na lična primanja.

U izvještajnom periodu, poreski inspektori (inspektori PJ, Sektora za VPO i Sektora za operativu u oblasti inspekcijskog nadzora) su izvršili 14.916 kontrola u dijelu tačnosti obračunavanja i plaćanja poreza i drugih dažbina iz nadležnosti Poreske uprave, od kojih je bez nepravilnosti u prijavljivanju poreskih obaveza bilo 4.438 kontrola, a sa nepravilnostima 10.478 kontrola. Procenat učešća kontrola bez nepravilnosti iznosi 29,75%.

Poreski oblici	Utvrđene korekcije	
	Utvrđene korekcije januar-decembar 2018.godine	Utvrđene korekcije januar-decembar 2019.godine
PDV	19.272.723,00	42.330.873,67
Porez na dobit	5.024.533,31	4.895.641,93
Porez na dohodak/doprinosi	21.711.246,96	16.915.112,38
Ostalo	2.841.323,75	3.854.805,18
UKUPNO	48.849.827,02	67.996.433,16

U izvještajnom periodu utvrđene su ukupne korekcije po poreskim oblicima u iznosu od 67.996.433,16€ (od čega se oko 16.5 mil € odnosi na korekcije PDV kredita, preko 2 mil € na korekcije utvrđene po zahtjevima SDT i UP i preko 7,5mil € na obaveze utvrđene nakon pokrenutog stečajnog postupka), odnosno 39,20% više u odnosu na prošlu godinu. Finansijski efekti po osnovu utvrđenih korekcija iznose 41.383.725,28€, od čega je u postupku inspekcijskog nadzora naplaćeno 10.861.359,19€, dok su korekcije koje se odnose na smanjenje gubitka utvrđene u iznosu od 32.648.618,52€. U 2019.godini, 86 poreskih obveznika je uložilo žalbu na rješenja o utvrđenim poreskim obavezama (područnih jedinica) na ukupan iznos od 29.378.062,30€. U postupku po žalbi, drugostepeni organ je potvrdio utvrđujuća rješenja u iznosu od 6.180.981,94€, dok su poništena i vraćena na ponovni postupak rješenja u ukupnom iznosu korekcije od 12.575.221,45€. Naime, poreski inspektori su kod 20 poreskih obveznika završili ponovni postupak, kod 2 obveznika prekinuli postupak, dok je kod kod 16 obveznika ponovni postupak u toku. Kod 43 poreska obveznika postupak po žalbi/tužbi je pred drugostepenim organom, Upravnim sudom ili Vrhovnim sudom. U postupku inspekcijskog nadzora (inspektori PJ, Sektora za VPO i Sektora za operativu u oblasti inspekcijskog nadzora) u periodu januar - decembar 2018.godine, utvrđene su korekcije po poreskim oblicima u ukupnom iznosu od 48.849.821,30€. Finansijski efekti po osnovu utvrđenih korekcija iznose 37.984.899,06€, od čega je naplaćeno u postupku nadzora 14.723.762,26 € ili oko 38,77%.

Shodno navedenom, može se zaključiti da su inspekcijske kontrole u izvještajnom periodu bile usmjerene na kontrole pravnih lica, prije svega obveznika PDV-a. Ove kontrole su se pokazale potpuno opravdanim, posebno kada se ima u vidu da su kontrolom PDV-a izvršene korekcije u iznosu od 42.330.873,67€, što čini 62,25% učešća u ukupnim korekcijama. S obzirom na značaj ove vrste poreza za budžetske prihode, u narednom periodu potrebno je intezivirati ovu vrstu kontrola.

U izvještajnom periodu, izvršeno je 938 kontrola po podnesenim zahtjevima za povraćaj PDV kredita u ukupnom iznosu od 120.614.864,26€. U postupku inspekcijskog nadzora utvrđena je korekcija PDV kredita u ukupnom iznosu od 16.453.482,60€, dok je utvrđena osnovanost PDV kredita u iznosu od 103.661.381,66€.

Područna jedinica/ sektor	Podnijet zahtjev za povraćaj		Iznos traženog pdv kredita	Ishod inspekcijskog nadzora po zahtjevima za povraćaj			Odbijen zahtjev za povraćaj	Napomena	
	po prijavi (zaokruživanje)	po zahtjevu		iznos osnovanog pdv-a	iznos neosnovanog pdv-a	iznos preusmjera		djelimična kontrola	potpuna kontrola
Ukupno	33	905	120.614.864,26	103.661.381,66	16.453.482,60	8.833.482,75	27	322	613

U okviru kampanje „Poreski karavan“ koja se po četvrti put organizovala u saradnji sa Unijom poslodavaca i Privrednom komorom Crne Gore održan je čitav niz tribina u primorskim i sjevernim opštinama Crne Gore. Tribine su bile prilika da se poreski obveznici upoznaju sa planovima za praćenje turističke sezone i naporima da se opseg sive ekonomije suzbije na najmanju moguću mjeru, u cilju naplate poreskih prihoda i zaštite urednih poreskih obveznika kojima lica koja posluju u sivoj zoni predstavljaju neloyalnu konkurenciju koja narušava fer tržišnu utakmicu.

Uz proaktivne aktivnosti, poput Poreskog karavana, intenzivirane su mjere inspekcijskog nadzora već u predsezoni, te je u maju mjesecu izvršeno 384 provjere regularnosti poslovanja poreskih obveznika u dijelu opšte poreske registracije, evidentiranja prometa, uplate dnevnih pazara i prijavljivanja radnika, a nepravilnosti su utvrđene kod 25 poreskih obveznika. Po tom osnovu izdato je 37 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 46.807,00€, od čega je naplaćeno 18.207,00€ ili 38,90%. U izvještajnom periodu, kod 10 poreskih obveznika, preduzete su mjere privremene zabrane obavljanja djelatnosti, dok je u postupku nadzora naplaćen dug u iznosu od 23.067,49€.

Tokom ljetnje turističke sezone, na cjelokupnoj teritoriji Crne Gore intenzivirane su aktivnosti na praćenju regularnosti poslovanja poreskih obveznika koji sezonski obavljaju djelatnost, sa posebnim fokusom na kontrole ugostiteljskih objekata, kao i maloprodajnih objekata. Na osnovu iskustva iz prethodnih sezona, posebna pažnja je bila usmjerena i na kontrole evidentiranja prometa i ostvarenih prihoda kod lica koja sezonski obavljaju djelatnost na "otvorenom" prostoru, i to: plažnim barovima, tezgama, turistički prevoz brodom, rafting... Takođe, vršile su se kontrole zakupaca plaža jer je uočena pojava da isti vrše izdavanje plaža u podzakup trećim licima i ne prijavljuju prihod po tom osnovu, a podzakupci na tom prostoru obavljaju neregistrovanu djelatnost (izdavaoci opreme i rekvizita za sportske i rekreativne djelatnosti).

Inspekcijskim nadzorom su bili obuhvaćeni i poreski obveznici, koji su rizični sa aspekta neredovnog i neblagovremenog podnošenja poreskih prijava, kao i oni koji imaju poreski dug a nijesu se prijavili za reprogram istog.

Za sve obveznike kod kojih je utvrđeno neregularno poslovanje, poreski inspektori su primjenjivati oštre kaznene mjere, od izricanja prekršajnih naloga do privremene zabrane obavljanja djelatnosti i zatvaranja objekata, poštujući osnovne principe u radu Poreske uprave - neselektivnost i nultu stopu tolerancije za sivu ekonomiju.

R.br	Područna jedinica /Ekspozitive	Broj djelimičnih kontrola	Broj poreskih obveznika a kojima je izrečena kazna	Broj prekršajnih naloga	Iznos	Broj zabran a obavlj anja djelatnosti	Iznos naplate po osnovu kazni	Plaćene poreske obaveze	Broj obveznika koji su zatražili sudsko odlučivanje	Iznos kazni za koje je traženo sudsko odlučivanje
------	--------------------------------	---------------------------	--	-------------------------	-------	---------------------------------------	-------------------------------	-------------------------	---	---

1	Budva	1.278	134	214	361.800	44	171.754,00	265.470,86	24	85.800,0
2	Kotor	620	90	144	244.000	26	123.648,00	161.691,28	10	43.400,0
3	Bar	1.126	131	175	253.500	27	57.908,00	98.233,01	49	153.000,0
4	Ulcinj	1016	198	248	333.500	45	154.800,00	210.605,71	33	105.800,0
5	Herceg Novi	488	61	94	140.800	7	72.294,00	53.253,77	7	23.800,0
	UKUPNO	4.528	614	875	1.333.600,00	149	580.404,00	789.254,63	123	411.800,0

U period 17.06.-31.08.2019.godine, poreski inspektori su izvršili 4.528 provjera regularnosti poslovanja poreskih obveznika i utvrdili nepravilnosti kod 614 poreskih obveznika. Po tom osnovu izdato je 875 prekršajnih naloga, sa ukupno izrečenim novčanim kaznama u iznosu od 1.333.600,00€, od čega 411.800,00€ predstavlja iznos za koji je traženo sudsko odlučivanje. Naplata po osnovu novčanih kazni iznosi 580.404,00€ ili 62,96% (od iznosa 921.800,00€, koji predstavlja zaduženje po osnovu izrečenih prekršajnih naloga za koje nije traženo sudsko odlučivanje). Takođe, u okviru djelimičnih kontrola vršene su i kontrole prijavljivanja radnika, blagovremenosti podnošenja poreskih prijava i naplate poreskog duga, te je u postupku inspekcijskog nadzora naplaćeno 789.254,63€ poreskog duga. U izvještajnom periodu, kod 149 poreskih obveznika, preduzete su mjere privremene zabrane obavljanja djelatnosti.

U skladu sa ovlaštenjem iz čl.87 i 88. Zakona o poreskoj administraciji, mjere privremene zabrane obavljanja djelatnosti u navedenom periodu su sprovedene u slučajevima kada je utvrđeno da poreski obveznik promet od prodaje roba i pružanja usluga ne registruje preko poreske registar kase ili na drugi propisani način, u slučajevima kada su zatečena lica na radu, a da ta lica nijesu prijavljena u skladu sa propisima za obavezno socijalno osiguranje i u slučajevima neurednog izmirenja poreskih obaveza.

Provjere prijave rada nerezidentnih fizičkih lica

U izvještajnom periodu, u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, vršene su provjere prijave nerezidenata koji su dobili dozvole za privremeni boravak i rad stranaca koji podliježu obaveznom osiguranju.

Mjesec	Broj izdatih radnih dozvola	Broj prijavljenih	Broj neprijavljenih	Broj prijavljenih pa odjavljenih	Bruto osnovica iznad 462	Bruto osnovica ispod 462	Bruto osnovica jednako 462	Broj prijavljenih radnika za koje poslodavac nije podnio ioppd obrazac
Januar	1.163	667	496	61	174	458	1	34
Februar	2.201	1345	856	102	330	919	1	95
Mart	2.183	1312	871	80	302	907	2	101
April	2.342	1378	964	81	339	899	1	139
Maj	2.837	1376	1461	84	323	906	2	145
Jun	3.482	1301	2181	104	328	826	2	145

Jul	3.411	1338	2073	162	320	794	3	221
Avgust	1.616	965	652	145	268	557	1	139
Septembar	1.505	983	522	109	276	550	1	156
UKUPNO	1.872	1.520	352	78	387	839	1	293

Aktivnosti Poreske uprave u pravcu smanjenja broja neprijavljenih stranaca podrazumijevaju stupanje u kontakt i obavješćavanje poslodavaca da su dužni da prijave nerezidentno lice na obavezno socijalno osiguranje. Nakon 8 dana, od dana kada je pristigao dnevni spisak sa nerezidentnim licima od MUP-a, poreski organ vrši provjeru prijave nerezidenata, nakon čega stupa u kontakt sa onim poslodavcima koji u zakonskom roku nijesu prijavili zaposleno strano lice.

Napomena: Podaci su uzeti na osnovu spiskova dostavljenih od strane MUP-a i selektovani su samo oni nerezidenti koji imaju obavezu registracije na osiguranje u skladu sa Zakonom o strancima. Za sve neprijavljene nerezidente Poreska uprava je preduzela aktivnosti u skladu sa Zakonom o poreskoj administraciji, uz asistenciju Inspekcije rada koja primjenjuje Zakon o radu.

Odsjek za praćenje sprovođenja upravnog i prekršajnog postupka

U ovom Odsjeku u izvještajnom periodu vršene su sljedeće aktivnosti:

- Zavedeno je 1.636 akta,
- Urađeno je 675 dopisa,
- Izdato je 8 naloga za dostavu podataka (izrada izvještaja) i 3 naloga za postupanje Područnim jedinicama- Filijalama za inspekcijski nadzor,
- Obavljeno je 3.446 zastupanja Poreske uprave pred sudovima za prekršaje i odjeljenjima u postupcima, pokrenutim po zahtjevima okrivljenih za sudsko odlučivanje po izdatim prekršajnim nalogima i zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka,
- Donijeto 1.658 rješenja od strane sudova za prekršaje, po podnijetim zahtjevima za sudsko odlučivanje i po pokrenutim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka, od čega je:
 - 693 rješenja kojima su okrivljeni oglašeni krivim i izrečene novčane kazne,
 - 92 rješenja kojima se oslobađaju od odgovornosti,
 - 553 rješenja kojima je obustavljeno vođenje prekršajnog postupka,
 - 20 rješenja kojima je utvrđeno da su prekršajni nalozi konačni i izvršni,
 - 245 rješenja kojim je okrivljenima izrečena opomena,
 - 9 rješenja kojim su prekršajni nalozi stavljeni van snage,
 - 1 rješenje kojim se prekršajni postupci spajaju,
 - 7 rješenja kojima se rješenje ispravlja u pojedinostima,
 - 1 rješenje kojim se spajaju postupci,
 - 32 rješenja kojima su izrečene 2 vrste odluka (oglašeno krivim-pravno lice i opomena-odgovorno lice),
 - 3 rješenja kojim su izrečene 2 vrste odluka (oglašeno krivim-pravno lice i oslobođeno odgovornosti-odgovorno lice),
 - 2 rješenja kojim je izrečeno 2 vrste odluka (opomena-pravno lice i obustava prekršajnog postupka-odgovorno lice)
- Izjavljeno je 154 žalbe na odluke sudova za prekršaje.
- U izvještajnom periodu podnijeto je 1.870 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i izdato 1.217 prekršajnih naloga u iznosu od 1.913.378.00€, od čega je naplaćeno 777.580,50€.

Postupak po zahtjevima za slobodan pristup informacijama

Urađeno je 996 dopisa vezanih za postupanje po zahtjevima za slobodan pristup informacijama (odgovori na žalbe i tužbe i izjašnjenja Agenciji povodom žalbe, obavješćenja stranci, obavješćenja Agenciji, nalozi, urgencije, dostavljanje informacije...),

Primljeno je 480 zahtjeva za slobodan pristup informacijama, od čega je 354 zahtjeva usvojeno, 122 odbijeno, 4 zahtjeva su prosljeđena na dalju nadležnost,

Izjavljena je 141 žalba na rješenja po zahtjevima za slobodan pristup informacijama, koje su uz izjašnjenje na žalbu dostavljene Agenciji ili uz obavještenje stranci,

Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama donijela je 98 drugostepenih rješenja od kojih su 24 rješenja kojim je žalba stranke odbijena kao neosnovana, 61 rješenje kojim se obustavlja postupak i 13 rješenja kojim se žalba usvaja i vraća predmet na ponovno odlučivanje,

Donijeto je 13 rješenja kojima se odbija zahtjev stranke u ponovnom postupku po drugostepenom rješenju Agencije,

Upravni sud donio je 2 presude kojim je usvojena tužba Poreske uprave i poništeno drugostepeno rješenje Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama,

Evidencija potvrda za oslobađanje od plaćanja pdv-a za 2019.godinu

Tabelarni prikaz zbirnih iznosa sa PDV-om, za koje su nadležni organi državne uprave izdali potvrde za oslobađanje od plaćanja PDV-a.

01.01.- 31.12.2019. godine

MJESEC	UKUPAN IZNOS SA PDV-om
Februar	277.118,30 €
Mart	417.290,11 €
April	336.715,80 €
Maj	526.583,62 €
Jun	1.428.806,92 €
Jul	1.191.613,27 €
Avgust	2.244.918,24 €
Septembar	1.838.090,11 €
Oktobar	1.051.734,46 €
Novembar	7.190.573,66 €
Decembar	4.348.928,29 €
Ukupno:	21.210.389,01 €

Evidencija o iznosu poreza na dodatu vrijednost koji se obračunava po stopi od 0 % shodno Zakonu o autoputu Bar - Boljare

Porez na dodatu vrijednost plaća se po stopi 0% na promet proizvoda i usluga namijenjenih za izgradnju auto puta koje realizuje izvođač radova shodno čl. 16 Zakona o autoputu Bar- Boljare. Ukoliko bi se na iskazani promet po stopi 0% (za period 01 - 12/2019) u iznosu 124.806.056,34€ primijenila opšta stopa pdv od 21% iznos obračunatog pdv bi iznosio bi 26.209.271,83€.

PDV 2019 PO MJESECIMA

Mjesec 2019	Oporezivi promet 0%	PDV 21%
Januar	0	0
Februar	11.538.626,94	2.423.111,66
Mart	10.252.863,25	2.153.101,28
April	7.085.781,18	1.488.014,05
Maj	0	0
Jun	7.217.388,15	1.515.651,51
Jul	8.595.856,70	1.805.129,91
Avgust	27.990.028,84	5.877.906,06
Septembar	9.119.955,62	1.915.190,68
Oktobar	8.718.222,82	1.830.826,79

Novembar	10.443.652,14	2.193.166,95
Decembar	23.843.680,70	5.007.172,95
UKUPNO	124.806.056,34	26.209.271,83

Porezi i doprinosi na lična primanja stranih državljana

2019. godina	Suma bruto osnovice	Broj zaposlenih stranih državljana	Ukupan iznos oslobođenih obaveza po osnovu poreza i doprinosa za 2019.godinu (bez kriznog poreza)
Januar	4.176.587,97	444	1.816.815,77
Februar	318.415,67	189	138.510,82
Mart	1.270.786,78	279	552.792,25
April	303.170,06	71	131.878,98
Maj	2.182.031,19	399	949.183,57
Jun	1.286.839,45	296	559.775,16
Jul	861.285,55	244	357.433,50
Avgust	1.357.051,83	318	563.176,51
Septembar	0	0	0
Oktobar	5.708.258,99	563	2.368.927,48
Novembar	833.525,78	128	345.913,20
Decembar			
UKUPNO	18.297.953,27	2.931	7.784.407,23

Tokom 2019. godine, od strane ovlaštenog lica izdato je poreskom obvezniku doo CHINA ROAD & BRIDGE CORPORATION“ 5.000 kontrolnih markica, a hotelima sa 4 i više zvjezdica - 650 komada kontrolnih markica.

SEKTOR ZA VELIKE PORESKE OBVEZNIKE

Veliki poreski obveznici (254) čine manje od jednog procenta ukupnog broja poreskih obveznika za koje je nadležna PUCG, ali učestvuju sa cca 33 % u ukupnim javnim prihodima, za koje je nadležna Poreska uprava CG.

Sektor za VPO u kontinuitetu prati i preduzima sve potrebne mjere, neophodne za povećanje stepena dobrovoljnog poštovanja poreskih propisa i obaveza kod ovog značajnog segmenta poreskih obveznika kako bi, na pravi način reagovala na nepoštovanje istih.

Analiza podataka i rezultata, kao i izvještavanje Sektora za VPO radi se po unificiranim mapama datim po preporukama eksperata MMF-a, koji su u proteklom periodu, aktivno učestvovali u kreiranju integrisanog sistema VPO.

Sektor za Velike poreske obveznike – Grupa za plan i analizu, sačinila je Plan poštovanja poreskih propisa za 2019.godinu, Registar rizika za 2019.godinu, kao i Studiju sektora građevinarstva – kao prepoznate rizične djelatnosti.

Registar operativnih rizika

Aktivnosti Odsjeka za utvrđivanje i naplatu poreskih obaveza velikih poreskih obveznika u periodu 01.01.-31.12.2019.godine

Grupa za plan i analizu rizika, mjesečno na osnovu podataka dobijenih od IT-Sektora, vodi evidenciju i vrši identifikaciju-opštih rizika VPO po kriterijumima i stepenu rizičnosti (uredni VPO, umjereni rizik, visokorizični i znatan rizik), po osnovu četiri osnovne vrste rizika:

- Blagovremeno podnošenje poreskih prijava,

- Blagovremenog izmirivanja tekućih poreskih obaveza i reprograma,
- Tačnost iskazanih podataka u poreskim prijavama i
- Naplata poreskih potraživanja.

1. Blagovremeno podnošenje poreskih prijava (PDV, P/dobit i IOPPD)

Veliki poreski obveznici, poreske prijave po osnovu PDV, P/Dobit i IOPPD podnose elektronski.

U izvještajnom periodu procenat blagovremenosti podnošenja prijave je sledeći:

- Poreske prijave po osnovu PDV, (242) VPO se podnose blagovremeno ili 100%.
- Poreske prijave P/dobit (254)VPO, blagovremeno podnose (100%).
- Kod IOPPD (254VPO), prijava zbog zakonske regulative (momentat isplate zarada je rok kada se predaje prijava IOPPD)

Procenat blagovremeno predatih prijava IOPPD je sledeći:

- VPO koji blagovremeno podnose IOPPD prijavu 149 VPO ili 58,6%
- VPO koji kasne 1 mesec 63 VPO ili 24,8% Nizak rizik
- VPO koji kasne do 2 meseca 5 VPO ili 0,97% Umjeren rizik
- VPO koji kasne 3 i više meseci 37 VPO ili 14,57% Visok rizik

2. Blagovremeno izmirivanje poreskih obaveza – tekući dugovi po osnovu (PDV, IOPPD i P/Dobit i ostali oblici poreza)

Praćenje VPO po blagovremenom izmirivanju dospjelih poreskih obaveza, odnosno kašnjenja u izmirivanju tekućih poreskih obaveza, vrši se na osnovu kriterijumima i ocjene rizika (nizak rizik ,dug od 0-2000€), umjeren rizik (dug od 2000-28.000€), visok rizik (dug od 28.000-100.000€) i ozbiljan rizik(dug preko 100.000€).

Ukupan tekući dug bez kamate po svim poreskim oblicima iznosi 41.279.000 €.

Navedeni dug u 2019.godini se odnosi na 10% VPO, koji se u sistemu Sektora VPO vode kao visokorizični dužnici ne samo po osnovu neblagovremenog plaćanja tekućih obaveza već i u dijelu neblagovremenog podnošenja poreskih prijava kao i zbog neblagovremenog izmirivanja rata po reprogramu. Ukupan tekući poreski dug u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu je manji za 16,47% ili posmatrano kroz apsolutni iznos manji za 1.843.238 €.

3. Reprogram

U reprogram je ušlo 36 VPO sa ukupnim dugom bez kamate od 39.903.277€. Obaveze po reprogramu je u cjelosti izmirilo 5 sa ukupnim iznosom reprogramiranog duga od 519.185€, bez kamate. Kod jednog poreskog obveznika je otvoren stečaj dana 01.02.2018.godine.

Zaključno sa 31.12.2019.godine u reprogramu je 31 VPO sa ukupnim osnovnim dugom od od 39.247.713 €

Ukupan dug po osnovu neizmirenih a dospjelih rata po reprogramu iznosi 2.670.113 € .

4. Naplata Sektora VPO za period 01.01. do 31.12.2019

Tabela Ukupne bruto naplate za 01.01. do 31.12.godine – Sektora za VPO

2019	ostvarenje naplate vpo u 2018	ostvarenje naplate vpo u 2019	apsolutni iznos (2019/2018)	index 2019/2018	učešće vpo u ukupnoj naplati u 2019
Januar	22.125.258	27.639.349	5.514.091	124,92	43,32%
Februar	22.908.886	28.747.670	5.838.784	125,49	34,91%
Mart	41.337.406	45.766.961	4.429.555	110,72	39,25%
April	27.669.448	27.618.964	-50.484	99,82	29,42%
Maj	27.624.017	25.201.913	-2.422.104	91,23	29,02%

Jun	28.604.948	28.481.319	-123.629	99,57	30,74%
Jul	29.173.001	32.263.929	3.090.928	110,6	31,38%
Avgust	33.897.492	34.916.884	1.019.392	103,01	32,70%
Septembar	37.301.418	32.358.812	-4.942.606	86,75	31,70%
Oktobar	30.975.713	28.474.204	-2.501.509	91,92	29,63%
Novembar	25.801.452	26.640.206	838.754	103,25	29,92
Decembar	33.175.016	42.425.902	9.250.886	127,89	29,5
UKUPNO	360.594.055	380.536.113	19.942.058	105,53	32,34

Iz tabelarnog pregleda evidentno je da je Sektor za VPO za period 1-12/2019.godine ostvario ukupnu bruto naplatu od 380.536.113€, što je u odnosu na ostvarenu naplatu za isti period 1-12/2018.godine od 360.594.055 €, veće za 19.942.058€ ili za 5,53%.

Tabela bruto naplate po vrsti poreza za period 01.01.-31.12.2019.godine

Vrsta poreza	Naplata za VPO u 2018	Ostvarenje naplate kod VPO U 2019	razlika (2019/2018)	Index (2019/2018)	Učešće VPO u ukupnoj naplati
PDV	109.830.374	111.730.136	1.899.762	101,72	38,63%
IOPPD	201.718.237	206.871.939	5.153.702	102,55	28,29%
P/DOBIT	34.491.265	39.000.959	4.509.694	113,07	51,21%
OSTALO	14.554.159	22.933.080	8.378.921	157,57	28,31%
UKUPNO	360.594.055	380.536.113		105,53	32,34%

Sektor za VPO će nastojati da svojim planiranim aktivnostima u Odsjeku za utvrđivanje i naplatu poreskih obaveza povećava učešće VPO u ukupnoj naplati Poreske uprave, koja je u periodu od 01.01. do 31.12. 2019.godine iznosila 1.176.770.483 €, što je za 7,23% veće u odnosu na planiranu (1.097.382.349 €), odnosno više u odnosu na isti period 2018.godine za 8,46% ili u apsolutnom iznosu više za 91.812.306€. Veliki poreski obveznici u izvještajnom periodu I-XII/2019.godine učestvuju u ukupnoj naplati 32,34%.

Aktivnosti inspekcijskog nadzora u periodu 01.01.-31.12.2019.godine

Sektor za VPO je sačinio godišnji (operativni plan), kontrola za 2019.godinu. U izvještajnom periodu 01.01.-31.12.2019.godine, planirano je 180 kontrole, izvršeno je 206 ili 14,44% više od plana.

Značajnu ulogu u izboru obveznika ima unaprijednja baza podataka o velikim poreskim obveznicima, formirana kroz matricu rizika za VPO, (program analize rizika, koji identifikuje ključne, visokorizične, srednjerizične i niskorizične VPO), zatim informacije dobijene od drugih državnih organa, informacije dobijene od strane građana, kao i informacije dobijene putem razmjene podataka sa stranim državnim administracijama.

U okviru Sektora za VPO- Odsjeka za inspekcijski nadzor, izvršena je raspodjela Poreskih inspektora na :

- opšte kontrole i 8 inspektora
- grupu za specijalizovane kontrole 8 inspektora

U izvještajnom periodu 01.01.-31.12.2019.godine poreski inspektori VPO su ukupno izvršili :
Korekcije po svim vrstama poreza

- ukupne korekcije	10.136.790 € + smanjenje gubitka 942.212 €
PDV	3.176.705€
IOPPD	1.791.922€
P/dobit	2.092.924 €
Ostalo	3.070.238 €

Od ukupnih korekcija naplaćeno je 4.278.150 ili 42%.

U izvještajnom periodu do 01.01.- 31.12.2019.godine, 16 inspektora ovog Odsijeka izvršilo je

- Broj potpunih kontrola 130
- Broj djelimičnih kontrola 76
- Ukupan broj kontrola (djelimičnih i potpunih) 206 Broj VPO kontrola 143 ili 69% svih nadzora, dok je broj ostalih poreskih obveznika 63 ili 31% od ukupnih
- Broj bez utvrđenih korekcija (bez nepravilnosti) 115 ili 56% ukupnih inspekcijskih nadzora.
- Ponovni postupci 17
- Utvrđujuća rješenja 10
- Naređujuće rješenje 2
- Blokada 0
- Žalbe 2
- Kontrole u toku 28
- Broj predmeta na zalihama 29
- Broj planiranih kontrola 106
- Broj vanrednih kontrola 100

PDV- povraćaj kroz izvršeni inspekcijski nadzor

Ukupan broj kontrola za povraćaj PDV-a u izvještajnom periodu je 39 i to: 12 djelimičnih kontrola po Zahtjevu za povraćaj PDV i 27 potpunih kontrola.

Ukupan iznos po Zahtjevima za povraćaj 22.594.825 €

- Osnovan 22.178.563 € ili 98%
- Neosnovan 416.262 € ili 1,8%

Servisne i edukativno-komunikativne usluge: Uspostavljen rad Savjetodavnog tijela za VPO

Aktivnosti u vezi Savjetodavnog tijela Vpo – kvartalno održavanje sastanaka, analiza problema i donošenja odgovora i mišljenja vezano za poreska pitanja, koja poreski obveznici mogu praktično priomijeniti.

Grupa za plan i analizu

- Kontrola i pružanje stručne pomoći inspektorima u VPO u vršenju inspekcijskog nadzora i donošenju akata u vezi sa istim
- Izrada mjesečnih i kvartalnih izvještaja o izvršenim inspekcijskim nadzorima
- Kreiranje mjesečnih i kvartalnih izvještaja za mjerenje učinaka Sektora za VPO
- Odgovori na pitanja i davanje pisanog mišljenja VPO
- Učešće u radu radnih tijela i komisija na nivou PU
- Izrada strateških akata za VPO- Plan poštovanja poreskih obaveza za 2019. godinu
- Izrada matrice VPO po stepenu rizičnosti, sačinjavaju se periodično – kvartalno

Procenat realizacije Plana poštovanja poreskih propisa za 2019.godinu iznosi 80%

- Realizovane i kontinuirane aktivnosti po planu su 70%
- Započete ili djelimično završene aktivnosti, odnosno predviđene za III i IV-kvartal 14%
- Nerealizovano 16%
- Ostale aktivnosti

Rad službenika Sektora na realizaciji projekta „Reforma poreske administracije“

ODJELJENJE ZA PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

Ključne aktivnosti ovog odjeljenja koje su odrađene u toku 2019.g su:

- Objedinjen Izvještaj o radu na nivou Poreske uprave za 2018.g, kao i kvartalni izvještaji tokom 2019. Pripremljena skraćena verzija Izvještaja o radu za 2018.g, kao i kvartalni izvještaji tokom 2019.
- Objedinjena realizacija Plana rada svih organizacionih jedinica na nivou Poreske uprave za 2018.g, kao i kvartalni izvještaji tokom 2019. Pripremljen Plan rada Odjeljenja za 2020.g.
- Objedinjen Plan rada Poreske uprave za 2020.g.
- Pripremljeni kvartalni izvještaji o realizaciji plana rada za 2019. godinu,
- Organizovani sastanci Reformskog odbora i pripremljen Izvještaj o realizaciji planiranih aktivnosti iz Reformskog plana za 2019.g
- Pripremljen Plan mjerenja uspješnosti organizacionih jedinica uz pomoć konsultanata iz Poreske uprave Španije
- Priprema izvještaja o mjerenju uspješnosti organizacionih jedinica na mjesečnom i kvartalnom nivou
- Učešće u radnoj grupi za mjerenje učinka zaposlenih i radu na novom pravilniku
- Praćenje realizacije važne pošte na nadjeljnom i mjesečnom nivou
- Praćenje realizacije zaključaka sa kolegijuma održanih u centrali Poreske uprave i u područnim jedinicama i na nedjeljnom nivou pripremljeni odgovori na postavljena pitanja od strane područnih jedinica.
- Urađen Izvještaj za Ljetnju turističku sezonu 2019.godine
- Učešće u Radnoj grupi za institucionalni razvoj na projektu "Reforma poreske administracije"
- Pripremljena Procedura rada Odjeljenja
- Na mjesečnom nivou organizovani sastanci i pripremane prezentacije za praćenje aktivnosti po osnovu četiri vrste rizika koje su definisane Registrom rizika.
- Praćenje realizacije aktivnosti iz Konsolidovanog akcionog plana za unaprijeđenje poslovnog ambijenta
- Prisustvo misiji eksperta za procjenu poreskog jaza u okviru projekta „Projekat reforme poreske administracije“ gdje su predstavljene prve procjene, metodologija i kalkulacije poreskog jaza za referentnu 2017.godinu, a na osnovu podataka koji su bili raspoloživi ekspertu;
- Učešće u Komisiji za odabir konsultantske firme za FRD
- Organizovana radna posjeta Poreskoj upravi Bosne i Hercegovine na temu "Sistem izvještavanja Poreske uprave Federacije BiH"
- Pružanje pomoći kolegama iz Područne jedinice Bar i Područne jedinice Podgorica u obradi rješenja o porezu na promet nepokretnosti
- Objedinjavanje i dostava redovnih i ad hoc izvještaja Ministarstvu finansija

ODJELJENJE ZA UPRAVLJANJE RIZICIMA

Poreska uprava je tokom januara usvojila Program za unapređenje poštovanja poreskih obaveza za 2019.godinu koji je izradilo Odjeljenje za upravljanje rizicima pod mentorstvom MMF-a, gdje su detaljno razvijene strategije ublažavanja identifikovanih rizika i povećanja poštovanja poreskih propisa.

U cilju daljeg praćenja realizacije Programa za unapređenje poštovanja poreskih obaveza identifikovani su rizici i uspostavljen jasan tretman istih. Kontinuirano se vrši praćenje : *pristupa Poreske uprave Crne Gore za unapređenje poštovanja poreskih propisa, kategorije poreskih obveznika u Crnoj Gori (fizička lica, pravna lica, poslodavci), osnovni poreski oblici kojima se upravlja, oblasti na kojima je bio fokus u 2019.godini, kampanje za poštovanje obaveza u građevinskoj industriji (u kojoj je prepoznat nizak stepen poštovanja poreskih obaveza, pa su definisani visoko rangirani rizici i tretman istih), registar rizika (gdje su prikazani rizici kod svakog poreskog oblika i isti rangirani na bazi: neregistracije, nepodnošenje prijava, netačnog izvještavanja/podataka i neplaćanja i svrstani u četira nivoa: ozbiljan, visok, umjeren i nizak).*

Rad Odjeljenja za upravljanje rizicima je fokusiran na rizike koji su rangirani kao OZBILJAN i VISOK.

Zaposleni u Odjeljenju za analizu rizika kao članovi Komisije za analizu i praćenje duga po osnovu PDV- a mjesečno prate ispunjavanje plana naplate PDV-a u skladu sa Planom naplate Poreske uprave za tekuću godinu, analizu stanja kretanja PDV-a u smislu utvrđivanja razloga (osnov)

povraćaja PDV-a, praćenje poštovanja procedura za povraćaj PDV-a, praćenje poštovanja procedura za prinudnu naplatu PDV-a.

- U januaru 2019.godine formiran je *Odbor za upravljanje rizicima* koji broji 13 članova, a osnovni zadaci se odnose na: identifikaciju, određivanje prioriteta i kategorizaciju rizika, pripremu aktivnosti za odgovor na date rizike i njihovo ublažavanje, usvajanje plana za poštovanje poreskih propisa, praćenje realizacije plana i intervencija za njihovo ostvarenje, mjerenje efekata plana;

- Definisan je Plan rada Odjeljenja za upravljanje rizicima za 2019.godinu;

- Na osnovu Predloga pravilnika za označavanje MMSPO (Mikro,malih i srednjih poreskih obveznika) u aplikaciji Analiza rizika Sektor za IT je dodao nove kriterijume, tako da Odjeljenje za analizu rizika je počelo pripreme u ovom kvartalu na identifikovanju visokorizičnih poreskih obveznika u grupi SREDNJI poreski obveznici (1958) po istoj klasifikaciji;

Kontinuirane aktivnosti ovog odjeljenja odnosile su se na :

- Analizu ljetnje turističke sezone 2018.godine za potrebe predsezone 2019.godine kod 1.860 aktivnih poreskih obveznika koja je rađena na osnovu podataka IT sektora i izvještaja kontrolisanih obveznika od strane inprekcijkog nadzora dostavljenih od Odjeljenja za planiranje i izvještavanje. Kriterijumi na osnovu kojih je rađena analiza po područnim jedinicama su: kazne, dug, reprogram, nepodnošenje prijava, promet, uplata pazara, zaposleni;

- Analiza na mjesečnom nivou kao i kvartalna o kontroli poreskih obveznika koji djelatnost obavljaju na teritoriji Glavnog grada Podgorica. Analizom su obuhvaćeni 482 kontrolisana poreska obveznika, po zonama i kriterijumima: kazne, dug, nepodnošenje prijava, promet, reprogram, zaposleni i grupisani po stepenu rizičnosti u visoko, srednje, nisko rizične. Na taj način je pružena podrška za efikasniji rad poreskim inspektorima;

- Imenovana su lica (nosioci aktivnosti) za redovno izvještavanje o aktivnostima i rezultatima u pogledu identifikovanih rizika za četiri poreska oblika, po sektorima: Odsjek za elektronske prijave, Sektor za operativu u oblasti naplate, Sektor za inspekcijki nadzor i Sektor za usluge i registraciju čije se izvještavanje vrši na mjesečnom nivou;

- U skladu sa Kampanjom za poštovanje obaveza u građevinskoj industriji analizirani su poreski obveznici koji obavljaju građevinsku djelatnost i dat je predlog za inspekcijki nadzor kod 66 građevinskih firmi koje su prepoznate kao rizične;

- U kontinuitetu se prati realizacija Programa unapređenja poštovanja propisa;

- Službenici Odjeljenja za upravljanje rizicima su prisustvovali prezentacijama, obukama i seminarima koji se tiču e_fiskalizacije.

- U skladu sa Programom za unapređenje poštovanja poreskih obaveza, analizirani su srednji poreski obveznici (1.881) po internoj klasifikaciji. Urađena je sintetika podnošenja poreskih prijava i dugova po vrsti poreza i stepenu rizičnosti za navedenu kategoriju;

- Rađena je analiza ljetnje turističke predsezone 2019.god. kod 1.860 aktivnih poreskih obveznika na osnovu podataka IT sektora i izvještaja kontrolisanih obveznika od strane Sektora za operativu u oblasti inspekcijskog nadzora. Kriterijumi na osnovu kojih je rađena analiza po područnim jedinicama su: kazne, dug, nepodnošenje prijava, promet. Takođe je urađena sintetika poreskih prijava i dugova po vrsti poreza i stepenu rizičnosti i izvršen uporedni prikaz za period februar/maj 2019.godine. Na osnovu navedenog, izdvojeni su visoko rizični poreski obveznici i dat predlog za kontrolu istih Sektoru za operativu u oblasti inspekcijskog nadzora;

- U cilju praćena prepoznatih rizika, službenici odjeljenja za upravljanje rizicima vrše analizu nepodnosioca poreskih prijava po područnim jedinicama, dostavljenih od Odsjeka za elektronske prijave;

- Odjeljenje za upravljanje rizicima prati realizaciju Kampanje za poštovanje obaveza u građevinskoj industriji;

- Rađena je mjesečno analiza poreskih obveznika koji su podnijeli zahtjev za povraćaj PDV kredita po područnim jedinicama na osnovu podataka dostavljenih u tabelarnom pregledu od strane područnih jedinica;

- Prisustvo misiji eksperta za procjenu poreskog jaza u okviru projekta „Projekat reforme poreske administracije“ gdje su predstavljene prve procjene, metodologija i kalkulacije poreskog jaza za PDV, porez na dohodak, doprinose i porez na dobit za referentnu 2017.godinu, a na osnovu podataka koji su bili raspoloživi ekspertu;

- Službenici Odjeljenja za upravljanje rizicima prisustvovali su misiji konsultanta MMF-a Paula Martensa kako bi se ostvario napredak u implementaciji modernih tehnologija za upravljanje rizicima u pogledu poštovanja obaveza;
- Rađena je analiza ljetnje turističke sezone 2019.godine kod 2.407 aktivnih poreskih obveznika na osnovu podataka IT sektora i izvještaja kontrolisanih obveznika od strane Sektora za operativu u oblasti inspekcijskog nadzora. Kriterijumi na osnovu kojih je rađena analiza po područnim jedinicama su: kazne, dug, nepodnošenje prijava, promet. Takođe je urađena sintetika poreskih prijava i dugova po vrsti poreza i stepenu rizičnosti i izvršen uporedni prikaz za period maj/septembar 2019.godine, odnosno predsezone i sezone. Na osnovu navedenog, izdvojeni su ozbiljno i visoko rizični poreski obveznici i dat predlog za kontrolu istih Sektoru za operativu u oblasti inspekcijskog nadzora;
- Rađena je analiza povezanih lica na osnovu izvještaja dostavljenih od Sektora za usluge i registraciju – Odsjek za centralni registar privrednih subjekata (CRPS) gdje je urađena sintetika poreskih prijava i dugova po vrsti poreza i stepenu rizičnosti za date obveznike, kao i analiza duga koji su imali prije gašenja i trenutno stanje obveznika u novim društvima;
- Vršiti se revizija Registra rizika u pogledu poštovanja obaveza i izrada Programa unapređenja poštovanja obaveza za 2020.godinu;
- Službenici odjeljenja za upravljanje rizicima su izradili dokumenta koja se odnose na kampanje poštovanja obaveza – ljetnje i zimske turističke sezone za 2020.godinu;
- Službenici Odjeljenja za upravljanje rizicima su učestvovali u izradi Pravilnika o primjeni Zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga.
- Prateći Program za unapređenje poštovanja poreskih propisa, analizirana je kategorija srednjih poreskih obveznika, po internoj klasifikaciji, njih 1.801. Urađena je sintetika podnošenja poreskih prijava i poreskih dugova po vrsti poreza i stepenu rizičnosti, izdvojeni poreski obveznici sa najvećim dugom, urađena podjela po djelatnosti koju obavljaju, izdvojeni visoko i ozbiljno rizični poreski obveznici koji su dati Sektoru za operativu u oblasti naplate i Sektoru za operativu u oblasti inspekcijskog nadzora na dalje postupanje;
- Rađena je analiza poreskih obveznika koji su podnijeli zahtjev za povraćaj PDV kredita;
- Prisustvo sastancima radne grupe za uvođenje i praćenje implementacije sistema za elektronsku fiskalizaciju računa i aktivno učešće na aktivnostima koji se tiču e_fiskalizacije;
- Prisustvo misiji konsultanta MMF-a Paula Martensa koji im je pružio podršku u revidiranju Registra rizika, kao i izradi Plana poštovanja propisa za navednu godinu;
- Urađen je, usvojen od strane Odbora za rizike i Direktora, kao i objavljen Program za unapređenje poštovanja poreskih propisa za 2020.godinu;
- Urađena su i usvojena dokumenta za 2020 godinu:
- Registar rizika u pogledu poštovanja poreskih obaveza,
- Kampanja za poštovanje obaveza za 2020.godinu – Ljetnja turistička sezona,
- Kampanja za poštovanje obaveza za 2020.godinu – Zimska turistička sezona,
- Kampanja za poštovanje obaveza za 2020.godinu – Građevinski sektor.
- studijska posjeta Sloveniji, na temu: Razvoj i implemenracija projekata za poštovanje poreskih propisa u oblasti industrije;
- Studijska posjeta PU u Valensiji .

ODJELJENJE ZA UNUTRAŠNJU KONTROLU I INTEGRITET

U izvještajnom periodu, Odjeljenje za unutrašnju kontrolu i integritet je izvršilo 56 kontola pravilnog sprovođenja propisa, zakonitosti, blagovremenosti, odgovornosti i efikasnosti sprovođenja propisanih postupaka i procedura rada organizacionih jedinica Poreske uprave.

Kontrola je izvršena kod svih područnih jedinica dok su predmet posebne kontrole bile, ekzpoziture Poreske uprave. Kontrola je vršena u Centrali Poreske uprave, Sektora za VPO, Sektora za operativu u oblasti inspekcijskog nadzora. Predmet kontrole je bilo poštovanje Etičkog kodeksa, dolaska i odlaska sa posla državnih službenika. U izvještajnom periodu vršene se kontrole nepoštovanja rokova u rješavanju predmeta poreza na promet nepokretnosti u područnim jedinicama Podgorica i Bar.

Akcenat u navedenim predmetima kontrola je bio stavljen na rad filijala za utvrđivanje i naplatu poreskih obaveza posebno na referat „naplate“. Kao način kontrola je korišćen „metod slučajnog uzorka“ na osnovu kojeg je u izvještajima konstatovano preduzimanje odnosno nepreduzimanje mjera naplate od strane zaduženih službenika. Takođe, vršena je kontrola referata „obrade prijava“ za koji

je utvrđeno da je ovaj referat u svim područnim jedinicama na zadovoljavajućem nivou odnosno da se prijave blagovremeno unose i vrše zaduženja poreskih obveznika.

Na referatu „nekretnina“ u primrskim područnim jedinicama i Podgorici je konstatovan veliki broj nezavršenih predmeta dok u sjevernim područnim jedinicama gdje je i promet manji nema velikog zaostaka na praćenju ovog referata.

U svim područnim jedinicama vršena je kontrola sprovođenja Zakona o taksama na duvanske proizvode i elektroakustične i akustične uređaje.

Inspektori unurašnje kontrole su shodno zakonskim ovlaštenjima vršili i kontrolu poštovanja Etičkog kodeksa državnih službenika i namještenika u svim organizacionim jedinicama Poreske uprave.

U izvještajnom periodu započeta je kontrola po eksternoj anonimnoj prijavi o postojanju korupcije u PJ Berane.

DJELJENJE ZA MEĐUNARODNU SARADNJU

- Višekorisnička IPA (projekat se finansira sredstvima Evropske Komisije a sprovode ga eksperti MMF).

- U 2019. godine nastavljene su aktivnosti u pruženju ekspertske pomoći iz sledećih oblasti: VPO, Sektor za Ljudske resurse, praćenje Izveštaja o ključnim indikatorima uspešnosti (KPI) na mesečnom i kvartalnom nivou; analiza rizika izrada i praćenje Izveštaja o preporukama MMF-a na kvartalnom nivou. Ukupno 7 posjeta eksperata i 1 godišnja Misija.

- Realizovana je redovna godišnja misija MMF-a u okviru programa Sektora MMF za fiskalne poslove (FAD) za izgradnju kapaciteta poreskih uprava u Jugoistočnoj Evropi, misija za poresku administraciju je posjetila Podgoricu u periodu od 12. do 26.02. 2019. godine. Svrha posjete bila je pružanje tehničkih savjeta nadležnim organima vezano za reformski proces u Poreskoj upravi Crne Gore (PUCG).

Svjetska banka/projekat PU - „Reforma poreske administracije
„Komponenta 1. Potkomponenta 1.1 Institucionalni razvoj.

Izabran Savjetnik za analitičke procese i poresko modeliranje. U junu početo sa radom sa radnom grupom. Usaglašena je metodologija za procjenu poreskog jaza za PDV, porez na dohodak i doprinose. U skladu sa pripremljenom metodologijom, dobijeni su rezultati za 2017. god. Pripremljen je nacrt izvještaja o analizi analitičkih funkcija i preporuka za organizacione i kadrovske promjene unutar Poreske uprave, uključujući definisanje uloga, odgovornosti, potreba za informacijama i tokova informacija kako bi se obezbijedilo automatsko prikupljanje podataka potrebnih za sprovođenje analiza.

Potkomponenta 1.3 Upravljanje projektom . Održana 3 zajednička sastanaka Upravnog i Savjetodavnog odbora projekta. Početni izvještaj (Inception Report) sa detaljnim implementacionim planom i budžetom je usvojen od strane Upravnog odbora. Planirane aktivnosti su detaljno prezentirane, kao i plan narednih prioritarnih aktivnosti.

Komponenta 2 - Poslovni procesi: Prečišćavanje i racionalizacija podataka - , konsultantska firma (“Coming-Computer Engineering”) je započela svoj angažman, kojim je, između ostalog, predviđena priprema Strategija čišćenja podataka i generalnog plana čišćenja i konverzije podataka; definisanje detaljne procedure za čišćenje podataka, obuku i upravljanje internim timom za čišćenje podataka (poslovni i IT korisnici); kontrola implementacije procesa i savjeti u vezi čišćenja podataka; priprema sistema za migraciju podataka sa starih sistema na novi sistem, kao i savjetodavne usluge u procesu pripreme testne i produkcijske migracije podataka. Nakon intezivne komunikacije sa radnim timovima, pripremljen je nacrt Kataloga sa svim raspoloživim podacima u okviru postojećih sistema. Naredni koraci su vezani za završetak rada na Katalogu podataka, kao i izvještaja o procjeni potreba za aktivnostima čišćenja i konverzije podataka, kao i preporučenom Strategijom za čišćenje podataka sa planom implementacije aktivnosti. Priprema navedenih izvještaja se očekuje u januaru 2020. god.

IT infrastruktura za podršku integrisanom poreskom IT sistemu-Nakon sprovedene procedure, izabrana je konsultantska firma koja će pružiti usluge za izradu tehničko - infrastrukturne arhitekture budućeg informacionog sistema. Početak angažmana je planiran za sredinu januara 2020. god.

Specifikacije za Integrisani IT sistem za upravljanje prihodima

U procesu pisanja Dokumenta funkcionalnih zahtjeva, završen je opis postojećih poslovnih procesa/stanja („AS IS“). Kako je utvrđena potreba za konsultantskim uslugama u određenim oblastima rada radi boljeg i preciznijeg definisanja tzv. „TO BE“/ budućih funkcionalnosti u novom Integrisanom IT sistemu za upravljanje prihodima, u oktobru je izabrana konsultantska firma „AARC“ iz Irske, sa rokom završetka posla od 5 mjeseca (mart, 2020 god.). U skladu sa Projektnim zadatkom, „AARC“ je pripremio Početni izvještaj u kome je definisana metodologija za realizaciju posla, uključujući detaljni plan aktivnosti sa opredjeljenim resursima. U skladu sa početnim izvještajem, fokus dosadašnjih aktivnosti je bio na realizaciji aktivnosti iz oblasti unutrašnje kontrole i integriteta, poreske kontrole, poreskih prijava i računovodstva, kao i usluga koje se pružaju poreskim obveznicima. U okviru navedenih oblasti, realizovane su posjete relevantnih eksperata.

IT savjetnik je zajedno sa radnim grupama radio na definisanju budućih funkcionalnosti novog IT sistema u dijelu registracije, dok se u narednom periodu planira rad u oblasti poreskih prijava, poreske kontrole i poreskog računovodstva. Pripremljen je nacrt plana studijskih posjeta u funkciji sagledavanja najboljih praksi/rješenja za pojedinačne oblasti rada koje će biti sastavni dio budućeg integrisanog IT sistema. Realizovana je prva posjeta Poreskoj upravi Španije, za oblast naplate poreza.

U toku je rad na pripremi Projektnog zadatka za uvođenje „Data warehouse / Skladište podataka“ sistema, koji je planirano da bude operativan prije puštanja u funkciju novog IT integrisanog sistema. Komponenta 3 - Usluge poreskim obveznicima Periodično anketiranje i provjera rezultata-Završen je angažman konsultantske firme „Ipsos Strategic Marketing“ za pripremu, sprovođenje i analizu rezultata dva važna istraživanja – „Istraživanje zadovoljstva poreskih obveznika“ i „Istraživanje zadovoljstva zaposlenih u Poreskoj upravi Crne Gore“. Finalni izvještaji su prezentirani menadžmentu Poreske uprave, kao i podijeljeni sa članovima Upravnog i Savjetodavnog odbora projekta. Takođe, u ovom izvještajnom periodu, rezultati istraživanja zadovoljstva poreskih obveznika su prezentirani predstavnicima privrednog sektora, kao i relevantnim asocijacijama/udruženjima. Komponenta 4 – Elektronska fiskalizacija računa

U toku je proces evaluacije za nabavku sistema za elektronsku fiskalizaciju računa. Rezultati evaluacije se očekuju tokom januara 2020. god. Takođe, u toku je procedura izbora konsultanta koji će pružiti detaljne savjete i podršku Poreskoj upravi u oblasti elektronske fiskalizacije računa.

- Nacionalna IPA II (projekat se finansira sredstvima predpristupne pomoći, vrijednost 1.000.000,00€ od čega 100.000,00€ domaća kontribucija). Održan je peti sastanak Upravnog odbora projekta. Utvrđen je plan rada do kraja projekta. Održana studijska posjeta PU Španije. Održane radionice za Sektor za Ljudske resurse, IT, razmjenu informacija. Održan završni sastanak Upravnog Odbora kao i završni sastanak vezan za zatvaranje projekta 30.jun 2019. Dogovoren nastavak saradnje.

- Održan godišnji sastanak Upravnog odbora CEFA/Ljubljana (predstavnici poreskih uprava regiona)

- Održano niz sastanaka vezanih za Doing Business, dostavljeni predlozi za unapređenje, sačinjen akcioni plan sa nosiocima aktivnosti.

- Sačinjen polugodišnji /godišnji izvještaji za PPFM.Održan sastanak sa predstavnicima EK vezano za prezentaciju polugodišnjeg izvještaja dogovoreno da se u izvještaju prate i mjere za smanjenje duga u skladu sa PEFA izvještajem

- Međunarodna i regionalna saradnja (dostava informacija na zahtjev poreskim upravama Makedonije, Srbije i Hrvatske)

- Dostavljeni izvještaji Pododboru za industriju, trgovinu, carinu i poreze – i prisustvo zajedničkim konferencijama sa predstavnicima Evropske Komisije iz Brisela vezanih za dio koji se odnosi na jačanje administrativnih kapaciteta Poreske uprave i institucionalni razvoj - kvartalni

- Dostava potrebnih podataka za Ministarstvo finansija na njihov zahtjev a tiče se međunarodne saradnje i razvoja administrativnih kapaciteta Poreske uprave (39 zahtjeva)

- Predstavnicima Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori – dostavljeni kvartalni izvještaji za 2019.

- Nastavak aktivnosti i dostava podataka Ministarstvu vanjskih poslova kao i Evropskih integracija vezano za ispunjavanje uslova za administrativne kapacitete i obaveze iz pregovaračke pozicije za poglavlje 16. Dostava izvještaja za Mjerila II i III.Održan sastanak radne grupe. Dogovoreno da se sastanci češće organizuju kao i unaprijedi system izvještavanja o izvršavanju mjerila koja su sastavni dio PPCG – pregovaračke pozicije.

- Održano niz sastanaka sa predstavnicima misije MMF-a vezane za ocjenu fiskalne stabilnosti u Crnoj Gori na temu reprograma, praćenje smanjenja duga (18-29.03.2019) dobiti, poreza na dohodak fizičkih lica.
- Održan koordinacioni sastanak vezan za projekat Upravljanja javnim finansijama na kojem je usvojen izvještaj za 2018, kao i izvještaj za III i IV kvartal. Sačinjen polugodišnji izvještaj za 2019.
- IOTA / poslovi kontakt osobe
- Održan dvodnevni radni sastanak sa predstavnicima iz Brisela vezano za učešće u Globalnom forumu za razmjenu informacija u poreske svrhe. (obaveze za naredne tri godine koje treba da se ispune vezano za razmjenu informacija). Dogovorena pomoć oko pisanja procedura za razmjenu informacija. Formirana radna grupa za izradu dokumenta o unutar instituc. razmjeni informacija sa drugim državnim organima.
- Održan sastanak sa predstavnicima Svjetske Banke vezano za praćenje realizacije mjera iz Akcionog plana (Investicioni reformski akcioni plan za Crnu Goru IRAP). Dostavljeni sporazumi o saradnji regionalnih registara.
- Preveden veliki broj dokumenata za potrebe rukovodstva kao i ostalih internih i eksternih zainteresovanih strana.

SLUŽBA ZA FINANSIJE I JAVNE NABAVKE

Služba za finansije i javne nabavke, za period od 01.01.2019. godine do 31.12.2019. godine, obavila je sljedeće poslove:

1. Izvršeno je usaglašavanje svih plaćanja po pozicijama, u skladu sa odobrenim Mjesečnim planom korišćenja budžetskih sredstava Poreske uprave. Nakon izvršenog usaglašavanja troškova po pozicijama i po programima sačinjen je izveštaj o realizovanim aktivnostima u toku 2018. godine i Pregled neizmirenih obaveza iz 2018. godine dostavljen Ministarstvu finansija do 31.01.2019. godine.

Urađen je Godišnji finansijski izvještaj Poreske uprave (Izvještaj o novčanim tokovima III i Izvještaj o neizmirenim obavezama) i dostavljen Ministarstvu finansija, u rokovima i na način propisan Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za Budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština („Službeni list CG“ broj 35/05 i 81/05) i Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave („Službeni list CG“ broj 23/14) kao i Izjava o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine i Izvještaj o načinu utroška sredstava tekuće budžetske rezerve.

Takođe je urađen Izvještaj o izvršenju programskog budžeta za 2018. godinu sa detaljnom analizom indikatora izvršenja za i isti dostavljen Ministarstvu finansija do 31. marta 2019. godine.

Urađeni kvartalni finansijski izvještaji Poreske uprave (Izvještaj o novčanim tokovima III i Izvještaj o neizmirenim obavezama) i dostavljen Ministarstvu finansija, u rokovima i na način propisan Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za Budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština („Službeni list CG“ broj 35/05 i 81/05) i Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave („Službeni list CG“ broj 23/14).

2. Na osnovu izvještaja Centralne popisne komisije i sravnjenja popisnog stanja imovine (pokretne i nepokretne), opreme i robe u ekonomatu Poreske uprave sa knjigovodstvenim stanjem, donešene su i sprovedene Odluke Direktora Poreske uprave o rashodovanju osnovnih sredstava po Područnim jedinicama i u Centrali Poreske uprave.

Izvještaj o pokretnoj i nepokretnoj imovini, kao i ostaloj opremi kojom raspolaže Poreska uprava, dostavljen je Upravi za imovinu do 31.03.2019. godine, sistematizovan po grupama i sintetičkim kontima, shodno Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za Budžet Crne Gore, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština („Sl. list CG“ br. 37/05 i 81/05), sa urađenim obračunom amortizacije u skladu sa Pravilnikom o utvrđivanju amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika (Sl. List CG» br. 32/03).

3. Urađeni su mjesečni izveštaji o zaposlenim službenicima i namještenicima i njihovim zaradama (Obrazac RAD-1), za potrebe Zavoda za statistiku.

Na zahtjev Republičkog zavoda za statistiku urađen je i dostavljen Izvještaj o troškovima rada za IV kvartal 2018. godine (Obrazac –ITR-G) i Godišnji izvještaj o investicijama u osnovna sredstva za 2018. godinu.

Urađeni su i dostavljeni Poreskoj upravi godišnji OPD-3 obrasci u januaru i mjesečni OPP ND i IOPPD obrasci do 15 u mjesecu za prethodni mjesec.

4. Mjesečno su pripremani podaci za obračun plata, za sve službenike Poreske uprave na osnovu evidencije prisustva na radu službenika, evidencije bolovanja na osnovu izveštaja o privremenoj spriječenosti za rad, kao o obrada podataka neophodna za ovjeru obrazaca za kredite i obrazaca za dozvoljene minuse.

5. Odrađeni i dostavljen Fondu Pio M-4 obrasci, za sve službenike Poreske uprave, za 2018. godinu.

6. Odrađeni su računi za nabavljenu robu i usluge kroz knjigu ulaznih faktura i dostavljeni su odgovorajuću zahtjevi za plaćanje Državnom trezoru, radi izmirenja obaveza nastalih navedenim nabavkama.

7. Redovno je praćena realizacija svih Ugovora za nabavljene robu i usluge za potrebe Poreske uprave.

8. Odrađeni su i dostavljeni Upravi za imovinu računi za troškove kancelarijskog materijala i troškove mobilne i fiksne telefonije u skladu sa Uredbom o objedinjavanju javnih nabavki roba i usluga.

9. Redovno su knjiženi plaćeni računi za sve vrste troškova kroz Glavnu knjigu kao i kroz glavne knjige za programe „Fiscalis 2020“ i program Svjetske banke „Reforma poreske administracije“.

10. Redovno su unošene fakture za nabavku roba i usluga i zaduženja po dobavljačima kroz program za evidenciju dobavljača kao i sravnjenje međusobnih obaveza i potraživanja sa dobavljačima.

11. Periodično je unošena je nabavka osnovnih sredstava u Knjigovodstvu osnovnih sredstava, vršen premještaj već postojećih osnovnih sredstava po lokacijama u skladu sa poslatim obavještenjima o premještajima organizacionih cjelina Poreske uprave.

12. U okviru materijalnog knjigovodstva vršeni su poslovi prijema opreme, sitnog inventara i potrošnog materijala i o tome se sačinile odgovarajuće evidencije. Na bazi dostavljenih zahtjeva Organizacionih cjelina, vršeno je izdavanje potrošnog materijala i o tome vođena analitička evidencija po vrsti artikla i po korisnicima.

13. Isplaćeni su prispjeli gotovinski računi, u skladu sa važećim zakonskim propisom, preko blagajne, izvršena je isplata određenih ličnih primanja (dnevnice, putni troškovi i dr.).

14. Izvršeno je imenovanje popisnih komisija za sve organizacione cjeline Poreske uprave u cilju vršenja redovnog godišnjeg popisa osnovnih sredstava, sitnog inventara u upotrebi i kancelarijskog namještaja, i izdato upustvo je za vršenje poslova redovnog godišnjeg popisa.

15. U okviru službe za finansije i javne nabavke obavljaju se poslovi javnih nabavki koji su propisani Zakonom o javnim nabavkama, a u okviru Budžetom odobrenih sredstava mjesečnim planom po pozicijama za tekuću godinu.

Struktura realizovanih javnih nabavki je prikazana u sledećoj tabeli:

Metod nabavke	Broj nabavki	Iznos
Otvoreni postupak javnih nabavki	15	918.294,71
Nabavke male vrijednosti	127	209.495,60
UKUPNO	86	1.127.790,31

16. Planom Budžeta za 2019. godinu, za period od 01.01.2019. godine do 31.12.2019. godine, Poreskoj upravi je odobreno sredstava u iznosu od 8.837.139,27 €, od čega je za isti period iskorišteno 8.824.041,42 €. Procenat iskorištenosti odobrenih sredstava, za program za period od 01.01.2019. godine do 31.12.2019. godine, je 98,85%.

Planom Budžeta za 2019. godinu Poreskoj upravi su za program Uprava za imovinu-Objedinjenje javne nabavke (Poreska uprava), namijenjen za plaćanje troškova kancelarijskog materijala, kompjuterskog materijala i opreme, goriva i motornog ulja, kancelarijskog namještaja i prevoznih sredstava kao i usluga mobilne i fiksne telefonije, interneta i osiguranja, za period od 01.01.2019. godine do 31.12.2019. godine odobreno sredstava u iznosu od 373.725,25€ od čega je za isti period iskorišten iznos od 366.222,97€. Procenat iskorištenosti odobrenih sredstava, za navedeni program za period od 01.01.2019. godine do 31.12.2019. godine, je 97,99%.

Pored gore navedenih aktivnosti, ova Služba je pratila i devizni račun Poreske uprave kod Podgoričke banke. U toku izvještajnog perioda 2019. godine na ovaj devizni račun je od različitih pravnih lica uplaćen iznos od 4.314.043,48€. Navedeni iznos sredstava je preusmjeren na Rješenjem određene uplatne račune.

Zaključak:

Godišnji izvještaj o radu Poreske uprave tokom 2019. godine predstavlja srž najvažnijih aktivnosti u okviru njene nadležnosti. Za navedeni period Poreska uprava je:

- postala samostalan organ,
- izvršila reorganizaciju osnivanjem novih organizacionih cjelina na centralnom i regionalnom nivou,
- započela sprovođenje aktivnosti iz Poslovne strategije za period 2019-2022. kao krovni strateški dokument,
- uspješno završila twinning projekat "Podrška Poreskoj upravi",
- nastavila sa sprovođenjem 2 velika projekta - Integrisani sistem za upravljenje prihodima i Sistem elektronske fiskalizacije,
- završila aktivnosti u Ljetnjoj turističkoj sezoni,
- uvela nove e-servise za građane i modifikovala postojeće,
- realizovala konsultantske misije MMF-a,
- ostvarila/premašila Plan naplate prihoda koje administrira Poreska uprava,
- nastavila kampanju borbe protiv sive ekonomije.

UPRAVA CARINA

Modernizacijom carinskih procedura i procesa, Uprava carina je ostvarila kontinuirani rast naplate prihoda i u toku 2019.godine. Naplata prihoda iznosila je 819.754.771,45€, čime je ostvaren rast od 5,19% ili 40,45 mil.€ u odnosu na 2018.godinu. Efikasnijem sprovođenju mjera naplate carinskog duga, doprinijelo je dosljedno poštovanje obavezujućih procedura kojima se definiše postupak naplate carinskih potraživanja kao i redovno sprovođenje kontrola.

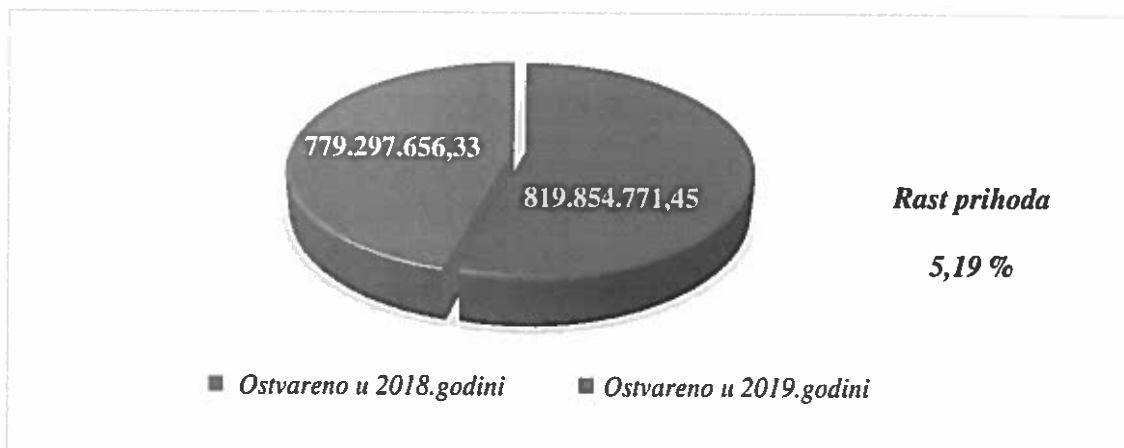
U Slobodnim carinskim prodavnicama je prodana roba u ukupnoj vrijednosti 8.072.147,17€, od čega se na akciznu robu odnosi 2.488.263,81€.

Usled neblagovremenog izmirenja carinskog duga, pokrenuto je 974 postupka prinudne naplate u ukupnom iznosu 3.335.920,10€, od čega je 919 postupaka rezultiralo naplatom u ukupnom iznosu 2.858.475,11€. U analiziranom vremenskom periodu doneseno je 5.446 rješenja kojima je utvrđena vrijednost robe za carinske svrhe. Izdato je 265 uvjerenja za plaćanje carinskog duga po osnovu PDV-a pri uvozu preusmjerom iz PDV kredita i 795 uvjerenja za plaćanje carinskog duga obveznicama restitucije. Takođe, izdato je i 17.215 uvjerenja o porijeklu robe.

Ukupno ostvareni prihodi

Ostvarena naplata prihoda u 2019.godini iznosila je 819.754.771,45€, što je više za 5,19% ili 40,45 mil.€ u odnosu na 2018.godinu, čime se značajno doprinosi uvećanju ukupnih budžetskih prihoda. Izvršeno je 1.967 rješenja o povraćaju carinskih i akciznih sredstava u ukupnom iznosu od 11.159.581,62€ i time ostvarena neto naplata u iznosu od 808.595.189,83€, čime je premašen plan prihoda za 2,06 % ili 16,31 mil.€.

Grafikon 1: Uporedni pregled naplate prihoda

Struktura naplaćenih prihoda

Prema strukturi naplaćenih prihoda dominira naplata PDV-a pri uvozu u iznosu od 543.367.145,33€, što predstavlja povećanje od 24,35 mil € ili 4,69 %, u odnosu na isti period prethodne godine. Po osnovu akcize naplaćeno je 245.434.095,11€, čime je ostvaren rast prihoda od 14,09 mil € ili 6,09 %. Naplata po osnovu carine iznosila je 28.591.696,93€, čime je ostvaren rast prihoda od 1,88 mil €, ili 7,05%. Naplata poreza na kafu iznosila je 2.273.716,77€ čime je ostvarena rast prihoda od 137 hiljada €, ili 6,44 %.

Tabela 1: Struktura naplaćenih prihoda po vrstama dažbina

VRSTA PRIHODA	Ostvareno u 2018.godini	Ostvareno u 2019.godini	Apsolutno odstupanje	% ostvarenja u odnosu na 2018
PDV pri uvozu	519.016.595,15	543.367.145,33	24.350.550,18	104,69
Akciza	231.342.601,79	245.434.095,11	14.091.493,32	106,09
Carina	26.709.167,68	28.591.696,93	1.882.529,25	107,05

Porez na kafu	2.136.248,06	2.273.716,77	137.468,71	106,44
Ostali prihodi	93.043,65	88.117,31	-4.926,34	94,71
BRUTO NAPLATA	779.297.656,33	819.754.771,45	40.457.115,12	105,19
Carinski povraćaj sredstava	295.449,44	1.241.472,61	946.023,17	420,20
Akcizni povraćaj sredstava	10.162.727,84	9.918.109,01	-244.618,83	97,59
NETO NAPLATA	768.839.479,05	808.595.189,83	39.755.710,78	105,17

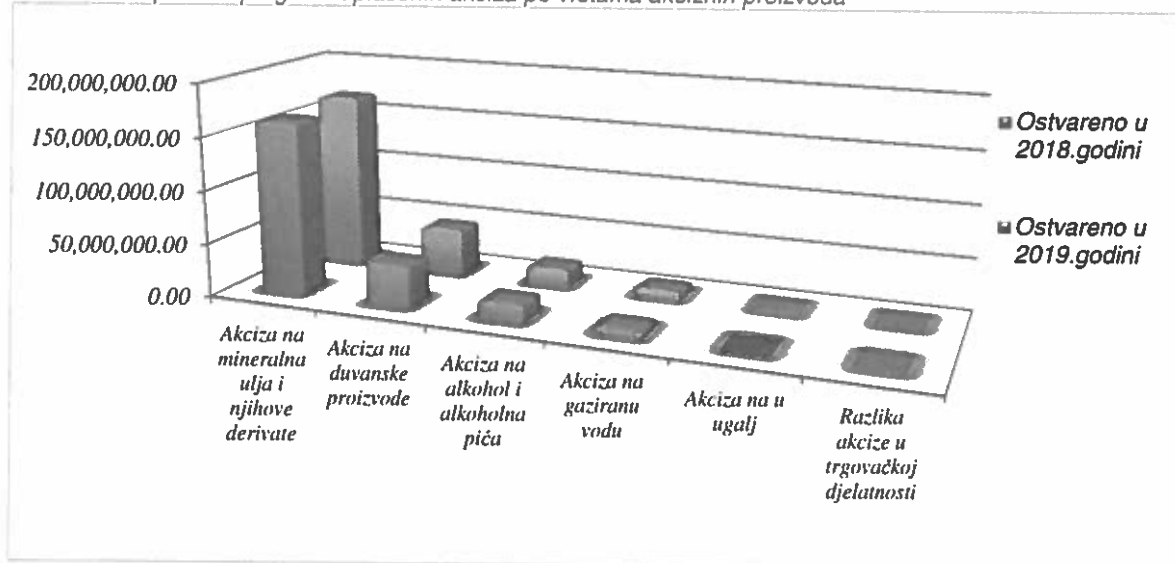
Struktura naplaćene akcize

Prihod od akciza iznosio je 245 mil.€ i veći je za 14,09 mil.€ ili 6,09 % u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano prema strukturi po akciznim proizvodima, sve kategorije su zabilježile rast prihoda. U odnosu na plan budžeta, neto naplata akciza je iznad plana za 714 hiljada €.

Tabela 2: Struktura naplaćenih akciza po vrstama akciznih proizvoda

VRSTA PRIHODA	Ostvareno u 2018.godini	Ostvareno u 2019.godini	Apsolutno odstupanje	% ostvarenja u odnosu na 2019
Akciza na mineralna ulja i njihove derivate	163.751.409,30	168.377.046,49	4.625.637,19	102,82
Akciza na duvanske proizvode	40.624.810,44	46.371.336,59	5.746.526,15	114,15
Akciza na alkohol i alkoholna pića	17.995.523,74	18.572.070,40	576.546,66	103,20
Akciza na gaziranu vodu	7.804.296,76	9.551.981,27	1.747.684,51	122,39
Akciza na ugalj	0,00	2.028.882,16	2.028.882,16	0,00
Razlika akcize u trgovačkoj djelatnosti	1.166.561,55	532.778,20	-633.783,35	45,67
BRUTO NAPLATA	231.342.601,79	245.434.095,11	14.091.493,32	106,09
Akcizni povraćaj sredstava	10.162.727,84	9.918.109,01	-244.618,83	97,59
NETO NAPLATA	221.179.873,95	235.515.986,10	14.336.112,15	106,48

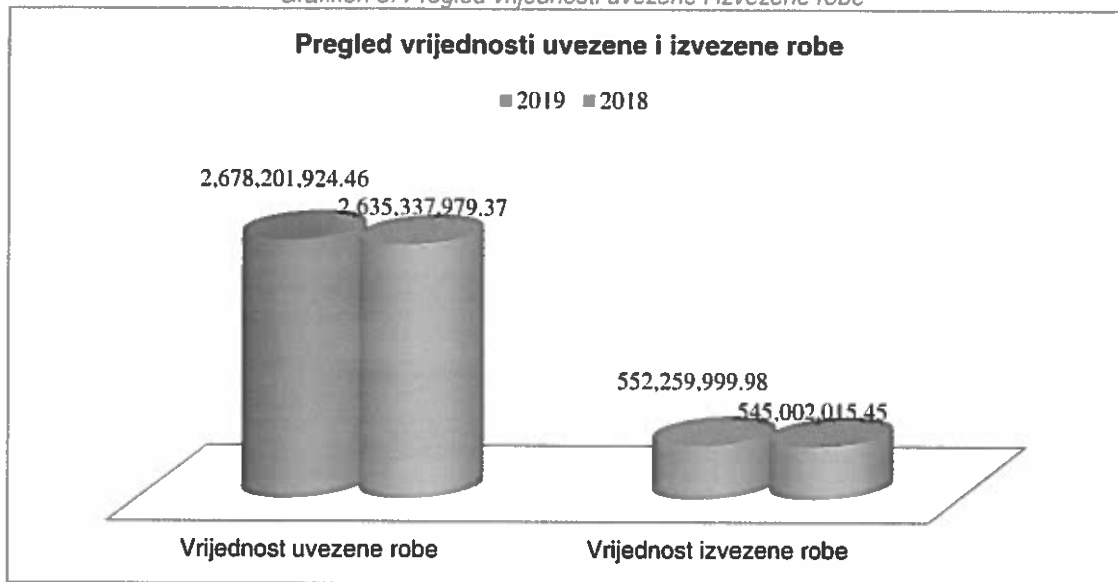
Grafikon 2: Uporedni pregled naplaćenih akciza po vrstama akciznih proizvoda

CARINSKI POSTUPCI

Obrađeno je 497.704 carinskih deklaracija, od čega je 496.818 deklaracija poslato elektronskim putem, što čini 99,82%. U izvještajnom periodu ukupna vrijednost uvezene robe je 2.678.201.924,46€, što je za 1,63% veće u odnosu na prethodnu godinu. Ukupna vrijednost izvezene robe je 552.259.999,98€, što je za 1,33% veće u odnosu na prethodnu godinu.

Grafikon 3: Pregled vrijednosti uvezene i izvezene robe

AKTIVNOSTI U PROCESU EVROPSKIH INTEGRACIJA I MODERNIZACIJA

Imajući u vidu proces evropskih integracija Crne Gore, Uprava carina je i u 2019.godini sprovodila aktivnosti na usklađivanju carinskog zakonodavstva, jačanju administrativnih kapaciteta kao i na razvoju interkonektivnosti i interoperabilnosti IT sistema sa EU sistemima. Preduzimane su značajne aktivnosti na unapređenju saradnje sa nadležnim službama EU, međunarodnim institucijama i organizacijama, kao i usvajanju međunarodnih standarda i najbolje evropske prakse.

U kontinuitetu je izvještavano o preduzetim aktivnostima na ispunjavanju mjerila u okviru poglavlja 29 „Carinska unija“, kao i u ostalim poglavljima u kojima Uprava carina sprovodi aktivnosti, kao što su: Sloboda kretanja roba, Prava intelektualne svojine, Oporezivanje, Pravosuđe i temeljna prava, Pravda, sloboda, bezbjednost, Vanjska politika i Finansijske i budžetske odredbe, za potrebe Izvještaja o napretku, sastanka Pododbora za industriju, trgovinu poreze i carine, sastanka Odbora za stabilizaciju i pridruživanje.

U saradnji sa Kancelarijom za evropske integracije realizovana je Javna debata za Pregovaračko poglavlje 29 „Carinska unija“ sa panel debatom „Značaj carinske unije za građane i privredu“, 25.januara 2019.godine u EU info centru.

Uprava carina je pratila rad Svjetske carinske organizacije, implementirala preporuke i smjernice te Organizacije i učestvovala u radu Komiteta SCO. U cilju unapređenja službe i razmjene iskustva, nastavljeno je sa korišćenjem instrumenata kratkoročne tehničke pomoći eksperata Evropske Unije - TAIEX i Programa Evropske unije CUSTOMS 2020. U okviru Programa Customs 2020 razmijenjena su iskustva u raznim oblastima carinskog djelovanja kao npr. zabrane i ograničenja, mjerenje učinka, A i B račun, postupanje sa carinskom robom. Takođe, u okviru Programa učestvovalo je na radionicama koje se organizuju za projektne i koordinacione grupe, mreže eksperata kao što su: sastanci Projektne grupe za IT tehnologiju i infrastrukturu, sastanci Koordinacione grupe za elektronsku carinu i Kontakt grupe za trgovinu (ECCG), Sastanci Projektne grupe za UCC NCTS, Sastanak Mreže koordinatora za Radne posjete za program CUSTOMS 2020 i drugi.

U okviru TAIEX-a realizovane su studijske posjete i ekspertske misije u oblastima: upoznavanje sa najboljom praksom država članica EU u oblasti postupanja sa carinskom robom, revizija poslovnih pravila u oblasti akciza, aktivnosti revizije kontrolnih procesa i zahtjeva u carinsko informacionom

sistemu, revizija i unapređenje profila rizika u informacionom sistemu u skladu sa EU standardima i unapređenje rada naknadne kontrole.

Uprava carina je bila domaćin trećeg sastanka na nivou direktora carinskih službi regiona Zapadnog Balkana. Sastanak predstavlja nastavak dogovora postignutog na Samitu održanom u Londonu jula 2018. godine, gdje su u sklopu Berlinskog procesa, zemlje Zapadnog Balkana potpisale Zajedničku deklaraciju o principima saradnje za organe za sprovođenje zakona na polju razmjene informacija. Takođe, delegacija Uprave carina je učestvovala i na četvrtom sastanku koji je održan u Prištini 11.juna 2019.godine.

Koordinirane su aktivnosti u cilju dostavljanja zahtjeva i odgovora za administrativnu pomoć po pitanjima provjere vrijednosti, porijekla, ATA karneta i drugih upita, sa carinskim službama: Italije, Rusije, Francuske, Belgije, Ukrajine, Njemačke, Holandije, Danske, Austrije, Švajcarske, Kosova, Češke, Turske, Poljske, Hrvatske, Srbije, Bosne i Hercegovine, Albanije i Kosova, u skladu sa Protokolom 6 (Protokol o uzajamnoj administrativnoj pomoći u carinskim pitanjima) Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Tabela 3: Prikaz broja održanih radionica, seminara, posjeta u okviru programa i učesnika CUSTOMS i TAIEX, kao i broja učesnika

	CUSTOMS	TAIEX
1. Broj održanih radionica/seminara	18	2
1.a Broj učesnika	36	27
2. Radne posjete	6	1
2.a Broj učesnika	19	3
3. Ukupan broj učesnika	55	30

Aktivnosti na usklađivanju sa EU zakonodavstvom

Za zemlje koje streme članstvu u EU, usklađivanje nacionalnog pravnog sistema sa pravom EU predstavlja sveobuhvatan i važan zadatak. Imajući u vidu da se i sama pravna tekovina EU konstantno razvija, obaveza usaglašavanja stalno je prisutna kod zemalja kandidata. U tom dijelu Uprava carina u kontinuitetu prati izmjene carinskih propisa i u skladu sa njima vrši usklađivanje carinskog zakonodavstva Crne Gore.

Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe za sprovođenje Carinskog zakona, stupila je na snagu 26.01.2019.godine. Izvršeno je dalje usklađivanje odredbi koje se odnose na tranzitni postupak, status robe i obezbjeđenje carinskog duga, sa odredbama Delegirane Uredbe Komisije i Implementacione Uredbe Komisije (EU), odnosno sa podzakonskim aktima Carinskog zakona Unije, što je jedan od uslova za pristupanje Crne Gore Konvenciji o zajedničkom tranzitnom postupku i Konvenciji o olakšicama u trgovini robom. Izmjenama je izvršeno i dodatno usklađivanje Uredbe sa EU zakonodavstvom u dijelu odredbi: o obavezujućoj informaciji o porijeklu robe, nepreferencijalnom porijeklu robe i tehničkom usaglašavanju odredbi o carinskoj vrijednosti.

Uredba o carinskoj tarifi za 2019. godinu kojom je usklađena nomenklatura carinske tarife sa Kombinovanom nomenklaturom Evropske unije (KNEU), u primjeni je od 01.01.2019.godine. Uredbom je utvrđena i visina carinskih stopa za 2019.godinu, u skladu sa dinamikom utvrđenom Zakonom o potvrđivanju Protokola o pristupanju Crne Gore Sporazumu iz Marakeša o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije. Kako je Crna Gora preuzela obaveze sadržane Ministarskom deklaracijom o proširenju trgovine proizvodima informacione tehnologije (ITA 2 Sporazum) i Protokolom o izmjeni aneksa sporazuma o trgovini civilnim vazduhoplovima, pomenutom Uredbom su liberalizovane carinske stope u dijelu roba informacione tehnologije i civilnih vazduhoplova.

Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o uslovima za odobravanje statusa ovlašćenog privrednog subjekta na carinskom području Crne Gore, objavljena u "Sl. list CG", br. 45/19, stupila je na snagu 13.08.2019.godine. Ovim izmjenama institut ovlašćenog privrednog subjekta je u potpunosti usklađen sa odredbama Delegirane Uredbe Komisije i Implementacione Uredbe Komisije (EU), odnosno sa podzakonskim aktima Carinskog zakona Unije. Benifiti za privrednike su pojednostavljenje, ubrzavanje carinskih postupaka i smanjenje troškova poslovanja.

S obzirom da na 9. sastanku PEM Zajedničkog komiteta, održanom 27.11.2019.godine nije usvojena revidirana Regionalna Konvencija o Pan-Euro-Mediterranskim preferencijalnim pravilima o porijeklu robe, Crna Gora je pozitivno odgovorila na inicijativu Generalnog direktorata za poreze i carinsku uniju -DG TAXUD za održavanje sastanka 05.02.2020.godine u Briselu na kome će zainteresovane ugovorne strane Konvencije razmatrati izmjene protokola o pravilima o porijeklu robe i metodama administrativne saradnje" bilateralnih sporazuma o slobodnoj trgovini, odnosno primjenu revidiranih PEM pravila.

Uprava carina je otpočela komunikaciju sa EFTA Sekretarijatom u cilju definisanja konačnog teksta predloga izmjena Sporazuma o slobodnoj trgovini između Crne Gore i EFTA država, u dijelu pravila o porijeklu robe, a u cilju uvođenja pune kumulacije i ukidanja zabrane povraćaja dažbina, po ugledu na CEFTA Odluku 3/2015.

Stupila je na snagu Odluka br.3/2015 CEFTA Zajedničkog komiteta („Sl.list-Međunarodni ugovori“, br.11/18) kojom je CEFTA protokol o porijeklu izmijenjen u smislu uvođenja pune kumulacije i ukidanja zabrane povraćaja dažbina. Odluka je počela da se primjenjuje u međusobnoj trgovini između CEFTA strana 01.07.2019.g.

Radna grupa sastavljena od predstavnika Ministarstva finansija i Uprave carina započela je u 2019. godini rad na pripremi Carinskog zakona koji će biti u potpunosti usklađen sa Carinskim zakonom Unije (Uredba Evropske Unije br.952/2013). Izrađen je Nacrt Carinskog zakona i biće dat na dalju proceduru.

Tabela 4: Prikaz uredbi i pravilnika usvojenih u 2019. godini

R. broj	Pregled pravilnika usvojenih u 2019.godini	Benefiti za privredu /EU integracije
1.	Pravilnik o uslovima i načinu izdavanja upozorenja i naloga ovlašćenih Carinskih službenika	Harmonizacija nacionalne regulative u oblasti carinskih propisa sa propisima Evropske unije, uz pozitivne efekte u smislu modernizacije poslovanja, jačanja administrativnih kapaciteta i integriteta carinske službe.
2.	Pravilnik o praćenju, zaustavljanju, pregledu i pretresu prevoznih sredstava, putnika i prtljaga	Implementacija većih ovlašćenja carinskih službenika na planu borbe protiv nelegalnih aktivnosti i komercijalnih prevara, harmonizacija nacionalne regulative u oblasti carinskih propisa sa propisima Evropske unije.
3.	Pravilnik o izmjenama Pravilnika o utvrđivanju proizvoda koji se oporezuju po sniženoj stopi PDV-a	Propisano je šta se smatra medicinskim sredstvima. Izmjenom Pravilnika brisan je član 5a (član 1), što znači da će se od 8.avgusta 2019.g. gore navedeni proizvodi oporezovati po opštoj stopi, odnosno po stopi od 21%.

U cilju jednoobraznog i efikasnog postupanja organizacionih jedinica donijeto je 52 uputstva i obavještenja.

Trgovinske olakšice

Imajući u vidu značaj implementacije trgovinskih olakšica, Uprava carina je stvaranjem uslova za primjenu pojednostavljenijih carinskih postupaka u skladu sa EU standardima, unapređenjem regulatornog okvira za odobravanje statusa "ovlašćenog privrednog subjekta" dostigla visoke standarde u 2019.godini.

Validaciona misija CEFTA ugovornih strana je u novembru 2019.godine zaključila da je Uprava carina ispunila uslove za implementaciju instituta ovlašćenog privrednog subjekta (AEO) i može početi sa izdavanjem odobrenja statusa privrednicima koji ispunjavaju propisane uslove.

Stupanjem na snagu Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o uslovima za odobravanje statusa ovlašćenog privrednog subjekta na carinskom području Crne Gore stekli su se uslovi za podnošenje zahtjeva za odobravanje statusa AEO od strane privrednih subjekata. U okviru tehničke podrške Grupacije Svjetske banke IFC, izrađeno je interno uputstvo za dodjeljivanje statusa ovlašćenog privrednog subjekta, AEO smjernice i druga dokumenta neophodna za primjenu instituta AEO u

praksi. Krajem decembra 2019.godine Upravi carina su podnijeta 3 zahtjeva za odobravanje statusa AEO.

Na regionalnom nivou CEFTA strane usvojile su Odluku o uspostavljanju validacionih procedura za međusobno priznavanje nacionalnih programa Ovlašćenih provrednih subjekata (AEO) koji se odnosi na bezbjednost i sigurnost (AEOS).

U najnovijem Izvještaju o lakoći poslovanja Svjetske banke Doing Business 2020, Crna Gora je zauzela 50. mjesto na listi od 190 rangiranih zemalja. Značajan napredak je ostvaren kod indikatora „Procedure za uvoz i izvoz“. Crna Gora je poboljšala poziciju za 6 mjesta tako što je smanjila vrijeme i troškove potrebne za uvoz, kao i troškove izvoza, pa je sa 47.mjesta napredovala na 41.poziciju. Ovakav napredak potvrđuje da Svjetska banka u kontinuitetu prepoznaje reformske napore koje Uprava carina sprovodi u oblasti trgovinskih olakšica čijim stalnim unapređenjem se stvaraju bolji uslovi za brže i efikasnije odvijanje prekogranične trgovine.

U okviru GlZ-ovog regionalnog Projekta „Unapređenje primjene izabраниh mjera trgovinskih olakšica u CEFTA stranama“ izrađene su „Smjernice o jedinstvenoj implementaciji pune kumulacije i povraćaja carine među članicama CEFTA-e“, koje su namijenjene kako privrednim subjektima tako i carinskim službenicima. Takođe, uspostavljena je regionalna baza Obavezujućih informacija o svrstavanju robe u Carinsku tarifu (BTI). Izrađen je "Tehnički vodič za obavezujuće informacije o svrstavanju robe i porijeklu robe", koji je namijenjen kako privrednim subjektima tako i carinskim službenicima. Takođe, u okviru projekta prezentovan je predlog tehničkog rješenja za uspostavljanje regionalne baze obavezujućih informacija o svrstavanju (BTI) i za unapređenje nacionalnih baza podataka za obavezujuće informacije o svrstavanju (BTI).

Izrađene su i dostavljene Ministarstvu ekonomije notifikacije Svjetskoj trgovinskoj organizaciji za: Sporazum o carinskoj vrijednosti, Sporazum o pravilima porijekla i Sporazum o trgovinskim olakšicama.

Uprava carina je nastavila sa odobravanjem pojednostavljenih postupaka. Kako bi se privredni subjekti dodatno podstakli da u što većem broju koriste pojednostavljene carinske postupke, održano je više sastanaka sa privrednim subjektima na kojima su prezentovani benefiti pojednostavljenih procedura. Takođe, u martu 2019.godine je održana obuka za carinske službenike, kako bi se ovi postupci u praksi sprovodili na pravilan i jednoobrazan način. Izrađena je instrukcija za pojednostavljene postupke na osnovu fakture.

Tabela 5: Prikaz carinskih odobrenja

	Ukupno
Odobrenja za deklarisanje na osnovu knjigovodstvenog zapisa	5
Odobrenja za ovlašćenog izvoznika	1
Odobrenja za ovlašćenog primaoca	4
Odobrenja za deklarisanje na osnovu trgovačke isprave-fakture	17
Rješenja o usvajanju zahtjeva za preduzimanje carinskih mjera za zaštitu prava intelektualne svojine	149

Tabela 6: Prikaz izdatih obavezujućih informacija

	Ukupno
Broj obavezujućih informacija o svrstavanju robe u carinsku tarifu	6
Broj obavezujućih informacija o porijeklu robe	14
Broj izdatih mišljenja o svrstavanju robe po carinskoj tarifi	8
Broj izdatih nalaza carinske laboratorije	12
Broj dobijenih uzoraka	21

Razvoj informacionih sistema i modernizacija

Uprava carina kontinuirano sprovodi aktivnosti na povećanju efikasnosti i kvaliteta u pružanju usluga putem elektronskih servisa prema privredi, čime doprinosi stvaranju povoljnijeg poslovnog okruženja i boljem funkcionisanju sistema.

Pristupanje Evropskoj uniji zahtijeva da određeni broj carinskih postupaka bude potpuno kompjuterizovan, kao i da IT sistemi koje Uprava carina koristi budu međusobno povezani sa

sistemima Evropske unije, pogotovo sa Novim kompjuterizovanim tranzitnim sistemom (NCTS), Sistemom za upravljanje integrisanom tarifom (ITMS), Sistemom kontrole izvoza (ECS) i Sistemom kontrole uvoza (ICS) i mnogim drugim sistemima.

U cilju utvrđivanja osnovnih smjernica za modernizaciju carinske službe u periodu 2019-2021 godine, u skladu sa savremenom praksom i procesom pridruživanja Evropskoj uniji, izrađena je “Strategija poboljšanja i modernizacije tehničke opremljenosti i infrastrukture carinske službe”. Ova strategija predstavlja okvir za razvoj Uprave carina i usmjerena je na unaprijeđenje i modernizaciju tehničkih kapaciteta, a samim tim i na bolju organizaciju i rezultate rada.

Razvoj IT sistema i postizanje i interkonektivnosti i interoperabilnosti sa EU sistemima, je ključno mjerilo za zatvaranje poglavlja Carinska unija i iziskuje značajna finansijska sredstva. I u toku 2019.godine Uprava carina je nastavila sa korišćenjem instrumenta predpristupne podrške IPA II za razvoj IT sistema implementacijom IT projekata.

U okviru pripremnih aktivnosti za pristupanje Konvenciji o zajedničkom tranzitu i uspostavljanje kompjuterizovanog tranzitnog sistema koji je kompatibilan sa sistemom EU, kroz Projekat “Podrška Upravi carina”, aktivnosti iz ugovora “Podrška u pristupanju Konvenciji o zajedničkom tranzitu i Konvenciji o olakšicama u trgovini robom” i ugovora “Implementacija NCTS-a” se realizuju u skladu sa planovima, dok je ugovor “Nabavka opreme za funkcionisanje NCTS-a” uspješno realizovan. U prethodnom periodu je instaliran Enterprise Service Bus i rađeno je na GAP analizi sistema za tranzitni postupak, Sistema za upravljanje garancijama, Sistema za upravljanje rizikom, nakon čega slijedi izrada funkcionalnih i tehničkih specifikacija. Na sastanku Elektronske koordinacione carinske grupe, održanom 18.11.2019.godine u Briselu, zvanično je prihvaćena tehnička specifikacija NCTS-P5.

U toku je realizacija projekta „Podrška Upravi carina u oblasti akciza“, koji je otpočeo 2.septembra 2019.godine i trajeće 14 mjeseci. Projektom će biti implementirana nova nacionalna aplikacija za akcize u Carinskom informacionom sistemu koja će između ostalog omogućiti elektronsku komunikaciju između Uprave carina i akciznih obveznika.

Donijeta je Uredba o obilježavanju duvanskih proizvoda i alkoholnih pića akciznim markicama. Izrađena je Tehnička specifikacija za izradu Sistema elektronskog upravljanja akciznim markicama i objavljen tender. Novim rješenjem će se uvesti savremen način poslovanja u postupcima odobravanja, štampanja i izdavanja kontrolnih i posebnih akciznih markica, vođenja evidencija o izdatim, iskorišćenim i neiskorišćenim akciznim markicama za duvanske proizvode i alkoholna pića, što će doprinijeti efikasnijoj naplati akcize i efikasnijoj borbi u suzbijanju sive ekonomije.

Uprava carina je uz podršku Njemačke Kancelarije za pomoć i saradnju (GIZ) razvila aplikaciju “e-manifest” koja omogućava da se pošiljke koje isporučuju operateri brze pošte, obrade od strane carine i prije nego što su dopremljene na carinsko područje Crne Gore čime se omogućava brža isporuka naručiocu. Ova aplikacija je samo prvi korak u uspostavljanju elektronske podrške u sprovođenju uvoznih i izvoznih procedura, te uspostavljanju odgovarajućih kontrolnih mehanizama. Aplikacija je u upotrebi od 01. februara 2019.godine i povezana je sa Carinsko-informacionim sistemom u cilju razduživanja pošiljki narednim carinskim postupcima i vođenja evidencija obračunatih i naplaćenih carinskih dažbina u Finansijskom modulu Uprave carina. Takođe, obrada manifesta je ovom aplikacijom uključena u centralni sistem za analizu rizika. Dato je odobrenje jednom operateru brze pošte, koji je ispunio sve propisane uslove. Uprava carina ostvaruje komunikaciju sa operaterima brze pošte, kako bi i oni sa svoje strane bili spremni za korišćenje ove aplikacije.

Uprava carina je kreirala moderan i efikasan Elektronski servis za privredu koji omogućava elektronsko praćenje potraživanja i uplata po osnovu carinskog duga i bankarskih garancija. Ovaj servis je dostupan besplatno, svim autorizovanim korisnicima, na web sajtu Uprave carina <http://www.upravacarina.gov.me>. Autorizacija za pristup sistemu se odobrava svim zainteresovanim carinskom obveznicima, koji podnesu zahtjev za korišćenje elektronskog servisa Upravi carina. Zahtjev se može preuzeti sa web sajta Uprave carina. Elektronski servis za privredu omogućava carinskim obveznicima jednostavan i brz način za blagovremeno praćenje rokova za plaćanje carinskog duga, čime se doprinosi ostvarivanju kontinuiteta u naplati prihoda.

U cilju većeg stepena informisanosti fizičkih lica, kreiran je novi moderan informativni servis za fizička lica, putem kojeg se mogu na lak i brz način informisati o carinskim procedurama. Servis je dostupan na linku <http://info.carina.co.me/>, prilagođen je svim uređajima. Obuhvata i carinski kalkulator putem kojeg fizička lica mogu brzo i jednostavno izračunati iznos carinskih dažbina za robu koju su poručili putem interneta. U dijelu informacije za putnike su istaknute najbitnije informacije u pogledu unosa i iznosa gotovog novca, unosa lijekova, iznošenja kulturnih dobara i umjetnina, unosa hrane, bilja i biljnih proizvoda, oružja i municije, kao i informacije o zabrani prometa CITES vrstama bez dozvole. Takođe, dostupne su informacije o robi koja može biti predmet oslobođenja od plaćanja carine i PDV-a i uslovima za ostvarivanje ovih oslobođenja.

U okviru Projekta "Podrška implementaciji Strategije integrisanog upravljanja granicom", iz sredstava Sektorske budžetske podrške IPA 2015, nastavljene su aktivnosti nabavke opreme za carinsku laboratoriju. Nabavljena je Opšta laboratorijska oprema. Krajem decembra 2019.godine pokrenut je postupak javne nabavke laboratorijske opreme za posebne namjene. U septembru je počela realizacija Projekta "Implementacija informacionog sistema za nadzor". Kroz ovaj sistem hronološki će se voditi postupak u predmetima vezanim za borbu protiv carinskih prevara i nepravilnosti. Takođe, krajem decembra pokrenuti su i postupci javne nabavke za unapređenje funkcionisanja Sektora za carinsku bezbjednost i kontrolu kao i nabavka kompjuterske opreme za granične ispostave.

Uprava carina koja je korisnica Sektorske budžetske podrške uz Ministarstvo unutrašnjih poslova, kao glavnog korisnika ove podrške, je pomenutim aktivnostima realizovala mjere iz svoje nadležnosti iz Strategije integrisanog upravljanja granicom i Akcionog plana, kao i mjere iz Šengenskog akcionog plana za 2019. godinu i na taj način doprinijela punoj realizaciji ove posebne vrste podrške.

Imajući u vidu da su Upravi carina odobrena sredstva u iznosu od 1.900.000,00€ iz IPA 2018, u toku 2019.godine vršene su pripremne aktivnosti u cilju predstojeće implementacije projekata usmjerenih na dalje unapređenje IT sistema, unapređenje objekata graničnih prelaza koje Uprava carina koristi, nabavku specijalizovane opreme za kontrole u svrhu suzbijanja krijumčarenja, nabavku specijalizovanog Data Centra i sprovođenje specijalističkih obuka carinskih službenika.

Takođe, uveden je novi sistem za izvještavanje u Upravi carina, kojim je taj proces u cjelosti modernizovan i postavljen elektronski u cilju maksimalne upotrebe podataka koji se unose u druge aplikacije, kao i povećanja ažurnosti u izvještavanju. Izmjena sistema za izvještavanje je pojednostavila rad i sistem izvještavanja u carinskim ispostavama jer sada u elektronskom obliku dostavljaju sve potrebne podatke.

BEZBJEDNOST I ZAŠTITA CARINSKOG PODRUČJA

Uvažavajući pravnu tekovinu Evropske unije i najbolju evropsku praksu i smjernice Svjetske carinske organizacije, Uprava carina Crne Gore je i u 2019.godini sprovodila aktivnosti na jačanju bezbjednosti i zaštite carinskog područja, zaštiti zdravlja ljudi, suzbijanju prekograničnog šverca narkotika i oružja, kontroli tranzita, izvoza, proizvoda dvostruke namjene, kao i uvoza opasnih proizvoda, kršenju prava intelektualne svojine itd.

Stalna je težnja da se kroz modernu i efikasnu primjenu sistema upravljanja rizikom, naknadnih kontrola, suzbijanja krijumčarenja i carinskih istraga – obezbijedi balans između kontrola i ubrzanja trgovine.

Sistem za upravljanje rizikom Uprave carina u kontinuitetu je unapređivan i bio je u fokusu razvoja informacionih sistema i aplikacija u 2019 godini. Donijeto je "Uputstvo o organizaciji i obavezujućim procedurama za upravljanje rizikom u carinskim postupcima", koje obuhvata cjelokupan sistem i proces analize rizika i obezbjeđuje jedinstvenu primjenu procedura rada u ovoj oblasti u svakoj carinskoj ispostavi.

Intenzivno je rađeno na jačanju kvaliteta profilisanja rizika, pri čemu je fokus usmjeren na rizike u oblasti akciznih proizvoda. Uz podršku projekta Svjetske banke izrađen je set profila rizika za akcizne proizvode u skladu sa standardima WCO i EU najboljom praksom. Izvršeno je ažuriranje postojećih i izrada novih profila rizika za akcizne proizvode uz tehničku pomoć eksperata TAIEX-a.

Uz podršku GIZ-a u oblasti analize rizika za potrebe odobravanja statusa AEO izrađena je Matrica rizika privrednih subjekata sa zvaničnim Uputstvom, u skladu sa EU COMPACT modelom za Ovlašćene privredne subjekte.

U okviru projekta Svjetske banke – IFC, tokom 2019.godine započela je realizacija projekta “Unapređenje kapaciteta Uprave carina za korišćenje OBIE izvještajnog alata”. Projekat će obuhvatiti obuke carinskih službenika za korišćenje Sistema kao i izradu najvažnijih izvještaja za potrebe sprovođenja analize rizika i naknadnih kontrola.

Posebno važno ostvarenje je izrada Strategije za upravljanje rizikom u CEFTA zemljama, koju je usvojio Zajednički komitet Centralnoevropskog sporazuma o slobodnoj trgovini u Tirani, 18.12.2019.godine. Službenici Uprave carina Crne Gore aktivno su učestvovali u izradi Strategije. Zajedno sa kolegama iz regiona, uz podršku eksperata izrađen je dokument koji će unaprijediti kvalitet procesa i rezultate rada u oblasti upravljanja rizikom u regionu. Realizovano je više regionalnih radionica na temu zajedničkih profila rizika i selektivnosti u CEFTA zemljama. Ažuriran je Registar rizika, koji sadrži identifikovane rizike u carinskim postupcima, sa definisanim nivoom rizika, prioritetom, tretmanom rizika i nosiocima.

Funkcionalnosti SEED sistema u kontinuitetu su unapređivane. Od 01.01.2019. godine, u zvanično korišćenje stavljen su aplikacije za elektronske evidencije: Povrat PDV-a, Prenos gotovog novca preko državne granice, ATA karnet i Evidencija obračuna carinskog duga u putničkom prometu. Nastavljene su aktivnosti na daljim unapređenjima za Elektronsku evidenciju kretanja plovila.

U saradnji sa WCO i HMRC instalirana je nCEN mreža WCO, koja doprinosi efikasnoj razmjeni informacija između zemalja Zapadnog Balkana, a koje se odnose na sve značajnije zaplijene po pitanju opojnih droga, prekursora, psihotropnih supstanci, cigareta, roba kojom se povređuju prava intelektualne svojine i drugo.

Intezivno su sprovedene aktivnosti naknadne kontrole, koje su se odnosile na provjere pravilnog obračuna carinskog duga i provjere ispunjenosti uslova za izdavanje odobrenja za pojednostavljene postupke radi olakšavanja trgovine i ubrzavanja carinskih procedura.

Tabela 7: Pregled naknadnih kontrola tokom 2019.godine

	Broj
Prethodne kontrole po zahtjevima privrednih društava za pojednostavljene postupke	4
Kontrole privrednih društava po osnovu izdatih odobrenja za pojednostavljen postupke na bazi knjigovodstvenog upisa	4
Naknadne kontrole po godišnjem planu kontrola	16
Vanredne kontrole	12
Ostatle kontrole (oslobođenih korisnika akciznih proizvoda)	8

Sprovodeći naknadne kontrole utvrđene su nepravilnosti i pokrenut postupak naknadne naplate po osnovu nepravilnog iskazivanja troškova autorskih prava i licence i po osnovu nepravilnog obračuna poreza na kafu, što je rezultiralo pokretanjem postupaka naknadne naplate carinskog duga i poreza na kafu, u ukupnom iznosu od cca 521.000,00€.

U cilju jednoobraznog postupanja u sprovođenju carinskih postupaka, od strane carinske revizije izvršeno je 88 kontrola (redovnih i vanrednih) kojima su obuhvaćene sve Carinarnice. Kontrole su se odnosile na: sprovođenje nadzora nad carinskim skladištima, evidencije tranzitnih dokumenata, evidencija naplate obračunatog carinskog duga, sprovođenje postupka stavljanja robe u slobodan promet, razduženja robe u postupku privremenog uvoza i aktivnog oplemenjivanja.

Uprava carina je nastavila intenzivnu saradnju sa partnerskim službama u zemljama EU, međunarodnim organizacijama i institucijama za sprovođenje zakona. U ovom periodu primljeno je, obrađeno i odgovoreno na 147 upita međunarodnih organizacija i institucija (OLAF, Interpol, SELEC, WCO) i partnerskih službi. Kroz AFIS portal OLAF-u je dostavljeno 297 izvještaja o cigaretama. U međunarodne baze podataka uneseno je 68 informacija.

Uprava carina je učestovala u projektu EUROL II - EU Podrška vladavini prava II, koji je počeo 27.11.2017.godine. U okviru Projekta organizovane su obuke od strane eksperata Državnog tužilaštva Republike Italije i Finansijske policije Italije, na temu "Finansijske istrage i oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću". Realizovan je i napredni kurs u Guardiji di Financa u Italiji pod nazivom "Ekonomsko finansijski obavještajni rad i istrage" u periodu 14. – 26. jula 2019. godine.

Kao rezultat razmjene informacija koje dostavlja Uprava carina, zaplijenjene su cigarete u količini od 1000 paketa raznih brendova u Rumuniji, čije je krajnje odredište bila Ukrajina.

U cilju unapređenja međunarodne saradnje i razmjene informacija kada je u pitanju borba protiv organizovanog kriminala, Vlada Crne Gore imenovala je službenika Uprave carina za oficira za vezu – predstavnika Crne Gore u Centru za sprovođenje zakona u Jugoistočnoj Evropi (SELEC-u) u Bukureštu.

Učestvovano je u 7 zajedničkih međunarodnih carinskih operacija (JCO), u organizaciji Svjetske carinske organizacije, Interpola, Europolu i SELEC-a. Operacije su se odnosile na: borbu protiv krijumčarenja vatrenog oružja i droga; borbu protiv ilegalne trgovine krivotvorenim prehrambenim proizvodima; borbu protiv ilegalne trgovine kulturnim dobrima; borbu protiv ilegalne trgovine cigaretama i ostalim duvanskim proizvodima itd.

Nastavljena je razmjena informacija i sa najvećim svjetskim proizvođačima cigareta na osnovu potpisanih Memoranduma o razumijevanju, kroz razmjenu podataka o kretanju duvanskih proizvoda, podataka o porijeklu, zaštitnom znaku, žigu i trgovačkoj marki duvanskih proizvoda sa ciljem suzbijanja svih vidova nelegalne trgovine duvana i duvanskih proizvoda.

U skladu sa ovlaštenjima u oblasti carinskih istraga, nastavljena je intenzivna saradnja sa Tužilaštvom, Upravom policije i ostalim organima za sprovođenje zakona. Tokom 2019.godine razmijenjene su 32 informacije sa Tužilaštvom, od čega 10 obavještenja o postojanju osnovane sumnje da su učinjena krivična djela koje se gone po službenoj dužnosti, 4 informacije Specijalnom državnom tužilaštvu. Razmijenjene su 94 informacije sa Upravom policije i drugim nacionalnim agencijama, od čega 3 informacije o postojanju sumnje da je izvršena carinska prevara u produženom trajanju.

U zajedničkim aktivnostima sa Upravom policije, u vezi sa oduzetim duvanskim proizvodima - cigarete, podnesena je jedna krivična prijava i 5 izvještaja kao dopuna krivične prijave protiv 9 fizičkih lica i 1 pravnog lica. Zaplijenjeno je 143.722 šteke, odnosno 28.744.400 komada cigareta.

Takođe, podnijeta je i krivična prijava protiv 4 fizička i 1 pravnog lica, nakon sprovedene zajedničke kontrole sa Upravom policije, kontejnerskog terminala PORT OF ADRIA, carinska ispostava Carinske Zone Luke Bar, kada je utvrđeno da nedostaju četiri brodska kontejnera u kojima, je prema raspoloživoj carinskoj dokumentaciji, bilo skladišteno 4.454 paketa cigareta bez akciznih markica, koje su uzete ispod carinskog nadzora i plasirane na sivom tržištu.

U dvije odvojene aktivnosti, carinski službenici su tokom kontrole smještajnih kapaciteta korisnika Slobodne Zone Luka Bar, a prema raspoloživoj carinskoj dokumentaciji, utvrdili da nedostaje 19.024 paketa cigareta bez akciznih markica koje su uzete ispod carinskog nadzora.

U periodu 14. - 17.05.2019.godine, sprovedena je Ekspertska misija na temu "Prevenције i borbe protiv krijumčarenja i nedozvoljene trgovine cigaretama" po poglavljima 24 i 29 pregovaračkog procesa. Eksperti su potvrdili da je ostvaren veliki napredak tokom proteklih pet godina u oblasti upravljanja rizikom i u oblasti prevencije i borbe protiv krijumčarenja i nedozvoljene trgovine cigaretama. Izvod iz Izvještaja Misije: "U oblasti Upravljanja rizikom u Upravi carina, administracija je u prethodne pet godina napravila konkretne napore koji su rezultirali kreiranjem jedinstvenog elektronskog sistema koji integriše Centralnu analizu rizika i Lokalnu analizu rizika. Sistem je automatizovan i omogućava analizu rizika u svim carinskim postupcima".

Uprava carina je pooštrila procedure vezane za dobijanje Rješenja o vođenju evidencije o poslovanju za sve korisnike Slobodne zone Luka Bar i to za korisnike koji produžavaju status korisnika kao i za nove korisnike. U toku je unapređenje Lučkog informacionog sistema, kroz implementaciju aplikacije za pristup informacionim sistemima operatera od strane Uprave carina. U kontinuitetu su sprovedene

kontrole sa ciljem suzbijanja krijumčarenja na carinskim terminalima, graničnim prelazima i u unutrašnjosti carinskog područja kako samostalno tako i u saradnji sa drugim državnim organima.

U 2019.godini službenici Uprave carina izvršili su 68.651 detaljnih kontrola vozila i robe, kao i 901 inspeksijskih kontrola. Utvrđeno je 480 nepravilnosti. Izdata su 447 prekršajna naloga i izrečene novčane kazne u vrijednosti od 261.660,00€. Oduzeta je krijumčarena roba u vrijednosti od 10.632.914,71€. Samostalno i u saradnji sa drugim državnim organima podnijeta je 41 krivična prijava nadležnom tužiocu.

Oduzeto je 122.162.440 komada cigareta u vrijednosti 10.015.747,38€. Takođe, oduzeto je 2.339 kg rezanog duvana u vrijednosti 140.390,00€; 1225,82 litara alkohola u vrijednosti 9.051,52€ i 3.228,88 lit. gaziranog pića u vrijednosti 3.738,38€. Na osnovu navedenih zapljena akciznih proizvoda, izdato je 137 prekršajnih naloga i podneseno samostalno i u saradnji sa drugim državnim organima 33 krivične prijave nadležnom tužiocu.

Kada je u pitanju krijumčarenje narkotika, službenici Uprave carina su u 11 slučajeva oduzeli 432,25 kg skanka, 17,00 kg heroina, i 31,55kg kokaina.

U cilju dostizanja najviših standarda, Uprava carina će nastaviti da razvija svoje kapacitete u oblasti bezbjednosti uz kontinuiranu tehničku podršku Evropske unije, kako bi uz efikasne kontrole i zaštitu društva istovremeno obezbijedila dalje pojednostavljenje carinskih procedura i ubrzanje legalne trgovine.

LJUDSKI RESURSI

Ključnu ulogu u ostvarenju organizacionih ciljeva i kvaliteta njihove realizacije čine ljudski resursi i njihove sveukupne sposobnosti. Velika pažnja posvećuje se razvoju i unapređenju ljudskih resursa kroz obezbjeđivanje kvalitetnih, dobro obučanih i motivisanih službenika.

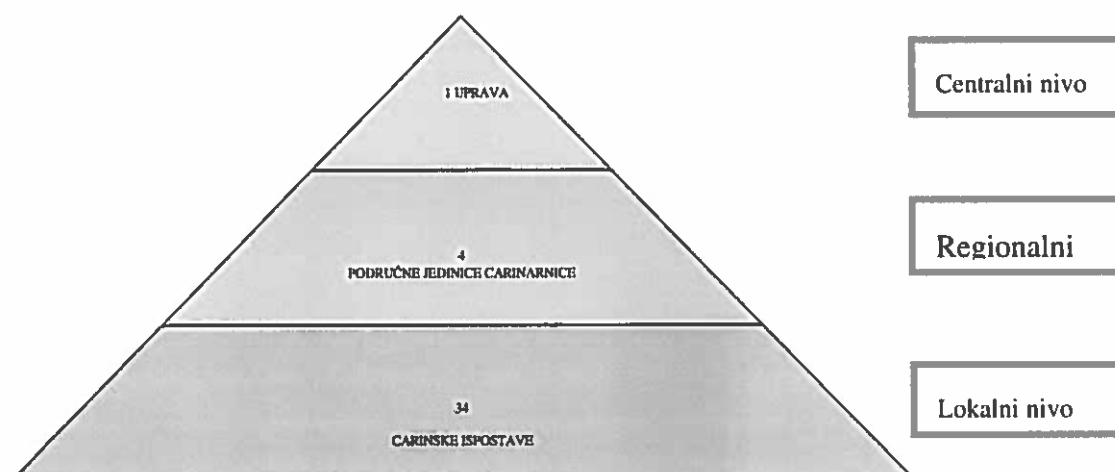
Sveobuhvatna reorganizacija carinske službe zahtijevana procesom pridruživanja Evropskoj uniji podrazumijeva adekvatno strateško planiranje i razvoj nove kulture i načina upravljanja kadrovima u carinskoj službi koja mora biti spremna da privuče, usavrši i zadrži stručan kadar. U tom cilju je usvojena Strategija upravljanja ljudskim resursima, kojom su utvrđene osnovne smjernice za upravljanje ljudskim resursima u periodu 2019-2021.godine. Strategija upravljanja ljudskim resursima kroz opštu svrhu, pravni okvir i postavljene strateške ciljeve na bazi prethodne analize postojećeg stanja i kapaciteta zaposlenih, ukazuje na prioritete pravce unapređenja upravljanja ljudskim resursima, pa ista predstavlja jedan od prioriteta aktivnosti u daljem razvoju carinske službe u skladu sa Poslovnom strategijom Uprave carina.

Organizacija i sistematizacija Uprave carina

U skladu sa novom Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave, Uprava carina je postala samostalni ogran državne uprave. Usvojen je novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave carina, kojim je na inovirani način organizovana Uprava, u skladu sa mjerama Plana optimizacije javne uprave Crne Gore 2018-2020, obavezama u vezi budućih projekata i nadležnosti i pregovaračkog poglavlja 29. Sistematizovano je 596 izvršilaca, čime je izvršeno smanjenje za 48 izvršilaca. Takođe, utvrđena su 24 radna mjesta u zvanju viši/a carinski/a savjetnik/ca III i viši/a carinski/a inspektor/ka III, što predstavlja više od 4% u odnosu na ukupno sistematizovani broj radnih mjesta. Takođe, u opštim službama je predviđeno 49 izvršilaca što predstavlja 8,2 % ukupno sistematizovanih. Uprava carina, prateći ove parametre, u potpunosti prati politiku Vlade Crne Gore.

Uprava carina je organizovana u okviru tri nivoa u odnosu na djelokrug i složenost poslova, koje čine centralni (1 Uprava), regionalni (4 PJ Carinarnice) i lokalni (34 Carinske ispostave). Ovim modelom organizacije ostvareno je funkcionalno, horizontalno i vertikalno povezivanje organizacionih jedinica, kako bi se optimalno i ekonomično ispunjavali zadaci.

Organizacioni oblici su:

Unutrašnja organizacija Uprave obuhvata 4 sektora, 2 službe i 3 odjeljenja, dok je u okviru 4 PJ Carinarnice organizovano 34 carinskih ispostava.

Tabela 8: Pregled broja organizacionih jedinica

		Ukupno
Uprava	Sektori	4
	Službe	2
	Odjeljenja	3
PJ Carinarnice	Carinske ispostave	34

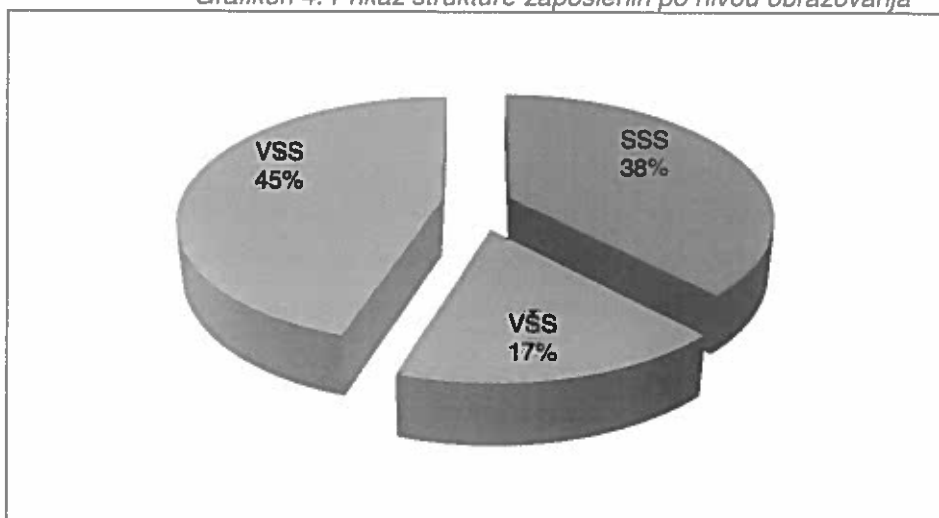
Zaposleni

U Upravi carina u 2019 godini, zaposleno je 519 službenika i namještenika, pri čemu je 45,09% sa visokom stručnom spremom, 17,15% je sa višom školskom spremom, dok je 37,76% sa srednjom stručnom spremom. U izvještajnom periodu, sporazumno je prestao radni odnos uz isplatu otpremnine, za 3 službenika.

Tabela 9: Pregled broja zaposlenih po organizacionim jedinicama

Naziv organizacione jedinice	Broj službenika		
	SSS	VŠS	VSS
Uprava	25	3	94
PJ Carinarnica Podgorica	54	31	73
PJ Carinarnica Bar	31	9	20
PJ Carinarnica Kotor	30	23	22
PJ Carinarnica Bijelo Polje	56	23	25
Ukupno:	196	89	234

Grafikon 4: Prikaz strukture zaposlenih po nivou obrazovanja

Edukacija carinskih službenika

Proces usvajanja evropskih standarda i približavanja službe modernijem sistemu upravljanja i rada, zahtijeva unapređenje učinka službenika, razvoj upravljanja kadrovskim kapacitetima i njihovog uticaja u sprovođenju reformi po uzoru na savremene carinske administracije. Procesu edukacije poseban doprinos je dao Centar za obuku carinskih službenika, koji je od svog osnivanja u oktobru 2018. godine realizovao sve planove.

Usvojena je Strategija obuka za period 2019-2021, kojom su utvrđene osnovne smjernice za obuku carinskih službenika u cilju stvaranja profesionalnog i dobro obučenog kadra. Imajući u vidu Plan optimizacije javne uprave Crne Gore 2018-2020, koji na restriktivan način uređuje oblast zapošljavanja državnih službenika i namještenika, kao osnovni stub efikasne i efektivne izgradnje administrativnih kapaciteta prepoznat je značaj razvoja kompetencija postojećeg carinskog kadra kroz obuku i stručno usavršavanje.

U skladu sa strateškim planom, izvršeno je infrastrukturno i tehničko opremanje Centra za obuku carinskih službenika. Takođe, posvećena je velika pažnja jačanju saradnje sa drugim relevantnim institucijama koje se bave obukom i stručnim usavršavanjem službenika javne uprave. Nastavljena je saradnja sa Upravom za kadrove kroz realizaciju Plana obuka. Posebno je unaprijeđena saradnja sa Policijskom akademijom u Danilovgradu, kroz organizovanje specijalističkih obuka za službenike Odsjeka za suzbijanje krijumčarenja, kao i povodom upotrebe ovjašćenja za carinske inspektore. Potpisan je i ugovor o saradnji vezano za organizovanje carinskog kursa i drugih specijalističkih obuka.

Nastavljene su aktivnosti na implementaciji evropskog Okvira carinskih kompetencija, u cilju unaprijeđenja kako obuka carinskih službenika tako i ostalih oblasti upravljanja ljudskim resursima.

Tabela 10: Prikaz broja obuka i polaznika za planirane i dodatne stručne i specijalističke seminare, sastanke, radionice i carinske obuke

	Broj	Broj polaznika
Planirani stručni i specijalistički seminare, sastanci, radionice i carinske obuke	33	252
Dodatni stručni i specijalistički seminare, sastanci, radionice i carinske obuke	177	462
Ukupno:	210	714

Od navedenog broja edukacija u Centru za obuku carinskih službenika realizovano je 20 specijalističkih obuka. Analiza sprovedenih edukacija, realizovanih u Centru, potvrdila je dobar odabir tema i predavača. Na osnovu evaluacija, kao i konsultacijama i razgovoru sa službenicima istaknuto je da im je ovakav vid interaktivnih obuka veoma koristan te da bi na ovaj način i ubuduće trebalo organizovati takve obuke u Centru, ali i u određenim područnim jedinicama (na terenu).

Jačanje integriteta i kredibiliteta

Svjetska carinska organizacija prepoznala je Upravu carina Crne Gore kao primjer odlične prakse u oblasti jačanja integriteta i borbi protiv svih oblika nezakonitog ponašanja i na taj način su u pozitivnom svijetlu predstavljene značajne aktivnosti koje Uprava carina kontinuirano preduzima u ovom bitnom segmentu carinskog djelovanja. U publikaciji Svjetske carinske organizacije, objavljenoj u junu 2019. godine, pod nazivom "Kompilacije najboljih praksi o unutrašnjim kontrolama integriteta u carinskim službama i odnosom sa eksternim kontrolama", predstavljene su aktivnosti Uprave carina u oblasti unapređenja integriteta i borbe protiv korupcije.

Usvojen je Plan integriteta i identifikovano 8 oblasti rizika, izvršena procjena i rangiranje 40 osnovnih i 67 preostalih rizika i definisano 148 odgovarajućih mjera za smanjenje rizika od neprihvatljivog ponašanja, u skladu sa vjerovatnoćom nastanka, uticaja i posljedica korupcije i drugih oblika nezakonitog ili neetičkog postupanja, za čiju su realizaciju precizirane odgovorne organizacione jedinice.

Sačinjen je Godišnji izvještaj za 2018.g. o sprovođenju Plana integriteta, koji je dostavljen Agenciji za sprječavanje korupcije. Od ukupno 148 definisanih mjera, u izveštajnom periodu realizovano 78%, odnosno realizovano je 115 mjera, djelimično realizovano 17%, odnosno 15 mjera, dok 5%, odnosno 8 mjera nije realizovano.

Takođe, sačinjen je i dostavljen Upravi policije-Sektoru granične policije Izvještaj za 2018.godinu o realizaciji mjera definisanih Zajedničkim planom mjera za prevenciju i represiju korupcije na graničnim prelazima. Sve mjere iz nadležnosti carinske službe uspješno su realizovane u toku 2018.godine. Usvojen je Zajednički plan mjera za prevenciju i represiju korupcije na graničnim prelazima za 2019.godinu, kojim je definisano 9 mjera u nadležnosti Uprave carina.

Aktivnosti na realizaciji Integrity testova su nastavljene, pa je u decembru 2019.godine primjenom novog koncepta u izboru službenika koji će biti testirani, a u skladu sa Mapom rizika, testiran 31 carinski službenik sa operativnog nivoa djelovanja iz sve 4 PJ Carinarnice, uz napomenu da je do sada ukupno testiran 131 carinski službenik iz različitih organizacionih jedinica i kategorija radnih mjesta, odnosno oko 25% službenika ove Uprave.

Disciplinske mjere

U toku 2019.godine ukupno je riješeno 14 disciplinskih postupaka. Nakon okončanih disciplinskih postupaka donijet je Zaključak o obustavljanju disciplinskog postupka protiv 3 službenika Carinarnice Bar. Ukupno su izrečene sledeće disciplinske mjere:

- za 1 službenika zbog počinjene teže povrede službene dužnosti - nedolično ponašanje u službi koje ima za posledicu nanošenje štete ugledu službe, novčana kazna u trajanju od šest mjeseci u iznosu od 40 % zarade isplaćene za mjesec u kojem je počinjena teža povreda službene dužnosti;
- za 2 službenika zbog počinjene teže povrede službene dužnosti - neizvršavanje ili nesavjesno, neblagovremeno ili nemarno vršenje službenih obaveza - novčana kazna u trajanju od dva mjeseca u iznosu od 20 % zarade isplaćene za mjesec u kojem je počinjena teža povreda službene dužnosti;
- za 1 službenika zbog počinjene teže povrede službene dužnosti - zloupotreba položaja ili prekoračenje ovlašćenja u službi, zbog čega je privremeno ograničen u vršenja dužnosti na način što mu je zabranjeno obavljanje poslova u ovom organu (suspenzija), do okončanja disciplinskog postupka - novčana kazna u trajanju od dva mjeseca u iznosu od 20 % zarade isplaćene za mjesec u kojem je počinjena teža povreda službene dužnosti;
- za 2 službenika koji su 2013.godine privremeno ograničeni u vršenja dužnosti na način što im je zabranjeno obavljanje poslova u ovom organu (suspenzija) do okončanja disciplinskog postupka, nastavljen je postupak utvrđivanja disciplinske odgovornosti, nakon okončanja krivičnog postupka, zbog počinjene teže povrede službene dužnosti - zloupotreba položaja ili prekoračenje ovlašćenja u službi - novčana kazna u trajanju od tri mjeseca u iznosu od 30 % zarade isplaćene za mjesec u kojem je počinjena teža povreda službene dužnosti odnosno novčana kazna u trajanju od šest mjeseci u iznosu od 40% za mjesec u kojem je počinjena teža povreda službene dužnosti;
- za 1 službenika koji je 2013.godine privremeno ograničen u vršenja dužnosti na način što mu je zabranjeno obavljanje poslova u ovom organu (suspenzija) do okončanja disciplinskog postupka, nastavljen je postupak utvrđivanja disciplinske odgovornosti, nakon okončanja krivičnog postupka, zbog počinjene teže povrede službene dužnosti - zloupotreba položaja ili prekoračenje ovlašćenja u

službi - obustavljen je zato što ne postoje dokazi da je počinjena navedena teža povreda službene dužnosti;

- za 1 službenika zbog počinjene lakše povrede službene dužnosti – nenošenje oznake sa ličnim imenom - novčana kazna za jedan mjesec u iznosu od 20 % zarade isplaćene za mjesec u kojem je počinjena lakša povreda službene dužnosti;

- za 1 službenika zbog počinjene lakše povrede službene - povreda pravila i standarda utvrđenih Etičkim kodeksom državnih službenika i namještenika - novčana kazna u trajanju od jednog mjeseca u iznosu od 10 % zarade isplaćene za mjesec u kojem je počinjena lakša povreda službene dužnosti;

- za 1 službenika zbog počinjene lakše povrede službene dužnosti – nepoštovanje radnog vremena - novčana kazna za jedan mjesec u iznosu od 20 % zarade isplaćene za mjesec u kojem je počinjena lakša povreda službene dužnosti;

- za 1 službenika iz granične Carinske ispostave u okviru PJ Carinarnice Bijelo Polje, prestao je radni odnos po sili zakona u ovom državnom organu, obzirom da je pravosnažnom presudom Osnovnog suda u Bijelom Polju, koja je ovoj upravi dostavljena u toku 2019.godine, oglašen odgovornim za krivično djelo zloupotreba službenog položaja i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci.

Tabela 11: Prikaz riješenih disciplinskih postupaka

Ukupno riješeno	Izrečena novčana kazna za lakšu povredu službene dužnosti	Izrečena novčana kazna za težu povredu službene dužnosti	Izrečena kazna prestanak radnog odnosa	Obustavljeno	U radu
14	3	6	1	4	-

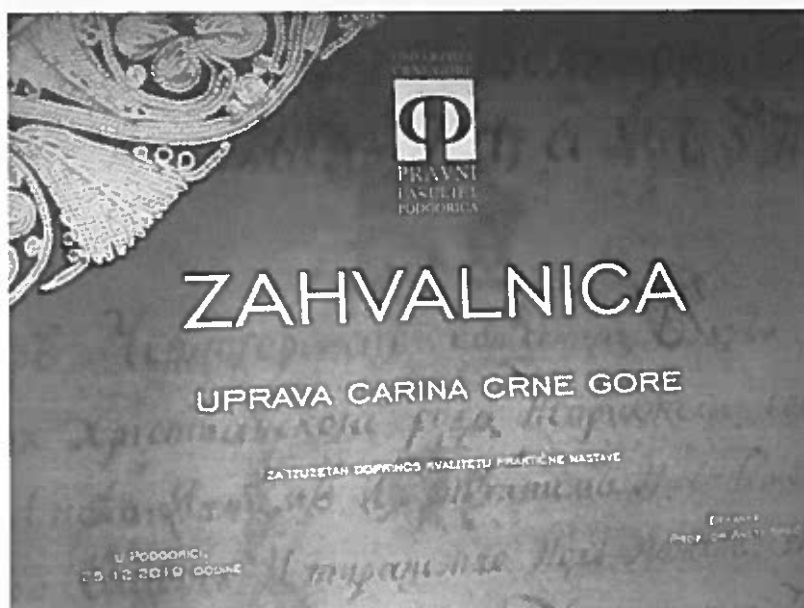
ZASTUPLJENOST U JAVNOSTI

O radu Uprave carina javnost je informisana redovnim davanjem saopštenja o svim aktivnostima institucije ali i kroz nastupe u medijima i posredstvom sajta Uprave www.upravacarina.gov.me. U toku 2019.godine, osim saopštenja o izmjenama propisa, naplati prihoda, donacijama edukacijama, objavljeno je i 120 saopštenja o sprječavanju krijumčarenja, 11 o zaštiti prava intelektualne svojine, 74 o aktivnostima na planu suzbijanja nelegalne trgovine akciznim proizvodima. Na gotovo sva novinarska pitanja blagovremeno su upućivani odgovori.

U cilju pružanja pravovremenih i jasnih informacija u cilju unapređenja transparentnosti, jačanja ugleda i povjerenja privrednih subjekata, građana, kao i samih zaposlenih izrađena je Strategija odnosa sa javnošću 2019 - 2021. Ovom Strategijom definisani su vizija i misija, i postavljeni strateški ciljevi na bazi prethodne analize postojećeg stanja i kapaciteta u oblasti odnosa sa javnošću.

Donijeto je ukupno 73 rješenja po osnovu slobodanog pristupa informacijama kojima je dozvoljen pristup u ukupno 67 tačaka zahtjeva, a odbijen u 113 tačaka zahtjeva. Podnijete su 23 žalbe, od strane NVO "MANS", zbog povrede pravila postupka koje su blagovremeno proslijeđene Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama na dalje odlučivanje.

U skladu sa Sporazumom o saradnji sa Pravnim fakultetom Univerziteta Crne Gore organizovana je stručna praksa za studente četvrte godine. Stručna praksa za studente Ekonomskog fakulteta organizovana je u maju mjesecu u 7 grupa za ukupno 24 studenta dok je za studente Pravnog fakulteta praksa realizovana u periodu oktobar – decembar, u 6 grupa za ukupno 33 studenta. Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore dodijelio je zahvalnicu Upravi carina za saradnju povodom datog doprinosa u realizaciji praktične nastave za studente u toj univerzitetskoj jedinici.

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ UPRAVE CARINA KAO POTROŠAČKE JEDINICE

U toku 2019. godine od ukupno opredijeljenih budžetskih sredstava koja su iznosila 7.139.907 € realizovana je potrošnja u iznosu od 6.614.089€, tako da je izvršenje budžeta iznosilo preko 92 %, što znači da su ostvarene uštede u budžetu skoro od 10% ukupnih budžetskih sredstava. Uprava carina sprovodi ugovorene obaveze po planu mjesečnog varanta raspoloživih sredstava. Prema evidenciji KUF obaveze prema dobavljačima na dan 31.12.2019. godine iznose 18.268,07€.

Interni programi za praćenje poslovnih procesa Službe za finansijsko računovodstvene poslove i javne nabavke za 2019. godinu su doradjeni i unaprijeđeni. Unaprijeđen je program Glavne knjige i blagajničkog poslovanja, čime se omogućava izrada preciznih izvještaja izvršenja budžeta sa analitikom i subanalitikom. Blagajnički mjesečni maksimum za tekuću godinu bio je na nivou iz predhodne godine i iznosi 2.500€. Na kraju obračunskog perioda izvršen je povraćaj nepotrošenih sredstava na Glavni račun državnog trezora u iznosu od 19,14€.

Godišnji gotovinski promet blagajne iznosio je 47.460,86€. Saldo blagajne na Programu CUSTOMS na dan 31.12.2019. godine je 0,00€, jer su preostala nepotrošena sredstva uplaćena na Glavni račun državnog trezora u iznosu od 594,03 €.

Kao članica CUSTOMS Program 2020, čiji je opšti cilj podrška funkcionisanju i modernizaciji carinske unije u cilju jačanja unutrašnjeg tržišta kroz saradnju zemalja učesnica, njihovih carinskih službi i njihovih službenika, Uprava carina uspješno realizuje navedeni Projekat. Uplatom članarine u iznosu od 60.000,00€ za učešće u Programu CUSTOMS 2020 za 2019/2020 godinu, realizacija teče po planu usvojenih aktivnosti, shodno pravilima Finansijskog vodiča EK za ovaj Projekat. Budžetska godina CUSTOMS Projekta, obuhvata period od 01.04.2019-31.03.2020. godine. Ukupna budžetska potrošnja iz sredstava donacije po Customs Programu iznosila je 52.580,49€.

Podaci o javnim nabavkama

Plan javnih nabavki za 2019.godinu je iznosio 2.021,615,00€ (sa tenderom za akcizne markice na iznos od 1.235.000,00€), i to: robe - 1.358.600,00€; radovi - 44.400,00€ i usluge - 618.615,00€.

Otvorenih postupaka javne nabavke je bilo 7 i to: nabavka carinskih plombi; nabavka kolskih vaga; održavanje motornih vozila; nabavka licence vmware; održavanje aplikativnog dijela CIS-a; održavanje sistemskog dijela CIS-a; nabavka robe hardverske opreme i nabavka akciznih markica. Navedeni postupci su okončani, potpisani ugovori, osim akciznih markica koji je u toku.

Jedan pregovarački postupak za održavanje mobilnih skenera je takodje okončan. Za nabavke male vrijednosti u Planu javnih nabavki je bilo 38 postupaka, od kojih su svi okončani i ugovori potpisani. Hitnih nabavki nije bilo.

OSTALE AKTIVNOSTI

Saradnja sa zaštitnikom imovinsko pravnih interesa, nadležnim sudovima i advokatima

Zaštitniku imovinsko pravnih interesa i sudskim vještacima, se blagovremeno dostavljaju odgovori, dokazi i izjašnjenja na navode tužbi podnijetih protiv države Crne Gore i Uprave carina. Podnijeto je 5 tužbi radi naknade štete zbog neiskorišćenih godišnjih odmora i prekovremenog rada, kao i 1 za naknadu štete po osnovu rješavanja stambenog pitanja. Predmetni postupci su u toku i u istim je dato adekvatno izjašnjenje Zaštitniku.

Po osnovu radnih sporova (iznosi naknada štete po utuženom osnovu, troškovi postupka, kamate, troškovi izvršnog postupka), troškovi su u 2019. godini sa budžetskog računa iznosili 7.400 €, što je znatno manje u odnosu na prethodne godine. Naime, u 2018. godini troškovi radnih sporova su iznosili 53.851 €, u 2017. godini 22.026,43 €, dok su u 2016. godini iznosili 191.488 €.

Tabela 13: Pregled iznosa troškova radnih sporova

	2016	2017	2018	2019
Iznos	191.488 €	22.026,43 €	53.851 €	7.400 €

U periodu od 2015. - 2016. godine pokrenuto je znatno više radnih sporova u odnosu na 2017. godinu kada je pokrenuto 14 radnih sporova koji su većinom postali izvršni u 2018.godine , dok je u 2018 pokrenuto 6 radnih sporova koji su postali izvršni tokom 2019. godine, što je za posljedicu imalo da su u 2019. godini znatno manji troškovi radnih sporova.

Okončano je 5 predmeta u kojima je tužba odbačena zbog apsolutne nenadležnosti suda, povlačenja tužbe, kao i dvije parnice. Odbačena je optužnica u jednom krivičnom predmetu.

Obuke i ispiti za sticanje licenci za obavljanje poslova zastupanja pred carinskim organom

U saradnji sa Privrednom Komorom Crne Gore Uprava carina je u toku 2019. godine sprovele obuke kandidata za sticanje licence za zastupanje pred carinskim organom. Preduzimane su i aktivnosti u cilju blagovremene informisanosti prijavljenih kandidata o Zakonom propisanim uslovima, potrebnoj dokumentaciji za sticanje licenci i odobrenja za obavljanje poslova zastupanja pred organima Carinske službe, kao i o programu za polaganje stručnog ispita.

Organizovan je stručni ispit za sticanje licence i izdato 18 uvjerenja o položenom ispitu kao i 18 licenci za obavljanje poslova zastupanja pred carinskim organom. Donijeto je 8 rješenja o izdavanju odobrenja za obavljanje poslova zastupanja pred carinskim organom, 9 odobrenja za elektronsku razmjenu podataka (ERP) na osnovu uspješnog testiranja u CIS-u. Donijeto je i 6 rješenja o oduzimanju odobrenja za obavljanje poslova zastupanja pred carinskim organom za 6 privrednih društava.

Tabela 14: Prikaz izdatih dokumenata po osnovu stručnog ispita za sticanje licence za obavljanje poslova zastupanja pred carinskim organom

Broj uvjerenja o položenom carinskom ispitu	Broj izdatih Uvjerenja o položenom stručnom ispitu za sticanje licence	Broj licenci za obavljanje poslova zastupanja pred carinskim organom fizičkim licima	Broj rješenja o produženju licenci	Broj odobrenja privrednom društvu za elektronsku razmjenu podataka	Broj odobrenja za zastupanje pred carinskim organom
7	21	11	15	4	4

Interne procedure

Uprava carina Crne Gore primjenjuje 74 interne procedure za sve organizacione jedinice, kojima je detaljno opisuju sistemi rada i svi koraci u međuslužbeničkoj komunikaciji i saradnji. Na taj način poboljšan je sistem rada, prije svega u pravcu efikasnosti i brzine dostizanja rezultata u radu.

UPRAVA ZA IGRE NA SREĆU

Stupanjem na snagu Uredbe o načinu i organizaciji rada državne uprave („Službeni list CG“, br. 87/18), Uprava za igre na sreću je ponovo stekla status samostalnog organa državne uprave.

Nadzor nad radom priređivača igara na sreću, nakon dodjele koncesije, i dalje je u nadležnosti Uprave za inspekcijske poslove, koja je na osnovu Uredbe o načinu i organizaciji rada državne uprave („Službeni list CG“ 05/12), preuzela od Uprave za igre na sreću državne službenike i namještenike koji su vršili inspekcijske poslove, opremu i službenu dokumentaciju. Odredbom člana 26 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl. list CG“, br. br. 87/18, 2/19 i 38/19), određeno je da Uprava za igre na sreću vrši poslove koji se odnose na: „odlučivanje o svojstvu neke igre, kao igre na sreću; pripremanje stručne osnove za izradu propisa u oblasti igara na sreću; davanje saglasnosti na pravila igara na sreću; vođenje registra priređivača igara na sreću; učestvovanje u komisijama za izvlačenje i pronalaženje dobitaka u lutrijskim igrama na sreću; vršenje kontrole osnovnog kapitala i depozita kod priređivača igara na sreću po potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca; izdavanje odobrenja za držanje riziko-depozita za osiguranje isplata dobitaka kod posebnih igara na sreću; razmatranje ponuda dospjelih na konkurs za dodjelu koncesije za priređivanje igara na sreću, u skladu sa postupkom davanja koncesije i obavljanje ostalih stručnih poslova u vezi sa davanjem koncesije; pripremanje predloga za oduzimanje koncesije; vršenje procjene vrijednosti nagradnog fonda za priređivanje nagradnih igara u robi i uslugama; predlaganje akata o ostalim uslovima koje igračnica mora da ispuni; određivanje jedinstvenog finansijskog softvera za klađenje; izdavanje odobrenja za promjenu lokacije automat-kluba, odnosno kladionice ili uplatnog mjesta; izdavanje naljepnica za automate i stolove; izdavanje saglasnosti i vršenje kontrole priređivanja nagradnih igara u robi i uslugama; kao i druge poslove koji su joj određeni u nadležnost.”

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji utvrđeno je da Uprava za igre na sreću ima tri organizacione jedinice: Sektor za poslove igara na sreću, Sektor za informacioni sistem za on-line nadzor priređivača i Služba za opšte poslove i finansije. Ukupan sistematizovani broj radnih mjesta u Upravi za igre na sreću je 21, od čega je na dan 31.12.2019. godine, popunjeno 14.

PRIHODI OD IGARA NA SREĆU I NAGRADNIH IGARA

PRIHODI OD IGARA NA SREĆU I NAGRADNIH IGARA ZA 2019. GODINU PO MJESECIMA

Ukupan prihod⁷ od igara na sreću i nagradnih igara, u 2019. godini, po osnovu koncesionih naknada je iznosio 15,879,196.46 €. U tabeli br. 1 je prikaz prihoda po mjesecima.

2019. godina	KLADIONIČKE IGRE		AUTOMAT klubovi	KAZINA	INTERNET KLAĐENJE	NAGRADNE IGRE	TOMBOLA zatvorenog tipa	UKUPNO
	KLADIONICE	TERMINALI						
JANUAR	483,058.22	138,404.75	199,011.72	230,560.78	40,000.00	2,858.29	310.48	1,094,204.24
FEBRUAR	561,684.26	119,086.59	182,120.91	173,411.03	62,500.00	1,407.79	223.53	1,100,434.11
MART	602,797.47	110,586.39	211,687.25	2,086,560.86	45,483.70	7,857.94	204.93	3,065,178.54
APRIL	442,091.89	106,456.71	178,839.42	154,892.92	60,000.00	4,012.54	1,141.66	947,435.14
MAJ	608,458.09	88,816.11	201,334.47	182,744.71	70,000.00	4,173.17	786.16	1,156,312.71
JUN	577,907.53	78,976.43	210,277.12	258,767.63	64,000.00	1,895.05	679.89	1,192,503.65
JUL	455,281.20	63,842.42	206,665.42	207,733.58	105,809.14	2,278.61	567.16	1,042,177.53
AVGUST	711,162.40	42,115.11	216,451.18	250,354.05	80,000.00	1,602.32	496.2	1,302,181.26
SEPTEMBAR	634,905.53	16,618.72	226,700.38	362,769.05	75,758.06	3,884.94	475	1,321,111.68
OKTOBAR	657,416.13	31,952.61	233,644.79	172,890.58	74,000.17	3,329.84	629.18	1,173,863.30
NOVEMBAR	547,761.69	35,679.40	213,668.60	118,656.70	70,000.00	6,382.84	331.82	992,481.05
DECEMBAR	795,610.90	41,023.49	216,322.36	365,794.74	70,000.00	1,801.61	760.15	1,491,313.25

⁷ Svi novčani iznosi u tabelama su izraženi u EUR (€)

Σ	7,078,135.31	873,558.73	2,496,723.62	4,565,136.63	817,551.07	41,484.94	6,606.16	15,879,196.46
----------	---------------------	-------------------	---------------------	---------------------	-------------------	------------------	-----------------	----------------------

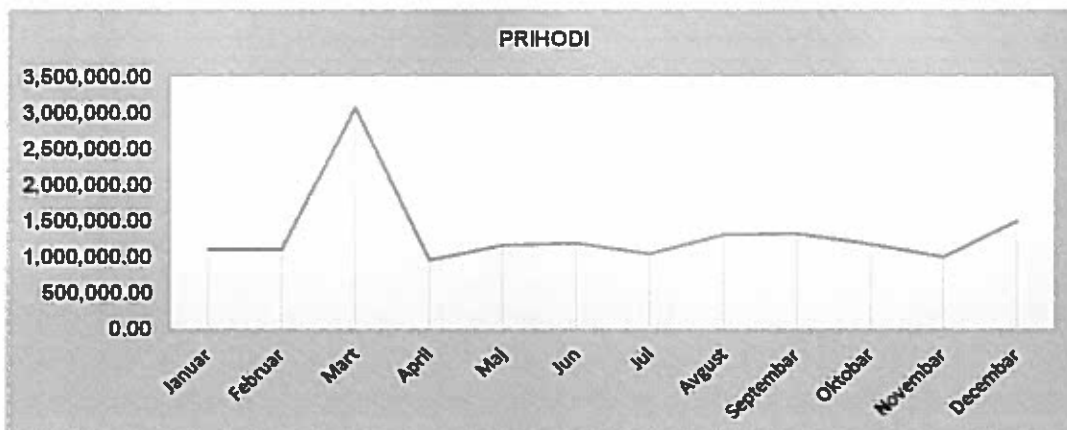
Tabela br.1

Kvartalni prihod od igara na sreću i nagradnih igara po osnovu koncesionih naknada je prikazan u tabeli br.2

2019. godina	KLADIONIČKE IGRE		AUTOMAT klubovi	KAZINA	INTERNET KLAĐENJE	NAGRADNE IGRE	TOMBOLA zatvorenog tipa	UKUPNO
	KLADIONICE	TERMINALI						
I KVARTAL	1,647,539.95	368,077.73	592,819.88	2,490,532.67	147,983.70	12,124.02	738.94	5,259,816.89
II KVARTAL	1,628,457.51	274,249.25	590,451.01	596,405.26	194,000.00	10,080.76	2,607.71	3,296,251.50
III KVARTAL	1,801,349.13	122,576.25	649,816.98	820,856.68	261,567.20	7,765.87	1,538.36	3,665,470.47
IV KVARTAL	2,000,788.72	108,655.50	663,635.75	657,342.02	214,000.17	11,514.29	1,721.15	3,657,657.60
Σ	7,078,135.31	873,558.73	2,496,723.62	4,565,136.63	817,551.07	41,484.94	6,606.16	15,879,196.46

Tabela br.2

Na grafikonu br.1 je prikazano kretanje mjesečnih budžetskih prihoda po osnovu koncesionih naknada u 2019. godini.

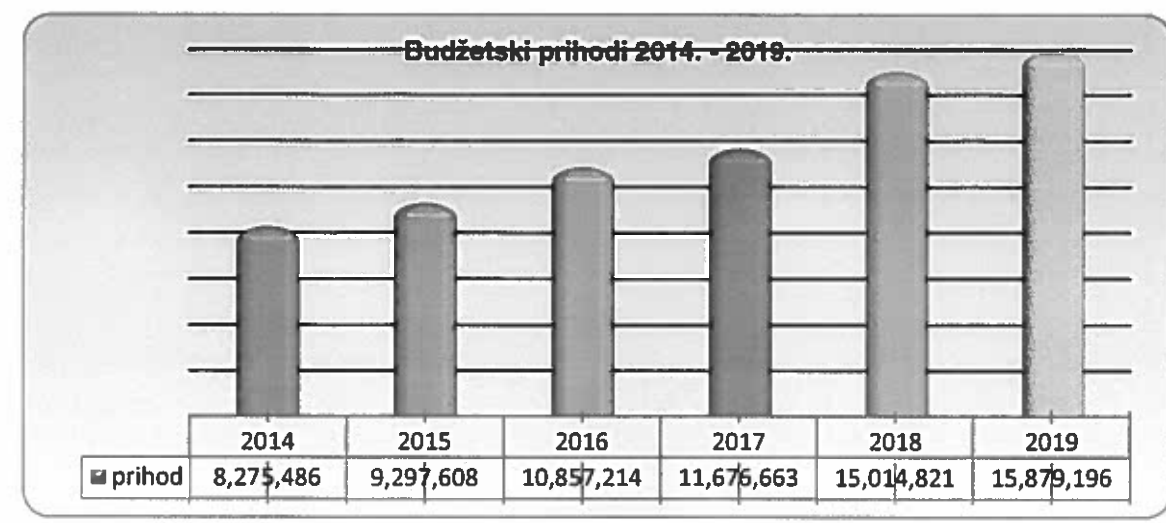
Grafikon br.1

Uvećanje budžetskih prihoda u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu, po osnovu koncesionih naknada, iznosilo je 5.75%, što je predstavljeno u tabeli br.3:

VRSTA IGRE	2019. godina	2018. godina	% U ODNOSU NA PROŠLU GODINU
KAZINA	4,565,136.63	3,866,033.96	18.08%
NAGRADNE IGRE	41,484.94	38,089.92	8.91%
KLADIONIČKE IGRE	7,951,694.04	8,316,463.56	-4.39%
AUTOMAT KLUBOVI	2,496,723.62	2,250,954.51	10.92%
TOMBOLA zatvorenog tipa	6,606.16	6,463.69	2.20%
INTERNET KLAĐENJE	817,551.07	537,091.14	52.22%
UKUPNO	15,879,196.46	15,015,096.78	5.75%

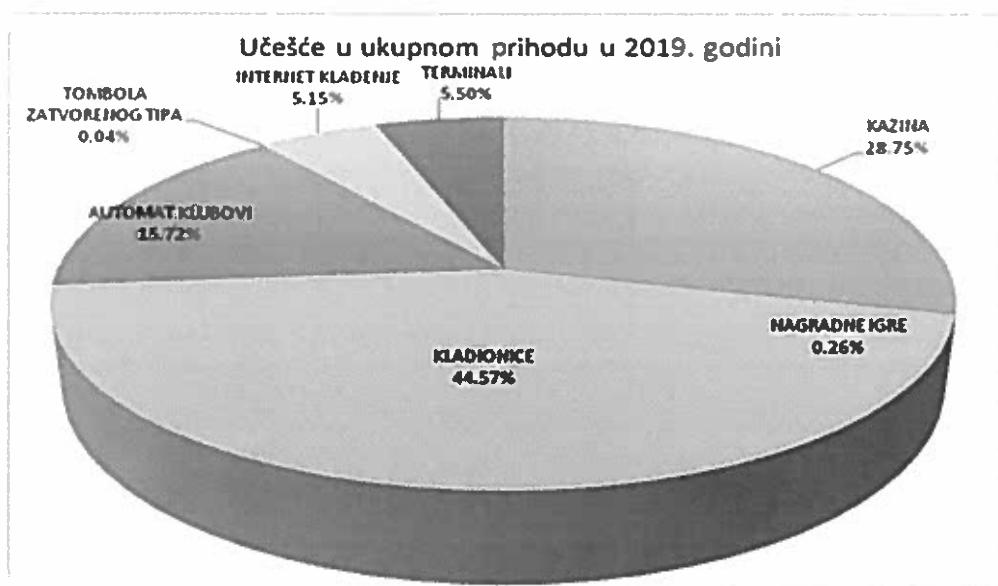
Tabela br.3

Kretanje budžetskih prihoda od igara na sreću tokom perioda od 01.01.2014. do 31.12.2019. godine, prikazano je na grafikonu br.2.

Grafikon br.2

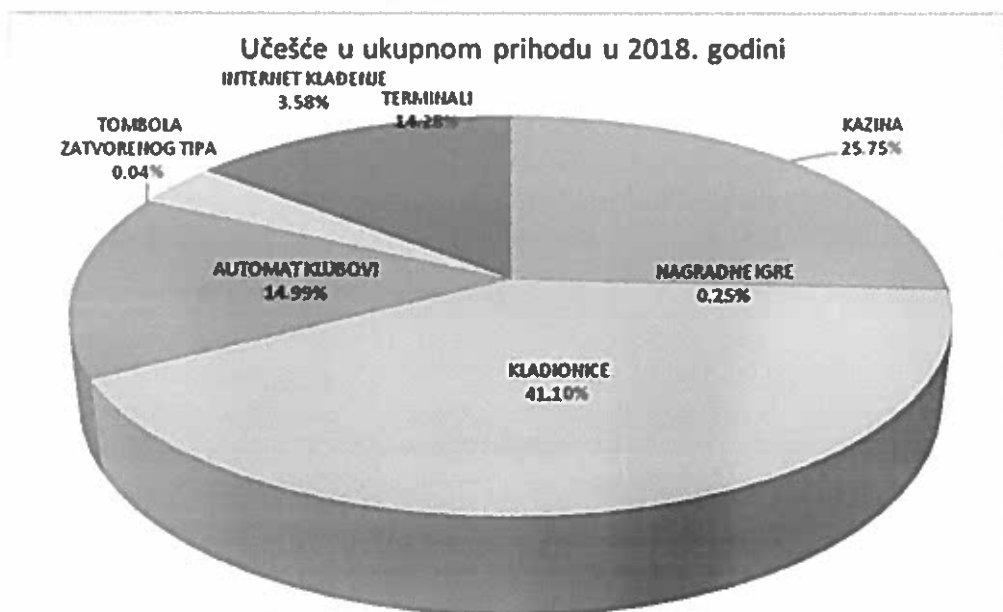
GRAFIČKI PRIKAZ UČEŠĆA PRIHODA OD POJEDINIH VRSTA IGARA U UKUPNOM PRIHODU

Grafikon br.3

Učešće pojedinih vrsta igara na sreću u ukupnom budžetskom prihodu za 2019. godinu je prikazano na grafikonu br.3. U odnosu na 2018. godinu (grafikon br.4) je primijetno smanjenje učešća prihoda od terminala za klađenje (u ugostiteljskim objektima), što je bilo očekivano kao posljedica Odluke⁸ Ustavnog suda Crne Gore iz 2017. godine.

⁸ Nakon Odluke Ustavnog suda C.G. Uprava za igre na sreću više ne izdaje koncesije za priređivanje posebnih igara na sreću – kladiioničke igre putem terminala za klađenje u ugostiteljskim objektima, niti dozvoljava premještanje terminala iz jednog ugostiteljskog objekta u drugi.

Grafikon br.4

PRIHODI OD IGARA NA SREĆU PO PRIREĐIVAČIMA

Lista 10 najvećih priređivača po prihodima u 2019. godini

REDNI BROJ	NAZIV PRIREĐIVAČA	PRIHOD U 2019. GODINI
1	MAESTRAL Hotels and Casinos DOO	3,580,693.33
2	VEZUV DOO	3,212,233.05
3	SPORTING GROUP DOO	1,296,284.39
4	LOB COMPANY DOO	920,382.78
5	DŽEK POT	793,571.24
6	MERIDIAN BET DOO	748,097.31
7	ČIBRI DOO	709,030.06
8	MNA GAMING DOO	704,548.09
9	MULTIMAT DOO	647,964.15
10	FUN FUN DOO	558,403.63

Tabela br.4

Prihodi od kazina u 2019. godini po priređivačima

REDNI BROJ	NAZIV PRIREĐIVAČA	UPLATE
1	MAESTRAL AND HOTEL CASINOS DOO	3,580,693.33
2	DŽEK POT DOO	793,571.24
3	CASINO AVALA DOO	190,872.06

Tabela br.5

Lista 5 najvećih priređivača igara na sreću na automatima po prihodima u 2019. godini

REDNI BROJ	NAZIV PRIREĐIVAČA	UPLATE
1	MNA GAMING DOO	689,932.89
2	VEZUV DOO	326,958.25
3	GAME WORLD DOO	278,221.14
4	LUTRIJA CRNE GORE AD	247,786.66
5	MARKOVIĆ GRAND COMPANY DOO	144,954.03

Tabela br.6

Lista 5 najvećih priređivača kladioničkih igara po prihodima u 2019. godini

REDNI BROJ	NAZIV PRIREĐIVAČA	UPLATE - KLADIONIČKE IGRE		UKUPNO UPLATE KLADIONIČKE IGRE
		KLADIONICE	TERMINALI	
1	VEZUV DOO	2,184,801.38	576,368.83	2,761,170.21
2	SPORTING GROUP DOO	1,176,284.39		1,176,284.39
3	LOB COMPANY DOO	732,733.36	30,677.16	763,410.52
4	MERIDIAN BET DOO	622,908.93		622,908.93
5	MULTIMAT DOO	587,456.07		587,456.07

Tabela br.7

Prihodi od tombole zatvorenog tipa po priređivačima u 2019. godini

REDNI BROJ	NAZIV PRIREĐIVAČA	UPLATE
1	VEZUV DOO	4,104.59
2	REGINA SPORT DOO	1,617.32
3	NORD DOO	822.60
4	TOMBOLA DOO ⁹	61.65

Tabela br.8

⁹ Napomena: "Tombola" doo je prestala sa radom 07.02.2019. godine

REGISTAR PRIREĐIVAČA

KLADIONIČKE IGRE NA SREĆU

U Crnoj Gori, na dan 31.12.2019. godine, 20 privrednih društava priređivalo je posebne igre na sreću – kladioničke igre, a 5 privrednih društava: Vezuv, Čibri, Fun Fun, Lob company i Luca`s Bet su priređivali te igre putem terminala za klađenje na 44 lokacije.

PRIREĐIVAČI KLADIONIČARSKIH IGARA NA SREĆU 2019. GODINE			
REDNI BROJ	NAZIV PRIREĐIVAČA	BROJ KLADIONICA	BROJ TERMINALA
1	ALFA-99 INFOTECH CONSULTANCY DOO	1	/
2	ARUA DOO	27	/
3	ATMOSFERA PLUS DOO	2	/
4	BEE FEE MNE DOO	6	/
5	BONUS DOO	12	/
6	ČIBRI DOO	82	14
7	FUN FUN DOO	65	1
8	INTERNATIONAL GAMBLING COMPANY DOO	1	/
9	JOSA COMPANY DOO	10	/
10	LOB COMMpany DOO	102	3
11	LUCA`S BET DOO	11	1
12	MERIDIANBET DOO	69	/
13	MNA GAMING DOO	7	/
14	MULTIMAT DOO	81	/
15	OS DOO	3	/
16	SATURN -365 DOO	2	/
17	SPORT BET DOO	27	/
18	SPORTING GROUP DOO	99	/
19	VEZUV DOO	344	25
20	WESTERFULL MONTENEGRO DOO	5	/
	UKUPNO:	956	44

Tabela br.9

AUTOMAT KLUBOVI

Na dan 31.12.2019. godine, 23 priređivača je priređivalo posebne igre na sreću – igre na automatima i elektronskim ruletima u 119 objekata (automat klubova). Pregled sa podacima o broju automat klubova, automata, elektronskih ruleta i igračkih mjesta na ruletima je dat u tabeli br.10.

Redni broj	BROJ AUTOMATA I RULETA PO PRIREĐIVAČIMA 2019. GODINE				
	NAZIV PRIREĐIVAČA	Broj klubova	Broj automata	Broj ruleta	Broj mjesta na ruletima
1	ADRIA TRANSPORT DOO	1	10	/	/
2	ARBUN COMMERCE DOO	3	36	/	/
3	ARUA DOO	3	25	3	15
4	AUTO GAMES DOO	2	20	/	/
5	BEE FEE MNE DOO	7	63	8	52
6	BINGO-KRIVOKAPIĆ DOO	1	10	/	/
7	CATTARO COMPANY GROUP DOO	3	36	2	14
8	ČIBRI DOO	5	48	4	15
9	FLESH & AS DOO	1	9	1	10
10	FUN FUN DOO	1	10	/	/
11	GAME WORLD DOO	4	115	4	22
12	GIDA DOO	8	80	/	/
13	KINGS & CO DOO	6	89	2	10
14	LUTRIJA CRNE GORE AD	18	163	13	91
15	MARKOVIĆ GRAND COMPANY DOO	7	89	7	29
16	MERIDIANBET DOO	4	40	/	/
17	MNA GAMING DOO	14	312	11	56
18	MONTENEGRO BETTING DOO	6	40	5	20
19	MONTEVEGAS DOO	2	67	2	13
20	MULTIMAT DOO	8	72	7	36
21	PALADIUM DOO	4	42	4	21
22	SATURNUS CODEX DOO	2	8	2	12
23	VEZUV DOO	9	197	8	52
	UKUPNO:	119	1581	83	468

Tabela br.10

KAZINA

Na dan 31.12.2019. godine, posebne igre na sreću u kazinima priređivala su 3 privredna društva, u 5 kazina.

Naziv priređivača	Naziv kazina	Broj stolova za živu igru	Broj automata	Broj elektronskih ruleta	Broj igračkih mjesta
DŽEK POT DOO	CASINO ROYAL SPLENDID	14	110	2	8
DŽEK POT DOO	QUEEN OF MONTENEGRO	13	30	0	0
DŽEK POT DOO	CAZINO MONTENEGRO	7	46	1	8
MAESTRAL Hotels And Casinos DOO	MAESTRAL	20	86	1	10
CASINO AVALA DOO	CASINO AVALA	17	87	1	8

Tabela br.11

LUTRIJSKE IGRE NA SREĆU

U Crnoj Gori na dan 31.12.2019. godine, 3 privredna društava priređivala su lutrijske igre na sreću – tombolu zatvorenog tipa (tabela br.11).

Redni broj	Naziv priredjivača	Adresa	Naziv objekta
1	NORD DOO	UL. TOMAŠA ŽIŽIĆA BB - BIJELO POLJE	"NORD"
2	REGINA SPORT DOO	UL. NJEGOŠEVA BR. 21 - NIKŠIĆ	"SKVER"
3	VEZUV DOO	TRG REPUBLIKE BB - PODGORICA	"PRINC"

Tabela br.12

IGRE NA SREĆU PREKO INTERNETA

U Crnoj Gori je na dan 31.12.2019. godine, sedam (7) privrednih društava priređivalo igre preko interneta:

- Vezuv DOO,
- Lob company DOO,
- Arua DOO,
- Meridianbet DOO,
- Sporting Group DOO,
- Sport Bet DOO i
- Čibri DOO

NAGRADNE IGRE

Tokom 2019. godine, organizovano je ukupno 77 nagradnih igrara. Od toga su 22 bile sa fondom nagrada u iznosu od preko 10,000.00 €. Ukupan budžetski prihod realizovan u 2019. godini je iznosio 41,484.94 €.

Kako je prihod od nagradnih igara za 2018. godinu iznosio 37,853.66 €, u 2019. godine je ostvareno povećanje od 9,59% u odnosu na 2018. godinu.

RAD SEKTORA ZA POSLOVE IGARA NA SREĆU PO ZAHTJEVIMA PRIREĐIVAČA

Tokom 2019. godine, podnešeno je ukupno 1767 zahtjeva i obavještenja koja su se odnosila na dodjelu koncesije, te uklanjanje/dodavanje uređaja za priređivanje igara na sreću. Po okončanom postupku utvrđivanju ispunjenosti prostorno-tehničkih uslova za priređivanje posebnih igara na sreću od strane ovlašćenih službenih lica Uprave, a u saradnji sa JU "Institut za razvoj i istraživanja u oblasti zaštite na radu" – Podgorica, odrađeno je:

- Primljeno je 435 novih sportskih kladionica;
- Urađeno je 6 zapisnika za preseljenje sportskih kladionica;
- Primljeno je 38 novih automat klubova;
- Urađeno je 47 zapisnika za aneks ugovore za automat klubove;
- Urađeno je 19 zapisnika za intervencije na automatima u automat klubovima;
- Urađeno je 12 zapisnika za kazino (unešen je 1 elektronski rulet, 116 automata i 17 stolova za živu igru, uklonjena su 22 automata i 2 elektronska ruleta);
- Urađena su 243 zapisnika o izmjenama stanja terminala za samouslužno klađenje u sportskim kladionicama.

RAD SEKTORA ZA INFORMACIONI SISTEM ZA ON-LINE NADZOR PRIREĐIVAČA

Nakon implementacije Informacionog sistema za on-line nadzor igara na sreću (ISONIS) i početka produkcije povezivanjem IS priređivača tokom 2017.godine, Sektor za informacioni sistem za on-line nadzor priređivača je tokom 2019. godine uspješno izvršavao svoje obaveze:

- Od 01.01.2019. godine, primljeno je 1315 zahtjeva od strane priređivača igara na sreću, koji se odnose na: priključenje komunikacionih platformi novih priređivača, priključenje novih lokacija na ISONIS, priključenje uređaja, uklanjanje platformi privrednih društava koja su izgubila status priređivača, kao i deaktiviranje lokacija i uređaja.
- 1284 zahtjeva je u potpunosti realizovano, dok je 31 zahtjev priređivača u fazi obrade od strane Sektora za informacioni sistem za on-line nadzor priređivača.
- Broj zahtjeva u 2018.godini je iznosio 694, što predstavlja uvećanje od 89,48% .
- Odgovoreno je na preko 4000 e-mail poruka preko isonis2015@gmail.com adrese za pružanje tehničke podrške.
- Tehnička pomoć od strane Sektora za informacioni sistem za on-line nadzor priređivača je pružana putem telefona kao i organizovanjem brojnih sastanaka prostorijama Uprave za igre na sreću.
- Redovna izrada backup-a podataka u ISONIS-u
- Svakodnevna analiza rada ISONIS-a, presjek stanja sistema i analiza prenesenih podataka o transakcijama priređivača.
- Evidentirano je preko 3000 nepravilnosti i grešaka u prenosu podataka o čemu je redovno obavještavana Uprava za inspekcijske poslove – Odsjek za inspekciju za igre na sreću.

Sektor za informacioni sistem za on-line nadzor priređivača je od početka funkcionisanja ISONIS-a imao kvalitetnu tehničku i konsultantsku podršku od strane "Smart Tech" DOO, a saradnja je nastavljena i tokom 2019. godine. Takođe, u dijelu održavanja hardverske komponente sistema, podršku je pružala kompanija "Infosistemi" DOO.

Trenutno, ISONIS prikuplja podatke sa 41 priređivačke komunikacione platforme, sa preko 1200 lokacija i više od 3500 uređaja. U 2019.godini, prikupljeno je preko 100.000.000 transakcija sa trendom porasta u narednom periodu.

Navedeni podaci ukazuju na potrebu hitnih intervencija u cilju poboljšanja hardversko-komunikacione komponente sistema jer je računarska oprema pri kraju svog eksploatacionog perioda. Takođe, glavni server je pozicioniran u data centru Ministarstva javne uprave što znači da sa velikim dijelom institucija dijeli ograničeni mrežni protok, dok je veza između glavnog i pomoćnog servera koji se nalazi u prostorijama Uprave za igre na sreću prilično loša i neupotrebjliva za prenos i replikaciju prenesenih podataka.

Krajem 2019. godine, Sektor za informacioni sistem za on-line nadzor priređivača su u dva navrata posjetili eksperti iz Slovačke s ciljem realizacije Sporazuma o saradnji između ministarstava finansija Crne Gore i Republike Slovačke. Na osnovu njihovih ekspertskih izvještaja, evidentna je pozitivna

ocjena dosadašnjeg rada i korisnosti sistema u svim fazama projekta. Takođe, date su preporuke za unapređenje i proširenje postojećih softverskih rješenja kao i hardversko-komunione komponente koja predstavlja „usko grlo“ sistema za ON-LINE nadzor. Predložena su i projektovana sredstva koja su potrebna za realizaciju ovih aktivnosti a koja bi se obezbijedila iz dijela donacije koja je predmet pomenutog sporazuma.

OSTALO

ZAKONSKA I PODZAKONSKA REGULATIVA

Oblast igara na sreću regulisana je Zakonom o igrama na sreću („Sl. list RCG“ br. 52/04 i „Sl. list Crne Gore“ br. 13/07, 40/11, 61/13 i 37/17), kao i sljedećim pravilnicima:

- Pravilnik o bližim prostornim i tehničkim uslovima za automat klub i obrascima izvještaja o radu i popisu stanja brojčanika („Službeni list RCG“, br. 10/05 i „Službeni list CG“, br. 14/13 i 50/16);
- Pravilnik o uslovima za vršenje tehničkog pregleda i stolova za igre na sreću („Službeni list RCG“, br. 10/05)
- Pravilnik o prostornim i tehničkim uslovima za priređivanje kladioničkih igara („Službeni list RCG“, br. 10/05, i „Službeni list CG“, br. 17/13, 50/16 i 24/17); Odluka Ustavnog suda Crne Gore U-II br. 41/16 i 44/16 („Sl. list CG“, br. 24 od 10. aprila 2017. godine). S obzirom da je ovom Odlukom ukinuta odredba člana 6 stav 3 pomenutog Pravilnika, od objavljivanja u Službenom listu Crne Gore, dana 10.04.2017. godine, terminali za klađenje ne mogu se postavljati u ugostiteljskim objektima.
- Pravilnik o bližim prostornim i tehničkim uslovima koje kazino mora da ispunjava i obrascima o dnevnom obračunu po pojedinom stolu za igre na sreću („Sl. listu RCG“, br. 10/05, i „Sl. listu CG“, br. 14/13 i 50/16);
- Pravilnik o bližim prostornim i tehničkim uslovima za priređivanje binga, tv tombole i tombole („Službeni list RCG“, br. 10/05, i „Službeni list CG“, br. 14/13);
- Pravilnik o uslovima koje treba da ispuni priređivač nagradnih igara („Službeni list CG“, br. 12/13).

UPRAVA ZA NEKRETNINE

OSNOVNI GEODETSKI RADOVI

U toku 2019. godine, vršeno je praćenje kvaliteta i funkcionalnosti MONTEPOS sistema, kao i administrativni poslovi vezani za korisničke naloge.

Ukupan broj korisnika MONTEPOS mreže je 110.

RADOVI NA OSNIVANJU KATASTRA NEPOKRETNOSTI

Osnivanjem katastra nepokretnosti obezbjeđuju se podaci o nepokretnostima i pravima na njima. Istovremeno izrađuju se digitalni katastarski planovi sa visinskom predstavom terena i digitalni ortofoto planovi neophodni kao osnovna geometrijska podloga za izradu tehničke dokumentacije kod planiranja prostora.

U toku 2019. godine, u cilju osnivanja katastra nepokretnosti na nepremjerenom dijelu teritorije Crne Gore obavljani su poslovi opisani u ovom poglavlju.

Za potrebe izlaganja na javni uvid podataka o nepokretnostima i pravima na njima (u daljem tekstu izlaganje podataka), u toku 2019. godine angažovano je 17 Komisija izlaganja na javni uvid podataka o nepokretnostima i pravima na njima (u daljem tekstu Komisija).

Završna faza izlaganja podataka na javni uvid i potvrđivanje baze podataka u evidenciju katastra nepokretnosti data je u sljedećem tekstu:

- nastavljeno je izlaganje podataka na javni uvid za: 3 KO na teritoriji Glavnog grada Podgorica, 4 KO na teritoriji opštine Andrijevica, 5 KO na teritoriji opštine Berane, 4 KO na teritoriji opštine Bijelo Polje, 5 KO na teritoriji opštine Nikšić, 1 KO na teritoriji opštine Mojkovac, 1 KO na teritoriji opština Petnjica, 3 KO na teritoriji opština Plav i Gusinje, 1 KO na teritoriji opštine Pljevlja, 4 KO na teritoriji opštine Rožaje i 8 KO na teritoriji opštine Šavnik;

- započeto je izlaganje podataka na javni uvid za: 1 KO na teritoriji Glavnog grada Podgorica, 1 KO na teritoriji opštine Andrijevica, 2 KO na teritoriji opštine Berane, 4 KO na teritoriji opštine Nikšić, 1 KO na teritoriji opština Petnjica, 4 KO na teritoriji opštine Plav i Gusinje i 1 KO na teritoriji opštine Rožaje;

- nakon izvršene kontrole potvrđena je baza podataka katastra nepokretnosti za: 2 KO na teritoriji Glavnog grada Podgorica, 1 KO sa teritorije opštine Andrijevica, 5 KO sa teritorije opštine Berane, 2 KO sa teritorije opštine Bijelo Polje, 1 KO sa teritorije opštine Mojkovac, 7 KO sa teritorije opštine Nikšić, 3 KO sa teritorije opštine Plav i Gusinje, 2 KO sa teritorije opštine Rožaje i 4 KO sa teritorije opštine Šavnik.

Pregled postupaka izlaganja na javni uvid podataka premjera

Opština	Nastavak izlaganja podataka na javni uvid	Započeto izlaganje podataka na javni uvid	Potvrđena baza podataka katastra nepokretnosti
Podgorica	3	1	2
Andrijevica	4	1	1
Berane	5	2	5
Bijelo Polje	4		2
Mojkovac	1		1
Nikšić	5	4	7
Petnjica	2		
Plav i Gusinje	2	2	2
Pljevlja	1		
Rožaje	4	1	2
Šavnik	8		4
Ukupno	39	14	27

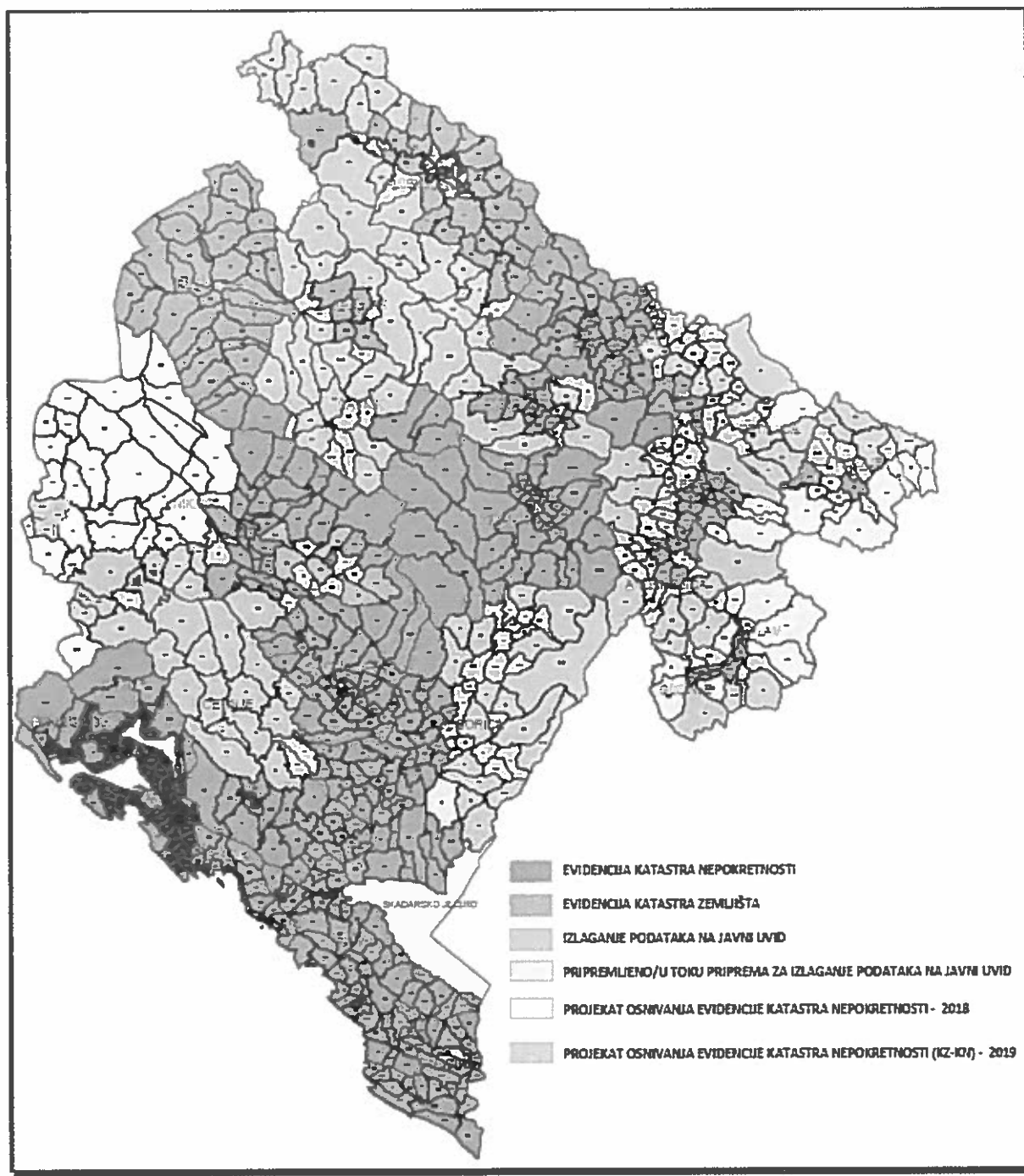
Neophodno je napomenuti da je za dio katastarskih opština završeno izlaganje podataka na javni uvid, ali saglasno zakonskoj regulativi i vremenskog roka isteka pravosnažnosti, još nije zvanično potvrđena baza katastra nepokretnosti.

Takođe, za dio katastarskih opština postoji 1-2 žalbe i nakon njihovog rješavanja u drugostepenom postupku i poštovanja zakonske regulative biće potvrđena baza katastra nepokretnosti.

Pregled stanja katastarskih evidencija

Vrsta evidencije	Površina %
Katastar nepokretnosti	85
Izlaganje podataka na javni uvid	3
Pripremljeni elaborati za izlaganje podataka na javni uvid	3
Katastar zemljišta	2
Popisni katastar - novi projekat u toku	7

Pregled katastarskih evidencija na teritoriji Crne Gore na datum 31.12. 2019. godine

Nastavak realizacije projekata osnivanja katastra nepokretnosti na nepremjerenom dijelu teritorije Crne Gore

U prethodnom periodu, kao prioritetni poslovi realizovali su se Projekti osnivanja katastra nepokretnosti na nepremjerenom dijelu teritorije Crne Gore, Glavnog grada Podgorica, Prijestonice Cetinje i Opština: Andrijeвица, Berane, Bijelo Polje, Nikšić, Mojkovac, Plav, Pljevlja, Rožaje, Šavnik i Žabljak.

Aktivnosti realizovane u toku 2019. godine obuhvatile su sljedeće poslove:

- katastarsko klasiranje;
- obrada prikupljenih podataka i izrada privremene baze podataka;
- izlaganje na javni uvid podataka o nepokretnostima i pravima na njima koje obuhvata osim upravnog postupka i terenski rad za potrebe rješavanja prigovora (u daljem tekstu izlaganje podataka);
- potvrđivanje baze podataka.

Za dio katastarskih opština završeno je izlaganje podataka na javni uvid, ali zbog poštovanja zakonske regulative i vremenskog roka isteka pravosnažnosti, još nije zvanično potvrđena baza katastra nepokretnosti.

Za potrebe završetka postupka na terenu su rađeni i kancelarijski obrađeno prigovori evidentirani u procesu izlaganja podataka na javni uvid.

Glavni grad Podgorica

Na teritoriji Glavnog grada Podgorica, u okviru nastavka realizacije Projekta osnivanja evidencije katastra nepokretnosti, rađeni su sljedeći poslovi:

- izrada privremene baze podataka;
- izlaganje podataka;
- potvrđivanje baze podataka.

Za potrebe Izlaganja podataka za navedene katastarske opštine na teritoriji Glavnog grada Podgorica, angažovane su dvije Komisije.

Tabela 2.1. Pregled izvršenih radova na osnivanju evidencije katastra nepokretnosti u okviru projekta za Glavni grad Podgorica

PODGORICA				
Naziv KO	Prikupljanje podataka	Izrada privremene baze podataka	Izlaganje podataka	Potvrđivanje baze podataka
TRMANJE	x	x	x	x
ORAHOVO	x	x	x	x
GORNJE STRAVČE	x	x	x	x
GORNJI ZATRIJEBAČ	x	x	x	x
TUZI	x	x	x	x

Legenda:

- x Završeno u prethodnom periodu
- x Nastavak aktivnosti iz prethodnog perioda
- x Započete aktivnosti u toku 2019. godine
- x Završene aktivnosti u toku 2019. godine
- x Planirane aktivnosti

Opština Andrijeвица

Na teritoriji Opštine Andrijeвица, u okviru nastavka realizacije Projekta osnivanja evidencije katastra nepokretnosti, rađeni su sljedeći poslovi:

- izrada privremene baze podataka;
- izlaganje podataka;
- potvrđivanje baze podataka.

Za potrebe Izlaganja podataka za navedene katastarske opštine na teritoriji Opštine Andrijevića, angažovane su dvije Komisije.

Tabela 2.2. Pregled izvršenih radova na osnivanju evidencije katastra nepokretnosti u okviru projekta za Opštinu Andrijevića

ANDRIJEVIĆA				
Naziv KO	Prikupljanje podataka	Izrada privremene baze podataka	Izlaganje podataka	Potvrđivanje baze podataka
SEOCE	x	x	x	x
SLATINA II	x	x	x	x
GORNJE LUGE	x	x	x	x
GRAČANICA	x	x	x	x
TREŠNJEVO II	x	x	x	x

Legenda:

- x Završeno u prethodnom periodu
- x Nastavak aktivnosti iz prethodnog perioda
- x Započete aktivnosti u toku 2019. godine
- x Završene aktivnosti u toku 2019. godine
- x Planirane aktivnosti

Opština Berane

Na teritoriji Opština Berane, u okviru nastavka realizacije Projekta osnivanja evidencije katastra nepokretnosti, rađeni su sljedeći poslovi:

- katastarsko klasiranje;
- obrada prikupljenih podataka;
- izrada privremene baze podataka;
- izlaganje podataka;
- potvrđivanje baze podataka.

Za potrebe Izlaganja podataka za navedene katastarske opštine na teritoriji Opštine Berane i Petnjice, angažovana jedna Komisija.

Tabela 2.3. Pregled izvršenih radova na osnivanju evidencije katastra nepokretnosti u okviru projekta za Opštinu Berane i Petnjicu

BERANE				
Naziv KO	Prikupljanje podataka	Izrada privremene baze podataka	Izlaganje podataka	Potvrđivanje baze podataka
CRNI VRH	x	x	x	x
LUBNICE	x	x	x	x
RUJIŠTA	x	x	x	x
VINICKA II	x	x	x	x
VUČA (BERANSKA)	x	x	x	x
ZAGRAD	x	x	x	x
DAPSIĆE II	x	x	x	x
KALUDRA	x	x	x	x
PETNJIK II	x	x	x	x
ROVCA	x	x	x	x
ŠEKULAR	x	x	x	x

Legenda:

- x Završeno u prethodnom periodu
- x Nastavak aktivnosti iz prethodnog perioda
- x Započete aktivnosti u toku 2019. godine
- x Završene aktivnosti u toku 2019. godine
- x Planirane aktivnosti

Opština Bijelo Polje

Na teritoriji Opštine Bijelo Polje, u okviru nastavka realizacije Projekta osnivanja evidencije katastra nepokretnosti, rađeni su sljedeći poslovi:

- izlaganje podataka;
- potvrđivanje baze podataka.

Za potrebe Izlaganja podataka za navedene katastarske opštine na teritoriji Opštine Bijelo Polje, angažovana jedna Komisija.

Tabela 2.4. Pregled izvršenih radova na osnivanju evidencije katastra nepokretnosti u okviru projekta za Opštinu Bijelo Polje

BIJELO POLJE				
Naziv KO	Prikupljanje podataka	Izrada privremene baze podataka	Izlaganje podataka	Potvrđivanje baze podataka
BOLJANINA	̄	x	x	x
KOSTENICA	̄	x	x	x
PEČARSKA	̄	x	x	̄
GODUŠA	x	x	x	̄

Legenda:

- ̄ Završeno u prethodnom periodu
- x Nastavak aktivnosti iz prethodnog perioda
- ̄ Započete aktivnosti u toku 2019. godine
- ̄ Završene aktivnosti u toku 2019. godine
- x Planirane aktivnosti

Opština Mojkovac

Na teritoriji Opštine Mojkovac, u okviru nastavka realizacije Projekta osnivanja evidencije katastra nepokretnosti, za KO Lepenac je potvrđena baza podataka.

Za potrebe Izlaganja podataka za navedene katastarske opštine na teritoriji Opštine Mojkovac, angažovana jedna Komisije.

Tabela 2.5. Pregled izvršenih radova na osnivanju evidencije katastra nepokretnosti u okviru projekta za Opštinu Mojkovac

MOJKOVAC				
Naziv KO	Prikupljanje podataka	Izrada privremene baze podataka	Izlaganje podataka	Potvrđivanje baze podataka
LEPENAC	̄	̄	x	̄

Legenda:

- ̄ Završeno u prethodnom periodu
- x Nastavak aktivnosti iz prethodnog perioda
- ̄ Završene aktivnosti u toku 2019. godine

Opština Nikšić

Na teritoriji Opštine Nikšić, u okviru nastavka realizacije Projekta osnivanja evidencije katastra nepokretnosti, rađeni su sljedeći poslovi:

- izlaganje podataka;
- potvrđivanje baze podataka.

Za potrebe Izlaganja podataka za navedene katastarske opštine na teritoriji Opštine Nikšić, angažovane dvije Komisije.

Tabela 2.6. Pregled izvršenih radova na osnivanju evidencije katastra nepokretnosti u okviru projekta za Opštinu Nikšić

NIKŠIĆ				
Naziv KO	Prikupljanje podataka	Izrada privremene baze podataka	Izlaganje podataka	Potvrđivanje baze podataka
KRSTAC	x	x	x	x
GRAHOVO	x	x	x	x
NUDO	x	x	x	x
VILUSI	x	x	x	x

Legenda:

- x Završeno u prethodnom periodu
- x Nastavak aktivnosti iz prethodnog perioda
- x Započete aktivnosti u toku 2019. godine
- x Završene aktivnosti u toku 2019. godine
- x Planirane aktivnosti

Opština Petnjica

Na teritoriji Opština Petnjica, u okviru nastavka realizacije Projekta osnivanja evidencije katastra nepokretnosti, rađeni su sljedeći poslovi:

- izrada privremene baze podataka;
- izlaganje podataka;
- potvrđivanje baze podataka.

Za potrebe Izlaganja podataka za navedene katastarske opštine na teritoriji Opštine Petnjice, bile su angažovana jedna Komisije.

Tabela 2.7. Pregled izvršenih radova na osnivanju evidencije katastra nepokretnosti u okviru projekta za Opštinu Petnjica

PETNJICA				
Naziv KO	Prikupljanje podataka	Izrada privremene baze podataka	Izlaganje podataka	Potvrđivanje baze podataka
TRPEZI	x	x	x	x
JAVOROVO	x	x	x	x
SAVIN BOR	x	x	x	x

Legenda:

- x Završeno u prethodnom periodu
- x Nastavak aktivnosti iz prethodnog perioda
- x Započete aktivnosti u toku 2019. godine
- x Završene aktivnosti u toku 2019. godine
- x Planirane aktivnosti

Opština Plav i Gusinje

Na teritoriji Opštine Plav i Gusinje, u okviru nastavka realizacije Projekta osnivanja evidencije katastra nepokretnosti, rađeni su sljedeći poslovi:

- katastarsko klasiranje;
- obrada prikupljenih podataka i izrada privremene baze podataka;
- izrada privremene baze podataka;
- izlaganje podataka;
- potvrđivanje baze podataka.

Za potrebe Izlaganja podataka za navedene katastarske opštine na teritoriji Opštine Plav, angažovane dvije Komisije.

Treba napomenuti da su podaci za dio katastarskih opština pripremljeni, ali zbog nedostatka poslovnih prostorija nije bilo moguće angažovati veći broj Komisija.

Tabela 2.8. Pregled izvršenih radova na osnivanju evidencije katastra nepokretnosti u okviru već započetog projekta za Opštinu Plav i Gusinje

PLAV				
Naziv KO	Prikupljanje podataka	Izrada privremene baze podataka	Izlaganje podataka	Potvrđivanje baze podataka
BREZOJEVICE II	x	x	x	x
DESNI METEH	x	x	x	x
ĐURIČKA RIJEKA	x	x	x	x
GORNJA RŽANICA	x	x	x	x
HOTI	x	x	x	x
MASNICA	x	x	x	x
NOVŠIĆE	x	x	x	x
PRNJAVOR	x	x	x	x
VELIKA	x	x	x	x
VOJNO SELO II	x	x	x	x
GUSINJE				
Naziv KO	Prikupljanje podataka	Izrada privremene baze podataka	Izlaganje podataka	Potvrđivanje baze podataka
KRUŠEVO II	x	x	x	x
MARTINOVIĆI II	x	x	x	x
DOLJA	x	x	x	x
VUSANJE	x	x	x	x
GRNČAR	x	x	x	x
DOSUĐE II	x	x	x	x

Legenda:

- x Završeno u prethodnom periodu
- x Nastavak aktivnosti iz prethodnog perioda
- x Započete aktivnosti u toku 2019. godine
- x Završene aktivnosti u toku 2019. godine
- x Planirane aktivnosti

Opština Pljevlja

Na teritoriji Opštine Pljevlja, završeno je izlaganje podataka na javni uvid i za jednu preostalu KO dostavljene su žalbe drugostepenom organu.

Za potrebe Izlaganja podataka za navedene katastarske opštine na teritoriji Opštine Pljevlja, angažovana jedna Komisije.

Tabela 2.9. Pregled izvršenih radova na osnivanju evidencije katastra nepokretnosti u okviru projekta za Opštinu Pljevlja

PLJEVLJA				
Naziv KO	Prikupljanje podataka	Izrada privremene baze podataka	Izlaganje podataka	Potvrđivanje baze podataka
POBLAĆE	x	x	x	x

Legenda:

- x Završeno u prethodnom periodu
- x Završene aktivnosti u toku 2019. godine
- x Planirane aktivnosti

Opština Rožaje

Na teritoriji Opštine Rožaje, u okviru nastavka realizacije Projekta osnivanja evidencije katastra nepokretnosti, rađeni su sljedeći poslovi:

- katastarsko klasiranje;

- izrada privremene baze podataka;
- izlaganje podataka;
- potvrđivanje baze podataka.

Za potrebe Izlaganja podataka za navedene katastarske opštine na teritoriji Opštine Rožaje, angažovane dvije Komisije.

Tabela 2.10. Pregled izvršenih radova na osnivanju evidencije katastra nepokretnosti u okviru već započetog projekta za Opštinu Rožaje

ROŽAJE				
Naziv KO	Prikupljanje podataka	Izrada privremene baze podataka	Izlaganje podataka	Potvrđivanje baze podataka
BAĆ	x	x	x	x
BALOTIĆE	x	x	x	x
BESNIK	x	x	x	x
BIŠEVO	x	x	x	x
BUKOVICA	x	x	x	x
DACIĆE	x	x	x	x
DONJA LOVNICA	x	x	x	ⓧ
IBARAC II	x	x	x	x
JABLANICA	x	x	x	x
KOLJENO II	x	x	x	x
PAUČINA	x	x	x	ⓧ
PLUNCI II	x	x	x	x
SEOŠNICA	x	x	x	x
VUČA	x	ⓧ	ⓧ	x

Legenda:

- ⓧ Završeno u prethodnom periodu
- x Nastavak aktivnosti iz prethodnog perioda
- ⓧ Započete aktivnosti u toku 2019. godine
- ⓧ Završene aktivnosti u toku 2019. godine
- x Planirane aktivnosti

Opština Šavnik

Na teritoriji Opštine Šavnik, u okviru nastavka realizacije Projekta osnivanja evidencije katastra nepokretnosti, rađeni su sljedeći poslovi:

- izlaganje podataka;
- potvrđivanje baze podataka.

Za potrebe Izlaganja podataka za navedene katastarske opštine na teritoriji Opštine Šavnik, angažovane tri Komisije.

Tabela 2.11. Pregled izvršenih radova na osnivanju evidencije katastra nepokretnosti u okviru već započetog projekta za Opštinu Šavnik

ŠAVNIK				
Naziv KO	Prikupljanje podataka	Izrada privremene baze podataka	Izlaganje podataka	Potvrđivanje baze podataka
DONJA BIJELA	ⓧ	x	x	ⓧ
DONJA BUKOVICA	x	ⓧ	x	x
GORNJA BUKOVICA	x	ⓧ	x	ⓧ
KOMARNICA	x	x	x	ⓧ

MALINSKO	X	X	X	X
POŠČENJE	X	X	X	X
SLATINA	X	X	X	X
TIMAR	X	X	X	X

Legenda:

- X Završeno u prethodnom periodu
- x Nastavak aktivnosti iz prethodnog perioda
- o Započete aktivnosti u toku 2019. godine
- o Završene aktivnosti u toku 2019. godine
- x Planirane aktivnosti

Projekat osnivanja katastra nepokretnosti na nepremjerenom dijelu teritorije Opštine Nikšić

Shodno značaju obezbjeđivanja podataka o nepokretnostima i pravima na njima, kao osnovne geometrijske podloge za izradu tehničke dokumentacije kod planiranja prostora, pripremljen je Projekat osnivanja katastra nepokretnosti na nepremjerenom dijelu teritorije Opštine Nikšić.

Projekat obuhvata 32 katastarsku opštinu, u površini od 100.876 ha i sadrži više faza poslova:

- dešifrovanje i prikupljanje podataka o nepokretnostima i imaojcima prava;
- katastarsko klasiranje;
- obrada prikupljenih terenskih podataka i izrada privremene baze podataka (izrada elaborata za izlaganje podataka na javni uvid);
- izlaganje podataka na javni uvid ;
- potvrđivanje baze podataka.

Za potrebe Izlaganja podataka za navedene katastarske opštine na teritoriji Opštine Pljevlja, angažovana jedna Komisije.

Tabela 2.12. Pregled izvršenih radova na Projektu osnivanje evidencije katastra nepokretnosti za Opštinu Nikšić

Katastarska opština	DEŠIFROVANJE NEPOKRETNOSTI I TOPOGRAFSKIH DETALJA	PRIKUPLJANJE PODATAKA O NEPOKRETNOSTIMA	IZRADA DIGITALNIH KATASTARSKIH PLANOVA	KATASTARSKO KLASIRANJE	IZRADA PRIVREMENE BAZE KATASTRA NEPOKRETNOSTI	IZLAGANJE PODATAKA NA JAVNI UVID	IZRADA I POTVRĐIVANJE BAZE PODATAKA
BROČANAC GRAHOVSKI	X	X	X	X	X	X	X
BUSAK	X	X	X	X	X	X	X
ČARADJE	X	X	X	X	X	X	X
DONJE CRKVICE	X	X	X	X	X	X	X
DONJE SRIJEDE	X	X	X	X	X	X	X
DUBOČKE	X	X	X	X	X	X	X
GORNJE CRKVICE	X	X	X	X	X	X	X
GORNJI KAZANCI	X	X	X	X	X	X	X
GOSLIĆ	X	X	X	X	X	X	X
JAVLJEN	X	X	X	X	X	X	X
KAMENSKO	X	X	X	X	X	X	X
KLENAK	X	X	X	X	X	X	X
KOPRIVICE	X	X	X	X	X	X	X

KOVAČI	x	x	x	x	x	x	x
MACAVARE	x	x	x	x	x	x	x
MIRUŠE	x	x	x	x	x	x	x
PETROVIĆI	x	x	x	x	x	x	x
PILATOVCI	x	x	x	x	x	x	x
POČEKOVIĆI	x	x	x	x	x	x	x
PODVRŠ	x	x	x	x	x	x	x
PRESJEKA	x	x	x	x	x	x	x
SJENOKOSI	x	x	x	x	x	x	x
SMRDUŠA	x	x	x	x	x	x	x
SOMINA	x	x	x	x	x	x	x
TREPČA	x	x	x	x	x	x	x
TUPAN	x	x	x	x	x	x	x
VELIMLJE	x	x	x	x	x	x	x
VIŠNJIĆA DO	x	x	x	x	x	x	x
VRAĆENOVIĆI	x	x	x	x	x	x	x
VRBICA	x	x	x	x	x	x	x
ZALJUTNICA	x	x	x	x	x	x	x
BIJELA GORA	x	x	x	x	x	x	x

Legenda:

- x Završeno u prethodnom periodu
- x Nastavak aktivnosti iz prethodnog perioda
- x Započete aktivnosti u toku 2019. godine
- x Završene aktivnosti u toku 2019. godine
- x Planirane aktivnosti

Projekat osnivanja katastra nepokretnosti na dijelu teritorije Opštine Bijelo Polje

Projekat osnivanja evidencije katastra nepokretnosti na dijelu teritorije Opštine Bijelo Polje na kojoj je u upotrebi evidencija katastra zemljišta obuhvatio je 10 katastarskih opština: Dobrakovo, Gubavač, Metanjac, Nedakuse, Njegnjevo, Podkrajci, Rasovo, Resnik, Unevina i Voljevac ukupne površine cca 4.000 ha.

Aktivnosti vezane za realizaciju ovog Projekta u toku 2019. godine odnosile su se na na sljedeće poslove:

- priprema terena za aerofotogrametrijsko snimanje (određivanje orijentacionih tačaka, razgraničenje i omeđavanje katastarskih opština, obavještanje i davanje upustava vlasnicima nepokretnosti);
- aerofotogrametrijsko snimanje;
- izrada digitalnog zapisa snimaka;
- dešifrovanje, katastarsko klasiranje, prikupljanje podataka o nepokretnostima i imiocima prava; za K.O. Gubavač, K.O. Voljevac i K.O. Njegnjevo.

Tabela 2.13. Pregled izvršenih i planiranih radova na Projektu osnivanje evidencije katastra nepokretnosti za Opštinu Bijelo Polje

Katastarska opština	DEŠIFROVANJE NEPOKRETNOSTI I TOPOGRAFSKIH DETALJA	PRIKUPLJANJE PODATAKA O NEPOKRETNOSTIMA	IZRADA DIGITALNIH KATASTARSKIH PANOVA	KATASTARSKO KLASIRANJE	IZRADA PRIVREMENE BAZE KATASTRA NEPOKRETNOSTI	IZLAGANJE PODATAKA NA JAVNI UVID	IZRADA I POTVRĐIVANJE BAZE PODATAKA
DOBRAKOVO	x	x	x	x	x	x	x
GUBAVAČ	ix	ix	ix	ix	x	x	x
METANJAC	x	x	x	x	x	x	x
NEDAKUSE	x	x	x	x	x	x	x
NJEGNJEVO	ix	ix	ix	ix	x	x	x
PODKRAJCI	x	x	x	x	x	x	x
RASOVO	x	x	x	x	x	x	x
RESNIK	x	x	x	x	x	x	x
UNEVINA	x	x	x	x	x	x	x
VOLJEVAC	ix	ix	ix	ix	x	x	x

Legenda:

- x Završeno u prethodnom periodu
- x Nastavak aktivnosti iz prethodnog perioda
- ix Započete aktivnosti u toku 2019. godine
- ix Završene aktivnosti u toku 2019. godine
- x Planirane aktivnosti

OSNOVNA DRŽAVNA KARTA, TOPOGRAFSKE I PREGLEDNO-TOPOGRAFSKE KARTE

U toku 2019. godine nastavljeni su radovi na izradi jedinstvene kartografsko topografske baze podataka.

Jedinstvena kartografska baza podataka

U okviru projekta međunarodne saradnje sa Kraljevinom Norveškom, Uprava je učestvovala u realizaciji projekta izrade novog kartografskog modela podataka za Crnu Goru.

Cilj je bio da se razviju kapaciteti u Upravi i obezbijede uslovi za aktivno učešće zaposlenih u izradi jedinstvenog modela za različite kartografske teme podataka iz nadležnosti Uprave.

Prva verzija modela je kreirana u saradnji sa ekspertima iz Norveške državne kartografske Agencije, a izvršeno je i testiranje modela kroz migraciju nekoliko skupova podataka iz postojeće topografske karte, kreirane od strane Uprave. Zaključeno je da je rad na modelu neophodno nastaviti i izvršiti potrebna prilagođavanja i optimizacije modela, pa je nastavljena saradnja sa Norveškom kartografskom Agencijom na izradi nove verzije kartografskog modela podataka.

Takođe, u toku prethodne godine rađeni su sljedeći poslovi:

- UML modeliranje prostornih podataka, sa osnovnim temama: Osnovi UML modeliranja, korištenje Enterprise Architect softvera u modeliranje podataka;
- Analiza i primjena INSPIRE standarda i specifikacija u uspostavljanju i definisanju nacionalnih standarda;
- Praktično modeliranja - Sadržaj postojeće topografsko-kartografske baze podataka Crne Gore - specifikacija topografske karte i baze podataka TK25 000 i INSPIRE specifikacije za setove podataka Annex I-IV;
- Usvajanje znanja u primjeni Enterprise Architect softvera u modeliranje podataka.

Topografske karte

U toku 2019. godine, nastavljene su aktivnosti na ažuriranju postojećih topografskih karata.

Poslovi obuhvataju analizu i struktuiranje postojjećih digitalnih kartografsko-topografskih podataka: digitalne topografske karte TK 25.000, podataka laserskog skeniranja terena, i podataka snimanja i izrade ortofoto.

Realizovani su poslovi na ažuriranju podataka visinske predstave terena u skladu sa specifikacijama za DTM5 i DTM20.

- ažuriranje digitalnog modela terena rezolucije 5 m iz podataka novog aerofotogrametrijskog snimanja terena - DTM5
- izrada digitalnog modela terena rezolucije 20 m iz novog aerofotogrametrijskog snimanja terena - DTM20.

U skladu sa planom ažuriranja topografsko kartografske baze podataka, i proizvoda TK 25.000, korišćiće se ovi podaci, koji su kvalitetniji i ažurniji.

Struktuiranjem podataka u jedinstvenu bazu, uočene su nepravilnosti u struktuiranim podacima, kao i greške u sadržaju podataka, naročito na vezama listova. Postupak korekcije prolazi kroz iste faze kao i sama izrada pojedinih tema u okviru lista po specifikaciji: u izvornom .dxf fajlu vrši se korekciju, restituciji, i /ili ortofo, slijedi cijeli postupak topološke i kartografske kontrole, struktuiranje podataka po temama, tj. izradi paketa po temama koji se struktuiraju u bazu, kao i coverage formata.

Nakon izvršene kontrole vrši se ponovno objedinjavanje tema. Za objedinjene teme, koje obuhvataju 100 % listova DTK25.000, vrši se uniformisanje atributa.

PREMJER, OZNAČAVANJE I OBILJEŽAVANJE GRANIČNIH OZNAKA

U toku 2019. godine, Uprava je saglasno nadležnostima, radila na sljedećim poslovima:

- Snimanje granice Crne Gore prema Bosni i Hercegovini u dužini od 25,00 km (identifikacija i snimanje piramida postavljenih krajem XIX vijeka).
- Uspostavljanje i mjerenje tromeđe Crne Gore, Bosne i Hercegovine i Srbije.
- Uspostavljanje i mjerenje tromeđe Crne Gore, Bosne i Hercegovine i Hrvatske.
- Snimanje i tehnička obrada graničnog prelaza (Meštrovac) Crne Gore i Bosne i Hercegovine.
- Usaglašavanje granične linije Crne Gore i Bosne i hercegovine u dužini oko 250 km sa podacima iz katastarske evidencije.
- Snimanje i usaglašavanje granice prema Republici Srbiji za dva sporna lokalitete - granica KO Kozica (Pljevlja) prema KO Kamena Gora (Srbija).
- Usaglašavanja granice granice prema Srbiji KO Dobrakovo i KO Milovo.
- Rad u komisijama za razgraničenje prema Hrvatskoj i BiH.

RADOVI VEZANI ZA INFRASTRUKTURNE PROJEKTE VLADE CRNE GORE

Saglasno prioritetima i shodno zahtjevima Vlade Crne Gore u realizaciji kapitalnih projekata, Uprava je u kontinuitetu radila na poslovima iz nadležnosti Uprave.

Uprava za nekretnine, shodno zahtjevima radila je na realizaciji eksproprijacija i izradi potrebne dokumentacije sa ciljem implementacije kapitalnih projekata značajnih za Crnu Goru, kako u dijelu terenskih radova, tako i u dijelu vođenja upravnih postupak.

Za potrebe državnih organa i organa lokalne samouprave, Uprava je vršila procjenu vrijednosti nepokretnosti saglasno podnešenim zahtjevima.

OSNIVANJE KATASTRA VODOVA

Saglasno Zakonu o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("SI. list RCG", br. 029/07, "SI list CG", br. 73/10, 32/11, 40/11, 43/15, 37/17 i 17/18), nadležnost vođenja evidencije Katastra vodova na teritoriji Crne Gore je obaveza Uprave.

Zbog veoma velike važnosti i korišćenja od strane javnog i privatnog sektora, započete su pripremne aktivnosti.

REGISTAR KUĆNIH BROJEVA, ULICA I TRGOVA

U toku 2019. godine nastavljene su aktivnosti vezane za Projekat Adresni registar, a koje su se odnosile na:

- izradu prijedloga za unaprjeđenjem zakonske regulative i ostale potrebne dokumentacije;
- izrada tenderske dokumentacije u saradnji sa norveškim konsultantima;
- učešće u tenderskoj proceduri;
- potpisivanje ugovora sa izabranim ponuđačem;
- realizacija aktivnosti saglasno tenderskom dokumentu i prihvaćenoj ponudi: održavanje sastanaka, pripremanje podataka i raspoloživih informacija, kontinuirana komunikacija sa izabranim ponuđačem i predstavnicima norveške kartografske institucije nadležne za projekat;
- priprema prezentacija i informacija za potrebe predstavljanja projekta na međunarodnim skupovima i relevantnim institucijama u Crnoj Gori;
- održavanje sastanaka i obavještanje relevantnih institucija vezano za preduzete aktivnosti.

U okviru Projekta donacije Vlade Norveške, Uprava za nekretnine realizuje Projekat uspostavljanja Registra kućnih brojeva, ulica i trgova - Adresni registar, a koji predstavlja dio budućeg Adresnog sistema Crne Gore.

Od strane Norveških konsultanata i predstavnika Uprave za nekretnine, a na osnovu prethodno održanih sastanaka i radionica, pripremljene su tehničke specifikacije kao sastavni dio tenderske dokumentacije.

Početak avgusta 2019. godine, saglasno Norveškoj zakonskoj regulativi od strane Statens Kvartverk objavljen je Tender za razvoj i implementaciju Adresnog registra u Crnoj Gori.

Nakon izbora najboljeg ponuđača i shodno procedurama, 14. oktobra 2019. godine potpisan je Ugovor sa izabranim ponuđačem, a planirani rok za implementaciju softverskog rješenja i web okruženja Adresnog registra je IV kvartal 2020. godine

Prvi sastanak sa izabranim ponuđačem Verox&Infostream i predstavnicima Statens Kvartverk održan je u Podgorici, na kojem je usaglašen plan aktivnosti i obaveze svih učesnika u projektu.

Saglasno planu aktivnosti u kontinuitetu i u komunikaciji sa izabranim ponuđačem vrši se kontrola svih planiranih aktivnosti vezanim za Projekat.

U organizaciji Norveške kartografsko-katastarske agencije (Statens Kartvek), a u okviru projekta bilateralne saradnje, u Oslu je održana radionica vezana za proces uspostavljanja Adresnog registra u Crnoj Gori.

Prva faza uspostave ovog registra se finansira od strane projekta i pokriva izradu plana implementacije, ekspertsku podršku i izradu softverskog rješenja za održavanje registra. Osim radionice organizovana i je posjeta opštini Oslo tokom koje su razmijenjena iskustva vezana za adrese i procese koji se u praksi primjenjuju kod davanja naziva ulicama i određivanja kućnih brojeva. Takođe, održan je i sastanak sa direktorom iz Statens Kartvek-a g-dinom Kare Kyrkjeeidem, koji rukovodi poslovima međunarodne saradnje, o oblastima koje bi mogle da budu uključene u budućim projektima podrške Norveške Vlade Crnoj Gori.

Za potrebe izrade Adresnog registra pripremljeni su podaci Mreže puteva i ulica, na osnovu raspoloživih podataka kartografske baze podataka i ortofoto snimka iz 2018. godine.

U cilju poboljšanja zakonske regulative, pripremljeni su predlozi za Izmjene Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti i Zakona o teritorijalnoj organizaciji Crne Gore.

EVIDENCIJA PROSTORNIH JEDINICA

U prethodnom periodu sa ciljem formiranja jedinstvene evidencije prostornih jedinica u saradnji sa MONSTAT-om rađeno je na kartiranju prikupljenih podataka o prostornim jedinicama. Saglasno nadležnostima, Uprava ima obavezu da izvrši doradu prikupljenih podataka o prostornim jedinicama od nadležnog državnog organa za poslove statistike (MONSTAT), ali treba napomenuti da ne postoji namjenski rađeno aplikativno rješenje za potrebe održavanja ove evidencije, koja bi obezbijedila međuostalim i hronologiju upisa nastalih promjena.

U prethodnom periodu izvršena je promjena podataka za granice Opština Petnjica i Gusinje, kao i granica katastarskih opština u okviru Projekta osnivanje e+videncije katastra nepokretnosti na nepremjerenom dijelu teritorije Crne Gore.

Za potrebe razgraničenja Glavnog grada Podgorica i Opština Tuzi i Golubovci dostavljeni su raspoloživi podaci.

U cilju formiranja jedinstvene baze saglasno Zakonu, predložena je nadogradnja postojeće baze podataka Registra prostornih jedinica, koji je u nadležnosti Uprave za nekretnine.

ARHIV DOKUMENTACIJE O DRŽAVNOM PREMJERU I NEPOKRETNOSTIMA

U toku 2019. godine, saglasno prioritetima i za potrebe projekata čija je realizacija u toku, rađena je priprema i skeniranje dokumentacije:

- za sve katastarske opštine za koje je počelo izlaganje podataka na javni uvid u toku 2019. godine, rađeno je priprema i skeniranje raspoloživih podataka popisnog katastra: skica blokova, spiska parcela po blokovima i u okviru blokova, azbučnika i ostale stare dokumentacije;
- potrebne za obradu terenskih podataka, eksproprijacija, državne granice i ostalih projekata;
- koja je bila predata Državnom arhivu, ali nije bila prethodno skenirana. Takođe, vršeno je skeniranje i stara dokumentacija (skica blokova, spiska parcela po blokovima i u okviru blokova, azbučnika i ostale stare dokumentacije) koja se nalazi u područnoj jedinici Cetinje, a odnosi se na period od 1954. godine do 2006. godine. stare dokumentacije za 33 katastarske opštine koja su obuhvaćene Projektom osnivanja katastra nepokretnosti na nepremjerenom dijelu teritorije Opštine Nikšić;
- fotoskica za katastarske opštine na teritoriji Opštine Herceg Novi.

Izvršeno je unošenje metapodataka i priprema dokumentacije za import u bazu po kategorijama, a podaci su pripremljeni za područne jedinice Andrijevića, Bar, Berane, Bijelo Polje, Cetinje i Pljevlja.

U cilju poboljšanja funkcionalnosti sistema u kontinuitetu se radilo na nadogradnji softverskog rješenja i održane su obuke zaposlenih u Područnim jedinicama i Upravi.

Osim skeniranja dokumentacije, rađeni su poslovi koji se odnose na:

- organizaciju skenirane dokumentacije, razvrstavanje po određenim tematskim cjelinama i import u bazu podataka;
- za unos metapodataka pripremani su podaci u odgovarajućem formatu i unos u bazu podataka;
- bekapiranje podataka;
- arhiviranje dokumentacije koja se odnosi na prostorno plansku dokumentaciju dostavljenu od strane nadležnih organa;
- priprema i izdavanje podataka.

REGISTAR CIJENA PROMETOVANIH NEPOKRETNOSTI

Jedan od projekata za koji je zainteresovan veći broj institucija jeste i Projekat registra prometovanih nepokretnosti. Ovaj Projekat bi omogućio praćenje kretanja cijena nepokretnosti na tržištu, a samim tim lakše i efikasnije obavljanje poslova: procjene nepokretnosti, regulisanje poreza, procesa eksproprijacije, uzimanje hipotekarnih kredita, izradu statističkih izvještaja i slično.

Zakonska regulativa u dijelu nadležnosti i način vođenja ovog Registra nije uspostavljena. Nadležnost Uprave u dijelu procjene imovine u svojini Crne Gore, imovine opština i javnih službi, propisana je Zakonom o državnoj imovini. Takođe, Zakonom o eksproprijaciji, propisana je nadležnost Uprave u dijelu procjene pravične naknade nepokretnosti, na zahtjev korisnika eksproprijacije.

U toku 2019 godine pripremljen je nacrt Informacije o mogućnostima kreiranja Baze/Registra prometovanih nepokretnosti u Crnoj Gori, koja se odnosi na sljedeće:

- Predlog za izmjenu zakonske regulative koja se konkretno odnosi na formiranja i način vođenja Baze prometovanih nekretnina;
- Predlog za formiranje Komisija za izradu zakonske regulative i potrebne tehničke dokumentacije
- Predlog za održavanje sastanka sa Poreskom upravom i Upravom za nekretnine, kao institucijama koje će biti nadležne za registar, a u cilju usklađivanja nadležnosti i obaveza, kao i finansiranje cjelokupnog projekta (obezbjeđivanje sredstava, tenderska procedura i praćenje realizacije)
- Na osnovu iskustava regiona i u saradnji sa institucijama koje će biti uključene u realizaciju ovog planirana je izrada Projektnog zadatka i tenderske dokumentacije.

Uprava za nekretnine Crne Gore i Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske su u prethodnom periodu ostvarili dobru komunikaciju, međusobnu podršku i razmjenu iskustava iz oblasti u nadležnosti ovih institucija.

Na osnovu predloga Direktorice g-đe Bose Predragović, Vlada Republike Srpske pružila je punu podršku Upravi za nekretnine u dijelu preuzimanja i korišćenja softverskog rješenja za Registar cijena nepokretnosti koji je u njihovom vlasništvu i u upotrebi u Republici Srpskoj.

Ustupanje softverskog rješenja je veliki iskorak za međuinstitucionalnu saradnju, zasnovanim na dobrim iskustvima i usvojenim procedurama.

U organizaciji Uprave za nekretnine, u Podgorici je održana dvodnevna radionica na temu "Uspostavljanje Registra cijena nepokretnosti".

Cilj radionice je bio da se svim zainteresovanim stranama, predstavi mogućnost uspostavljanja Registra cijena nepokretnosti, benefiti korišćenja raspoloživih podataka svih institucija, nadležnosti, obaveze, planirane aktivnosti i potrebe međuinstitucionalne saradnje.

Radionici "Uspostavljanje registra cijena nepokretnosti", prisustvovali su predstavnici:

- Uprave za nekretnine
- Uprave za geodetsko i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske
- Ministarstva finansija
- Centralne banke Crne Gore
- Uprave za statistiku
- Poreske uprave
- Notarske komore
- Procjenitelji

Za učesnike radionice od strane predstavnika Uprave za geodetsko i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske, pripremljen je materijal vezan za zakonsku regulativu i upitnike za unos podataka od značaja za ovaj Registar.

Nakon održane radionice dostavljen je zaključak svim učesnicima, a odnosi se na:

- Zakonska regulativa - Usvojili izmjene i dopune Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti sa ciljem uvođenja propisa za uspostavljanje Registra cijena nepokretnosti, nadležnosti institucija, obaveze i način vođenja i sadržaj Registra.

- Softversko rješenje - Ustupljeno softversko rješenje je sa stanovišta baze podataka veoma kompleksno, zbog planiranja budućih aktivnosti na uspostavljanju masovne procjene i mnogo složenije u odnosu na prethodno planirano. Potrebno je izvršiti analizu i pripremiti radni zadatak, na osnovu kojeg će se izvršiti procjena za potrebe prilagođavanja: modela podataka, sadržaja i kataloga šifara za korišćenje aplikacije, kao i nadogradnje shodno zahtjevima korisnika sistema i buduće zakonske regulative. Pripremiti procjenu potrebnih finansijskih sredstava za potrebe nadogradnje i godišnjeg održavanja sistema.

- Međuinstitucionalna saradnja - Kontinuirane saradnje institucija uključenih u transakcije nepokretnosti, a kasnije i korisnika sistema.

GEODETSKO-KATASTARSKI INFORMACIONI SISTEM

U toku 2019. godine u okviru održavanja, razvoja, modernizacije i unaprjeđenja informacionog sistema, s ciljem poboljšanja kvaliteta usluga i proizvoda Uprave radilo se na sljedećim aktivnostima:

- održavanje sistemskog i aplikativnog softvera;
- održavanje baza podataka potrebnih za informatičke i komunikacione potrebe;
- obezbjeđivanje integriteta podataka;
- hardversko i softversko servisiranje;
- uvođenje novih verzija operativnih sistema i drugog sistemskog softvera, aplikativnih softvera, telekomunikacionog softvera;
- unaprjeđenje računarske mreže Uprave i lokalnih mreža u Područnim jedinicama;
- prijem i sređivanje materijala za izradu WEB;
- priprema, kontrola i distribucija podataka putem medija, računarske mreže, Intraneta i Interneta;
- testiranje i implementacija softverskih rješenja;
- unaprjeđenje sistema pravljenja rezervnih kopija;
- redovna i po zahtjevu, kontrola ispravnosti, zamjena i instalacija hardverskih komponenti i komunikacione infrastrukture.

Održavanje baza podataka

U svim Područnim jedinicama Uprave, za potrebe održavanja katastarskih evidencija, koriste se posebne aplikacije za održavanje alfanumeričke baze podataka vlasničke strukture - eTerrasoft i grafičke baze podataka - EsKatastar-KatBase5.

Za potrebe održavanja baza podataka katastarskih evidencija obavljani su poslovi:

- update podataka;
- bekapiranje podataka;
- kontrola kvaliteta baze podataka, odnosno samog sadržaja podataka;
- proceduralni poslovi koji se odnose na održavanje baze podataka, u zavisnosti od zahtjeva zaposlenih u područnim jedinicama;
- postupanje po redovnim zahtjevima;
- postupanje po specifičnim vrstama zahtjeva za koje nije omogućena automatska obrada podataka i za koje je potrebna složenija i duža vremenska priprema podataka.

Održavanje katastarskih evidencija - vlasnička struktura - e-Terrasoft

U 2019. godini obavljani su poslovi koji se odnose na redovno održavanje alfanumeričke baze podataka, implementirane u nadograđenom softverskom rješenju eTerrasoft.

Veliki dio poslova se odnosio na rješavanje problema:

- kvaliteta baze podataka, odnosno samog sadržaja podataka;
- funkcionalnosti rada desktop aplikacije namijenjene internim korisnicima, prvenstveno za obavljanje poslova iz nadležnosti Područnih jedinica;
- funkcionalnosti rada web aplikacije, namijenjene svim eksternim korisnicima, kao i internim korisnicima za potrebe praćenje rada Područnih jedinica i izradu statističkih izvještaja;
- provjere i testiranja novih verzija desktop i web aplikacije.

Osim svakodnevne pomoći u radu po zahtjevima zaposlenih u Područnim jedinicama, koja se odnosila na direktan pristup radnim stanicama zaposlenih ili po potrebi intervenisanje kroz bazu podataka (direktan pristup bazi podataka na serverima područnih jedinica), obavljani su poslovi u okviru Sektora, vezani za:

- update podataka;
- bekapiranje podataka;
- dopuna kataloga šifara;
- priprema sugestija i zahtjeva za korigovanjem desktop i web aplikacije;

- instalacija novih verzija;
- proceduralni poslovi koji se odnose na održavanje baze podataka, u zavisnosti od zahtjeva zaposlenih u područnim jedinicama;
- postupanje po redovnim zahtjevima;
- postupanje po specifičnim vrstama zahtjeva za koje nije omogućena automatska obrada podataka i za koje je potrebna složenija i duža vremenska priprema podataka.

U izvještajnom periodu nastavljeno je praćenje rada replikacije i uspostavljanje u svim Područnim jedinicama i na centralnom serveru.

Nastavljena je kontrola rada desktop i web aplikacije i u kontinuitetu su dostavljane primjedbe, koje je trebalo prioritarno rješavati za potrebe eksternih korisnika, a dio primjedbi je bilo potrebno korigovati u cilju efikasnog i kvalitetnog korišćenja sistema.

U toku 2019. godine implementirano je 13 verzija desktop aplikacije eTeraSoft (od v.6.0.3434 koja je dostavljena 28.12.2018. godine, pa do verzije v.6.0.3446 dostavljene 14.06.2019. godine).

Prilikom testiranja novih verzija, akcenat je stavljan na provjeru korigovanih uočenih problema, ali isto tako i na provjeru ostalih važnih funkcionalnosti, zbog problema sa kvalitetom novih verzija. Sve navedeno uslovalo je ne samo veću angažovanost zaposlenih, već i potrebu za mnogo većim vremenskim periodom provjere i testiranja, kako bi se problemi koje su određene verzije prouzrokovale, smanjili, odnosno izbjegli.

U toku 2019. godine implementirano je 13 verzija softverskog rješenja Web aplikacije (od v.6.5676 od 27.12.2018. godine, pa do verzije v.6.5687 dostavljene 23.07.2019. godine).

U okviru web aplikacije, dio uočenih nedostataka je korigovan i verzije pripremljene saglasno našim prethodnim zahtjevima, zahtjevima Notarske komore, kao i ostalih korisnika web aplikacije.

U ovom periodu, rađeno je testiranje verzije koja će omogućiti izdavanje elektronski potpisanog lista nepokretnosti i obavljene sve pripreme za zvanično uspostavljanje servisa za preuzimanje istog od strane notara.

U toku 2019. godine implementiran je Projekat e-Katastar, odnosno primjena web aplikacije za preuzimanje prepisa/izvoda listova nepokretnosti i posjedovnih listova u formi elektronskog dokumenta.

Imajući u vidu činjenicu da korišćenje ovog servisa uključuje i pristup ličnim podacima svih registrovanih imalaca prava na nepokretnostima, kao i pregled podataka ne samo na osnovu jmbg/br. pasoša/mb/PIB, već i po nazivu nosioca prava, preuzete su sve potrebne aktivnosti za dobijanje mišljenja Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, čime su se stekli uslovi da od 23.07.2019. godine web aplikacija e Katastar bude u cjelosti implementirana.

Pristup podacima geodetsko-katastarskog informacionog sistema, obezbijeden je saglasno članu 155a Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti, međutim implementacija sistema ne podrazumijeva samo jednostrano stvaranje uslova za kvalitetno funkcionisanje sistema, već i aktivno učešće svih korisnika, kako u dijelu stvaranja tehničkih, tako i u primjeni novih standarda, procedura i pravila, te saglasno navedenom obaviješteni su Ministarstvo finansija, Ministarstvo pravde, Notarsku komoru i Komoru Javnih izvršitelja o zajedničkoj obavezi i poštovanjupravila i procedura.

U cilju praćenja funkcionisanja softverskog rješenja eTerasoft u kontinuitetu su dostavljani autorima softvera uočeni nedostaci i praćn rad desktop i web aplikacije.

U ranijem periodu uspostavljeni e-servisi katastarskih podataka, korišćeni su od strane državnih institucija, saglasno zakonskoj regulativi i dostavljenim zahtjevima za korišćenje istih.

Svim zainteresovanim eksternim korisnicima, redovno je pružana pomoć, putem telefonske ili mail komunikacije, što je dalo dobre rezultate u dijelu sugestija za sve eventualne nekorektnosti u radu aplikacije, ažurnosti ili nekompletnosti podataka i na taj način omogućili korisnicima, bolju uslugu, kao i dobijanje traženih informacija.

U cilju obezbjeđivanja svih uslova za implementaciju e-servisa, održana je prezentacija, odnosno obuka za sve Javne izvršitelje, kako bi u probnom periodu sa dodijeljenim korisničkim nalozima izvršili testiranje web aplikacije.

U toku 2019. godine sa ciljem nadogradnje postojećeg softverskog rješenja pripremljena je Tehnička specifikacija za nadogradnju i održavanje eTerrasoft softverskog rješenja.

Održavanje grafičke baze podataka - EsKatastar – KatBase

U 2019. godini, obavljani su poslovi, koji se odnose na redovno održavanje grafičke baze podataka, implementirane u softverskom rješenju EsKatastar - KatBase5.

- redovno održavanje grafičke baze KatBase5 - pomoć u radu po zahtjevima zaposlenih u PJ u dijelu sprovođenja i brisanje promjena, otklanjanje grešaka, kontrole rada, putem direktnog pristupa radnim stanicama zaposlenih ili po potrebi intervenisanje kroz bazu podataka (direktan pristup bazi podataka na serverima područnih jedinica). Ovi poslovi se rade na poziv zaposlenog ili ukoliko se primijeti greška u konsultaciji sa zaposlenim i načelnikom/com;
- update podataka;
- dopuna kataloga šifara;
- bekapiranje podataka;
- postupanje po redovnim zahtjevima, vezano za izdavanje kopija plana, skica sa kordinatama, kao i piprema podataka u elektronskoj formi saglasno zahtjevima;
- postupanje po specifičnim vrstama zahtjeva za koje nije omogućena automatska obrada podataka i za koje je potrebna složenija i duža vremenska priprema podataka.

Grafička baza podataka redovno je ažurirana na način što su insertovane katastarske opštine za koje je završeno izlaganje na javni uvid i za koje je potvrđena baza podataka katastra nepokretnosti.

Zbog potrebe instalacije novih verzija Windows 10, SQL Servera i AutoCad-a, na radnim stanicama za obavljanje svakodnevnih poslova, došlo je do problema sa funkcionisanjem modula softverskog rješenja za održavanje grafičke baze podataka EsKatastar, prvenstveno zbog nekompatibilnosti stare verzije s novim operativnim sistemom, s napomenom da u proteklom periodu unazad 10 godina nije rađeno unaprjeđenje ovog sistema.

Sa ciljem obezbjeđivanja sigurnosti u radu, efikasnijeg korišćenje hardverske infrastrukture i nove funkcionalnosti, u toku 2019. godine rađeno je testiranje funkcionalnosti novih verzija i implementacija istih.

Prva verzija sistema je isporučena u aprilu 2019. godine. Nakon rješavanja većine uočenih primjedbi, u kontinuitetu od juna 2019. godine do kraja 2019. godine u 21 Područnoj jedinici implementirana je nova verzije softverskog rješenja. Do kraja januara 2020. godine planirana instalacija u preostale Područne jedinice Bar i Nikšić.

Implementirani sistem za grafičku bazu podataka je obezbijedio sljedeće:

- 32-bitnu i 64-bitnu aplikaciju koja radi pod novom Windows platformom (7 ili 10), odnosno Windows server 2012 i više;
- Bazu podataka koja se koristi pod novom verzijom SQL Servera 2014;
- Grafičku aplikaciju koja radi na AutoCAD-u verzija 2016 (32-bitnu i 64-bitnu);
- Grafički modul koji podržava sve geodetske funkcije postojeće aplikacije;
- Usaglašenost sa aktuelnom zakonskom regulativom;
- Unapređenje i implementaciju svih novih modula EsKatastar, EsKatastarIzlaganje i KatBase;
- Sigurnost Sistema.

Osim navedenog unaprjeđenje sistema je omogućilo uspostavljanje replikacije na centralnom serveru u Upravi. Replikacija se vrši jednom dnevno. Prvo podešavanje servera i softvera odrađeno je u avgustu 2019. godine. U kontinuitetu je rađeno na otklanjanju uočenih nedostataka i do kraja godine smo uspostavili replikaciju za 21. područnu jedinicu. Replikacija je između ostalog omogućila uzimanje shp fajlova sa jednog mjesta kao i pripremila uslove za prikazivanje na Geoportalu i povezivanje sa ažurnom alfanumerikom.

Prilikom implementacije novog sistema za grafiku izvršeno je preinstaliranje kompletne hardverske infrastrukture u Upravi i Područnim jedinicama.

Izlaganje podataka na javni uvid

U 2019. godini nastavljena je priprema i obrada baze podataka za potrebe izlaganja podataka na javni uvid u područnim jedinicama obuhvaćenim Projektom osnivanja katastra nepokretnosti na nepremjerenom dijelu teritorije Crne Gore.

Poslovi koji su rađeni odnose se na:

- preuzimanje i import podataka u privremenu bazu podataka, nakon obrade od strane Sektora za državni premjer i kartografiju;
- praćenje grafičke i alfanumeričke obrade podataka od strane zaposlenih Sektora za katastar;

- priprema i kontrola privremene baze podataka katastarskih opština za potrebe izlaganja podataka na javni uvid;
- priprema ostalih podataka za potrebe izlaganja podataka na javni uvid: skeniranje elaborata premjera i dokumentacije prethodne evidencije popisnog katastra;
- priprema podataka iz baze popisnog katastra; priprema ortofoto i baze digitalnog katastarskog plana;
- štampe poziva i ostale dokumentacije za potrebe izlaganja podataka na javni uvid;
- bekapiranje podataka.

U skladu sa prioritetima rađena je grafička i alfanumerička obrada podataka premjera za potrebu izrade privremene baze podataka za izlaganje podataka na javni uvid, štampa poziva i priprema prateće dokumentacije katastarskih opština.

Održavanje baze podataka za izlaganje podataka na javni uvid kroz softver EsKatastarIzlaganje

U 2019. godini obavljani su poslovi, koji se odnose na:

- prateće aktivnosti vezane za početak izlaganja podataka na javni uvid katastarskih opština;
- nastavak praćenja rada izlaganja podataka na javni uvid katastarskih opština započetih u prethodnom periodu;
- prateće aktivnosti vezane za održavanje baza podataka u 12 područnih jedinica u kojima se radilo izlaganje podataka na javni uvid;
- redovno održavanje baza podataka, kontrola rada i pomoć u otklanjanju problema pri radu;
- import baze podataka za potrebe izlaganja podataka na javni uvid;
- export baze podataka za potrebe importa alfanumeričke baze u eTerrasoft softversko rješenje za održavanje katastarskih evidencija;
- bekapiranje podataka.

U toku izlaganja podataka na javni uvid podešene su baze podataka, skenirana i pripremljena prateća dokumentacija, štampani pozivi i u kontinuitetu vršeno održavanje baza podataka.

Nakon završetka izlaganja podataka na javni uvid, katastarske opštine su preuzete, kontrolisane, pripremljene i nakon potvrđivanja baze podataka, importovane u bazu podataka održavanja katastra nepokretnosti.

Održavanje mreže, internet servisa i hardverske infrastrukture u organizacionim jedinicama Uprave za nekretnine

U toku 2019. godine u svim organizacionim jedinicama Uprave, obavljani su sljedeći poslovi:

- instalacija aplikativnih i sistemskih softvera za potrebe nove opreme i u skladu sa potrebama zaposlenih, kao i preinstalacija prilikom otklanjanja kvarova kod postojeće opreme;
- za potrebe implementacije novog sistema za obradu grafičkih podataka preinstalirali na Windows Server 2016, 22 servera u područnim jedinicama. Instalirane su sve aplikacije za obradu grafičke i alfanumeričke baze podataka, izvršena podešavanja;
- redovna kontrola automatizovanih procedure bekapiranja i preuzimanja podataka sa servera u područnim jedinicama;
- redovna i po zahtjevu kontrola ispravnosti glavnih elemenata informacionog sistema - glavnih hardverskih komponenti i komunikacione infrastrukture;
- opravka i održavanje hardverske opreme;
- preinstalirano je 380 radnih stanica na Windows 10 i Windows 7. Sve radne stanice koje se koriste za grafičku obradu podataka preinstalirane su na Windows 10 (64-bitni) i ugrađeni brzi SSD diskovi. Ostale radne stanice, zavisno od konfiguracije instalirane su na Windows 10 i Windows 7 (64-bitni ili 32-bitni). Sve aplikacije potrebne za rad su instalirane i vraćeni podaci koji su se na njima nalazili prije reinstalacije.
- vođenje evidencije o kretanju hardverske opreme, serijskih i popisnih brojeva u saradnji sa zaposlenima zaduženim za izdavanje i praćenje kretanja opreme.
- u zavisnosti od stepena završenih poslova Komisija za izlaganje, izvršena je preinstalacija radnih stanica za potrebe rada u Područnim jedinicama i iste raspoređene po prioritetima, saglasno

složenosti poslova i neophodnosti instalacije aplikacija alfanumeričke i grafičke baze podataka, koji zahtijevaju specifičnu konfiguraciju radnih stanica;

- za potrebe postupka javnih nabavki pripremljena je tehnička specifikacija, na osnovu koje je nakon završetka tenderskog postupka ista isporučena.

Vežano za održavanje softverske infrastrukture, osim već navedenog, u toku 2019. godine rađeno je:

- ažuriranje aplikacije kataloga propisa na radnim stanicama i serverima u svim organizacionim jedinicama, područnim jedinicama i Komisijama za izlaganje;

- ažuriranje antivirusnog sistema na radnim stanicama i serverima u svim organizacionim jedinicama, područnim jedinicama i Komisijama za izlaganje na javni uvid podataka;

- redovno održavanje aplikativnih i sistemskih softvera.

Tabela 11.1. Opis aktivnosti - aplikativna softverska rješenja

RB	Aktivnost	Opis aktivnosti
1	Održavanje i unaprjeđenje sistemskog softvera	
1.1	Operativni sistemi	
	Održavanje softvera	Licenciranje i nadogradnja na nove verzije.
1.2	Sistem za upravljanje bazama podataka	
	Održavanje softvera	Nijesu obezbijeđena sredstva za održavanje i licenciranje Oracle Software Update License&Support.
1.3	Zaštita i antivirus programi	
	Održavanje softvera	Obezbijeđeno održavanje i nadogradnja softvera.
2	Održavanje i unaprjeđenje aplikativnog softvera	
2.1	GPS mreža - softver	
	Održavanje softvera	Obezbijeđeno održavanje i nadogradnja softvera - Leica softver.
2.2	Fotogrametrija i daljinska detekcija	
	Održavanje softvera	Obezbijeđeno licenciranje i nadogradnja na nove verzije Erdas softver.
2.3	GIS i Kartografija	
	Održavanje softvera	Nijesu obezbijeđena sredstva za održavanje i nadogradnju softvera: Esri i AutoDesk.
2.4	Katastar nepokretnosti	
	Održavanje softvera	Obezbijeđeno održavanje i nadogradnja softvera.
2.5	Aplikativni softver za poslovne komunikacije	
	Održavanje softvera	
2.6	Arhiv	
	Razvoj i Implementacija softverskog rješenja	Obezbijeđeno licenciranje i nadogradnja softvera.
3	Unaprjeđenje rada INFORMACIONOG SISTEMA	
3.1	Geoportal	
	Razvoj i implementacija softverskog rješenja	Obezbijeđeno licenciranje za novi Geoportal.

Zbog kašnjenja u završetku postupka javnih nabavki nije izvršena planirana nabavka potrebne hardverske opreme u obimu i planiranom vremenu, saglasno realnim potrebama i pripremljenoj tenderskoj dokumentaciji. Sve ovo je uslovalo dodatne napore kako bi se smanjili problemi u nesmetanom funkcionisanju, posebno za potrebe obavljanja poslova vezanih za nove projekte i obaveze kod realizacije važnih državnih projekata.

Tabela 11.2. Opis aktivnosti - hardverska infrastruktura

Red broj	Aktivnost	Opis aktivnosti
1	Održavanje i unaprjeđenje hardverske infrastrukture	
	Postojeća oprema	Instalacija raspoložive opreme u Područnim jedinicama i Upravi
	Održavanje sistema	Redovno održavanje i servis opreme.
2	Specijalizovana oprema	
	Oprema za 3D i GIS obradu	

Geoportal i web stranica Uprave za nekretnine

U 2019. godini obavljani su poslovi, koji se odnose na sljedeće:

Web aplikacija - e-Katastar:

- kontrola rada aplikacije za eksterne korisnike;
- pružanje pomoći i informacija eksternim korisnicima vezano za rad aplikacije i novih verzija;
- testiranje i puštanje u rad aplikacije e-Katastara za preuzimanje LN/PL za potrebe rada Notara;
- priprema korisničkih naloga za testiranje i korišćenje certifikata;
- priprema uputstava i prateće dokumentacije za potrebe eksternih korisnika;
- Ažuriranje pitanja i odgovora korisnika sistema.

Krajem jula 2019. godine, zvanično je puštena u rad web aplikacija e-Katastar, za potrebe preuzimanja LN/PL od strane Notara i Javnih izvršitelja.

U kontinuitetu je obavljana kontrola rada eksternih korisnika i pružana pomoć u radu. Takođe, pripremani su izvještaji o radu korisnika za potrebe naplate korišćenja usluga aplikacije.

Geoportal UZN

- kontrola rada Geoportala UZN;
- importovanje novih podataka digitalnog katastarskog plana na Geoportalu UZN;
- uspostavljanje novog GeoPortala UZN;
- testiranje i priprema podataka za potrebe novog Geoportala;
- Ažuriranje pitanja i odgovora korisnika sistema.

U cilju efikasnijeg korišćenja podataka Uprave, u toku 2019. godine, na osnovu podnijetih zahtjeva omogućen je pristup državnim institucijama, jedinicama lokalne samouprave, kao i određenom broju privatnih firmi - angažovanih kao obrađivači planske dokumentacije da putem linka pristupaju raspoloživim podacima.

Korišćenje podataka i servisa, prema statističkim podacima i primljenim povratnim informacijama od strane eksternih korisnika, intenzivno se koristilo i na taj način direktno je uticalo na poboljšanje kvaliteta podataka, a svakako i zadovoljstva svih korisnika.

ZAKONSKA REGULATIVA I PRIPREMA OSTALE DOKUMENTACIJE

Zakoni

U toku 2019. godine, shodno nadležnostima i obavezama sve aktivnosti, obavljane su saglano Zakonu o državnom premjeru i katastru nepokretnosti, kao i ostalim zakonima iz oblasti svojinskih odnosa.

U prethodnom periodu realizovane su značajne aktivnosti u oblasti stvaranja uslova za brže odvijanje pravnog prometa i uslova za brzo i sigurno ostvarivanje i zaštitu prava i interesa građana i pravnih lica; povećanje stepena pravne sigurnosti sa akcentom na jačanju zakonodavnog i institucionalnog okvira za izvršenje ugovora, kao i skraćanju trajanja postupka izvršenja ugovora, a u cilju povećanja konkurentnosti ekonomije.

U toku 2019. godine, radilo se na pripremi dokumenata direktno ili indirektno povezanih sa zakonskom regulativom:

- priprema Nacrta predloga Izmjena i dopuna Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti;
- analiza postojećeg stanja i zakonske regulative koja se odnosi na uspostavljanje Registra ulica, trgova i kućnih brojeva;
- priprema dokumenta Prijedlog uspostavljanja Registra ulica, trgova i kućnih brojeva;
- priprema dokumenta pravila i procedura vezano za kancelarijsko poslovanje i usklađivanje softverskog rješenja shodno predloženom;
- priprema dokumenta Prijedlog uspostavljanja Registra prometovanih nepokretnosti;
- priprema dokumenata za potrebe izrade: Akcionog plana za unaprjeđenje poslovnog ambijenta; realizaciju reformske mjere koja se odnosi na Upravu za nekretnine; procjene indikatora za mala i srednja preduzeća i drugih saglasno zahtjevu;
- priprema dokumenata za korišćenje e-servisa;
- pripreme prezentacija za učešće na domaćim i međunarodnim skupovima.

Pravilnici

U toku 2019. godine pripremljen je:

Nacrt Pravilnika o državnom premjeru i katastru nepokretnosti koji je objedinio sljedeće:

- Pravilnik o upisu prava na nepokretnostima i postupak upisa,
- Pravilnik o tehničkim normativima, metodama i načinu rada kod izrade katastra nepokretnosti i njegovo održavanje i upisa prava na nepokretnostima,
- Pravilnik o načinu i postupku vršenja kontrole, pregleda i prijema radova u postupku održavanja katastra nepokretnosti,
- Pravilnik o tehničkim normativima, metodama i načinu rada koji se primjenjuje u premjeru i njegovom održavanju (geodetska osnova, katastarsko klasiranje i bonitiranje zemljišta, katastarski planovi, metrološko obezbjeđenje geodetskih radova),
- Pravilnik o tehničkim normativima, metodama i načinu rada u oblasti državnog premjera i katastra nepokretnosti.

Uredbe

U toku 2019. godine pripremljena je konačna verzija Izmjene Uredbe o visini naknade za korištenje podataka državnog premjera i katastra nepokretnosti i predlog dostavljen Ministarstvu finansija na dalje postupanje.

Ostale aktivnosti

U toku 2019. godine usvojen je Pravilnik o organizaciji i načinu rada Uprave za nekretnine.

U toku 2019. godine Uprava je aktivno učestvovala, redovno dostavljala i obrađivala izvještaje za potrebe izrade:

- Akcionog plana za sprovođenje strategije borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala;
- Strategija za smanjenje rizika od katastrofa sa Dinamičkim planom 2018.-2023.;
- Izvještaja o uređenju prostora;
- Izvještaj o realizaciji u okviru Programa reformskih mjera;
- i dr saglasno zahtjevima.

U toku 2019. godine predstavnici Uprave, aktivno su učestvovali u:

- radnoj grupi za Poglavlje 27 - Životna sredina i klimatske promjene, za izradu Plana reorganizacije i jačanja administrativnih kapaciteta za sektore životne sredine i klimatskih promjena u Crnoj Gori;
- radnoj grupi za Poglavlje 18 - Statistika.

REALIZACIJA AKTIVNOSTI U OKVIRU MEĐUNARODNIH PROJEKATA

Uprava je u proteklom periodu ostvarila dobru saradnju na međunarodnom nivou kroz članstvo i aktivno djelovanje u asocijacijama Eurogeographics, EUPOS, UNGEGN i posebno na regionalnom nivou.

Učešće u međunarodnim projektima, omogućilo je da se dobra praksa i iskustvo iz oblasti nadležnosti Uprave primjenjuje u kontinuitetu.

Uprava je u toku 2019. godine, nastavila aktivnost na međunarodnoj saradnji.

Eurogeographics

U toku 2019. godine nastavljene su aktivnosti, na međunarodnoj saradnji u okviru EuroGeographics organizacije.

Zbog neobezbjeđivanja finansijskih sredstava, Uprava u posljednje četiri godine nije učestvovala na godišnjim sastancima i Generalnoj skupštini, ali je nastavljen rad na pripremi Eurogeographics proizvoda.

Impuls projekat

U okviru regionalnog IMPULS projekta, finansiranog od strane Švedske agencije za međunarodnu saradnju (SIDA), a u organizaciji Švedske državne agencije za katastar i kartografiju (Lantmateriet) održani su planirani sastanci i završna konferencija održana u Banja Luci, novembra mjeseca, na kojoj je održana prezentacija vezana za aktivnosti Uprave za nekretnine.

U okviru Projekta IMPULS, održana je radionica u Podgorici u decembru mjesecu, sa temom uspostavljanje ovog registra za Crnu Goru. Registar cijena prometovanih nepokretnosti, na kojoj su održane prezentacije vezane za trenutno stanje i planirane aktivnosti na uspostavljanju ovog registra.

Projekat Vlade Norveške

U toku 2019. godine nastavljene su aktivnosti Ugovora o donaciji Vlade Norveške, potpisanog 2018. godine, koji je bazirana dvije komponente: Projekat Adresni registar i Projekat kartografski model podataka.

Aktivnosti vezane za ovaj Projekat opisane su u prethodnim poglavljima.

Spatial projekat

Cilj Spatial projekta je da se ojača profesionalni pristup informacijama o zemljištu u regionu Zapadnog Balkana kao i jačanje institucionalnog i organizacionog kapaciteta organizacija u ulozi programera, menadžera i saradnika na platformi Nacionalne Infrastrukture Prostornih Podataka.

U okviru regionalnog SPATIAL projekta, finansiranog od strane Vlade Holandije, održane su dvije radionice u Mostaru i Prištini na kojima su prisustvovali predstavnici Uprave, a koje su razmatrali teme Nacionalna infrastruktura prostornih podataka, razmjena informacija i iskustava kroz održane prezentacije i interaktivne vježbe i Adresni registar, sa ciljem jačanja institucionalnog i organizacijskog kapaciteta geodetskih uprava i ostalih institucija javne uprave nadležnih za izradu i održavanje registra adresa.

Regionalna saradnja

U toku 2019. godine, shodno mogućnostima i raspoloživim finansijskim sredstvima, Uprava je nastavila sa aktivnim učešćem u regionalnoj saradnji sa ciljem poboljšanja zemljišne administracije i upravljanja i primjenom dobre prakse u okviru nadležnosti i obaveza Uprave.

Regionalna konferencija o katastru i infrastrukturi prostornih podataka

Početak septembra, u Neumu je u organizaciji Federalne uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove održana XII Regionalna konferencija o katastru i infrastrukturi prostornih podataka,

Regionalna konferencija o katastru i infrastrukturi prostornih podataka se tradicionalno organizuje od strane nacionalnih katastarskih agencija u cilju jačanja i daljeg razvoja regionalne saradnje.

Osnovna tema bila je posvećena ulozi katastarskih i kartografskih agencija u procesu uspostavljanja infrastrukture prostornih podataka, a predstavnici Uprave za nekretnine su održali prezentaciju na datu temu.

Istaknuta je važnost dosadašnje saradnje sa međunarodnim asocijacijama i institucijama, ali je isto tako i potreba proširenja te saradnje, a sve u cilju, kako preuzimanja standarda, iskustava i znanja, tako i direktne podrške u pripremi i implementaciji projekata.

Učešće na Regionalnim skupovima

Predstavnici Uprave, učestvovali su na više regionalnih skupova iz domena zemljišne administracije.

Godišnja konferencija Vekom

U Beogradu je u aprilu mjesecu održana Godišnja konferencija Vekom Geo, kao tradicionalan događaj, na kojem se prezentuju najnovija dostignuća u oblastima kojima se bavi firma Vekom Geo.

Od strane predstavnika Uprave za nekretnine održana je prezentacija na temu Geoportal Uprave za nekretnine.

Projekat jačanja kapaciteta za primjenu INSPIRE direktive

U okviru bilateralne saradnje sa Republikom Slovenijom, vezane za projekat Jačanja kapaciteta za primjenu INSPIRE direktive u Crnoj Gori, održani su sastanci sa predstavnicima Geodetske uprave Slovenije i firme Igea d.o.o. Slovenija.

Teme na kojima je stavljen akcenat odnosile su se na:

- Zajednička infrastruktura - centralizacija
- Tehnički dio - praktična demonstracija
- Metapodaci
- Geoportal
- Način izvještavanja prema EU
- Registar prostornih jedinica
- Topografski sistem i INSPIRE

Praktični dio i tehnička primjena je predstavljena od strane partnera Igea d.o.o.Slovenija u njihovim prostorijama, a odnosila se na:

- Usklađivanje podataka
- Metapodaci
- Geoportal
- e-ervisi
- Saradnja privatnog i javnog sektora

Jačanje ekonomskog položaja žena

U okviru Podprojekta "Jačanje ekonomskog položaja žena", u Tirani početkom novembra 2019. godine održana je radionica sa temom razmjene iskustava i zajedničkih rezultata i postignuća prethodnog potprojekta, kao osnove za dalju saradnju. Predstavnici Uprave za nekretnine održali su prezentaciju na aktuelnu temu.

IV Kongres o katastru

U organizaciji Geodetskog društva Herceg-Bosne u Neumu je oktobra mjeseca održan IV. Kongres o katastru u Bosni i Hercegovini. Teme ovogodišnjeg skupa bila su ključni registri državne uprave na kojima počiva administrativni sistem svake uređene države.

Saglasno temi predstavnici Uprave za nekretnine pripremili su rad i održali prezentaciju na temu Uspostavljanje Adresnog registra u Crnoj Gori.

OSTVARENI PRIHOD

U toku 2019. godine ukupno ostvareni prihod je 2.100.593,34 € i to:

- od djelatnosti Uprave za nekretnine - 1.458.121,30 €
- A.T. - 642.472,04 €

Za potrebe državnih organa, organa lokalne samouprave i javnih preduzeća, podaci se dostavljaju bez naknada.

Planirani Budžet za 2020. godinu iznosio je 5.170.718,64 €, a tekući Budžet za 2019. godinu iznosio je 5.550.670,29 €.

Urađeno je usklađivanje knjigovodstvenog i stvarnog stanja osnovnih sredstava.

KADROVSKA STRUKTURA

U toku 2019. godine usvojen je Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave. Od ukupno sistematizovanih 432 radna mjesta, u stalnom radnom odnosu je zaposleno 323 izvršioaca, od kojih je 9 zaposlenih steklo pravo na otpremninu.

Shodno realizaciji Projekata osnivanja katastra nepokretnosti na nepremjerenom dijelu teritorije Crne Gore u radu Komisija za izlaganje uključeni su u rad zaposleni koji nemaju stalni radni odnos.

POSLOVNI PROSTORI

U cilju realizacije zakonske regulative i projekata iz nadležnosti Uprave, kao i poboljšanja kvaliteta usluga korisnicima i poboljšanja uslova rada zaposlenih, u toku 2019. godine, obezbijeđene su prostorije za potrebe rada PJ Gusinje.

Takođe, u cilju obezbjeđivanja boljih uslova za rad zaposlenih, kao i pružanja kvalitetnih usluga, renovirane su prostorije PJ Bar.

IZRADA, PRIPREMANJE I USTUPANJE PODATAKA PO ZAHTJEVIMA

U toku 2019. godine Uprava je radila po zahtjevima za potrebe državnih institucija, organa lokalne samouprave i na lični zahtjev, a odnosi se na:

- pripremu raspoloživih podataka katastarsko-kartografskih evidencija;
- pripremu podataka po specifičnim vrstama zahtjeva vezano za hronologiju upisa nepokretnosti i pravima na njima;
- pripremu podataka po specifičnim vrstama zahtjeva za koje nije omogućena automatska obrada podataka i za koje je potrebna složenija i duža vremenska obrada.

Tabela 17.1. Pregled pripremljenih podataka

Priprema podataka za izdavanja uvjerenja o vlasništvu na teritoriji Crne Gore za potrebe državnih institucija, organa lokalne samouprave i na lični zahtjev		
Naziv institucije	Br. zahtjeva	Br. lica
Ministarstvo finansija	8	8
Ministarstvo vanjskih poslova	11	18
Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	2	2
Poreska uprava	15	78
Glavni grad Podgorica	2	2
Lokalne samouprave	23	34
Stečajni upravnici	22	24
Javni izvršitelji	9	9
Advokatske kancelarije i notari	6	12
Ambasada Srbije	4	4
Podgorička banka	2	2
Centar za socijalni rad	5	20
Ukupno	109	213

Ministarstvo unutrašnjih poslova	101	412
Agencija za sprečavanje korupcije	3	3
Specijalno državno tužilaštvo	36	354
Više državno tužilaštvo	4	8
Osnovni sudovi	29	62
Viši sud	1	3
Ukupno	174	842

Priprema podataka (izvoda iz digitalnog plana, kopija planova, skica sa kordinatama, raznih statističkih podataka iz baze podataka, i dr.) za potrebe državnih institucija, organa lokalne samouprave, privatnih geodetskih firmi, područnih jedinica i na lični zahtjev

Naziv institucije	Br. Zahtjeva
Ministarstvo finansija	5
Ministarstvo održivog razvoja i turizma	89
Ministarstvo održivog razvoja i turizma - planska dokumenta	21
Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	5
Ministarstvo odbrane	3
Ministarstvo javne uprave	1
Ministarstvo ekonomije	5
Ministarstvo unutrašnjih poslova	11
Ministarstvo kulture	2
Ministarstvo pravde	2
Ministarstvo sporta	1
Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	2
Ministarstvo zdravlja	5
Zaštitnik imovinsko pravnih poslova	5
Uprava za statistiku	2
Uprava javnih radova	5
Uprava za saobraćaj	3
Glavni grad - Podgorica	25
Prijestonica Cetinje	11
Opštine	49
Osnovni sudovi	21
Agencija za izgradnju Podgorice	4
"CEDIS"	9
"CGES"	1
Centar za konzervaciju i arheologiju	1
Vodovod i kanalizacija Podgorica doo	4
Aerodromi Crne Gore	2
Pravna lica	92
Fizička lica	8
Ukupno	394

UPRAVA ZA IMOVINU

Djelokrug rada Uprave za imovinu utvrđen je Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave. Poslovi koji se vrše u Upravi odnose se na : vođenje jedinstvene evidencije državne imovine u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima ; vođenje registra državne imovine; staranje o namjenskom korišćenju državne imovine; brigu o imovini koja po sili zakona postaje državna imovina upravljanje oduzetom imovinskom koristi koje obuhvata:izvršenje privremenih mjera obezbjeđenja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, odnosno zakonom kojim se uređuje krivični postupak; izvršavanje odluka o privremenom oduzimanju pokretne imovine i trajnom oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću; izvršavanje odluka o oduzimanju imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom, predmeta krivičnog djela i predmeta privremeno oduzetih u krivičnom i prekršajnom postupku i odluke o imovini datoj na ime jemstva; procjenu vrijednosti oduzete imovinske koristi za potrebe upravljanja imovinskom koristi, davanje u zakup oduzete imovinske koristi ili povjeravanje na upravljanje, u skladu sa zakonom kojim se utvrđuje oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, davanje oduzete imovinske koristi na korišćenje bez naknade; čuvanje, skladištenje, prodaju i povraćaj oduzete imovinske koristi; deponovanje oduzetih novčanih sredstava i sredstava dobijenih od prodaje oduzete imovinske koristi, u skladu sa zakonom;uništavanje oduzete imovinske koristi u skladu sa zakonom; vođenje evidencije o oduzetoj imovinskoj koristi i sudskim postupcima u kojima je oduzeta, kao i o privremenim mjerama obezbjeđenja; investiciono i tekuće održavanje zgrada državnih organa, reprezentativnih objekata državnih organa, i diplomatsko konzularnih predstavništava Crne Gore u inostranstvu;organizaciju i finansiranje izgradnje, rekonstrukcije, modernizacije i održavanje objekata koji su potrebni za nesmetano i bezbjedno odvijanje saobraćaja i za vršenje granične kontrole i drugih graničnih poslova; davanje u zakup zemljišta i objekata ili djelova objekata na graničnim prelazima; podnošenje zahtjeva i praćenje poslova upisa u katastar koji se odnose na parcelaciju, razgraničenje i razmjenu državne imovine, pripremanje nacрта ugovora i praćenje njihove realizacije; vršenje naplate zakupa; obezbjedjivanje uslova za zaštitu imovine;usaglašavanje podataka iz svoje evidencije sa podacima iz katastra nepokretnosti; popis imovine bivših društveno političkih organizacija i obezbjedjivanje njenog upisa u katastar nepokretnosti; staranje o upisu imovine u svojini Crne Gore u katastar nepokretnosti; vođenje evidencije zaključenih ugovora o sticanju i raspolaganju nepokretnim i pokretnim stvarima i drugim dobrima veće vrijednosti u državnoj imovini; dostavljanje izvještaja organu državne uprave nadležnom za poslove finansija u elektronskoj formi u rokovima predviđenim zakonom; vrši pomoćne poslove neophodne za funkcionisanje i rad državnih organa, kao i druge poslove koji su joj određeni u nadležnost.

U Upravi poslovi se organizuju u okviru tri Sektora, tri Službe i jednog Odjeljenja: Sektor za vođenje Registra nepokretnosti evidenciju pokretnih stvari i poslova za pripremu podataka za uknjižbu državne imovine u okviru kog su Odsjek za vođenje Registra nepokretnosti, Odsjek za pripremu podataka za uknjižbu državne imvine, Sektor za upravljanje i zaštitu državne imovine u okviru kog su Odsjek za korišćenje i upravljanje državnom imovinom i Odsjek za investiciono i tekuće održavanje državne imovine, Sektor za upravljanje oduzetom imovinom u okviru kojeg su Odsjek za izvršavanje odluka o privremenim mjerama obezbjeđenja i upravljanje nad nepokretnom imovinom i Odsjek za izvršavanje odluka i upravljanje privremeno oduzetom pokretnom imovinom stečenom kriminalnom djelatnošću. Takođe tri službe - Služba za javne nabavke, Služba za vršenje pomoćnih poslova neophodnih za funkcionisanje i rad državnih organa u okviru koje funkcioniše Biro za ugostiteljstvo i Biro za higijenu, Služba za opšte i kadrovske poslove i Služba za finansiranje i računovodstvene poslove, kao i Odjeljenje za unutrašnju reviziju.

Sektor za vođenje Registra nepokretnosti, evidenciju pokretnih stvari i poslove za pripremu podataka za uknjižbu državne imovine

U Sektoru za vođenje Registra nepokretnosti, evidenciju pokretnih stvari i poslove za pripremu podataka za uknjižbu državne imovine vrše se poslovi koji se odnose na: vođenje jedinstvene evidencije državne imovine u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima; vođenje Registra nepokretnosti u državnoj imovini; vođenje evidencije imovine koja po sili zakona postaje državna imovina;podnošenje zahtjeva i praćenje poslova upisa u katastar koji se odnose na parcelaciju, razgraničenje, razmjenu,obavljanje i drugih poslova u vezi sa evidencijom državne imovine; usaglašavanje podataka iz svoje evidencije sa podacima iz katastra nepokretnosti; popis

imovine bivših društveno političkih organizacija i obezbjeđivanje njenog upisa u katastar nepokretnosti; staranje o upisu imovine u svojini Crne Gore u katastar nepokretnosti, priprema podataka o stanju i kretanju sredstava u državnoj svojini kroz ažuriranje podataka iz evidencije dobijenih od strane korisnika sredstava u državnoj svojini koje su stečene po sili zakona, dostavljanje izvještaja organu državne uprave nadležnom za poslove finansija u elektronskoj formi u rokovima predviđenim zakonom; održavanje jedinstvene evidencije nepokretnosti i zbirne evidencije pokretnih stvari, analiza podataka, otklanjanje uočenih nepravilnosti, pružanje stručne pomoći korisnicima u pogledu vođenja evidencije, izrada analiza elaborata i izvještaja kao i drugi poslovi u vezi sa djelatnostima Sektora.

U Odsjeku za vođenje Registra nepokretnosti i evidencije pokretnih stvari vrše se poslovi koji se odnose na: vođenje jedinstvene evidencije državne imovine u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima; vođenje Registra nepokretnosti u državnoj imovini; vođenje evidencije imovine koja po sili zakona postaje državna imovina; priprema podataka o stanju i kretanju sredstava u državnoj svojini kroz ažuriranje podataka iz evidencije dobijenih od strane korisnika sredstava u državnoj svojini, dostavljanje izvještaja organu državne uprave nadležnom za poslove finansija u elektronskoj formi u rokovima predviđenim zakonom; održavanje jedinstvene evidencije nepokretnosti i zbirne evidencije pokretnih stvari, analiza podataka, otklanjanje uočenih nepravilnosti, pružanje stručne pomoći korisnicima u pogledu vođenja evidencije, izrada analiza elaborata i izvještaja, usaglašavanje podataka iz Registra nepokretnosti sa podacima i pratećom dokumentacijom koju su dužni da obezbijede i dostave organi u čijoj su nadležnosti ove nepokretnosti.

U prethodnom izvještajnom periodu, u ovom Sektoru su vršene sledeće aktivnosti:

Shodno, Izvještaju DRI o reviziji uspjeha – Uspješnost uspostavljanja, vođenja i kontrole evidencije državne imovine kod državnih organa, i usvojenoj informaciji o realizaciji preporuka DRI datim u Izvještaju o reviziji uspjeha-uspješnost uspostavljanja, vođenja i kontrole evidencije državne imovine kod državnih organa, broj 40116/19-023-20-31 od 25. juna 2019. godine tj. Zaključaka sa sjednice Vlade Crne Gore od 01. avgusta 2019. godine broj 07-3287, Odsjek za vođenje Registra nepokretnosti, evidenciju pokretnih stvari, u saradnji sa Ministarstvom finansija i Upravom za nekretnine, je intezivirao sve poslove koji se odnose na pokretanje aplikacije ARS u produktivan rad i realizovao u 2019. godini sljedeće:

- Uprava za imovinu i firma „Atos“ d.o.o. iz Beograda, i njihov podizvođač radova „Sapiens evolution of business“ iz Makedonije i Prime zone doo iz Podgorice su implementirali, 2014. godine, eksternu web aplikaciju SAP sistema FI-AA podmodul ARS (Asset Register System). U 2019. godini je izvršeno testiranje funkcija ARS-a. Testiranjem je utvrđeno da usvojeni Konceptualni dizajn iz 2014. ne odgovara u svim funkcijama koje podržava ARS aplikacija što će dovesti do dodatnih troškova za unapređenje i razvoj aplikacije.
- Funkcija Izvještaji je implementirana u ARS-u,
- Riješen je problem prilikom logovanja u ARS-u,
- Uklonjeni su postojeći sertifikati,
- Dodijeljena su administrativna prava i ovlašćenja zaposlenom u Upravi za imovinu kao tehnička podrška ARS aplikaciji,
- Za testnu verziju ARS aplikacije otvoreni su nalozi za ključne korisnike (zaposleni UZI),
- Partnerska firma „Atos“-a, a po obavezama iz ranije sklopljenog Ugovora je izvršila obuke ključnim korisnicima, tj. zaposlenima u UZI u vezi migracije podataka iz Excel tabela u ARS sistem. Obuke za zaposlene su održane 28. i 29. maja 2019 godine,
- Obuke za zaposlene u vezi sa korišćenjem ARS aplikacije održane su 10. i 11. juna 2019
- Dogovoreno je sa Upravom za nekretnine, kao organom koji vodi evidenciju nepokretne imovine da se po završetku testiranja ARS aplikacije migriraju podaci iz softvera Uprave za nekretnine u ARS aplikaciju. ARS je proširen za dodatna polja i šifrnike radi kompatibilnosti sa softverom Uprave za nekretnine. Sve promjene u evidenciji Uprave za nekretnine će se odmah vidjeti u ARS-u. Migracija podataka je planirana za februar 2020.
- Optika tj. super brzi prenos podataka je uvedena u zgradi Uprave za imovinu radi profesionalnog obavljanja obuka krajnjih korisnika ARS-a i obezbjeđenja kvalitetnog i brzog unosa i migracije podataka iz Excel tabela,
- Izrađen je plan obuka krajnjih korisnika,

- Napravljen spisak direktnih budžetskih korisnika (prijedlog MF za osnivanje radne grupe koja bi revidirala spisak i sprovela kroz Zakonsku regulativu),
- Završene su obuke za korišćenje ARS - a direktnih budžetskih korisnika (sep-dec 2019) i to: 1. Obuke za korišćenje ARS aplikacije i 2. Obuke za popunjavanje Excel tabele tkz. migracionog dokumenta. Odziv direktnih budžetskih korisnika je bio 100%
- Obuke indirektnih budžetskih korisnika i Opština po planu će biti završene do marta 2020.godine
- Kreirani su nalozi za korišćenje Web aplikacije svim direktnim budžetskim korisnicima koji su pohađali obuku,
- Dogovoreno je da se u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, Pozivom za javne nabavke izabere firma koja će dalje raditi na unapređenju i održavanju ARS aplikacije,
- Prihvaćena je ponuda za nabavke male vrijednosti broj.0201/11465-1 od 13.11.2019 god, od strane Prime Zone d.o.o. Podgorica. Ovim dodatnim razvojem ARS aplikacije će se omogućiti migracija podataka iz Uprave za nekretnine u ARS-u.
- Predstavnik Uprave za imovinu je član formirane radne grupe za izmjenu Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini tj. da se zakonski reguliše jednokratno dostavljanje podataka o već stečenoj imovini u Excel fajlu prilagođenom za ARS,
- Dat je prijedlog MF da se oformi radna grupa za izmjenu Pravilnika o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije,
- Dat je prijedlog MF da se oformi radna grupa za promjenu Zakonske regulative kad su pitanju organi koji imaju potrebu za tajnošću podataka kao što je Ministarstvo odbrane i slični,
- Dat je prijedlog MF da se oformi radna grupa za izradu Kataloga šifrnika jedinstvene evidencije državne imovine.

Po preporuci DRI urađeno je :

- Na osnovi izrađene baze podataka budžetskih i vanbudžetskih korisnika tj. organa (državnih organa, organa lokalne samouprave i javnih službi čiji je osnivač Crna Gora, odnosno Opština,) koji su po Zakonu obavezni da dostavljaju podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima, Uprava za imovinu je poslala poziv za delegiranje zaposlenih koji će prisustvovati obukama. Dat je prijedlog MF da se oformi radna grupa koja bi ovu bazu podataka ozvaničila Pravilnikom ili nekim drugim Zakonskim aktom,
- ARS Web aplikacija je dorađena za dodatna polja i šifrnike Uprave za nekretnine sa ciljem uspješne migracija podataka iz katastra. Sa napomenom da, nepokretna imovina koja se migrira iz katastra nepokretnosti nema vrijednost. Potrebna je procjena vrijednosti imovine i naknadna evidencija iste.
- Izrađen Plan obuka budućih korisnika ARS - eksterne aplikacije za jedinstvenu evidenciju državne imovine. Obuke su kako smo i planirali za direktne budžetske korisnike započele 15.09.2019 i završene su krajem decembra 2019. godine. Indirektni budžetski korisnici i Opštine su po planu obuka od marta 2020.
- Određen je zaposleni u UZI zadužen za vođenje evidencije pokretne i nepokretne imovine koju koristi i sa kojom upravlja UZI. Zaposleni radi u službi za finansijske i računovodstvene poslove.

U planu aktivnosti UZI - evidencija 31.12.2019. godina označena je kao presjek od kada će budući korisnici (direktni i indirektni) dostaviti podatke o imovini u zakonski predviđenom roku. Mart mjesec 2020. - predviđen je za migraciju podataka o nepokretnoj i pokretnoj imovini dobijenih od krajnjih korisnika u ARS aplikaciju.

Korisnici ARS aplikacije - Jedinstvena evidencija državne imovine će biti u Zakonskoj obavezi da dostave Excel tabelu Upravi za imovinu, najkasnije do marta 2020. (Excel tabela je kreirana za potrebe migracije podataka u ARS aplikaciju, stanje imovine na dan migracije tj. po posljednjem popisu na 31.decembar za godinu za koju se vrši popis.

Migraciju podataka putem Excel tabele na testnu verziju ARS aplikacije, Sektor za vođenje Registra nepokretnosti, evidenciju pokretnih stvari i poslove za pripremu podataka za uknjižbu državne imovine, vrši samo jednom, čime se evidentira imovina do datuma migracije podataka o imovini. Nakon ove migracije krajnji korisnici će koristiti ARS aplikaciju za svako novonabavljeno sredstvo, kao novi način vođenja jedinstvene evidencije državne imovine.

Posao i izazovi koji nas očekuju u daljem radu, implementacije podataka o državnoj imovini u jedinstvenu bazu podataka ARS, u potpunosti zavise od organa koji će se naći u evidenciji, pa time očekujemo njihovu punu saradnju i učestvovanje sa predlozima i sugestijama. Godina 2020. je planirana kao testna godina u kojoj ćemo, u saradnji sa njima, dorađivati i implementirati polja u ARS aplikaciji. Planirani prelazak sa testnog okruženja na produkciju je mart 2021. godine.

Odsjek za pripremu podataka za uknjižbu državne imvine

U Odsjeku za pripremu podataka za uknjižbu državne imovine vrše se poslovi koji se odnose na: podnošenje zahtjeva i praćenje poslova upisa u katastar koji se odnose na parcelaciju, razgraničenje, razmjenu, obavljanje i drugih poslova u vezi sa evidencijom državne imovine; usaglašavanje podataka iz svoje evidencije sa podacima iz katastra nepokretnosti; popis imovine bivših društveno političkih organizacija i obezbjeđivanje njenog upisa u katastar nepokretnosti; staranje o upisu imovine u svojini Crne Gore u katastar nepokretnosti, priprema podataka o stanju i kretanju sredstava u državnoj svojini kroz ažuriranje podataka iz evidencije dobijenih od strane korisnika sredstava u državnoj svojini koje su stečene po sili zakona.

U periodu od 01.01.2019. do 31.12.2019 godine u ovom Odsjeku su obavljani sledeći poslovi:

U skladu sa zaključkom i ovlašćenjem Komisije za stambena pitanja Vlade Crne Gore, shodno odlukama/rješenjima o dodjeli stanova u 2019. godini, pred nadležnim notarom zaključeno je 24 (dvadesetčetiri) ugovora o kupovini stana pod povoljnijim uslovima (otkup), 1 (jedan) ugovor o razmjeni nepokretnosti sa otkupom razlike kvadrata i 5 (pet) aneksa ugovora zaključenih u prethodnim godinama a radi unošenja katastarskih oznaka i uknjižbe istih. Takođe, shodno odlukama realizovano je odnosno zaključeno 59 ugovora o vraćanju kredita sa korisnicima kredita. Istovremeno, Uprava prati realizaciju 10 (deset) ugovora o vraćanju kredita, zaključenih od strane drugog organa državne uprave sa korisnicima kredita.

Uprava prati realizaciju 25 ugovora o razgraničenju troškova između Rrepublike i jedinica lokalne samouprave po osnovu korišćenja poslovnog prostora od strane republičkih organa (Sl. list RCG "br. 27/07 od 17.05.2007.god.).

U ovom Odsjeku je bilo dosta zahtjeva po raznim osnovama i to:

- Zahtjevi od strane fizičkih lica upućeni Upravi za imovinu po raznim osnovama je bilo ukupno 11 (jedanaest) i po svima je postupljeno.
- Zahtjevi od strane pravnih lica upućeni prema Upravi za imovinu po raznim osnovama je bilo ukupno 5 (pet) i po svima je postupljeno.
- Zahtjevi Zaštitnika Imovinsko Pravnih Interesa Crne Gore upućeni prema Upravi za imovinu na dalje postupanje je bilo ukupno tri (3) i svi su procesuirani.
- Zahtjevi Ministarstva Finansija upućeni prema Upravi za imovinu po raznim osnovama - ukupno (155) i po svima je postupljeno.
- Zahtjevi Ministarstva Poljoprivrede upućeni prema Upravi za imovinu na dalje postupanje- ukupno pet (5) i po svima je postupljeno.
- Zahtjevi Osnovnog suda Podgorica upućeni prema Upravi za imovinu na dalje postupanje ukupno dva (2) i po svima je postupljeno.
- Zahtjevi Vodovod i kanalizacije upućeni prema Upravi za imovinu ukupno dva (2), i po svima je postupljeno.
- Zahtjevi Narodnog muzeja i galerije upućeni prema Upravi za imovinu Crne Gore ukupno jedan (1) i prema njemu je postupljeno.
- Zahtjevi Ministarstvo prosvjete upućeni prema Upravi za imovinu na dalje postupanje- ukupno četiri (4) i po svima je postupljeno.
- Zahtjevi Ministarstva kulture upućeni prema Upravi za imovinu ukupno jedan (1) i prema njemu je postupljeno.
- Zahtjevi Elektroprivrede Crne Gore upućeni prema Upravi za imovinu na dalje postupanje- ukupno jedan (1) i po istom je postupljeno.
- Zahtjev za Geološka istraživanja upućen prema Upravi za imovinu ukupno jedan (1) i prema njemu je postupljeno.
- Zahtjevi Osnovnog državnog tužilaštva Nikšić, upućen prema Upravi za imovinu ukupno (1), i po njemu je postupljeno.
- Zahtjevi Morskog dobra upućeni prema Upravi za imovinu ukupno (1).

- Zahtjevi Uprave za imovinu upućeni prema Upravi za nekretnine Crne Gore koji se odnose na parcelaciju, promjenu kulture, promjena upisa kao i ovjeru elaborata u listovima nepokretnosti ukupno (151).
- Zahtjevi lokalnih samouprava upućeni prema našem organu –ukupno dvanaest (12) i po svima je postupljeno.
- Zahtjevi Ministarstva održivog razvoja i turizma upućeni prema Upravi za imovinu na dalje postupanje- ukupno dva (2) i po svima je postupljeno.
- Zahtjevi Vodovoda I kanalizacije, upućeni prema Upravi za imovinu na dalje postupanje- ukupno šest (6) i po svima je postupljeno.
- Zahtjevi upućeni od strane fizičkih i pravnih lica prema Upravi za imovinu za otkup zemljišta u svrhu legalizacije bespravno sagrađenih objekata ukupno (100) i svi su uzeti u razmatranje.
- Učešće našeg organa kao stranke u prvostepenim upravnim postupcima radi utvrđivanja stvarnih prava na nepokretnostima (usmene rasprave) u područnim jedinicama Uprave za nekretnine Crne Gore, bilo je u (245) slučajeva.
- Zahtjev Uprave za izvršenje krivičnih sankcija upućen prema Upravi za imovinu Crne Gore ukupno jedan (1).
- Zahtjevi Agencije za izgradnju i razvoj Podgorice upućen prema Upravi za imovinu, ukupno jedan (1), i po njemu je postupljeno.
- Zahtjevi Uprave za nekretnine Crne Gore upućeni prema Upravi za imovinu ukupno deset (10).
- Zahtjevi organa Lokalne samouprave upućeni prema Upravi za imovinu po raznim osnovama ukupno osam (8) i po svima je postupljeno.
- Zahtjev za hidrometeorologiju i seizmologiju upućen prema Upravi za nekretnine Crne Gore ukupno jedan (1) i po njemu je postupljeno.
- Zahtjevi Ministarstva održivog razvoja i turizma prema Upravi za imovinu ukupno dva (2) i po svima je postupljeno.
- Zahtjev Ministarstva unutrašnjih poslova prema Upravi za imovinu ukupno jedan (1), i po njemu je postupljeno.
- Zahtjevi Uprave za imovinu prema Upravi za nekretnine po raznim osnovama (uknjižba, ovjera elaborate, parcelacija, promjena upisa) ukupno 170.
- Zahtjevi od strane fizičkih lica upućeni prema Upravi za imovinu radi prava preče kupovine, ukupno 15, i po svima je postupljeno.

Sektor za upravljanje i zaštitu državne imovine

U Sektoru za upravljanje i zaštitu državne imovine vrše se poslovi koji se odnose na: upravljanje i zaštitu državne imovine; brigu o imovini koja po sili zakona postaje državna imovina; staranje o namjenskom korišćenju državne imovine; zakonito i ekonomično upravljanje i korišćenje poslovnih prostora evidentiranih kao državna imovina; održavanje službenih stanova evidentiranih kao državna imovina; opremanje službenih stanova; vršenje naplate zakupa; održavanje i opremanje stambenih fondova iz kvote službenih stanova Crne Gore, davanje na korišćenje, zakup, prodaja državne imovine, raspoređivanje i davanje na korišćenje poslovne prostorije, poslove vazane za zakup državne imovine, garaža i garažnih mjesta, davanje u zakup ili otuđenje zemljišta, izrada tehničkih izvještaja o stanju na zgradama u državnoj svojini, izrada planova poslovnih zgrada i službenih prostorija radi sprovođenja postupka raspoređivanja na korišćenje po zahtjevima državnih organa i organizacija, primopredaju imovine, preuzimanje nepokretnih i pokretnih stvari stečenih naplatom poreskog duga imovinom poreskih dužnika, postupku stečaja ili po drugom zakonskom osnovu kada imovina po sili zakona postaje državna imovina, davanja u zakup zemljišta i objekata ili dijelova objekata na graničnim prelazima, investiciono i tekuće održavanje objekata državnih organa, reprezentativnih objekata državnih organa i diplomatsko konzularnih predstavništava Crne Gore u inostranstvu; adaptaciju poslovnih prostora u državnoj svojini Crne Gore kao i objekata za reprezentaciju; organizovanje i ugovaranje izrade investiciono-tekuće dokumentacije za poslove investicija; stručni nadzor nad ugovorenim radovima sa svim pripremnim i završnim radovima tekuće održavanje objekata Crne Gore sa svim instalacijama (vodovod, kanalizacija, elektro instalacije, građevinsko-zanatski i sl.poslovi); održavanje sistema centralnog grijanja, sistema rashlađivanja, sistema za dojavu požara, PTT uređaja, radioaktivnih gromobrana i sl; ugovaranje i sprovođenje poslova sa privrednim društvima za određene vrste poslova; održavanje zelenih površina; održavanje inventara, preduzimanje i predlaganje upravnih mjera i radnji za koje je Uprava ovlašćena.

Odsjek za korišćenje i upravljanje državnom imovinom

U Odsjeku za korišćenje i upravljanje državnom imovinom vrše se poslovi koji se odnose na: upravljanje i zaštitu državne imovine; brigu o imovini koja po sili zakona postaje državna imovina; staranje o namjenskom korišćenju državne imovine; zakonito i ekonomično upravljanje i korišćenje poslovnih prostora evidentiranih kao državna imovina; održavanje službenih stanova evidentiranih kao državna imovina; opremanje službenih stanova; vršenje naplate zakupa; održavanje i opremanje stambenih fondova iz kvote službenih stanova Crne Gore, davanje na korišćenje, zakup, prodaja državne imovine, raspoređivanje i davanje na korišćenje poslovne prostorije, poslove vazane za zakup državne imovine, garaža i garažnih mjesta, davanje u zakup ili otuđenje zemljišta, , izrada izvještaja o stanju na zgradama u državnoj svojini, izrada planova poslovnih zgrada i službenih prostorija radi sprovođenja postupka raspoređivanja na korišćenje po zahtjevima državnih organa i organizacija, primopredaju imovine, preuzimanje nepokretnih i pokretnih stvari stečenih naplatom poreskog duga imovinom poreskih dužnika, postupku stečaja ili po drugom zakonskom osnovu kada imovina po sili zakona postaje državna imovina, davanja u zakup zemljišta i objekata ili djelova objekata na graničnim prelazima, preuzimanje nepokretnih i pokretnih stvari stečenih naplatom poreskog duga imovinom poreskih dužnika, postupku stečaja ili po drugom zakonskom osnovu kada imovina po sili zakona postaje državna imovina, davanja u zakup zemljišta i objekata ili djelova objekata na graničnim prelazima.

Odsjek za korišćenje i upravljanja državnom imovinom u skladu sa poslovima iz svoje nadležnosti u toku 2019.godine je sprovodio sljedeće aktivnosti:

-Kontinuirano prikupljanje zahtjeva državnih institucija za obezbeđenje poslovnih prostora za potrebe smještaja zaposlenih. Odsjek je sprovodio aktivnosti koje se odnose na primopredaju državne imovine.

-U skladu sa zahtjevima koji su dostavljani na mišljenje Upravi za imovinu, Odsjek je shodno zakonskoj regulativi, kontinuirano pripremao izjašnjenja prema institucijama i zainteresovanim licima, kao i pripremao informacije za sjednice Vlade Crne Gore o preraspodjeli poslovnog prostora, a koja se odnose na namjensko korišćenje i zaštitu državne imovine.

-Odsjek je u toku 2019.godine, po zaključcima Vlade Crne Gore realizovao aktivnosti koje se odnose na sprovođenje procedure prodaje nepokretnosti u svojini države. S tim u vezi, odsjek je realizovao 7 Zaključaka Vlade. Ukupan prihod ostvaren po ovom osnovu iznos 202.174,20 eura

-Odsjek je u toku 2019.godine, po za Zaključcima Vlade Crne realizovao aktivnosti koje se odnose na sprovođenje procedure davanja u zakup nepokretnosti u svojini države. S tim u vezi, odsjek je realizovao 1 postupak davanja u zakup.

-U toku 2019.godine, na osnovu zaključaka Vlade Crne Gore, zaključena su 3 Ugovora o razmjeni nepokretnosti i 1 Ugovor o kupovini nepokretnosti. Zaključena su 2 Ugovora o ustupanju na korišćenje nepokretnosti koje su svojina države.

Odsjek za investiciono i tekuće

U Odsjeku za investiciono i tekuće održavanje državne imovine vrše se poslovi koji se odnose na: investiciono i tekuće održavanje objekata državnih organa, reprezentativnih objekata državnih organa i diplomatsko konzularnih predstavništava Crne Gore u inostranstvu; sprovodi mjere energetske efikasnosti; adaptaciju poslovnog prostora u državnoj svojini Crne Gore kao i objekata za reprezentaciju; organizovanje i ugovaranje izrade investiciono-tekuće dokumentacije za poslove investicija; tehnički uvid nad ugovorenim radovima uključujući pripreme i završne radove kao i tekuće održavanje objekata državnih organa Crne Gore sa svim instalacijama(vodovod, kanalizacija, elektro instalacije slabe i jake struje, građevinsko-zanatski i sl.poslovi); održavanje sistema centralnog grijanja, sistema rashlađivanja, sistema za dojavu požara, PTT uređaja, radioaktivnih gromobrana i sl; ugovaranje i sprovođenje poslova sa privrednim društvima za određene vrste poslova; održavanje zelenih površina; održavanje inventara.

U Odsjeku za investiciono i tekuće održavanje objekata obavljaju se poslovi investicionog i tekućeg održavanja objekata državne uprave uključujući i objekte Uprave policije, reprezentativnih objekata državnih organa, diplomatsko-konzularnih predstavništava Crne Gore u inostranstvu, kao i izvođenje radova na adaptaciji pomenutih objekata.

Poslovi organizovanja izrade projektne dokumentacije za potrebe izvođenja radova adaptacija i tehnički uvid, praćenje i koordiniranje radova za sve faze izvođenja, takođe je dio poslova koje obavlja Odsjek za investiciono i tekuće održavanje objekata.

Radovi po fazama izvođenja obuhvataju: građevinsko-zanatske radove, elektoinstalaterske radove jake i slabe struje, radove na termotehničkim instalacijama i elektro-mašinskoj opremi, radove na vodovodnoj i kanalizaciono mreži, radove na hidrantskoj mreži i protivpožarnoj opremi i radove na uređenju terena.

Ove aktivnosti se sprovode na površini od cca 200.000m² poslovnog prostora, kao i cca 60.000m² površina na kojima se izvode radovi uređenja terena.

Uprava za imovinu održava garažne prostore u zgradi ministarstava na Rimskom trgu, zgradi vlade Crne Gore i upravlja parking prostorom ispred poslovnog objekta u Ul. Jovana Tomaševića br.2 u Podgorici.

U okviru tekućeg održavanja objekata, u periodu januar/decembar 2019.godine, izvršeno je 1855 intervencija na objektima koje održava Uprava za imovinu, sa sopstvenim kadrom i uz prethodnu nabavku elektoinstalaterskog, stolarsko-bravarskog i vodoinstalaterskog potrošnog materijala.

Tokom 2019. godine Odsjek za investiciono održavanje objekata realizovao je sledeće nabavke:

- adaptacija dijela objekta Uprave policije u Zagoriču za potrebe NCC-a;
- sanacija termoizolovane fasade na objektu Forenzičkog centra u Danilovgradu;
- adaptacija objekta - Ambasada Crne Gore u Ljubljani;
- adaptacija enterijera kongresne sale u staroj zgradi Vlade Crne Gore;
- zamjena fasadne bravarije na kongresnoj sali stare zgrade Vlade Crne Gore;
- adaptacija holova za kancelarijski prostor u zgradi Osnovnog suda u Podgorici;
- sanacija krovnog pokrivača na objektu Zavoda za statistiku u Podgorici;
- adaptacija prostora za usluge bifea u zgradi Skupštine Crne Gore;
- adaptacija stambenih jedinica Ministarstva pravde po Zaključku Vlade Crne Gore;
- radovi na sanaciji podnih obloga brušenjem i poliranjem;
- zamjena podnih obloga u hodnicima i holu stare zgrade Vlade Crne Gore;
- adaptacija poslovnog prostora u Podgorici u Ul. 4. jula, za potrebe Uprave policije;
- izvođenje radova na obilježavanju i prilagođavanju objekata osobama sa smanjenom pokretljivošću;
- izrada hidroizolacije ravnog krova kongresne sale stare zgrade Vlade Crne Gore;
- izrada hidroizolacije ravnog krova na objektu Forenzičkog centra u Danilovgradu;
- izrada hidroizolacije ravnog krova na objektu Osnovnog suda u Podgorici;
- nabavka i ugradnja toplovodnog kotla na objektu – Skupština Crne Gore;
- reparacija kompresora i toplotnih pumpi u zgradi ministarstava - Vektri;
- nabavka i ugradnja kompresora i fan-coil aparata u objektima državne uprave;
- nabavka i ugradnja klima uređaja u objektima državnih organa;
- nabavka i ugradnja sistema za dojavu požara u staroj zgradi vlade Crne Gore;
- izrada lokalne računarske mreže u staroj zgradi vlade Crne Gore;
- nadogradnja telefonske centrale u staroj zgradi vlade Crne Gore;
- nabavka i ugradnja tel. centrale i aparata u Sekretarijatu za razvojne projekte;
- nabavka i ugradnja aktivne mrežne opreme u Sekretarijatu za razvojne projekte;
- nabavka i ugradnja sistema za dojavu požara u zgradi Skupštine Crne Gore;
- nabavka i ugradnja rampe u OB Cetinje;
- nabavka i povezivanje agregata u staroj zgradi Vlade Crne Gore;
- nabavka i povezivanje agregata u objektu – Rezidencija predsjednika na Cetinju;
- nabavka i ugradnja UPS-a na objektu – Vila Gorica;
- nabavka i ugradnja razvodnih tabli na objektu - Poreska uprava Podgorica;
- nabavka opreme i softvera za objekat - Vlada Crne Gore;
- nabavka aplikativnog softvera za potrebe Zavoda za zapošljavanje;

- nabavka i ugradnja sistema video nadzora za zgradu Vrhovnog suda;
- nabavka rutera i svičeva za potrebe organa državne uprave;
- nabavka sefova za bezbjednosne zone u objektima državne uprave;
- nabavka i montaža jarbola za isticanje zastava na državnim objektima;
- izrada i postavljanje tabli sa oznakama naziva organa državne uprave;
- čišćenje teško dostupnih pozicija na objektima državne uprave;
- hemijsko tretiranje podnih, zidnih i plafonskih površina na objektima državne uprave;
- usluge projektovanja i revizije tehničke dokumentacije;
- usluge vršenja stručnog nadzora nad izvođenjem radova;
- geodetske usluge;
- usluge dobijanja atesta za elektroinstalacije i elektromašinsku opremu;
- radovi na uklanjanju objekata sklonih rušenju koji su u vlasništvu države, a sve po nalogu građevinske inspekcije;

U dijelu tekućeg održavanja objekata na godišnjem nivou, realizovani su i sledeće nabavke po vrstama radova:

- građevinsko-zanatski radovi (hidroizolaterski, krovopokrivački, fasaderski, limarski, bravarski, stolarski, staklorezački, molerski, farbarski, keramičarski, parketarski, podopolagački, gipsarski radovi);
- radovi na termotehničkim instalacijama i opremi (održavanje sistema grijanja, hlađenja i ventilacije, sa zamjenom neispravnih dijelova sistema);
- radovi na elektroinstalacijama jake struje (održavanje i servisiranje razvodnih tabli i instalacija opšte potrošnje i rasvjete);
- radovi na elektroinstalacijama slabe struje (održavanje i servisiranje telefonskih centrala, sistema za dojavu požara, video nadzora, video interfona, rampi, sistema kontrole pristupa);
- radovi na uređajima i opremi za rezervno i neprekidno napajanje električnom energijom (održavanje i servisiranje DEA i UPS-a);
- radovi na održavanju vodovodne i kanalizacione mreže u objektima i do mjernih mjesta sa servisiranjem uređaja na mreži;
- radovi na održavanju i servisiranju liftova i podiznih platformi, sa zamjenom neispravnih dijelova;
- servisiranje protivpožarnih aparata;
- radovi na uređenju zelenih površina (održavanje drveća, travnjaka, sezonskog cvijeća, sadnog materijala, živih ograda, platoa i staza, sa zaštitom od biljnih bolesti i štetočina i sa održavanjem sistema za navodnjavanje).

Sektor za upravljanje oduzetom imovinom

U Sektor za upravljanje oduzetom imovinom vrše se poslovi koji se odnose na : upravljanje oduzetom imovinskom koristi koje obuhvata: izvršavanje privremenih mjera obezbjeđenja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, odnosno zakonom kojim se uređuje krivični postupak; izvršavanje odluka o privremenom oduzimanju pokretne imovine i trajnom oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću; izvršavanje odluka o oduzimanju imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom, predmeta krivičnog djela i predmeta privremeno oduzetih u krivičnom i prekršajnom postupku i odluke o imovini datoj na ime jemstva; procjenu vrijednosti oduzete imovinske koristi za potrebe upravljanja imovinskom koristi; davanje u zakup oduzete imovinske koristi ili povjeravanje na upravljanje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću; davanje oduzete imovinske koristi na korišćenje bez naknade; čuvanje, skladištenje, prodaju i povraćaj oduzete imovinske koristi; deponovanje oduzetih novčanih sredstava i sredstava dobijenih od prodaje oduzete imovinske koristi, u skladu sa zakonom; uništavanje oduzete imovinske koristi, u skladu sa zakonom; vođenje evidencije o oduzetoj imovinskoj koristi i sudskim postupcima u kojima je oduzeta, kao i o privremenim mjerama obezbjeđenja kao i druge poslove u vezi sa djelatnostima Sektora.

Imajući u vidu ovlašćenja i nadležnosti definisane Zakonom o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću („Sl. list “CG br.58/2015), Sektor za upravljanje oduzetom imovinom od 01.01. 2019.godine do 01.07. 2019. godine sproveo je sljedeće aktivnosti:

- 1) Po osnovu rješenja Osnovnog suda u Nikšiću Kv.br.36/19 od 06.02.2019.godine, Uprava za imovinu je dana 11.03.2019.godine preuzela sljedeću trajno oduzetu robu:
 - 554 šteke cigareta sa i bez akcizne markice – koja je istog dana Odlukom o uništenju trajno oduzete imovine br.0201-2241 izvršila uništenje u postrojenju „Deponija,, d.o.o. Podgorica
- 2) Po osnovu rješenja Osnovnog suda u Rožajama Kri.br. 21/19 od 12.02. 2019.godine, Uprava za imovinu je preuzela sljedeću privremeno oduzetu robu:
 - 749 pakovanja sa po 10 tableta lijeka Xanax od po 0,5 mg, ukupno 7.490 tableta
- 3) Po osnovu rješenja Osnovnog suda u Nikšiću Kv.br.76/19 od 20.03.2019.godine, Uprava za imovinu je preuzela sljedeću privremeno oduzetu robu:
 - 304 šteke cigareta bez akcizne markice
- 4) Po osnovu rješenja Osnovnog suda u Rožajama Kri.br. 29/19 od 12.04.2019.godine, Uprava za imovinu je preuzela sljedeću privremeno oduzetu robu:
 - 311 kompleta noževa;
 - 46 komada tiganja;
 - 15 kompleta od po 4 komada metalnih šerpi.
- 5) Po osnovu rješenja Osnovnog suda u Nikšiću Kri.br. 91/19 od 17.04.2019.godine, Uprava za imovinu je preuzela sljedeću privremeno oduzetu robu:
 - 10000 kutija cigareta bez akcizne markice
- 6) Po osnovu rješenja Osnovnog suda u Rožajama Kri.br 32/19 od 18.04.2019.godine, Uprava za imovinu je preuzela sljedeću privremeno oduzetu lako kvarljivu robu:
 - 158 flaša od po 2l gaziranih sokova „Fanta“ – koja je Odlukom o ustupanju na korišćenje br.0201-5842 i izvještaju o ispitivanju bezbjednosti i ispravnosti hrane-sokova koji je uradila CETI br.2478/02/1 predato JU Zavod „Studentski dom,, Podgorica.
- 7) Po osnovu rješenja Osnovnog suda u Rožajama Kri.br. 33/19 od 22.04.2019.godine, Uprava za imovinu je preuzela sljedeću privremeno oduzetu robu:
 - 4 kardana za motokultivator;
 - 1 polovni elektro motor od 2.2KW za brentu.
- 8) Po osnovu rješenja Osnovnog suda u Rožajama Kri.br. 42/19 od 07.05.2019.godine, Uprava za imovinu je preuzela sljedeću privremeno oduzetu robu:
 - 47 komada ženskih pantalona;
 - 32 komada helanki za djevojčice;
 - 48 komada ženskih torbica;
 - 35 komada majica za starije ženske osobe;
 - 17 komada ženskih majici;
 - 24 komada ženskih haljina;
 - 11 komada ženskih pantalona;
 - 20 komada pamučnih tunika;
 - 10 komada ženskih suknji;
 - 90 paketića Orbiz žvaka po 30 pakovanja sa po 10 komada;
 - 18 komada španera za zatezanje;
 - 6 kutija sa po 100 komada nescafe classic.
- 9) Po osnovu Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću i na osnovu čl.50 Zakona o inspekcijском nadzoru i čl.44 Zakona o prekršajima, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja- Direktorat za ribarstvo shodno rješenju br.325/3-5 od 10.06.2019.godine u Baru trajno je oduzelo i predalo Upravi za imovinu sljedeću trajno oduzetu lako kvarljivu robu :
 - Oko 400kg.razne morske ribe – koja je Odlukama o ustupanju na korišćenje br.0201-5687, br.0201-5688, br.0201-5743 predata JU Zavod „Komanski most, „JU „Kakaricka gora,, i JU Zavod „Studentski dom,, Podgorica.
- 10) Po osnovu rješenja Osnovnog suda u Rožajama Kri.br.53/19 od 03.06.2019.godine, Uprava za imovinu je preuzela sljedeću privremeno oduzetu robu:
 - 2912 šteka cigareta razne marke
- 11) Po osnovu rješenja Osnovnog suda u Rožajama Kri.br.50/19 od 17.05.2019.godine, Uprava za imovinu je preuzela sljedeću privremeno oduzetu robu:
 - 888 šteka cigareta razne marke
- 12) Po osnovu rješenja Osnovnog suda u Pljevljima K.br.87/18 od 20.12.2018.godine, Uprava za imovinu je dana 29.10.2019.godine preuzela sljedeću trajno oduzetu robu:
 - 386 kom.pčelarskih jakni sa fiksiranim šeširom bez rajsferšlusa ;

- 103 kom. pčelarskih jakni sa fiksiranim šešišrom sa rajsferšlusom ;
- 290 pari pčelarskih rukavica ;
- 28 kom.pčelarskih jakni ;
- 239 kom.pčelarskih šešira ;
- 36 tegli meda ;
- 4 pakovanja polena .

13) Po osnovu rješenja Osnovnog suda u Ulcinju K.br.12/19 od 22.02.2019.godine, Uprava za imovinu je preuzela trajno oduzetu pokretnu imovinu i to:

- Putničko motorno vozilo marke „VW Touran,,
- Mobilni telefon marke „Samsung,,
- Novac u iznosu od 500€ .

14) Po osnovu rješenja Višeg suda u Podgorici Kv.br.275/19 od 13.05.2019.godine, Uprava za imovinu je preuzela trajno oduzetu pokretnu imovinu i to:

- Putničko motorno vozilo marke „VW Touraego,, .

15) Po osnovu rješenja Osnovnog suda u Pljevljima K.br.37/19 od 06.06.2019.godine, Uprava za imovinu je dana 29.10.2019.godine preuzela sljedeću trajno oduzetu robu:

- 282 paklice cigareta bez akcizne markice

16) Po osnovu rješenja Osnovnog suda u Pljevljima K.br.31/19 od 04.07.2019.godine, Uprava za imovinu je dana 29.10.2019.godine preuzela sljedeću trajno oduzetu robu:

- 283 paklica cigareta bez akcizne markice

17) Po osnovu rješenja Osnovnog suda u Pljevljima K.br.36/19 od 09.07.2019.godine, Uprava za imovinu je dana 29.10.2019.godine preuzela sljedeću trajno oduzetu robu:

- 183 paklica cigareta bez akcizne markice

18) Po osnovu rješenja Osnovnog suda u Pljevljima K.br.33/19 od 12.07.2019.godine zbog krivičnog djela nedozvoljena trgovina iz čl.284 st.3 u vezi sa st.2 Krivičnog Zakonika Crne Gore, Uprava za imovinu je dana 29.10.2019.godine preuzela sljedeću trajno oduzetu robu:

- 220 paklica cigareta bez akcizne markice

19) Po osnovu rješenja Osnovnog suda u Ulcinju K.br.56/19 od 09.07.2019.godine, Uprava za imovinu je preuzela trajno oduzetu pokretnu imovinu i to:

- Putničko motorno vozilo marke „Ford Mondeo,,
- Novac u iznosu od 295,00€ .

20) Po osnovu rješenja Višeg suda u Podgorici, Kv.br.219/19 od 17.07.2019.godine, Uprava za imovinu je preuzela sljedeću trajno oduzetu pokretnu imovinu:

- Mobilni telefon marke „Prestigio,,
- Tablet marke „Samsung,,
- Novac u iznosu od 630,00€ ;
- Mobilni telefon marke „Samsung,,
- Mobilni telefon marke „Samsung,, model GT-19100 ;
- Putničko motorno vozilo marke „Ford Galaxy,,

21) Po osnovu rješenja Višeg suda u Podgorici, Kri-S.br.4/19 od 05.08.2019.godine, Uprava za imovinu je izvršila zabranu raspologanja nepokretnosti uz zabilježbu zabrane u katastru nepokretnosti:

- Nepokretnosti upisane u LN 144 KO Pečurice, PJ Bar svojina u obimu prava 1/1 ;
- Nepokretnosti upisane u LN 2065 KO Dobra Voda, PJ Bar svojina u obimu prava 1/1 ;
- Nepokretnosti upisane u LN 2066 KO Dobra Voda, PJ Bar svojina u obimu prava 1/1 ;
- Nepokretnosti upisane u LN 2309 KO Novi Bar, PJ Bar, kat.parcela br.5777/1 poslovni prostor PD21, površine 120 m2, svojina u obimu prava 1/1 ;
- Nepokretnosti upisane u LN 1963 KO Šušanj, PJ Bar susvojina u obimu prava ¼ ;
- Nepokretnosti upisane u LN 1734 KO Dobra Voda, PJ Bar svojina u obimu prava 1/1 ;
- Nepokretnosti upisane u LN 2598 KO Šušanj, PJ Bar svojina u obimu prava 1/1 ;
- Nepokretnosti upisane u LN 805, KO Risan I, PJ Kotor svojina u obimu prava 1/1.

22) Po osnovu rješenja Osnovnog suda u Rožajama Kv.br.259/19 od 19.08.2019.godine, Uprava za imovinu je preuzela trajno oduzetu pokretnu imovinu i to:

- Putničko motorno vozilo marke „Golf II,, .

23) Po osnovu rješenja Osnovnog suda u Rožajama Kri.72/19 i Kri.74/19 od 22.08.2019.godine, Uprava za imovinu je preuzela sljedeću privremeno oduzetu robu:

- 73 paketa od po 8 flaša od po 2l sokova „Coca Cola,, i 20 paketa od po 8 flaša od 2l gaziranih

sokova „Fanta,, - koja su Odlukom o poklonu u humanitarne svrhe br.0201/11058, Uprava za imovinu ustupila JU Zavod Komanski most;

- 80 paketa paketa od po 8 flaša od po 2l sokova „Coca Cola,, i 23 paketa od po 8 flaša od 2l gaziranih sokova „Fanta,, - koja su Odlukom o poklonu u humanitarne svrhe br.0201/11059, Uprava za imovinu ustupila Medresi „Mehmed Fatih,,-Podgorica

- 14 paketa od po 24 limenke 0.33l gaziranih sokova „Coca Cole,,- koja su Odlukom o korišćenju lako kvarljive robe br.0201/11060, ustupila komercijali Uprave za imovinu za potrebe bifea državne uprave.

Ostali preuzeti sokovi (47 paketa po 8 flaša „Coca Cole,, 2 paketa po 8 flaša „Fante,, 14 paketa po 24 flaše 0,5 „Coca Cole,, i 1 paket po 24 limenke „Coca Cole,,) su isteklog roka trajanja, oštećeni tokom skladištenja ili tokom transporta, kao takvi nisu za upotrebu tj.moraju se uništiti.

24) Uprava za imovinu je sprovela izvršenje rješenja Višeg suda u Podgorici, Kri-S.br.4/19 od 09.09.2019.godine koje se odnosi na donijete sljedeće privremene mjere obezbjeđenja :

Zabranu raspolaganja nepokretnosti uz zabilježbu zabrane u katastru nepokretnosti koje su vlasništvo fizičkog lica i sa njim povezanih pravnih lica:

- Nepokretnosti upisane u LN broj 2297 KO Golubovci PJ Podgorica na kat.parceli 10466 potes Mojanovići, pašnjak IV klase površine 195 m2 i livada IV klase površine 2396 m2, sa pravom svojina u obimu 1/1 .

- Nepokretnosti upisane u LN broj 585 KO Sveti Stefan PJ Budva, potes Šumet na kat.parceli 1228 podbroj 1 , broj zgrade 1, na stambeni prostor PD 15 spratnosti P1 površine 45 m2, sa pravom svojine u obimu 1/1.

- Nepokretnosti upisane u LN broj 378 KO Mahala PJ Podgorica, potes Vinogradine na kat.parceli 3560 upisane je livada 2 klase površine 2327 m2, na parceli 3561 upisana je njiva 2 klase površine 1568 m2, u obimu prava susvojina ½.

- Nepokretnosti upisane u LN broj 2275 KO Golubovci PJ Podgorica, potes Mojanovići na kat.parceli 10458 – pašnjak 4 klase – površine 269 m2 i kat.parcela 10459 – livada 4 klase – površine 1870 m2 i pašnjak 4 klase – površine 444 m2 , sa pravom svojine u obimu 1/1.

- Nepokretnosti upisane u LN 4020 KO Podgorica II, ul.Karađorđeva na kat.parceli 3910, broj zgrade 1, stambeni prostor površine 57 m2, na P2 , PD 54, sa pravom svojine u obimu 1/1.

1. „ATLAS GRUPA,, DOO za proizvodnju, promet roba i usluga, export-import, Podgorica, PIB:02110857 – koje pravno lice je evidentirano u bazi podataka Uprave za nekretnine kao vlasnik prava na nepokretnostima, svojina u obimu prava 1/1, koje nepokretnosti su evidentirane u :

- Nepokretnosti upisane u LN 4806 KO Podgorica II , potes ul.Vaka Đurovića, na kat.parceli 2159/2, livada 1 klase površine 251 m2.

2. „MOGREN HILL,,DOO Budva, PIB:02686457 – koje pravno lice je evidentirano u bazi podataka Uprave za nekretnine kao vlasnik prava na nepokretnostima, svojina u obimu prava 1/1, koje nepokretnosti su evidentirane u :

- Nepokretnosti upisane u LN 3325, KO Budva, PJ Budva, potes Mogren , na kat.parceli 2573/1/2/3, 2573/2 broj zgrade 1 , 2574, 2575, površine 31279 m2, u obimu prava susvojina 4/56

- Nepokretnosti upisane u LN 3365, KO budva, PJ Budva, potes Mogren, na kat.parceli broj 2576/1/2, 2577, 2577 broj zgrade 1 površine 9681 m2, sa pravom korišćenja u obimu 1/1.

3. HTP „ATLAS HOTELS GROUP,, AD Bar, PIB:02774844 – koje pravno lice je evidentirano u bazi podataka Uprave za nekretnine kao vlasnik prava na nepokretnostima, svojina u obimu prava 1/1, koje nepokretnosti su evidentirane u :

- Nepokretnosti upisane u LN 161, KO Martići, PJ Bar , potes Rumija, na kat.parceli 4501 dvorište površine 1829 m2, parcela 4501 broj zgrade 1 , hotel površine 493 m2

- Nepokretnosti upisane u LN 4023, KO Novi Bar, PJ Bar, potes Toplica, na kat.parceli 5725, 5726, 5727, 5728, 5729, površine 6429 m2

- Nepokretnosti upisane u LN 290, KO Polje, PJ Bar, na kat.parceli 2389, 2389 broj zgrade1 , poslovni prostori u van privredi površine 100 m2 – PD2 – spratnosti P i površine 26 m2 – PD3 – spratnosti P.

- Nepokretnosti upisane u LN 1449, KO Sutomore, PJ Bar, na kat.parceli 2083 , parcela 2083 broj zgrade1. potes Sutomore i hotel Sozina, krš-kamenjar 474 m2 i zgrade površine 886 m2

- Nepokretnosti upisane u LN 1584, KO Sutomore, PJ Bar, na kat.parceli 2098, parcela 2098 broj zgrade 1, potes Sutomore i restoran Zlatnin nar, dvorišne površine 963 m² i zgrada površine 891 m²
- Nepokretnosti upisane u LN 346, KO Sveti Stefan , PJ Budva, na kat.parceli 898 broj zgrade 1, potes Sveti Stefan, poslovni prostor PD1, spratnosti P površine 402m² i poslovni prostor PD 2 spratnosti P1, površine 261 m²
- Nepokretnosti upisane u LN 165, KO Petrovac, PJ Budva , na kat.parceli 506/1, 506/1 broj zgrade 1, 687/1, 687/1 broj zgrade 1, 687/2, ukupne površine 2722 m²
- Nepokretnosti upisane u LN 3437, KO Golubovci, PJ Podgorica, potes Golubovci, na kat.parceli 12875 podbroj 3, površine 3599 m²
- Nepokretnosti upisane u LN 3729, KO Golubovci, PJ Podgorica, na kat.parceli 12868/2, 12869, 12870, 12871, 12872, 12872 broj zgrade 1, 12872 broj zgrade 2, 12873, 12874/1, 12875/1, 12875/1 broj zgrade 1, 12875/1 brojevi zgrade 1/2/3 potes Golubovci, površine 93174 m², u obimu prava susvojina 937/1000.

4. AD „JADRANSKI SAJAM,, Budva , PIB:02005514– koje pravno lice je evidentirano u bazi podataka Uprave za nekretnine kao vlasnik prava na nepokretnostima, svojina u obimu prava 1/1, koje nepokretnosti su evidentirane u :

- Nepokretnosti upisane u LN 3396, KO Budva na kat.parceli 3109/5
- Nepokretnosti upisane u LN 318, KO Budva na kat.parceli 1441/1, kat.parcela 1441/1 broj zgrade 1, kat.parcela 1441/2, neplodno zemljište – površine 328 m², poslovne zgrade u privredi, površine 12 m², građevinska parcela 8 m² .
- Nepokretnosti upisane u LN 3342, KO Budva, potes Slovenska plaža, kat.parcela 1442/18, broj zgrade 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14 neplodno zemljište – površine 5916 m², stambene zgrade – površine 1820 m², poslovne zgrade u privredi – površine 13 m², 13 m², 13 m², 12 m², 12 m², 12 m², 12 m², 12 m², 12 m², 12 m², 12 m², 11 m² susvojina u obimu 1119/7894
- Nepokretnosti upisane u LN 9, KO Reževići I , kat.parcela 136/2 pašnjak 2 klase – površine 377 m²
- Nepokretnosti upisane u LN 1048, KO Budva, potes Dubovica na kat.parceli 1637/1, broj zgrade 15, PD4.

5. „MOGREN GARDEN,, DOO Budva, PIB:02686643 - koje pravno lice je evidentirano u bazi podataka Uprave za nekretnine kao vlasnik prava na nepokretnostima, svojina u obimu prava 1/1, koje nepokretnosti su evidentirane u :

- Nepokretnosti upisane u LN 397, KO Budva, na kat.parceli 2660/1, šume 4 klase površine 6176 m², susvojina u obimu 4/56
- Nepokretnosti upisane u LN 2816, KO Budva, na kat.parceli 2660/3, šume 4 klase površine 3350 m², svojina u obimu 7/224, osnov sticanja- sukorišćenje.

6. „MONTENEGRO BERZA,, AD Podgorica, PIB:02168286 koje pravno lice je evidentirano u bazi podataka Uprave za nekretnine kao vlasnik prava na nepokretnostima, koje su evidentirane u :

- Nepokretnosti upisane u LN 4344, KO Podgorica I, potes ul.Moskovska, kat.parcela 1186/15, poslovni prostor u vanprivredi PD16 broj zgrade 1, površine 110 m², svojina 1/1 ; poslovni prostor u vanprivredi PD18 broj zgrade 1, površine 18 m² susvojina ½.

7. CG BROKER-DILER AD Podgorica koje pravno lice je evidentirano u bazi podataka Uprave za nekretnine kao vlasnik prava na nepokretnostima, koje su evidentirane u :

- Nepokretnosti upisane u LN 68 KO Podgorica II , ul.Novaka Miloševa 12, kat.parcela 3969, broj zgrade 1, PD8, poslovni prostor u privredi površine 55 m².
- Nepokretnosti upisane u LN 1053, KO Podgorica I, Bul.Svetog Petra Cetinjskog, kat.parcela 1233, broj zgrade 1, PD116, poslovni prostor u vanprivredi- površine 439 m², susvojina u obimu prava 80/439

8. ATLAS INVEST, PIB:02275279 koje pravno lice je evidentirano u bazi podataka Uprave za nekretnine kao vlasnik prava na nepokretnostima, koje su evidentirane u :

- Nepokretnosti upisane u LN 1049, KO Sveti Stefan, PJ Budva, na kat.parceli 896/1 broj zgrade 2, potes Sveti Stefan, poslovni prostor spratnosti P površine 173 m² sa pravom susvojine u obimu ½, poslovni prostor spratnosti P površine 15 m² sa pravom svojine u obimu 1/1 i poslovni prostori

spratnosti P1 površine 82 m2 sa pravom svojine u obimu 1/1.

- Nepokretnosti upisane u LN 2566, KO Budva, PJ Budva, na kat.parceli 622/1 dvorište 90 m2, 622/1 broj zgrade 1 površine 202 m2, potes Carine, sa pravom korišćenja 1/1.
- Nepokretnosti upisane u LN 655, KO Bečići, PJ Budva, na kat.parceli 1082, potes Rafailovići, površine 222 m2, osnov sticanja Kupovina , sa pravom korišćenja u obimu 1/1 .
- Nepokretnosti upisane u LN 62, KO Sveti Stefan, PJ Budva, na kat.parceli 1349 broj zgrade 3, potes Šumet, upisana je zgrada spratnosti P1 površine 530 m2 sa pravom svojine u obimu 1/1.
- Nepokretnosti upisane u LN 224, KO Sveti Stefan, PJ Budva, na kat.parceli 901/1 broj zgrade 1, poslovni prostori: PD1-P-površine 35 m3; PD2-P-površine 22 m2 ; PD3-P1-površine 82 m2; PD4-P-površine 21 m2 sa pravom svojine u obimu 1/1.
- Nepokretnosti upisane u LN 25, KO Budva, PJ Budva, na kat.parceli 2786 broj zgrade1 , PD3, poslovni prostor spratnosti P površine 35 m2 sa pravom svojine uobimu 1/1.
- Nepokretnosti upisane u LN 635 KO Podgorica II , opština Podgorica, na kat.parceli 3538 broj zgrade 1, stambeni prostor PD23, spratnosti P2 , površine 98 m2 u obim u prava svojine 1/1.
- Nepokretnosti upisane u LN 2324 KO Podgorica II , opština Podgorica, na kat.parceli 2253, broj zgrade 4 posebni djelovi zgrade PD 14, spratnosti 2, površine 12 m2, sa pravom svojine 1/1.
- Nepokretnosti upisane u LN 1157 KO Podgorica I , opština Podgorica, na kat.parceli 1330/7, potes naselje Kruševac, zemljište površine 555 m2, kat.parcela 1330/7 broj zgrade 1, površine 2693 m2, sa pravom svojine u obimu 1/1.
- Nepokretnosti upisane u LN 2490, KO Novi Bar, PJ Bar, na kat.parceli 5785/2 zemljište površine 783 m2 i kat.parcela 5785/2 broj zgrade 1 stambeno poslovne zgrade površine 501 m2 sa pravom svojine u obimu 1/1 .
- Nepokretnosti upisane u LN 103, KO Plana, PJ Kolašin, na kat.parceli 590, kat. parcela 590 brojevi zgrade 1/2/3, kat.parcela 595, kat.parcela 596/2, kat.parcela 598/2, kat.parcela 599/2 ukupne površine 32391 m2 u obimu prava 1/1.

9. ATTIKA LAND DOO, PIB:026434 - koje pravno lice je evidentirano u bazi podataka Uprave za nekretnine kao vlasnik prava na nepokretnostima, koje su evidentirane u :

- Nepokretnosti upisane u LN 397, KO Budva, PJ Budva, na kat.parceli 2660/1, površine 6176 m2 susvojina u obimu 52/56.
- Nepokretnosti upisane u LN 2781, KO Budva, PJ Budva – potes Mogren , na kat.parceli 2647/2/3, površine 1800 m2, svojina u obimu 1/1.
- Nepokretnosti upisane u LN 3325, KO Budva, PJ Budva – potes Mogren, na kat.parcele 2573/1/2/3, 2573/2 broj zgrade 1, 2574, 2575, površine 31279 m2, susvojina u obimu 52/56
- Nepokretnosti upisane u LN 2803, KO Budva, PJ Budva – potes Mogren, na kat.parceli 3643/2 površine 705 m2, sa pravom korišćenja u ob imu 1/1.
- Nepokretnosti upisane u LN 2816, KO Budva, PJ Budva, na kat.parceli 2660/3 površine 3350 m2 – sa pravom sukorišćenja u obimu 52/56.
- Nepokretnosti upisane u LN 2412, KO Budva, PJ Budva – potes Mogren, na kat.parceli 2643/1, 2644, 2645, površine 7824 m2, sa pravom svojine u obimu1/1.

10. HOTEL „PRINCES,, DOO Bar, koje pravno lice je evidentirano u bazi podataka Uprave za nekretnine kao vlasnik prava na nepokretnostima, koje su evidentirane u :

- Nepokretnosti upisane u LN 4361, KO Novi Bar, potes Topolica, na kat.parceli 5724; kat.parcela 5724/1; na kat.parceli 5724 evidentirano je dvorište – površine 7783 m2, na kat.parceli 5724/1 površine 3571 m2 evidentirani su: poslovni prostori – 3926 m2, 3848 m2, 2292 m2, 2218 m2, 2218 m2 (predlog za određivanje privremene mjere obezbjeđenja sa zabranom raspolaganja i korišćenja nepokretnosti u zabilježbu zabrane u katastru nepokretnosti odnosi se na 25% vlasništva u ovom pravnom licu jer toliki je udio suosnivača HTP „ATLAS HOTELS GROUP,, AD BAR – pravnog lica koje je povezano sa okrivljenim.

11. MONTENEGRO HOLDING INVESTMENT DOO Podgorica, PIB:03052796026434 - koje pravno lice je evidentirano u bazi podataka Uprave za nekretnine kao vlasnik prava na nepokretnostima, koje su evidentirane u :

- Nepokretnosti upisane u LN 2324 KO Podgorica II, potes ul.Vaka Đurovića, na kat.parceli 2253, poslovni prostor u vanprivredi PD15 broj zgrade 4 površine 392 m2 svojina u obimu 1/1.

12. EXPO BUDVA DOO Budva, PIB:02764571, koje pravno lice je evidentirano u bazi podataka Uprave za nekretnine kao vlasnik prava na nepokretnostima, koje su evidentirane u :

- Nepokretnosti upisane u LN 3399, KO Budva, potes Sajam, na kat.parceli 1440/1; 1440/2 ; 1440/3; 1440/4; 1440/5; 1440/6; 1440/7; 1440/8; 1440/9; 1440/10, poslovne zgrade u privredi- prizemne zgrade površine 1192 m2; 333 m2; 13 m2; 13 m2; 9 m2; 17 m2; 17 m2; 17 m2; 13 m2; 13 m2, svojina u obimu 1/1.

13. PZ OPŠTA BOLNICA MELJINE, HERCEG NOVI - koje pravno lice je evidentirano u bazi podataka Uprave za nekretnine kao vlasnik prava na nepokretnostima, koje su evidentirane u :

- Nepokretnosti upisane u LN 3124, KO Topola, na kat.parceli 2552/1, pomoćna zgrada-površine: 1515 m2, 295 m2, 159 m2, 9 m2, 25 m2, 85 m2, poslovni prostor-površine: 1323 m2, 1036 m2, 110 m2, 244 m2, 95 m2, 576 m2, 1217 m2, 1180 m2, 784 m2, 707 m2, 643 m2, 497 m2, 58 m2, 601 m2, 712 m2, 185 m2, 174 m2, 10 m2, 63 m2, nestambeni prostor – površine: 159 m2, 6 m2, 19 m2, bolnica-površine: 120 m2, 1430 m2, 845 m2, 248 m2.

14. „MONTENEGRO-EXPRESS GROUP,, AD BUDVA, PIB –emitenta „Atlas Banka u Stečaju AD-PG,, (ATBN) u količini 28 -za nekretnine kao vlasnik prava na nepokretnostima, koje nepokretnosti su evidentirane u sljedećim listovima nepokretnosti:

- Nepokretnosti upisane u LN 1147, Podgorica I, potes naselje Kruševac, na kat.parceli 1330/8, poslovni prostor u privredi –površine 58 m2, svojina u obimu 1/1.

- Nepokretnosti upisane u LN 25, KO Budva, potes Stari grad, na kat.parceli 2786 broj zgrade stambeno poslovne zgrade- površine 85 m2, susvojina u obimu 20/160.

- Nepokretnosti upisane u LN 3544, KO Budva, potes Bijeli Do, na kat.parceli 1765/2, stambeni prostori – površine 51 m2 ; 51 m2 svojina u obimu 1/1.

- Nepokretnosti upisane u LN 181, Prijedor II, Pod Glavicom, na kat.parceli 712, broj zgrade 1,2,3, poslovne zgrade u privredi-površine 1237 m2, stambene zgrade-površine 510 m2, pomoćna zgrada-površine 9 m2, svojina u obimu 1/1.

- Nepokretnosti upisane u LN 332, KO Budva, potes Mediteranska bb, na kat.parceli 2210, broj zgrade 1, poslovni prostor-površine 17 m2, svojina u obimu 1/1.

- Nepokretnosti upisane u LN 1048, KO Budva, potes Dubovica, na kat.parceli 1637/1 broj zgrade 4 potes Ilijin most, kat.parcela 1750/14 broj zgrade 3, stambeni prostori površine: 51 m2, 39 m2, 51 m2, 49 m2, stambeni prostori-površine: 28 m2, 39 m2, svojina u obimu 1/1.

- Nepokretnosti upisane u LN 1177, KO Budva, Budva centar, na kat.parceli 1574, kat.parcela 174/1, poslovne zgrade u privredi površine 1231 m2, poslovni prostori u privredi – površine: 1087 m2, 829 m2, 450 m2, svojina u obimu 1/1.

- Nepokretnosti upisane u LN 3413, KO Budva, potes Dubovica, na kat.parceli 476/1 broj zgrade 12 stambeni prostor površine 71 m2, svojina u obimu 1/1.

15. DOO „EXPO INVEST,,-BUDVA, PIB:02741954 - koje pravno lice je evidentirano u bazi podataka Uprave za nekretnine kao vlasnik prava na nepokretnostima, koje su evidentirane u :

- Nepokretnosti upisane u LN 3342, KO Budva susvojine u obimu 6775/7894

- Nepokretnosti upisane u LN 3398, KO Budva korišćenje u obimu 1/1

Zabrane otuđenja i opterećenja akcija ili udjela u privrednom društvu uz upis zabrane u javne evidencije i zabrana korišćenja ili raspolaganja pravima na osnovu akcija i udjela u privrednom društvu i drugih hartija od vrijednosti iz čl.19 st.1 tačka 4 i 5 Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, a koje se odnose na vlasništvo hartija od vrijednosti, akcija i udjela u privrednim društvima sljedećih predmetnih pravnih lica:

JADRANSKI SAJAM AD Budva, vlasništvo 1/1:

- emitenta „Crnogoracoop AD Danilovgrad,, (CRGO) u količini 514;

- emitenta „Montenegro Expres Group,, (MOEK) u količini 800,000;

- emitenta „NLB BANKA AD,, (MONB) u količini 201;

ATLAS GRUPA DOO, vlasništvo 1/1:

- Emitenta „Atlas banka u Stečaju AD-PG,, (ATBN) u količini 28;

- Emitenta „Atlas Hotels Group,, AD (ATHO) u količini 158,546;

- Emitenta „Zatvoreno investicioni fond Atlas Mont,, AD Podgorica (ATMO) u količini 3,232,954;

- Emitenta „AD za upravljanje penzionim fondom Atlas penzija,, (ATPE) u količini 14,200 ;
- Emitenta „Hotelska grupa Budvanska rivijera,, AD Budva (BUDR) u količini 509;
- Emitenta „Investiciono društvo CG Broker diler,, AD (CGBR) u količini 7,281
- Emitenta „Invest banka Montenegro u stečaju,, AD Podgorica (IBMN) u količini 18,249 ;
- Emitenta „Jadranski sajam,, AD Budva (JASA) u količini 13,750;
- Emitenta „Montenegro berza,, AD (MOBE) u količini 210;
- Emitenta „Montenegro express Group,, AD Budva (MOEK) u količini 2,086,960;
- Emitenta „Sveti Stefan Hoteli,, AD Budva (SSHO) u količini 509 ;

MONTENEGRO BERZA AD, vlasništvo 1/1:

- Emitenta Ministarstvo finansija (2G24-obveznica) u količini 120;
- Emitenta Ministarstvo finansija (GB16-obveznica) u količini 9;

ATLAS INVEST DOO, vlasništvo 1/1:

- Emitenta Atlas banka u stečaju AD Podgorica (ATBA) u količini 6,318;
- Emitenta Atlas Hotels Group AD (ATHO) u količini 272,477;
- Emitenta ZIF Atlas mont AD Podgorica (ATMO) u količini 339,800;
- Emitenta Invest banka Montenegro u stečaju AD Podgorica (IBMN) u količini 30,122 ;
- Emitenta Montenegro Express Group AD Budva (MOEK) u količini 3,279,372

ATLAS FIN DOO, vlasništvo 1/1:

- Emitenta Atlas life AD Podgorica (ATLF) u količini 90,415;
- Emitenta DZU Atlas mont (ATLM) u količini 207,185;
- Emitenta ZIF Atlas mont AD Podgorica (ATMO) u količini 1,203,634;
- Emitenta AD za upravljanje penzionim fondom Atlas penzija (ATPE) u količini 17,247;

ATLAS HOTELS GROUP AD, vlasništvo 1/1:

- Emitenta Jugopetrol AD (JGPK) u količini 375;
- Emitenta Jugopetrol AD (JGPK) u količini 10;
- Emitenta Kombinat aluminijuma u stečaju (KAPG) u količini 629;
- Emitenta HTP Onogošt u stečaju (ONOG) u količini 100;
- Emitenta Crnogorski elektroprivredni sistem AD (PREN) u količini 10;
- Emitenta Crnogorski Telekom AD Podgorica (TECG) u količini 3,143;
- Emitenta Zavod za izgradnju Bara u stečaju AD (ZZIB) u količini 1,162;

MONTENEGRO EXPRESS GROUP AD Budva, vlasništvo 1/1:

- Emitenta Montenegro airlines (MOAR) u količini 121

DRUŠTVO ZA UPRAVLJANJE PRIVATIZACIONO INVESTICIONIM FONDOM ATLAS MONT, vlasništvo 1/1:

- Emitenta Atlas Life AD Podgorica (ATLF9 u količini 114,200;
- Emitenta ZIF Atlas mont AD Podgorica (ATMO) u količini 4,912,881;
- Emitenta AD za upravljanje u količini 13,033,912,881

CG BROKER DILER AD, vlasništvo 1/1:

- Emitenta ZIF Atlas mont (ATMO) u količini 78,000;
- Emitenta UTIP Crna Gora AD Podgorica (CRNA) u količini 23;
- Emitenta Republika Crna Gora (F002-obveznice) u količini 1,073;
- Emitenta AD Port of Adria Bar (KOGA) u količini 30,000;
- Emitenta Luka Bar AD Bar (LUBA) u količini 28,000;
- Emitenta Montenegro berza AD (MOBE) u količini 587 ;
- Emitenta Montepanzo-Boka produkt AD (MOBK) u količini 49;
- Emitenta 13 Jul Plantaže AD (PLAP) u količini 20,000;
- Emitenta Barska plovidba AD (PUTE) u količini 2,639 ;
- Emitenta Crnogorski Telekom AD (TECG) u količini 3,284 ;
- Emitenta AD Zetatrans (ZETP) u količini 5,620 ;
- Emitenta Željeznička infrastruktura CG (ZICG) u količini 28,046 ;

ZIF ATLAS MONT AD PODGORICA , vlasništvo 1/1 :

- Emitenta Jadranski sajam AD Budva (JASA) u količini 12,581 ;
- Emitenta AD za upravljanje penzionim fondom Atlas penzija (ATPE) u količin 82,387 ;
- Emitenta Invest banka Montenegro u stečaju (IBMN) u količini 136,301;

COMSOS LTD PANAMA, vlasništvo 1/1;

- Emitenta Atlas Hotels Group AD (ATHO) u količini 1,095 ;
- Emitenta ZIF Atlas mont AD (ATMO) u količini 5,472,500 ;

- Emitenta Crna Gora put AD (CPUT) u količini 8,561 ;
- Emitenta fabrika Elektroda Piva u stečaju AD (FABE) u količini 13,341 ;
- FIESTA INVESTMENTS LTD, vlasništvo 1/1 :
- Emitenta ZIF Atlas mont AD (ATMO) u količini 1,072,000 ;
- Emitenta Invest banka Montenegro u stečaju (IBMN) u količini 246 ;
- Emitenta Jadranski sajam AD Budva (JASA) u količini 75 ;
- Emitenta Montegro Express Group AD (MOEK) u količini 570,500 ;
- HEMPTON CORP.LTD BRITANSKA DEVIČANSKA OSTRVA, vlasništvo 1/1:
- Emitenta ZIF Atlas mont AD (ATMO) u količini 10,372,030 ;
- Emitenta fabrika Elektroda Piva u stečaju AD (FABE) u količini 16,060;
- Emitenta Invest banka Montenegro u stečaju (IBMN) u količini 259; 13,341
- HEMAGRO EAST LIMITED KIPAR, vlasništvo 1/1;
- Emitenta Atlas banka u stečaju AD (ATBA) u količini 2,738 ;
- HEMAGRO LIMITED, vlasništvo 1/1:
- Emitenta ZIF HLT fond AD (HLTA) u količini 21,558

Zabrane otuđenja i opterećenja akcija ili udjela u privrednom društvu uz upis zabrane u javne evidencije i zabrana korišćenja ili raspolaganja pravima na osnovu akcija i udjela u privrednom društvu i drugih hartija od vrijednosti iz čl.19 st.1 tačka 4 i 5 Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, a koje se odnose na promjenu udjela uz sljedećim privrednim društvima:

- Atlas grupa DOO Podgorica, D.K.vlasnik 100% udjela u navedenom pravnom društvu ;
- Atlas Invest DOO Podgorica, D.K.vlasnik 100% udjela u navedenom pravnom društvu ;
- Atlas Fine DOO Podgorica, , D.K.vlasnik 100% udjela u navedenom pravnom društvu ;

1) Po osnovu rješenja Višeg suda u Podgorici, Kri-S.br.58/19 od 11.09.2019.godine, Uprava za imovinu je izvršila zabranu raspolaganja nepokretnosti uz zabilježbu zabrane u katastru nepokretnosti:

- Nepokretnosti upisane u LN 1096 KO Mrčevac,PJ Tivat, na kat.parceli 1193, porodična stambena zgrada u osnovi površine 167 m2: suteran površine 82 m2, prizemlje površine 120 m2, prvi sprat površine 101 m2, pomoćna zgrada površine 3 m2, pomoćna zgrada površine 2 m2, pašnjak površine 121 m2 i dvorište površine 500 m2 sa obimom prava 1/1 na objektima na predmetnoj kat.parceli.

- Nepokretnosti upisane u LN 1214 KO Tivat, PJ Tivat, na kat.parceli 277/1, zemljište uz zgrade površine 898 m2, objekat 1-stambeno poslovne zgrade-četvorospratna zgrada sa podrumom površine 212 m2, objekat dva-garaža-površine 341 m2, kat.parcela 277/2, pašnjak druge klase površine 27 m2 i kat.parcela 277/3 pašnjak 2 klase površine 71 m2, čiji je korisnik na navedenim kat.parcelama sa obimom prava 1/1 i imalac prava svojine na objektima i djelovima objekta sa obimom prava 1/1 pravno lice MDM GRADNJA DOO TIVAT, PIB:03113540 i to:

- **Objekat 1** nestambeni prostor PD1 prva etaža podruma površine 18 m2, nestambeni prostor PD2 prva etaža podruma površine 19 m2, poslovni prostor PD3-prizemlje površine 66 m2, poslovni prostor PD5 prizemlje površine 24 m2, stambeni prostor PD7 prvi sprat površine 51 m2, stambeni prostor PD15 četvrti sprat površine 87 m2.
- **Objekat 2** garažno mjesto PD1 prva etaža podruma površine 25 m2, garažno mjesto PD2 prva etaža podruma površine 13 m2, garažno mjesto PD3 prva etaža podruma površine 13 m2, garažno mjesto PD4 prva etaža podruma površine 13 m2, garažno mjesto PD5 prva etaža podruma površine 13m2, garažno mjesto PD6 prva etaža podruma površine 13m2, garažno mjesto PD9 prva etaža podruma površine 13m2, garažno mjesto PD10 prva etaža podruma površine 13m2, garažno mjesto PD11 prva etaža podruma površine 13m2, garažno mjesto PD12 prva etaža podruma površine 13m2, garažno mjesto PD13 prva etaža podruma površine 13m2, garažno mjesto PD14 prva etaža podruma površine 13m2.

2) Po osnovu rješenja Osnovnog suda u Pljevljima K.br.76/19 od 17.09.2019.godine, Uprava za imovinu je dana 29.10.2019.godine preuzela sljedeću trajno oduzetu robu:

- 7830 paklica cigareta bez akcizne markice

- 3) Po osnovu rješenja Višeg suda u Podgorici, Kri-S.br.69/19 od 27.09.2019.godine, Uprava za imovinu je izvršila zabranu raspologanja nepokretnosti uz zabilježbu zabrane u katastru nepokretnosti:
- Nepokretnosti upisane u LN 4626 KO Podgorica II koju čine kat.parcele broj 3563/1 porodična stambena zgrada površine 90 m² i dvorište površine 29 m², kat.parcela 3564/1 porodična stambena zgrada površine 106 m² i dvorište površine 228 m², kat.aprcela 3565/1 porodična stambena zgrada površine 111 m², pomoćna zgrada površine 11 m² i dvorište površine 90 m²- svojina pavnog lica Tiron DOO Podgorica PIB:03092674;
 - Nepokretnosti upisane u LN 2889 KO Tivat na kat.parceli broj 4498 i 4499/2 i to: poslovni i stambeni prostor (PD1, PD2, PD4, PD6, PD10, PD14, PD15, PD20, PD21, PD23, PD25 i PD26) svojina pravnog lica „AGAPE ACT,, DOO Tivat, PIB:02746565 ;
 - Nepokretnosti upisane u LN 2889 KO Tivat na kat.parceli broj 4498 i 4499/2 i to: poslovni i stambeni prostor (PD8, PD17 i PD24) svojina fizičkog lica ;
 - Nepokretnosti upisane u LN 2889 KO Tivat na kat.parceli broj 4498 i 4499/2 i to: poslovni i stambeni prostor (PD 16) svojina fizičkog lica ;
 - Nepokretnosti upisane u LN 2889 KO Tivat na kat.parceli broj 4498 i 4499/2 i to: poslovni i stambeni prostor (PD 16) svojina fizičkog lica ;
 - Nepokretnosti upisane u LN 2889 KO Tivat na kat.parceli broj 4498 i 4499/2 i to: poslovni i stambeni prostor (PD 22) svojina fizičkog lica ;
- 4) Po osnovu rješenja Višeg suda u Podgorici Kris-S 231/17 od 26.10.2018.godine, Uprava za imovinu je preuzela trajno oduzetu nepokretnu imovinu i to:
- Nepokretnosti upisane u LN 1511, broj/podbroj 1960 KO Budva – Babin Do:
 - Stambeni prostor površine 259 m²;
 - Voćnjak 2 klase površine 41 m²;
 - Dvorište površine 500 m² .
- 5) Po osnovu Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću i dopisa, Uprava policije – CB Pljevlja, Uprava za imovinu je dana 29.10.2019.godine preuzela sljedeću privremeno oduzetu robu:
- 550 paklica cigareta bez akcizne markice
- 6) Po osnovu Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću i dopisa, Uprava policije – CB Pljevlja, Uprava za imovinu je dana 29.10.2019.godine preuzela sljedeću privremeno oduzetu robu:
- 4250 paklica cigareta bez akcizne markice
- 7) Po osnovu Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću i dopisa, Uprava policije – CB Pljevlja, Uprava za imovinu je dana 29.10.2019.godine preuzela sljedeću privremeno oduzetu robu:
- 960 paklica cigareta bez akcizne markice
- 8) Po osnovu Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću i dopisa, Uprava policije – CB Pljevlja, Uprava za imovinu je dana 29.10.2019.godine preuzela sljedeću privremeno oduzetu robu:
- 1540 paklica cigareta bez akcizne markice
- 9) Po osnovu Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću i dopisa, Uprava policije , Uprava za imovinu je dana 29.10.2019.godine preuzela sljedeću privremeno oduzetu robu:
- 6954 paklica cigareta bez akcizne markice
- 10) Po osnovu rješenja Osnovnog suda u Rožajama Kv.br.303/19 od 31.10.2019.godine, Uprava za imovinu je preuzela trajno oduzetu pokretnu imovinu i to:
- Putničko motorno vozilo marke „Golf IV,, .
- 11) Po osnovu rješenja Višeg suda u Podgorici K.br.33/19 od 11.11.2019.godine, Uprava za imovinu je preuzela trajno oduzetu pokretnu imovinu i to:
- Prikolica marke „Volvo,, .
- 12) Po osnovu rješenja Osnovnog suda u Rožajama Kri.br.89/19 od 15.11.2019.godine, Uprava za imovinu je dana 25.12.2019.godine preuzela sljedeću privremeno oduzetu pokretnu imovinu:
- 292 flaše od po 2l gaziranih sokova „Coca Cola,, - koja je Odlukom o poklonu u humanitarne svrhe broj 0201/13302 Uprava za imovinu ustupila JU Zavod „Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju,, u Rožajama.

- 152 flaše od po 2l gaziranih sokova „Fanta,, - koja je Odlukom o poklonu u humanitarne svrhe broj 0201/13302 Uprava za imovinu ustupila JU Zavod „Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju,, u Rožajama.
- 13) Po osnovu rješenja Osnovnog suda u Rožajama Kv.br.316/19 od 27.11.2019.godine, Uprava za imovinu je dana 25.12.2019.godine preuzela sljedeću trajno oduzetu pokretnu imovinu:
 - Putničko motorno vozilo marke „Audi Quatro,, ;
 - Putničko motorno vozilo marke „Jeep Cherokee,, ;
 - Putničko motorno vozilo marke „Nisan Patrol,, .
- 14) Po osnovu rješenja Osnovnog suda u Rožajama Kri.br.100/19 od 04.12.2019.godine, Uprava za imovinu je dana 25.12.2019.godine preuzela sljedeću privremeno oduzetu pokretnu imovinu:
 - 40 paketa od po 8 flaša po 2l gaziranih sokova „Coca Cola,, - koja je Odlukom o poklonu u humanitarne svrhe broj 0201/13303 Uprava za imovinu ustupila „Medresi Mehmed Fatih,, u Rožajama.
 - 30 paketa od po 8 flaša po 2l gaziranih sokova „Fanta,, - koja je Odlukom o poklonu u humanitarne svrhe broj 0201/13303 Uprava za imovinu ustupila „Medresi Mehmed Fatih,, u Rožajama.
 - 25 paketa od po 8 flaša po 2l gaziranih sokova „Coca Cola,, - koja je Odlukom o poklonu u humanitarne svrhe broj 0201/13303 Uprava za imovinu ustupila JU „Dom učenika i studenata,, u Podgorici.
 - 32 paketa od po 8 flaša po 2l gaziranih sokova „Fanta,, - koja je Odlukom o poklonu u humanitarne svrhe broj 0201/13303 Uprava za imovinu ustupila JU „Dom učenika i studenata,, u Podgorici.
- 15) Po osnovu rješenja Višeg suda u Podgorici Kris.br.86/18 od 11.12.2018.godine zbog, Uprava za imovinu je preuzela 62.776.816€ .
- 16) Po osnovu rješenja Osnovnog suda u Rožajama Kv.br.322/19 od 13.12.2019.godine, Uprava za imovinu je dana 25.12.2019.godine preuzela sljedeću trajno oduzetu pokretnu imovinu:
 - 17 komada led kontrolera ;
 - 7 komada zvučnika marke „Bose,, ;
 - 900 metara led trake ;
 - 15 komada regulatora osvjtljenja.
- 17) Na osnovu Odluke o pokretanju postupka o prodaji pokretne imovine putem javnog nadmetanja br.0201/13160 od 23.12.2019.godine, a u vezi člana 30 i 40 Zakona o državnoj imovini („Službeni list CG,, broj 21/09 i 40/11) , Uredbom o prodaji i davanju u zakup stvari u državnoj imovini („Službeni list CG,, broj 44/10) i članova 61 i 65 Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću („Službeni list CG,, broj 58/15 od 09.10.2015.godine), Uprava za imovinu je sprovela licitaciju-tenderska prodaja za prodaju pokretne imovine- robe-br.0201/13162 od 23.12.2019.godine.
- 18) Na osnovu odluke o uništenju br.0201/13168 od 23.12.2019. godine a u vezi čl.74 Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću („Službeni list CG,, broj 58/2015 od 09.10.2015.godine) komisija Uprave za imovinu je sprovela uništenje predložene privremeno i trajno oduzete robe. Prema zapisniku o uništenju privremeno i trajno oduzete pokretne imovine br.0201/13612 od 30.12.2019.godine, uništena je sljedeća pokretna imovina:
 - 2726 šteka cigareta razne marke;
 - 634 kom.razne robe;
 - 64 paketa coca cole od po 8 flaša – 2l;
 - 336 flaša od po 0,5l coca cole.
- 19) U skladu sa zaključkom Vlade Crne Gore sa sjednice 12.02.2015.godine Uprava za imovinu vrši preuzimanja privremeno oduzetih vozila od strane Uprave policije i u skladu sa tim u periodu od 01.07.2019-31.12.2019.godine preuzeto je 126 vozila, a vraćeno je 33.

Napomena: Broj trajno oduzetih predmeta je 18; broj privremeno oduzetih predmeta je 23.

Odsjek za izvršavanje odluka o privremenim mjerama obezbjeđenja i upravljanje nad nepokretnom imovinom

U Odsjeku za izvršavanje odluka o privremenim mjerama obezbjeđenja i upravljanje nad nepokretnom imovinom vrše se poslovi koji se odnose izvršavanje privremenih mjera obezbjeđenja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, odnosno zakonom kojim se uređuje krivični postupak; izvršavanje odluka o oduzimanju imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom, predmeta krivičnog djela i predmeta privremeno oduzetih u krivičnom i prekršajnom postupku i odluke o imovini datoj na ime jemstva; procjenu vrijednosti oduzete imovinske koristi za potrebe upravljanja imovinskom koristi; davanje u zakup oduzete imovinske koristi ili povjeravanje na upravljanje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću; davanje oduzete imovinske koristi na korišćenje bez naknade.

Odsjek za izvršavanje odluka i upravljanje privremeno oduzetom pokretnom imovinom stečenom kriminalnom djelatnošću

U Odsjeku za izvršavanje odluka i upravljanje privremeno oduzetom pokretnom imovinom stečenom kriminalnom djelatnošću izvršavanje odluka o privremenom oduzimanju pokretne imovine i trajnom oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću; izvršavanje odluka o oduzimanju imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom, predmeta krivičnog djela i predmeta privremeno oduzetih u krivičnom i prekršajnom postupku i odluke o imovini datoj na ime jemstva; procjenu vrijednosti oduzete imovinske koristi za potrebe upravljanja imovinskom koristi; čuvanje, skladištenje, prodaju i povraćaj oduzete imovinske koristi; deponovanje oduzetih novčanih sredstava i sredstava dobijenih od prodaje oduzete imovinske koristi, u skladu sa zakonom; uništavanje oduzete imovinske koristi, u skladu sa zakonom; vođenje evidencije o oduzetoj imovinskoj koristi i sudskim postupcima u kojima je oduzeta, kao i o privremenim mjerama obezbjeđenja.

Služba za javne nabavke

U službi za javne nabavke vrši poslove uprave koji se odnose na:praćenje i primjenu zakonskih propisa iz oblasti javnih nabavki;pripremu plana i izmjene i dopune plana javnih nabavki; objedinjavanje javnih nabavki robe i usluga za potrebe organa državne uprave i državnih fondova;vođenje postupaka javnih nabavki u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima; pripremu teksta odluke o pokretanju postupka javne nabavke;objavljivanje na zvaničnom portalu javnih nabavki tenderske dokumentacije za sprovođenje otvorenog postupka, prve faze ograničenog postupka, prve faze pregovaračkog postupka sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje i konkursa i davanje pojašnjenja;oglašavanje i obavještanje o postupku javne nabavke u jednom dnevnom štampanom mediju koji se izdaje i distribuira na cijeloj teritoriji Crne Gore, i koji je dostupan na internetu;pripremu dokumentacije i sprovođenje postupaka nabavke male vrijednosti i hitne nabavke;koordiniranje i nadzor nad zakonitošću teksta i zahtjeva tenderske dokumentacije sa instrukcijama za postupanje;izdavanje zainteresovanim licima dijela tenderske dokumentacije, koji sadrži tajne podatke, a u skladu sa propisima koji uređuju tajnost podataka;vršenje stručnih i administrativnih poslova u realizaciji postupka javne nabavke;saradnju sa nadležnim organima i službama za koje se vrši nabavka sve do okončanja postupka;izradu nacrtu ugovora o javnim nabavkama;obavljanje upravnih i drugih stručnih poslova za potrebe postupka javne nabavke i za potrebe Službe;čuvanje dokumentacije javnih nabavki;vođenje evidencije javnih nabavki, pripremu i dostavljanje izvještaja o sprovedenim postupcima javnih nabavki;saradnju sa ostalim organima državne uprave i državnih fondova u cilju postizanja planom definisane dinamike realizacije plana javne nabavke i poslove stručnog savjetovanja istih;vrši stručno administrativne poslove u realizaciji postupka javne nabavke i druge poslove po nalogu starješine organa.

U toku 2019.godine Uprava za imovinu je raspisala otvorene postupake javne nabavke za nabavku roba usluga i radova za potrebe Uprave za imovinu i drugih državnih organa, od kojih je:

- Realizovanih otvorenih postupaka javnih nabavki	76
- Djelimično obustavljenih otvorenih postupaka javnih nabavki	7
- U cjelosti obustavljenih otvorenih postupaka javnih nabavki	4
- Realizovanih pregovaračkih postupaka javne nabavke bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje	5

- Realizovanih nabavki male vrijednosti	77
- Obustavljenih postupaka nabavki male vrijednosti	3
- Realizovanih postupaka hitnih nabavki	5
- Otvoreni postupak javnih nabavki koji je raspisan u 2019. godini i jos uvijek je u toku realizacija	1

Ukupno raspisanih otvorenih postupaka javnih nabavki za potrebe Uprave za imovinu, sprovedenih nabavki male vrijednosti, hitnih nabavki kao i objedinjenih javnih nabavki za potrebe državnih organa, za 2019.godinu 178.

Služba za vršenje pomoćnih poslova neophodnih za funkcionisanje i rad državnih organa

U Službi za vršenje pomoćnih poslova neophodnih za funkcionisanje i rad državnih organa vrše se poslovi neophodni za nesmetan rad i funkcionisanje državnih organa i drugih organa uprave koji se odnose na pružanje ugostiteljskih usluga koji se odnose na pripremu održavanja svečanosti, službenih sastanaka i drugih prijema, poslovi koji se odnose na kvalitetno pružanje ugostiteljskih usluga poslanicima, kao i usluga u reprezentativnim objektima, obezbeđivanje adekvatnog asortimana hrane i pića u uslužnim objektima koji su u nadležnosti Uprave za imovinu (kuhinje, bifea i sl.) pružanje ugostiteljskih usluga za potrebe kabineta i sjednica drugih državnih organa, periodični i mjesečni popisi zaliha hrane, pića i inventara; izrada normativa i cjenovnika usluga, kao i izdavanje protokolarnih poklona; poslovi održavanje higijene u objektima organa državne uprave kao i u reprezentativnim objektima; poslovi vođenja evidencije o izdatim i utrošenim sredstvima za higijenu.

Biro za ugostiteljstvo

U Birou za ugostiteljstvo vrše se poslovi koji se odnose na pružanje ugostiteljskih usluga prilikom pripreme održavanja svečanosti, službenih sastanaka i drugih prijema, poslovi koji se odnose na kvalitetno pružanje ugostiteljskih usluga poslanicima, kao i usluga u reprezentativnim objektima, obezbeđivanje adekvatnog asortimana hrane i pića u uslužnim objektima koji su u nadležnosti Uprave za imovinu (kuhinje, bifea i sl.) pružanje ugostiteljskih usluga za potrebe kabineta i sjednica drugih državnih organa, periodični i mjesečni popisi zaliha hrane, pića i inventara; izrada normativa i cjenovnika usluga, kao i izdavanje protokolarnih poklona;

Implementacija HACCP Sistema za bezbjednost hrane u ugostiteljskim objektima Uprave za imovinu počela je i uspostavljena je u prvoj polovini 2018. godine a završena je u oktobru iste godine i kontinuirano se i dalje nastavlja. Cilj za primjenu HACCP sistema u praksi je baziran na temelju dokumenta WHO/FAO Codex Alimentarius CAC/RCP 1 - 1969 rev. 4 (2003). Na osnovu koga se vrši implementacija i primjena važećih propisa u Crnoj Gori:

Zakonom o bezbjednosti hrane (Službeni list CG, br. 57/15);

Uredbom o higijeni hrane (Službeni list CG, br. 13/15);

Uredbom o mikrobiološkim kriterijumima za hranu (Sl. list CG, br.26/16); i

VODIČEM ZA DOBRU HIGIJENSKU PRAKSU U POSLOVANJU HRANOM, PK CG maj, 2017.

U 2019 sve aktivnosti su se odvijale po insturkcijama HACCP-a.

U Birou za ugostiteljstvo odvijale su se brojne aktivnosti od kojih je veći broj održan u vili "Gorica", i to 65 strane delegacije i 111 domaćih. Održano je 44 konferencije za štampu, na kojima je prisustvovalo 714 domaćih i 46 stranih novinara, kao i 16 koktela upriličena povodom raznih prijema.

Biro za higijenu

U Birou za higijenu vrše se poslovi koji se odnose na: pomoćne poslove neophodne za nesmetan rad i funkcionisanje državnih organa i drugih organa uprave; poslovi održavanje higijene u objektima organa državne uprave kao i u reprezentativnim objektima; poslovi vođenja evidencije o izdatim i utrošenim sredstvima za higijenu.

Služba za opšte i kadrovske poslove

U Službi za opšte i kadrovske poslove vrše se poslovi koji se odnose na praćenje i primjenu propisa iz radnih odnosa; razvoj ljudskih resursa; pripremu opštih i pojedinačnih akta za ostvarivanje prava iz radnih odnosa službenika i namještenika; izradu rasporednih rješenja službenika i namještenika Uprave; planiranje stručnog usavršavanja službenika i namještenika Uprave; objedinjavanje programa i izvještaja o radu organizacionih jedinica Uprave; pripremu akta o organizaciji i sistematizaciji; vođenje i ažuriranje kadrovskeg informacionog sistema (KIS), vođenje i ažuriranje stambene evidencije zaposlenih u Upravi; postupanje po Zakonu o slobodnom pristupu informacijama; organizovanje i sprovođenje mjera zaštite tajnih podataka; prijem, evidentiranje i otpremanje akata, čuvanje predmeta, akata i drugog materijala i arhiviranje i čuvanje arhiviranih predmeta, vođenje osnovnih i pomoćnih evidencija, poslovi kurira-vozača za potrebe drugih državnih organa (kancelarijsko poslovanje)

U toku 2019 godine u Službi za opšte i kadrovske poslove sprovedene su sledeće aktivnosti:

Pokrenut je postupak za popunu 14 radnih mjesta, za koje je postupak u toku. Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za imovinu utvrđen je na sjednici Vlade od 20.06. 2019 godine. Uradjen je Kadrovski plan za 2020 godinu. U okviru službe su odrađeni i tekući poslovi koji se odnose na: pripremu podataka za mjesečna plaćanja (tabelarni prikaz stalno zaposlenih službenika, izrada ugovora o privremeno povremenom vršenju poslova), izdavanje uvjerenja o radnom odnosu na zahtjev službenika , izrada rešenja o godišnjem odmoru, izrada Kataloga protokolarnih poklona, izdavanje i vođenje evidencije o izdatim protokolarnim poklonima, Vođenje Centralne kadrovske evidencije, JPR obrasce prijava i odjava službenika, M1 i M2 obrazaca, arhivski, daktilografski, kurirski i poslovi vozača.

U skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama i Vodičem za pristup informacijama, tokom godine Uprava za imovinu imala ukupno 47 zahtjeva od nevladinog sektora i medija, od kojih je 27 odobreno, 3 djelimično odobrena, 14 odbijenih i 3 obavještenja. Takođe saradnja sa medijima vrlo aktivna i konstantna. To su uglavnom pitanja upućena Upravi za potrebe novinskih članaka.

Uprava za imovinu zagovara princip cjeloživotnog obrazovanje te s tim u vezi, zaposleni su u toku 2019. godine su prisustvovali sledećim seminarima, konferencijama i obukama: Integritet u politici i javnom sektoru, hotel Hilton, Podgorica (11-12 april); seminar Rodna ravnopravnost, UZK 12.april; konferencija „U susret izmjenama i dopunama Zakona o slobodnom pristupu informacijama“, Podgorica, hotel Hiltion, 11. jul; seminar „Moć PR-a: Novo doba, novi izazovi“, hotel Ramada, 12. decembar, Podgorica; Tvining projekat (u organizaciji Finski institut za javno upravljanje HAUS, MJU, UZK i Ministarstvo javne uprave Hrvatske) Poboljšanje upravljanje ljudskim resursima u javnom sektoru, 17. septembar, Podgorica; konferencija u organizaciji CDT-a „Otvorenost izvršne i zakonodavne vlasti u regionu i u Crnoj Gori“, 26. septembar, hotel Centre Ville; konferencija „Vision of Woman“ u organizaciji EU, UNDP, MLJMP i Glavni grad Podgorica, hotel Ramada, 13. novembar.

Služba za finansijske i računovodstvene poslove

U Službi za finansijske i računovodstvene poslove vrše se poslovi koji se odnose na: pripremu predloga zahtjeva za budžetskim sredstvima, obradu zahtjeva za budžetsku potrošnju i isplatu (sve isplate preko državnog trezora), ovjeravanje zahtjeva za plaćanje, praćenje mjesečnih varanta i njihov utrošak, evidencija osnovnih sredstava, priprema i obrada knjigovodstvene dokumentacije, vođenje poslovnih knjiga (glavna knjiga i analitičke knjige), usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, obrada i dostava statističkih podataka, podizanje avansa i vođenje blagajne, trebovanje kancelarijskog i potrošnog materijala, vođenje zaliha robe,materijalno poslovanje, analitika kupaca i dobavljača, priprema izvještaja za obračun zarada, izrada periodičnih obračuna i završnog računa, organizovanje popisa u Upravi, izrada drugih finansijskih izvještaja i dostavljanje Trezoru i Poreskoj upravi, planiranje i priprema budžeta; srednjoročne planove potrebnih sredstava; praćenje i kontrolu finansijske realizacije ugovora zaključenih u postupku javnih nabavki; usklađivanje finansijskog plana sa odobrenim sredstvima u budžetu; održavanje analitičkog sistema evidencija u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima, javne nabavke roba, usluga i radova za potrebe Uprave; pripremu godišnjeg plana javnih nabavki.

**SREDSTVA ZA OBJEDINJENE JAVNE NABAVKE - 2019 GODINU
(PO KODOVIMA)**

TABELA - 2

4001 – MINISTARSTVO PRAVDE

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni materijal	11.000,00	4.169,89
4135 – Rashodi za gorivo	9.900,00	9.592,65
4143 – Komunikacione usluge	1,00	0,00
4193 – Izrada i održavanje softvera	25.000,00	24.990,00
4194 - Osiguranje	1,00	0,00
4415 - Oprema	20.000,00	18.854,22
UKUPNO:	65.902,00	57.606,76

4002 – MUP

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni materijal	150.000,00	150.000,00
4135 – Rashodi za gorivo	371.115,00	254.808,74
4143 – Komunikacione usluge	145.000,00	101.066,75
4149 – Ostale usluge	2.000,00	0,00
4194 - Osiguranje	500.000,00	499.619,06
4415 - Oprema	60.000,00	59.081,71
UKUPNO:	1.228.115,00	1.064.576,26

4003 – MUP (INTEGRISANO UPRAVLJANJE GRANICOM)

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4415 - Oprema	605.000,00	0,00
UKUPNO:	605.000,00	0,00

4004 – MINISTARSTVO ODBRANE

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4139 – Ostali rashodi za materijal	80.000,00	0,00
4194 - Osiguranje	29.000,00	23.415,83
UKUPNO:	109.000,00	23.415,83

4005 – MINISTARSTVO FINANSIJA

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni materijal	30.864,00	30.776,69
4135 – Rashodi za gorivo	30.000,00	26.544,76
4143 – Komunikacione usluge	54.800,00	54.799,83
4194 - Osiguranje	10.750,00	3.286,84
4415 - Oprema	47.000,00	39.672,78
UKUPNO:	173.414,00	155.080,90

4006 – PORESKA UPRAVA

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni materijal	101.600,00	101.599,86
4135 – Rashodi za gorivo	82.534,25	77.598,31
4143 – Komunikacione usluge	36.000,00	33.434,47
4194 – Osiguranje	23.441,00	23.441,00
4415 - Oprema	130.150,00	130.149,33
UKUPNO:	373.725,25	366.222,97

4007 – UPRAVA CARINA

POICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
---------	------	-----------

4131 – Administrativni material	65.000,00	64.685,12
4135 – Rashodi za gorivo	130.600,00	126.036,96
4143 – Komunikacione usluge	36.000,00	31.201,70
4194 – Osiguranje	30.000,00	18.765,97
4415 – Oprema	7.000,00	6.006,36
UKUPNO:	268.600,00	246.696,11

4008 – UPRAVA ZA STATISTIKU

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	15.405,16	15.404,05
4135 – Rashodi za gorivo	2.850,00	1.178,20
4143 – Komunikacione usluge	18.750,00	12.684,89
4194 – Osiguranje	5.400,00	1.657,81
4415 - Oprema	37.930,00	33.923,96
UKUPNO:	80.335,16	65.388,91

4009 – UPRAVA ZA IGRE NA SREĆU

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	2.326,00	698,04
4135 – Rashodi za gorivo	3.329,97	2.128,48
4143 – Komunikacione usluge	3.475,00	2.372,08
4194 – Osiguranje	548,00	215,28
4415 - Oprema	12.350,00	12.350,00
UKUPNO:	22.028,97	17.763,88

4010 – MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	11.678,68	11.678,44
4135 – Rashodi za gorivo	7.094,33	6.580,70
4143 – Komunikacione usluge	34.999,00	34.039,16
4194 – Osiguranje	6.660,00	856,62
4415 - Oprema	20.250,00	18.064,74
UKUPNO:	80.682,01	74.219,66

4011 – MINISTARSTVO PROSVJETE

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	44.660,00	19.482,63
4135 – Rashodi za gorivo	2.941.000,00	2.939.837,36
4143 – Komunikacione usluge	22.000,00	3.026,21
4194 – Osiguranje	227.020,00	185.971,55
4199 - Ostalo	36.500,00	0,00
4415 - Oprema	550.001,00	0,00
UKUPNO:	3.821.181,00	3.148.317,75

4012 – ZAVOD ZA ŠKOLSTVO

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	8.000,00	3.548,14
4135 – Rashodi za gorivo	7.600,00	6.158,85
4143 – Komunikacione usluge	15.000,00	13.288,41
4194 – Osiguranje	2.000,00	1.254,88
4199 - Ostalo	1,00	0,00
4415 - Oprema	7.876,00	6.036,69
UKUPNO:	40.477,00	30.286,97

4013 – MINISTARSTVO KULTURE

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	9.000,00	5.573,50
4135 – Rashodi za gorivo	43.200,00	41.149,91
4143 – Komunikacione usluge	16.700,00	15.207,76
4194 – Osiguranje	6.300,00	2.440,02
4415 - Oprema	6.000,00	3.894,99
UKUPNO:	81.200,00	68.266,18

4014 – DRŽAVNI ARHIV

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	15.000,00	10.322,42
4135 – Rashodi za gorivo	1,00	0,00
4143 – Komunikacione usluge	14.000,00	12.452,90
4194 – Osiguranje	11.000,00	3.400,04
4415 - Oprema	1,00	0,00
UKUPNO:	40.002,00	26.175,36

4015 – UPRAVA ZA ZAŠTITU KULTURNIH DOBARA

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	10.000,00	4.706,39
4135 – Rashodi za gorivo	14.150,00	12.416,35
4143 – Komunikacione usluge	4.000,00	2.725,99
4194 – Osiguranje	4.500,00	1.270,79
4415 - Oprema	17.000,00	10.465,01
UKUPNO:	49.650,00	31.584,53

4016 – MINISTARSTVO EKONOMIJE

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	34.496,00	19.146,63
4135 – Rashodi za gorivo	35.150,00	30.012,27
4143 – Komunikacione usluge	26.000,00	21.362,11
4194 – Osiguranje	8.100,00	5.540,84
UKUPNO:	103.746,00	76.061,85

4017 – ZAVOD ZA METROLOGIJU

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	6.000,00	5.998,56
4135 – Rashodi za gorivo	6.500,00	6.499,06
4143 – Komunikacione usluge	12.000,00	9.094,22
4194 – Osiguranje	3.500,00	955,14
4199 - Ostalo	500,00	0,00
4415 - Oprema	47.000,00	42.064,10
UKUPNO:	75.500,00	64.611,08

4019 – MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA I POMORSTVA

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni materijal	16.466,00	12.861,14
4131 – Administarstivni material	7.476,00	0,00
4135 – Rashodi za gorivo	58.668,50	54.257,04
4143 – Komunikacione usluge	41.000,00	24.717,02
4194 – Osiguranje	6.000,00	3.328,67
4415 – Oprema	30.830,00	30.830,00
4415 - Oprema	36.950,00	24.687,42
UKUPNO:	197.390,50	150.681,29

4020 – UPRAVA POMORSKE SIGURNOSTI I UPRAVLJANJE LUKAMA

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administarstivni material	1.748,00	1.562,94
4131 – Administrativni material	2.500,00	943,32
4135 – Rashodi za gorivo	4.275,00	4.274,25
4135 – Rashodi za gorivo	33.585,96	33.318,51
4143 – Komunikacione usluge	3.000,00	2.851,77
4143 – Komunikacoine usluge	14.000,00	7.003,15
4149 – Ostale usluge	600,00	0,00
4194 – Osiguranje	1.000,00	1.000,00
4194 – Osiguranje	3.400,00	2.804,85
4415 – Oprema	3.600,00	3.600,00
4415 - Oprema	33.000,00	32.884,48
UKUPNO:	100.708,96	90.243,27

4021 – UPRAVA ZA SAOBRAĆAJ

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	12.610,00	2.252,50
4135 – Rashodi za gorivo	26.468,76	26.289,32
4143 – Komunikacione usluge	22.000,00	11.990,00
4194 – Osiguranje	10.000,00	574,13
4415 - Oprema	9.100,00	8.267,09
UKUPNO:	80.178,76	49.373,04

4022 – UPRAVA ZA ŽELJEZNICE

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	2.200,00	2.198,99
4135 – Rashodi za gorivo	5.000,00	4.950,01
4143 – Komunikacione usluge	5.600,00	971,17
4194 – Osiguranje	2.000,00	156,04
4415 - Oprema	4.550,00	4.533,08
UKUPNO:	19.350,00	12.809,29

4023 – MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	25.000,00	20.142,41
4135 – Rashodi za gorivo	72.920,49	62.409,00
4143 – Komunikacione usluge	25.000,00	23.484,76
4194 – Osiguranje	3.775,68	1.887,84
4415 - Oprema	15.000,00	14.999,00
UKUPNO:	141.696,17	122.923,01

4024 – UPRAVA ZA ŠUME

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	26.000,00	17.966,01
4135 – Rashodi za gorivo	135.000,00	132.237,89
4143 – Komunikacione usluge	40.000,00	38.731,81
4194 – Osiguranje	44.900,00	26.537,11
4415 - Oprema	1,00	0,00
UKUPNO:	245.901,00	215.472,82

4025 – UPRAVA ZA VODE

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administarstivni materilal	3.221,20	3.221,20
4135 – Rashodi za gorivo	4.540,55	4.402,30
4143 – Komunikacione usluge	3.500,00	3.320,71

4415 – Oprema	1,00	0,00
UKUPNO:	11.262,75	10.994,21

4026 – UPRAVA ZA BEZBIJEDNOST HRANE, VETERINU I FOTOSANITARNE POSLOVE

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	21.000,00	8.934,94
4135 – Rashodi za gorivo	86.400,00	86.400,00
4143 – Komunikacione usluge	20.000,00	19.981,71
4194 – Osiguranje	5.000,00	1.151,03
4415 - Oprema	1,00	0,00
UKUPNO:	132.401,00	116.467,68

4027 – MINISTARSTVO ZDRAVLJA

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	26.000,00	25.999,12
4135 – Rashodi za gorivo	23.000,00	20.429,24
4143 – Komunikacione usluge	18.000,00	9.644,92
4194 – Osiguranje	11.000,00	4.356,37
4415 - Oprema	36.200,00	36.200,00
UKUPNO:	114.200,00	96.629,65

4028 – MINISTARSTVO ZA LJUDSKA I MANJINSKA PRAVA

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	8.200,00	5.242,88
4135 – Rashodi za gorivo	18.249,00	14.388,04
4143 – Komunikacione usluge	10.599,00	7.612,35
4194 – Osiguranje	3.499,00	1.655,72
4415 - Oprema	21.200,00	20.300,59
UKUPNO:	61.747,00	49.199,58

4029 – MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	9.430,00	9.196,41
4135 – Rashodi za gorivo	9.500,00	7.987,17
4143 – Komunikacione usluge	9.500,00	0,00
4194 – Osiguranje	1.670,00	725,94
4415 - Oprema	4.500,00	3.337,18
UKUPNO:	34.600,00	21.246,70

4030 – AGENCIJA ZA ZAŠTITU PRIRODE I ŽIVOTNE SREDINE

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	3.565,00	1.983,25
4135 – Rashodi za gorivo	3.325,00	2.690,90
4143 – Komunikacione usluge	3.000,00	1.152,73
4194 – Osiguranje	900,00	900,00
4415 - Oprema	3.000,00	2.910,05
UKUPNO:	13.790,00	9.636,93

4031 – UPRAVA JAVNIH RADOVA

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	2.300,00	1.532,03
4135 – Rashodi za gorivo	4.037,50	3.917,40
4143 – Komunikacione usluge	3.750,00	3.749,74
4194 – Osiguranje	500,00	0,00
4415 - Oprema	103.580,00	103.091,46

UKUPNO:	114.167,50	112.290,63
---------	------------	------------

4032 – ZAVOD ZA HIDROMETEROLOGIJU I SEIMOLOGIJU

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	7.380,00	2.448,85
4135 – Rashodi za gorivo	28.120,00	26.827,52
4143 – Komunikacione usluge	27.500,00	15.378,75
4149 – Ostale usluge	900,00	0,00
4194 – Osiguranje	7.100,00	7.099,24
4415 - Oprema	29.000,00	28.999,33
UKUPNO:	100.000,00	80.753,69

4033 – MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNOG STARANJA

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	15.000,00	5.528,33
4135 – Rashodi za gorivo	18.999,00	16.674,61
4143 – Komunikacione usluge	20.000,00	18.707,09
4194 – Osiguranje	9.000,00	3.553,56
4415 - Oprema	1,00	0,00
UKUPNO:	63.000,00	44.463,59

4034 - ZAVOD ZA SOCIJALNU I DJEČJU ZAŠTITU

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	5.000,00	3.997,09
4135 – Rashodi za gorivo	2.850,00	1.798,89
4143 – Komunikacione usluge	3.000,00	2.671,80
4149 – Ostale usluge	1.000,00	0,00
4194 - Osiguranje	2.000,00	369,51
UKUPNO:	13.850,00	8.837,29

4035 – MINISTARSTVO NAUKE

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	8.500,00	4.677,79
4135 – Rashodi za gorivo	4.300,00	3.630,47
4143 – Komunikacione usluge	9.000,00	1.883,83
4194 – Osiguranje	2.000,00	687,70
4415 - Oprema	6.000,00	54,45
UKUPNO:	29.800,00	10.934,24

4036 – MINISTARSTVO JAVNE UPRAVE

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	13.000,00	12.998,63
4135 – Rashodi za gorivo	19.850,00	16.094,66
4143 – Komunikacione usluge	19.500,00	16.807,35
4194 – Osiguranje	4.052,00	3.440,88
4415 - Oprema	69.340,35	69.340,35
UKUPNO:	125.742,35	118.681,87

4037 – UPRAVA ZA KADROVE

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	1,00	0,00
4135 – Rashodi za gorivo	12.652,68	12.621,80
4143 – Komunikacione usluge	29.600,00	14.224,41
4194 – Osiguranje	4.060,00	434,24
4415 - Oprema	57.928,00	53.053,35
UKUPNO:	104.241,68	80.333,80

4038 – UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	24.293,19	23.864,20
4135 – Rashodi za gorivo	222.300,00	212.834,89
4143 – Komunikacione usluge	65.906,81	65.906,74
4194 – Osiguranje	3.240,00	3.239,70
4415 - Oprema	120.100,00	111.845,67
UKUPNO:	435.840,00	417.691,20

4039 – MINISTARSTVO SPORTA

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	12.000,00	5.590,03
4135 – Rashodi za gorivo	17.750,00	13.426,16
4143 – Komunikacione usluge	13.000,00	6.274,84
4194 – Osiguranje	10.000,00	3.001,65
4415 - Oprema	44.000,00	34.092,59
UKUPNO:	96.750,00	62.385,27

4040 – ZIKS

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	18.000,00	13.347,90
4135 – Rashodi za gorivo	77.000,00	76.999,34
4143 – Komunikacione usluge	1,00	0,00
4194 – Osiguranje	1,00	0,00
4415 - Oprema	36.000,00	36.000,00
UKUPNO:	131.002,00	126.347,24

4041 – FOND PENZIJSKOG I INVALIDICKOG OSIGURANJA

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	30.000,00	21.890,51
4135 – Rashodi za gorivo	10.000,00	4.844,72
4143 – Komunikacione usluge	38.000,00	15.116,00
4194 – Osiguranje	10.000,00	5.553,80
4415 - Oprema	49.223,50	48.096,60
UKUPNO:	137.223,50	95.501,63

4042 – FOND ZA ZDRASTVENO OSIGURANJE

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	25.000,00	18.251,13
4135 – Rashodi za gorivo	2.500,00	1.635,48
4143 – Komunikacione usluge	14.500,00	0,00
4194 – Osiguranje	2.000,00	1.526,31
4415 - Oprema	339.440,00	330.375,98
UKUPNO:	383.440,00	351.788,90

4043 – ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	45.000,00	27.024,89
4135 – Rashodi za gorivo	22.800,00	14.490,59
4143 – Komunikacione usluge	80.000,00	65.858,87
4194 – Osiguranje	8.000,00	6.871,58
4415 - Oprema	70.000,00	67.469,00
UKUPNO:	225.800,00	181.714,93

4046 – UPRAVA POLICIJE

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	152.300,00	123.166,86
4135 – Rashodi za gorivo	2.099.385,00	2.053.356,89
4143 – Komunikacione usluge	270.000,00	251.165,82
4149 – Ostale usluge	8.000,00	0,00
4194 - Osiguranje	402.500,00	214.996,01
4415 - Oprema	426.530,36	409.938,01
UKUPNO:	3.358.715,36	3.052.623,59

4047 – UPRAVA ZA NEKRETNINE

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	50.000,00	49.998,00
4135 – Rashodi za gorivo	81.142,05	77.135,49
4143 – Komunikacione usluge	50.000,00	49.492,56
4194 – Osiguranje	24.259,00	14.151,08
4415 - Oprema	40.000,00	37.036,24
UKUPNO:	245.401,05	227.813,37

4048 – SEKRETARIJAT ZA RAZVOJNE PROJEKTE

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	7.000,00	2.367,23
4135 – Rashodi za gorivo	8.000,00	4.093,09
4143 – Komunikacione usluge	10.000,00	5.515,10
4415 - Oprema	54.600,00	54.600,00
UKUPNO:	79.600,00	66.575,42

4049 – SEKRETARIJAT ZA ZAKONODAVSTVO

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	6.520,00	4.806,25
4135 – Rashodi za gorivo	950,00	0,00
4143 – Komunikacione usluge	9.000,00	5.630,50
4194 – Osiguranje	3.000,00	231,66
4415 - Oprema	1.820,00	1.445,95
UKUPNO:	21.290,00	12.114,36

4050 – DIREKCIJA ZA ZAŠTITU TAJNIH PODATAKA

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	2.520,00	251,80
4135 – Rashodi za gorivo	3.000,00	1.862,15
4143 – Komunikacione usluge	2.900,00	2.438,71
4194 – Osiguranje	2.600,00	745,06
4415 - Oprema	2.000,00	1.458,84
UKUPNO:	13.020,00	6.756,56

4051 – UPRAVA ZA DIJASPORU

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4131 – Administrativni material	4.700,00	939,87
4143 – Komunikacione usluge	8.200,00	5.139,69
4194 – Osiguranje	400,00	88,32
4415 - Oprema	10.000,00	5.385,53
UKUPNO:	23.300,00	11.553,41

4052 – UPRAVA ZA UGLJOVODONIKE

POZICIJA	PLAN	IZVRŠENJE
4135 – Rashodi za gorivo	3.590,00	2.903,97

4143 – Komunikacione usluge	4.000,00	1.126,73
4194 – Osiguranje	1.200,00	654,74
4415 - Oprema	143.150,00	142.944,56
UKUPNO:	151.940,00	147.630,00

UKUPNO: 14.225.907, 97 UKUPNO: 11.678.693, 46

**SREDSTVA ZA DRŽANJE PRIVREMENIH ODUZETIH NOVČANIH SREDSTVAVA U
KRIVIČNOM I PARNIČKOM POSTUPKU**

CENTRALNA BANKA CRNE GORE

TABELA - 4

PRILIV SREDSTAVA	ISPLAĆENO
206.623,00	178.323,00

NAPOMENA: 03.01.2020. Uplaćena sredstva - 13.761.037, 87 e

Pored ovih sredstava kod Centralne Banke nalaze se i sredstva koja nisu u valuti u eure.

USD - 56.500.756, 12

GBP – 698.075,80

CAD – 101.096,78

Gore navedena sredstva su prenešena od Atlas Banke u stečaju.

Sredstva koja su navedena po tabelarnom prikazu 1,2,3 isplaćuju se preko Ministarstva finansija – trezor po namjeni kako su navedena u tabelarni prikaz. Sredstva u tabeli 4 isplaćuju se preko Centralne Banke Crne Gore preko računa 907-87001-47. Sredstva u tabeli 3 isplaćuju se preko Crnogorske Komercijale Banke sa računa 510-8095-05 a odnosi se na sredstva za rešavanje stambenih potreba.

Pored gore navedenih sredstava Uprava za imovinu ima žiro račun 832 koji se prazni u korist budžeta Crne Gore i to: evidencija otplata stanova, krediti, zakupi državne imovine. Uprava za imovinu vodi glavnu knjigu ,pomoćne knjige , osnovna sredstva , materijalno knjigovodstvo , analike svih dobavljača,kao i analitike za sklopljene ugovore u okviru redovne djelatnosti objedinjenih javnih nabavki , kao i otkupa stanova za kredite po osnovu odluka stambenu izdragnju , zakupe državne i prodate imovine

Napomena: za 2019 god. Došlo je do povećanja obima posla koji se odnosi za 52 organa za objedinjene javne nabavke što se može vidjeti iz tabelarnog prikaza 2 .

SREDSTVA ZA 2019 GODINU – REŠAVANJE STAMBENIH POTREBA

TABELA - 3

GRUPA	OPIS	TEKUĆI BUDŽET	IZVRŠENJE
4515	Ostale pozamjice I krediti	1.531.000,00	1.531.000,00
	UKUPNO:	1.531.000,00	1.531.000,00

**SLUŽBA ZA FINANSIJSKE I RAČUNOVODSTVENA POSLOVE
SREDSTVA ZA REDOVNU DJELATNOST - 2019 GODINU
UPRAVA ZA IMOVINU (40508-2832)**

TABELA - 1

POZICIJA	NAZIV	PLAN	IZVRŠENJE
4111	Neto zarade	1.007.119,94	1.007.119,94
4112	Porez na zarade	166.070,91	136.753,02
4113	Doprinos na teret zaposlenog	399.956,54	361.361,37
4114	Doprinos na teret poslodavca	176.928,09	142.380,14
4115	Opštinski prirez	20.465,84	20.465,84
4122	Naknada za stanovanje i odvojen život	2.000,00	666,68

4124	Jubilarne nagrade	7.000,00	4.749,99
4125	Otpremnina	5.000,00	4.968,00
4127	Ostale naknade	2.800,00	109,33
4131	Administrativni materijal	285.396,00	285.315,40
4133	Materijal za posebne namjene	732.900,50	732.900,32
4134	Rshodi za energiju	3.200.000,00	3.200.000,00
4135	Rshosi za gorivo	469.420,38	469.420,38
4141	Službena putovanja	21.971,57	21.970,64
4142	Reprezentacija	4.000,00	3.999,98
4143	Komunikacione usluge	111.800,00	111.800,00
4145	Usluge prevoza	2.000,00	1.375,02
4146	Advokatske, notarske i pravne usluge	4.564,34	3.186,38
4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	8.600,00	5.927,23
4148	Usluge stručnog usavršavanja	2.655,47	2.655,47
4149	Ostale usluge	2.200,00	2.200,00
4152	Tekuće održavanje građevinskih objekata	817.600,00	817.598,03
4153	Tekuće održavanje opreme	16.480,00	16.480,00
4171	Zakup objekata	4.125.700,00	4.125.530,63
4191	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	48.709,00	48.709,00
4193	Izrada i održavanje softvera	10.000,00	10.000,00
4194	Osiguranje	15.000,00	15.000,00
4196	Komunalne naknade	1.095.500,00	1.095.500,00
4199	Ostalo	1.579.320,00	1.579.319,99
4318	Ostali transferi pojedincima	38.000,00	38.000,00
4413	Izdaci za građevinske objekte	2.937.662,31	2.340.456,44
4415	Izdaci za opremu	357.175,00	357.175,00
4416	Izdaci za investiciono održavanje	1.609.000,00	1.608.997,36
4417	Izdaci za zalihe	77.000,00	76.160,43
4419	Ostali kapitalni izdaci	4.627.817,24	3.683.407,36
4630	Otplata obaveza iz predhodnog perioda	431.910,61	758.938,71
	UKUPNO:	24.419.723,74	23.090.598,08

Odeljenje za unutrašnju reviziju

U Odeljenju za unutrašnju reviziju - vrše se poslovi unutrašnje revizije koji se odnose na: planiranje, organizovanje i obavljanje unutrašnje revizije svih poslovnih funkcija iz nadležnosti Uprave u skladu sa međunarodnim standardima unutrašnje revizije, Etičkim kodeksom unutrašnjih revizora, a u cilju poboljšanja poslovanja; procjenu sistema finansijskog upravljanja i kontrole na osnovu upravljanja rizicima; izradu izvještaja unutrašnje revizije koji se dostavljaju direktoru; obavljanje posebne revizije na zahtjev direktora; praćenje sprovođenja preporuka datih u izvještajima iz predhodno obavljenih revizija; davanje savjeta i mišljenja kada se uvode novi sistemi i procedure; izradu strateških i drugih planova i programa rada koji su osnova za realizaciju funkcije unutrašnje revizije, kao i praćenje i izvršenje istih; izradu periodičnih i godišnjeg izvještaja o radu unutrašnje revizije; saradnju sa Direktoratom za centralnu harmonizaciju Ministarstva finansija, što uključuje i obavezu dostavljanja godišnjeg izvještaja; saradnju sa Državnom revizorskom institucijom, međunarodnim i domaćim strukovnim institucijama i udruženjima; praćenje i predlaganje edukacije unutrašnjih revizora u skladu sa međunarodnim standardima unutrašnje revizije; praćenje sprovođenja preporuka Državne revizorske institucije i obavljanje drugih poslova iz nadležnosti Odeljenja i druge poslove utvrđene propisima.

UPRAVA ZA STATISTIKU

Ključne rezultate Uprave za statistiku iz 2019. godine, koji su doprinijeli izvršenju strateških ciljeva usvojenim Programom zvanične statistike 2019 - 2023. godine¹⁰ ("Službeni list CG", br. 7/19, od 4. 02. 2019.) i Strategijom razvoja zvanične statistike 2019 - 2023. godine¹¹ ("Službeni list CG", br. 54/19, od 23. 09. 2019. godine) su sljedeći:

1. Dalje usaglašavanje i inoviranje zvanične statistike sa međunarodnim standardima/preporukama:

- *izmjena Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike, izmjenom Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike se omogućava korišćenje neophodnih podataka iz administrativnih izvora, uključujući i identifikatore i pravo integracije administrativnih izvora sa zvaničnom statistikom;*
- *usvojena Strategija razvoja zvanične statistike 2019 -2023. godine ("Službeni list CG", br. 54/19, od 23. 09. 2019.);*
- *usvojen petogodišnji Program zvanične statistike za period 2019 - 2023. godine ("Službeni list CG", br. 7/19, od 4. 02. 2019.);*
- *usvojen Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave za statistiku (usvojen na 113 sjednici Vlade Crne Gore od 14. marta 2019. godine) br. 01-877 od 15. 03. 2019. godina.*
- *objavljen Kalendar objavljivanja statističkih podataka za 2020. godinu proizvođača zvanične statistike na zvaničnoj web stranici Uprave za statistiku;*
- *usvojen Godišnji plan zvanične statistike za 2020. godinu ("Službeni list CG", br. 75/19 od 30. 12. 2019. godine);*
- *nastavljeno je dostavljanje ključnih podataka u skladu sa detaljnim opisom izvora i metoda u cilju postizanja transparentnosti procesa i kvaliteta podataka uz postizanje većeg nivoa usaglašenosti sa EU zakonodavstvom;*
- *dostignut je visok nivo kvaliteta u skladu sa Kodeksom evropske prakse koji se bazira na 15 principa zvanične statistike;*
- *tokom 2019. godine realizovane planirane aktivnosti definisane IPA 2017 Nacionalnim projektom i IPA 2017 višekorisničkim projektom – GRANT;*
- *uspostavljena i nastavljena saradnja na različitim projektima sa evropskim partnerima, UN sistemom i njenim pojedinačnim institucijama;*
- *uspostavljena saradnja sa Vladom Sjeverne Makedonije na temu implementacije Nacionalne strategije održivog razvoja i značaja uloge Uprave za statistiku u ovom procesu;*
- *sproveden probni Popis poljoprivrede, u skladu sa novom Regulativnom (EC) No. 2018/1091;*
- *sproveden probni Popis stanovništva domaćinstva i stanova na uzorku od 50 popisnih krugova u skladu sa Regulativnom (EC) No. 2007/763;*
- *izrađen prvi predlog Metodologije registarskog Popisa stanovništva;*
- *pokrenut postupak uvezivanja na platformu za razmjenu podataka – Jedinstveni informacioni sistem za elektronsku razmjenu podataka između državnih organa i organa državne uprave (eng. Government Service Bus, tj. GSB);*
- *izvršena analiza baza podataka, osam registara i 175 varijabli, koje se koriste u Upravi za statistiku za proizvodnju redovnih statističkih istraživanja i ostvarena saradnja sa rukovodcima administrativnih registara, koji se još uvijek ne koriste u procesu proizvodnje zvanične statistike. Analizirani su registri Poreske uprave, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva prosvjete i Univerziteta Crne Gore;*
- *održani sastanci sa predstavnicima institucija, koji su prepoznati kao potencijalni izvori podataka za potrebe zvanične statistike: Ministarstvom prosvjete (za bazu nostrifikovanih diploma), Ministarstvom pravde, Ministarstvom rada i socijalnog staranja, Zavodom za*

¹⁰ Program zvanične statistike 2019 – 2023. godine, Uprava za statistiku

<http://monstat.org/userfiles/file/o%20nama/petogodisnji%20program2.pdf>

¹¹ Strategija razvoja zvanične statistike 2019 - 2023. godine, Uprava za statistiku

http://www.monstat.org/userfiles/file/o%20nama/2019/Strategija%20razvoja%20zvanične%20statistike%202019-2023%20-%20finalna%20verzija%20poslata%20za%20Sekretarijat%20za%20zakonodavstvo%20-%202011_09_2019_%20-%20FINALE.pdf

zapošljavanje, Fondom za penzijsko i invalidsko osiguranje, Fondom za zdravstveno osiguranje i Upravom za kadrove;

- objavljeni rezultati godišnjeg Bruto nacionalnog dohotka za 2018. godinu;
- objavljeni konačni rezultati godišnjeg Bruto domaćeg proizvoda za 2018. godinu po proizvodnoj i potrošnoj metodi u tekućim i stalnim cijenama, prema Nace Rev. 2 klasifikaciji djelatnosti, u skladu sa ESA 2010 metodologijom;
- objavljeni konačni podaci kvartalnog Bruto domaćeg proizvoda za 2018. godinu, u skladu sa ESA 2010 metodologijom po potrošnom principu, kao i preliminarni podaci za I-III kvartal 2019. godine;
- ostvarena metodološka unapređenja u oblasti Harmonizovanog indeksa potrošačkih cijena (HICP)
- realizacijom statističkih istraživanja ostvarena je dostupnost 57% ili 36 SDG indikatora, od traženih 56 indikatora, definisanih Nacionalnom strategijom održivog razvoja do 2030. godine. Proizvedeni indikatori su dostavljeni Ministarstvu održivog razvoja i turizma.
- dostupno 58% ili 58 SDG indikatora od 100 zahtijevanih indikatora održivog razvoja na EU nivou. Uprava za statistiku dostavlja zvanične statističke podatke EK - EUROSTAT-u u cilju proizvodnje indikatora na evropskom nivou, koji su dostupni na zvaničnoj web stranici EUROSTAT-a <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>.

2. Uspostavljanje stalnog dijaloga sa korisnicima podataka i razvoj partnerstva:

- održana konstitutivna sjednica Savjeta statističkog sistema 1. 07. 2019. godine, koji čine predstavnici institucija koje najviše u svom radu koriste podatke zvanične statistike;
- organizovano je šest edukativnih programa i tematskih radionica za glavne korisnike u cilju prezentovanja rezultata MICS istraživanja;
- u decembru 2019. godine, organizovana je studijska posjeta EK-EUROSTAT-u za tri predstavnika medija. Cilj organizovanja studijske posjete je promocija statističke pismenosti predstavnika medija, u zemljama zapadnog Balkana;
- održani edukativni programi kroz javne diskusije, seminare, konferencije, tematske radionice sa glavnim korisnicima;
- organizovan je konsultativni seminar sastanak sa predstavnicima medija, kao glavnim partnerom u procesu diseminacije rezultata zvanične statistike, u cilju boljeg objašnjenja i shvatanja metodologije statističkih istraživanja, kao i unaprjeđenju statističke pismenosti;
- potpisana četiri sporazuma o saradnji sa: Ministarstvom nauke, Privrednom komorom, Kancelarijom za trgovinske odnose Ambasade Turske u Podgorici i Romskim savjetom u cilju razvijanja statističke zajednice,
- predstavnici Uprave za statistiku prezentovali ulogu zvanične statistike na šest Odbora udruženja Privredne komore Crne Gore, ukazujući na značaj privrednih aktera Crne Gore u proizvodnji rezultata zvanične statistike.

3. Edukacija statističara, kao naučnika koji rade sa podacima:

- pripremljena je Strategija upravljanja ljudskim resursima sa programom obuke;
- predstavnici Uprave za statistiku predstavili su rezultate Istraživanja o uslovima života građana (SILC) i Istraživanja o upotrebi ICT u Crnoj Gori, 4. aprila 2019. godine na događaju "Dan istraživanja", koji organizuje Univerzitet Donja Gorica;
- četiri zaposlena Uprave za statistiku su uspješno završili planirani nastavni program na Magistarskom evropskom programu zvanične statistike – EMOS-u, u toku je pohađanje još jednog zaposlenog;
- u toku 2019. godine na stručnom usavršavanju su bila četiri zaposlena, njih troje je završilo stručno usavršavanje u EUROSTAT-u, u Luksemburgu, u oblasti nacionalnih računa, geoprostorne informacije za statistiku (GIS) i monetarnih računa za zaštitu okoline (EPEA / EGSS), dok je jedan zaposleni stručno usavršavanje, završio u Statistici Poljske, u Varšavi, u oblasti cijena;
- šest zaposlenih prisustvovalo je sastancima u oblasti modernizacije i razvoja zvanične statistike korišćenjem "Big Data".

4. Dalja implementacija Kodeksa kvaliteta zvanične statistike:

- definisan Akcioni plan za realizaciju preporuka iz Izvještaja o procjeni usklađenosti sa Kodeksom prakse i ulozi nacionalne statističke institucije kao koordinatora, nakon EUROSTAT- ove misije „*Ocjena zvanične statistike*“ (Peer review);
- realizovane aktivnosti iz Akcionog plana definisane u 2019. godini koje su doprinijele jačanju koordinacije na nivou statističkog sistema Crne Gore, izgradnji kapaciteta i uspostavljanju trajnog dijaloga sa korisnicima podataka.

5. Razvoj IT integrisanog sistema za prikupljanje, obradu, objavljivanje i dokumentovanje rezultata zvanične statistike:

- u 2019. godini započeto je sa razvojem Sistema za upravljanje bazama podataka kroz definisanje i kreiranje novih procedura i ažuriranje postojećih;
- započete aktivnosti na uspostavljanju harmonizovanih nacionalnih kodnih lista;
- unaprijeđene aktivnosti koje se odnose na dalju uključenost drugih proizvođača statistike u oblasti metapodataka;

6. Kreiranje novih izvora podataka za proizvodnju zvanične statistike:

- tokom 2019. godine *započete su aktivnosti u vezi primjene elektronskog poslovanja*, imenovan je administrator za JISRP i portal eUprava; dobijeno je rješenje kojim se odobrava Upravi za statistiku pristupanje Jedinostvenom sistemu za razmjenu podataka – JISERP i preduzete su radnje u cilju stvaranja uslova za preuzimanje podataka iz jednog administrativnog izvora sa kojim imamo potpisan sporazum (Ministarstvo prosvjete).

7. Razvoj diseminacije i komunikacije podataka u skladu sa potrebama digitalnog društva:

- *objavljeno pet publikacija i 233 saopštenja u mjesečnoj, kvartalnoj i godišnjoj dinamici*;
- *odgovoreno je na 806 korisničkih zahtjeva, od kojih se 744 odnosi na zahtjeve za podacima i informacijama od strane spoljnih institucija, dok su 62 zahtjeva upućena od strane medijskih kuća*;
- *održano pet konferencija za štampu* na kojima su predstavljeni rezultati zvanične statistike;
- *objavljeni su Statistički pregledi iz istraživanja Višestrukih pokazatelja – MICS za 2018. godinu*;
- *realizovano je šest radionica za različite teme sa korisnicima podataka iz istraživanja Višestrukih pokazatelja – MICS*, a održana su i predavanja u osnovnim, srednjim školama i fakultetima u Crnoj Gori.

REALIZOVANE OBAVEZE IZ PROGRAMA RADA VLADE ZA 2019.GODINU

Programom rada Vlade Crne Gore za 2019. godine, ovaj organ je predvidio usvajanje jednog dokumenta - Godišnjeg plana zvanične statistike za 2020.godinu. U IV kvartalu 2019. godine usvojen je citirani dokument na 148 sjednici Vlade Crne Gore od 12.12.2019. godine.

Iz iznijetog se može vidjeti da je procenat realizovanih obaveza iz Programa rada Vlade Crne Gore za 2019. godine, Uprave za statistiku bio 100%.

PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE

Ministarstvo će, u narednom periodu, nastaviti aktivnosti u cilju unapređenja stanja u upravnoj oblasti, u skladu sa projektovanim ciljevima i očekivanjima: izvršavanje obaveza iz Programa rada Vlade Crne Gore i Programa rada Ministarstva finansija za 2020. godinu, izvršavanje zaključaka Vlade Crne Gore, kao uslova za sprovođenje programskih aktivnosti i politike Vlade, dalji razvoj i unapređenje postojećeg makroekonomskog modela, učešće u pregovorima za pristupanje Evropskoj uniji i ispunjavanje ostalih prioritetnih zadataka iz svoje nadležnosti, i to:

- Uvođenje elektronskih javnih nabavki - Važan segment razvoja e-uprave predstavlja uspostavljanje sistema elektronskih javnih nabavki koji se koristi kao alat za unapređenje efikasnosti procesa nabavke roba, usluga i radova, te ostvarivanje ušteda u javnom sektoru. Projekat „Implementacija elektronskog sistema javnih nabavki u Crnoj Gori“ koji se finansira u okviru IPA 2014 pomoći Evropske unije, započeo je 01.12.2018. godine, potpisivanjem ugovora o implementaciji elektronskog sistema javnih nabavki u Crnoj Gori sa prvorangiranim ponuđačem. U toku je početna faza projekta koja traje 6 mjeseci. Potpuno uvođenje elektronskih javnih nabavki počće od 1. januara 2021. godine.

Jačanje help deska – Jačanjem ranije uspostavljenog help deska uticaće se na funkcionalnost i jačanje sistema javnih nabavki koje osigurava efektivno i efikasno korišćenje novca kroz dostupnost informacija koje se odnose na praktičnu primjenu Zakona o javnim nabavkama i podzakonske regulative. Pružanjem pravne pomoći i informacija svim učesnicima u postupku javne nabavke, naručiocima, privrednim subjektima, zainteresovanim licima i javnosti uopšte iz oblasti javnih nabavki unaprijediće se adekvatna primjena načela javnih nabavki i ostalih odredbi Zakona o javnim nabavkama.

Donošenje uputstva za korišćenje elektronskog sistema javnih nabavki - Kako e-nabavka podrazumijeva uvođenje elektronskih procesa kao podrške različitim fazama nabavnog procesa koje se sastoje od sljedećih modula: prije dodjele javne nabavke (e-objave; e-tenderska dokumentacija; e-podnošenje ponuda; e-pregled i ocjena ponuda; e-dodjela javne nabavke) i postupak poslije dodjele javne nabavke (e-narudžbe; e-računi i e-plaćanja) neophodno je donošenje uputstva za korišćenje ovog sistema.

Donošenje uputstva za primjenu novog Zakona o javnim nabavkama - Skupština Crne Gore je usvojila novi Zakon o javnim nabavkama 30.12.2019. godine. Pored kontinuirane realizacije stručnog usavršavanja, koje predstavlja jedan od najznačajnijih oblika jačanja kadrovskih kapaciteta svih učesnika u sistemu javnih nabavki, neophodno je donijeti uputstva za primjenu Zakona, publikacije i druge stručne literature iz oblasti javnih nabavki.

Profesionalizacija predavača u oblasti javnih nabavki koja bi se trebala kretati u pravcu užih, specijalističkih oblasti kao što su javni radovi, realizacija infrastrukturnih projekata, nabavka lijekova, razvoj softvera itd. Stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih na poslovima javnih nabavki u svrhu poboljšanja vještina i poznavanja novih standarda.

Sprovođenje zakona kroz usaglasavanje podzakonskih akata sa standardima EU, za čiju implementaciju je nadležno Ministarstvo.

- Treba zaključiti da od ažurnosti nacionalnih institucija, definisanja realnih rokova, prepoznavanja i otklanjanja svih potencijalnih rizika, kao i kapaciteta kako zaposlenih u IPA tijelima, tako i budućih korisnika, zavisi uspješnost povlačenja sredstava. Direktor za upravljačku strukturu je tokom protekle godine pokazao spremnost i visok nivo zalaganja, što će biti praksa i u budućem periodu. S tim u vezi, predlog mjera za dalje unapređenje stanja u oblasti za koju je Direktor za upravljačku strukturu osnovan dat je u nastavku:

- Kontinuirano jačanje kapaciteta za nadgledanje i kontrolu sistema;
- Unaprijeđenje procedura i razvijanje novih u skladu sa iskustvima iz prakse;
- Unaprijeđenje sistema u cilju povećanja potrošnje dostupnih sredstava.

Na osnovu iskustava stečenih u proteklom periodu i naučenih lekcija, a uz pomoć navedenih mjera, Direktor za upravljačku strukturu će nastaviti da radi na što većoj absorpciji sredstava pretprijetne pomoći, a nakon pristupanja Evropskoj uniji i absorpciji sredstava koja su na raspolaganju državama članicama EU.

- Mjere za unapređenje stanja u Direkciji za drugostepeni poreski i carinski postupak: povećanje broja zaposlenih u ovoj Direkciji, odnosno kadrovsko osposobljavanje; povećanje zarade za 30 % zaposlenima u ovoj Direkciji, s obzirom da ovlašćeni službenici koji donose prvostepene odluke, a čija zakonitost se cijeni u Direkciji za drugostepeni poreski i carinski postupak imaju uvećanu zaradu za 30 %, kao i iz razloga povećanog obima posla i odgovornosti službenika koji odlučuju u drugostepenom postupku.

Mišljenja smo da kod prvostepenih organa Poreske uprave, Uprave carina i Uprave za igre na sreću treba u narednom periodu uložiti napore da se službenici koji su zaduženi sa vođenjem prvostepenog postupka upoznaju sa praktičnom primjenom novog Zakona o upravnom postupku i dosadašnjom praksom u primjeni ovog zakona, koji naravno, sadrži velike izmjene u odnosu na dosadašnji Zakon o opštem upravnom postupku, koji je bio u primjeni do 01.07.2017. godine, pa sa svim službenicima treba održati i odgovarajuće stručne seminare, da bi se u budućem periodu, a u cilju zaštite ostvarivanja prava poreskih i carinskih obveznika, ostvarila puna zakonitost u dijelu vođenja postupka i donošenja odluka o njihovim pravima.

- Predlog mjera za Direktorat za centralnu harmonizaciju:
 - Nakon usvajanja Uredbe o prenošenju poslova finansijskog upravljanja i kontrola pružiti praktičnu pomoć korisnicima budžeta u implementaciji delegiranja ovlašćenja;
 - U okviru projekta "Unapređenje sistema budžetiranja, višegodišnjeg okvira budžeta i sistema unutrašnje finansijske kontrole u javnom sektoru" organizovati obuke i praktičnu pomoć subjektima u javnom sektoru u oblasti upravljanja rizicima i uspostavljanje sistema za prijavu i postupanje po prijavama za nepravilnosti;
 - Jačanje kapaciteta unutrašnje revizije kroz obuke u okviru projekta "Unapređenje sistema budžetiranja, višegodišnjeg okvira budžeta i sistema unutrašnje finansijske kontrole u javnom sektoru" i obuku i sertifikaciju u saradnji sa Upravom za kadrove,
 - U saradnji sa Upravom za kadrove, pružiti pomoć unutrašnjim revizorima u primjeni nove Metodologije rada unutrašnje revizije u javnom sektoru u skladu sa Pravilnikom o posebnom programu profesionalnog usavršavanja unutrašnjih revizora u javnom sektoru;
 - Jačanje kapaciteta za nadzor nad radom društava za reviziju i ovlašćenih revizora, kroz obuke ovlašćenih lica i saradnju sa drugim tijelima za javni nadzor;
 - Po usvajanju Zakona o računovodstvu izradom podzakonskih akata u potpunosti uskladiti zakonodavstvo sa *acquis communautaire* u oblasti računovodstva,
 - Uspostaviti sistem za licenciranje ovlašćenih procjenjivača i započeti licenciranje.
- U Odjeljenju za suzbijanje nepravilnosti i prevara u narednom periodu potrebno je uložiti napore na sprovođenju dodatnih edukacija za službenike tijela AFCOS sistema Crne Gore (Strukture za izvještavanje o nepravilnostima, AFCOS kancelarije, AFCOS savjetodavnog tijela) vezano za upravljanje nepravilnostima i ispravno korišćenje IMS sistema za sve korisničke funkcije (creator, manager i observer), kako bi se postigao visok kvalitet izvještaja o nepravilnostima i ispunila mjerila iz pregovaračkog Poglavlja 32- Finansijska kontrola. Imajući u vidu da će u narednom periodu Ministarstvo finansija potpisati Protokole o saradnji sa Vrhovnim državnim tužilaštvom, Revizorskim tijelom i Upravom policije, smatramo da je veoma važno sprovesti edukacije sa službenicima ovih organa kako bi se dodatno upoznali sa svim fazama procesa upravljanja nepravilnostima, uključujući prevenciju, detekciju, prijavljivanje, sankcionisanje i povraćaj sredstava, sa ciljem zaštite finansijskih interesa Evropske unije.
- Cilj Uprave za nekretnine je dnevno ažurni katastar i moguće ga je uspješno izvesti samo sa sposobnim i stručnim kadrovima, geodetske, pravne i informatičke struke, uz dobru zakonsku regulativu koja prati ovu oblast. Da bi Uprava mogla blagovremeno odgovoriti svim zahtjevima pravnih i fizičkih lica potrebno je stvoriti određene uslove, i to:
 - Rješavanje kadrovskih problema,
 - Popunu radnih mjesta odobrenih Kadrovskim planom za 2020. godinu,
 - Povećanje ličnih primanja službenicima Uprave, kako bismo zaustavili odliv kadrova,
 - Usvajanje Uredbe o visini naknade za korišćenje podataka državnog premjera i katastra nepokretnosti,
 - Pokretanje procedure Izmjena i dopuna Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti,

- Obezbjedeње finansijskih sredstava radi rješavanja stambenih pitanja službenika Uprave za nekretnine.

Katastarska evidencija predstavlja otvorenu bazu podataka, odgovornost svih koji participiraju u trošenju prvog državnog atributa Crne Gore - njenu teritoriju, dobrom organizacijom, uz angažovanje nedostajućih kadrova, Uprava može da garantuje kvalitet svih podataka, uz poštovanje zakonskih propisa.

- Cilj Poreske uprave je nastavak kampanje borbe protiv sive ekonomije. Pored toga Poreska uprava ulaže maksimalne napore da poreske obveznike blagovremeno podsjeti na obavezu urednog izmirivanja poreskih obaveza, da lica koja sezonski obavljaju djelatnost informiše o pravima i obavezama koje proističu iz poreske legislative, kao i da dostupne resurse uspješno pripremi za praćenje glavne turističke sezone, tokom koje će sve službe intenzivno i sinergijski djelovati u cilju kontrole rada privrednika, realizacije plana naplate prihoda i povećanja stepena poreske discipline.

Kadrovsko i administrativno snaženje stvara osnov za efikasniji i učinkovitiji rad Poreske uprave, u skladu sa potrebama i finansijskim mogućnostima, a u cilju podizanja poreske discipline i ostvarivanja većeg stepena naplate budžetskih prihoda.

- U procesu evropskih integracija Uprava carina preduzima veliki broj aktivnosti u cilju usklađivanja carinskog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije, jačanja administrativnih kapaciteta i razvoja informacionih i komunikacionih tehnologija kako bi se postigla interoperabilnost i interkonektivnost sa sistemima EU.

U cilju obezbjeđenja konstantnog napredovanja u radu, Uprava carina je usvojila "Poslovnu strategiju 2019 – 2021", kao strateški dokument na kojem će se temeljiti dalji razvoj, sa definisanim strateškim i specifičnim ciljevima za taj period. Radi podrške implementaciji ove Strategije izrađen je Akcioni plan koji je njen sastavni dio i definiše konkretne aktivnosti, odgovorne organizacione jedinice i rokove. Uprava carina je izradila i Strategiju upravljanja ljudskim resursima, Strategiju obuka, Strategiju odnosa sa javnošću i Strategiju poboljšanja i modernizacije, tehničke opremljenosti i infrastrukture carinske službe, kako bi na najbolji način ostvarila viziju i misiju.

Vizija Uprave carina Crne Gore je moderna, profesionalna i transparentna služba koja efikasno obavlja zadatke naplate prihoda i zaštite i bezbjednosti društva, istovremeno olakšavajući promet roba i putnika, unapređujući partnerstvo sa poslovnom zajednicom, uz izgradnju kvaliteta više u okviru upravljanja kadrovima koji su ključni ulog za bolju budućnost, kao i uz poboljšavanje postojećih i razvijanje novih metoda i standarda u radu.

Misija Uprave carina je da obezbijedi efikasnu naplatu prihoda, olakšanje međunarodne trgovine, zaštitu i bezbjednost carinskog područja, u cilju zaštite ekonomskih i bezbjedonosnih interesa Crne Gore i njenih građana.

Aktivnosti usmjerene ka intenzivnoj saradnji sa ostalim državnim subjektima, privredom, inostranim carinskim službama, uz pojednostavljenje formalnosti, predstavljaju uslov ostvarenja zadatih strateških ciljeva.

- U Upravi za igre na sreću je u narednom periodu neophodno pristupiti osavremenjavanju opreme, te stvaranju pretpostavki za uvođenje nezavisne internet linije za potrebe ISONIS-a, imajući u vidu da će se donošenjem novog Zakona o igrama na sreću, stvoriti osnov za prevazilaženje identifikovanih problema u postojećem Zakonu, ali i nametnuti veće obaveze priređivačima igara na sreću, a samim tim i Upravi za igre na sreću u pogledu prikupljanja i korišćenja informacija putem ISONIS-a. U tom smislu su velika očekivanja kako od novog zakona tako i od opredijeljenih sredstava Sporazumom o finansijskoj kontribuciji između Ministarstva finansija Crne Gore i Ministarstva finansija Republike Slovačke, u iznosu od 1.000.000€, budući da će se njihovim korišćenjem značajno unaprijediti ISONIS.